

BKL

F 16

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΗΚ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

026000334199

Six exemplaires seulement ont été tirés sur papier vélin.

Il ne reste de ce rhéteur qu'une harangue ou déclamation ; cette pièce, avec trois inscriptions en vers, trouvées dans sa maison de campagne, et desquelles il est douteux qu'il soit l'auteur, fait le fond de ce volume qui, avec les notes et autres accessoires d'usage, s'élève encore à une grosseur convenable. Il est au reste publié avec intelligence, et l'édition est estimée.

Apid.ew. K1.521

HERODIS ATTICI

QVAE SVPERSVNT

ADNOTATIONIBVS ILLVSTRAVIT

RAPHAEL FIORILLO

BIBLIOTHECAE REGIAE ACADEM. B. GEORG.
AVGVSTAE A SECRET.

PRAEFIXA EST

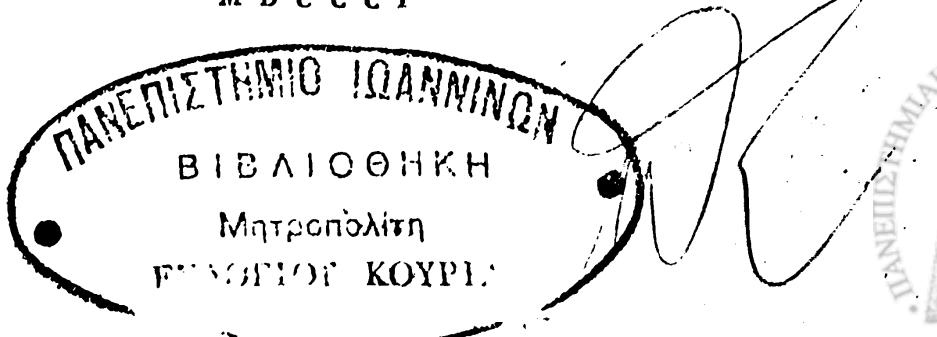
EPISTOLA CHR. G. HEYNII

A D AVCT O R E M

HA. ATTI.

LIPSIAE
SVMTIBVS CASPARI FRITSCH
MDCCCX

H E R O D I S A T T I C I

Q V A E S V P E R S V N T.

IANEIIUSTHMAKHNIA
JOANNINOV.

ΒΙΑΝΕΙΣ ΘΗΜΙΑΚΗ

ΕΥΑΓΓ. ΚΟΥΡΙΑΑ

ΔΙΩΤΟΥ

ΑΥΓΕΣ

ΣΚΙΟΣ

ΑΓΓΙΟΥ

ΥΠΟΛΟΥ

ΑΡΙΘ.

PRAEFATIO

Sempiternam nominis famam clarissimis ingenii monumentis consequutus est Herodes Atticus, qui illâ tempestate floruit, quâ Graecorum Romanorumque scriptores, ab humano cultu iamiam deficere, litterarum studia ad interitum vergere, priscus Graeci sermonis nitor obscurari, ac poëtae, non elegantiae, facilitati ac gratiae, quae in Atticis tantopere delectant, sed tumori cuidam et nimio inanique ornatui studere coeperant. Hac igitur aetate paullo nitidiorem orationem, nonne eadem admiratione et laetitiâ excipiamus, quâ stellam solemus, caliginosâ nocte radiantem, aut egregiae virtutis exemplum, corruptâ in civitate prosequi?

a 2

Operae igitur pretium omnino me facturum esse putavi, novâ Carminum Triopeorum editione adornatâ, quod non unam ob causam digna ea sunt, ut à studiosis litterarum Graecarum lectentur.

Commentatoribus, qui carmina quae restant duo illustrarunt, me ita adiungere, vt proferrem aliquid, quod à *Salmasio*, *Viscontio*, aliisque intactum relictum esset, profiteri haud ausus sum. Quum vero in legendis carminibus aliquid temporis consumserim, multa in mentem mihi venere, quae partim ad illustranda duo carmina, partim ad nonnulla aliorum poëtarum loca adcuratius cognoscenda prodesse mihi videbantur. Exposui igitur in animadversionibus verba poëtae, et, si qua ex aliorum imitatione posita viderem, enotavi. Omnem denique curam adhibui, non quidem, ut, quae ad historiam poëtae spectant, enarrarem, sive ut iis locis, quae e Romanâ historiâ luce aliquâ indigeant, lucem adfunderem, haec enim *Viscontius*

iam apposuit, sed ut verba sententiasque poëticas indagarem, et illustrarem. Quantum vero utilitatis ex labore meo ad poëmata redundet, rectene in diuidicandis examinandisque carminibus versatus sim, aliorum esto iudicium.

Ante vero quam ad carmina ipsa transgrediar, non alienum est, brevem rerum, quae in libello obvenient, imaginem ante oculos ponere, ac diversa capita indicare. Herodis Attici vitam multi exposuêre, sed nemo de eo accuratius egit Cl. *Eichstaedtio*, qui in Fabricii Bibliothecâ Graecâ (Tom. VI. pag. 4. sqq.), in vitâ *Herode* enarrandâ, comparandisque et conciliandis inter se veterum scriptorum de *Herode* testimoniis, omnes subortas difficultates feliciter sustulit. Hoc caput e Fabricii Bibliothecâ desumptum adiungendum censui, observationibus nonnullis insperfis additisque notulis nostris. Quae in Academiae Parisinae Actis (*Mémoires de Litterature*, T. XXX. p. 1. sq.), exstat de *Herode* dissertatio, *Burignyi*, eadem, quam in

aliis huius viri docti scriptis invenimus, antiquitatis scientiam ostendit, at quia saepius indagata non recte adulit, et coniecturis indulxit, saepius non necefariis, eam omisimus.

Adieci orationem quae *Herodis* nomine inscripta est, tradidique operis exscribendum *Reiskii* exemplum, cum latínâ *Meursii* interpretatione. Quoties *Reiskius* in Animadversionibus coniecturas suas commemorat, eas integras subiunxi, pluribus vero ad orationem de lectionis varietate sententiam dicere nolui, quia, ut bene *Reiskius* monuit, vix digna est, ut in explicatione ingenium conteratur. Ipsam enim si orationem sub *Herodis* nomine adhuc venditatem examinamus, linguam videmus multas contraxisse fordes ab illorum temporum, quibus sermonis pura indoles elegantiaeque naturalis perierat, contagione. Quare, qui diurnâ cum optimis Atticis oratoribus familiaritate contractâ, ingenuam et amabilem Graecae Suadae faciem norunt et unice diligunt, eos Anonymi,

Herodis nomen mentiti, eloquentia pa-
rum delectabit. Attamen ad historiam
eloquentiae Graecae, quin ad humani
ingenii historiam cognoscendam, non
solum faciunt egregia magnorum viro-
rum opera, sed pertinent huc quoque
mediocres, immo, qui ne mediocrita-
tem quidem adtingunt, libri.

Aliam viam inii in explicandis car-
minibus. *Salmasius*, in magno suo
Commentario, immensam protulit variae
eruditionis copiam; exspatiatur non ra-
ro liberius, atque varietatibus distinguen-
do opus, diverticula quasi quaerit, ubi,
qui antiquitatis amore ducuntur, suavi-
ter requiescant. Nos usos esse viri eru-
diti animadversionibus, libere fatemur,
et, ne apud aequos rerum iudices, hoc
fraudi sit, vix veremur. Quod praeci-
pue doctissimus *Visconti*, in optimo
Commentario observandum sibi putavit,
pertinet ad rerum verborumque illus-
trationem. Non sine voluptate adgnovimus
miram doctrinae copiam, Graecae lin-
guae scientiam adcuratam, antiquitatis

VIII P R A E F A T I O

studium singulare. Locis multis e lapidibus, quos ante oculos habuit, affusam esse lucem, multa historiae capita egregie exposita, indolemque carminum praeclare illustratam esse fatemur. Non exiguum itaque fructum lectores percepturos esse speravimus, additis nostrae editioni praecipuis *Viscontii* observationibus, quia non admodum multa exempla in has terras putamus perlata esse, neque multorum Bibliothecas apud nos, exemplari aliquo ornatum iri probabile videtur.

Restat, ut nonnulla de carminib u, eorumque indole adiiciamus. Credidere Viri docti Inscriptionum auctorem esse *Herodem Atticum*; primo certe loco positae. At mihi omnino vera videtur esse sententia *Viscontii*, qui *Marcellum Sideten*, tempore Marci Aurelii florentem poëtam, auctorem esse putat. Et enim, quae secundo loco exhibita est Inscriptio, nomen poëtae prae se fert ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ, in quo explicando, et editores carminis, et *Spanhemius*, (ad

*Callimachi Hymn. in Cer. v. 3.) operam frustra consumserunt, tum, quia poëticâ alteram superare videtur praestantiâ, tum, quia Triopium *Herodis* aditum forsitan primo aditu et loco conspiceretur. Suspicio *Viscontii* admodum probabilis visa est *Viro erudito*, in Ephemeridibus Gottingensibus, anni 1795. Nro. 180.; adversus eam quaedam monuit Cl. *Eichstaedt*, in censurâ, quae inserta est Ephemeridibus Univ. Litterariis, Ienae prodeuntibus, anni 1796. Nro. 61. Paucis tantum examinemus ea, quibus Itali argumenta diluere studuit. Ac primum quidem monuit Vir doctissimus, fragmenta, quae e *Marcelli Ἰατρικοῖς περὶ ἴχθύων* *) restant, non eundem prae se ferre colorem. In illis dicendi genus esse simplex, nullo sententiarum verborumque splendore illustre, in Inscriptionibus*

*) Fragmenta quae e *Marcelli Ἰατρικοῖς περὶ ἴχθύων* restant, edita sunt à *Fabricio*, in *Bibliothecae Graec.* T. I. p. 14. ed. vet. et *Schneidero*, ad calcem editionis suae *Plutarchi, de educat. pueror. Argentor.* 1775. Promissa vero à Cl. *Bellin de Ballu*.

contra vibrans, ornamentis ambitiose
quaesitis distinctum, turgescensque non-
numquam tumore immodico. At hoc
iudicio minime contenti, plura deside-
ramus argumenta. Primum enim, de
toto orationis habitu, et si e paucis frag-
mentis, quae solummodo piscium cata-
logo constant, vix iudicari potest, non
dubitamus tamen fore, ut, si quis ea le-
gat, deinde Inscriptiones recitet, sonum
nescio quomodo consentientem in auri-
bus sentiat. Verum hoc sentiri magis,
quam verbis explicari potest. Praeterea
sermonis in carmine de piscibus longe
alia ratio est, quam in carmine dedica-
tionem Triopii continente. Cur non ab
illâ ratione dicendi declinasse, et in de-
dicatorio carmine alio more poëtam lo-
quutum esse dicamus? Quod si deinde
Marcellus in Carmine de piscibus, flo-
ridum dicendi genus adhibuisset, quam
ridicule egisset! Aliis enim verbis in enu-
meratione piscium, ad *Pancratis Arca-
dis*, *Archestrati* aut *Alexandri Aetoli*,
ut mihi videtur, exemplum compositâ,

aliis in carmine dedicatorio opus; aliis, si quid sapio, verbis de historiâ naturali, aliis de simulacro aut statuâ dicimus. Ipse *Nicander*, quam parcus, quam brevis, quam pressus est in Theriacis, quam disimilis illi exultanti et luxurianti *Nicandro*, qui in Georgicis apud Athenaeum (Lib. XV. pag. 683. sq.), pulchritudinem Nymphaeum, numerosissimamque florum varietatem elegantissime descripsit. Cur denique, si hoc etiam argumentum nihil valere dixerit aliquis, nomen *Marcelli*, in genitivo positum in fronte Inscriptionis, si non indigit auctorem? Epigrammata Anthologiae Graecae et Latinae innumera, nomina praferunt auctorum, unde, à quo scripta sunt, intelligi plane potest et cognosci. Nec in Inscriptionibus hoc infrequens. (v. *Pockoke, Description of the East.* p. 103. 104. et *Toupii Emendatt.* in *Suid.* T. III. p. 46.) *Marcello* non dedicatum esse carmen, unusquisque intelligit, et si dedicatum, cur nulla *Marcelli* in ipso carmine mentio iniecta est?

Pauca haec nobis argumenta in mentem venere, alia, cui maius est ingenium ipse animadvertiset. In Animadversionibus egi id, ut, quaecunque ad intelligentiam carminum facere videbantur, eorum praetermitterem nihil. Venerunt quoque in mentem nonnullae emendationes aliorum poëtarum, quas si adsperserim nostris observationibus, Virorum doctorum humanitatem non aegre id laturam esse, mihi persuasi. Dedi fortasse occasionem aliis meliora proferendi et veriora. Omnino me trado Virorum eruditorum benevolentiae, quam promereris summo studio conabor. Laeto semper animo in hoc studio pergam, favorem doctorum virorum expertus, quorum sententias humaniores aequo animo audire ac ferre didici.

CHR. GOTTL. HEYNE
E P I S T O L A

A D

VIRVM DOCTISSIMVM
RAPHAELEM FIORILLO

DE FINIBVS
STUDI C R I T I C I
REGVNDIS

ΙΑΝΕΙΣΤΗΜΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Vt, et si aliis occupationibus distinerer, hoc tamen, quicquid est, opellae tibi, vir doctissime, consecrarem, id visus mihi sum partim officio et amori, quo te a prima aetate sum amplexus, partim librarii, viri honestissimi, precibus, partim studiorum et curarum variarum coniunctioni, quae mihi cum parente tuo, viro artium elegantia et doctrina eminentissimo, intercedit, debere. Id quod mihi eo magis profitendum erat, quo magis me ab omni hoc scriptionis genere alienum esse professus sum, quippe quod sensui meo adversatur, et arrogantiae aut ostentationis notam nescio quam habere videtur. Nunc autem me a me ipso id impetrasse, vt huic libello aliquid seu praefarer seu subiungerem, tanto magis mirationem facere potest, quod ille in eo rerum genere versatur, ad quod ego iuvenilia ingenia hortatu meo raro instigare, saepius ab eo avocare, soleo. Cuius mei iudicii rationem et morem vt exponam, occasione oblata ita ut, vt *de finibus studii critici regundis omnino*

tecum, vir doctissime, paucis agam. Quis enim foret, quicum lubentius de hoc litterarum studio agerem, quam cum viro multarum litterarum varietate ita instructo, ut bene teneat, non omnem doctrinae laudem in critica scriptorum veterum sola contineri, contra autem ipsius huius studii laudem summam in eo ponendam esse, si ad alias disciplinas emendandas et perficiendas illud adhibeatur.

Evidem, cum ad haec humanitatis studia sub Christii Ernestiique disciplina primum accederem, bene memini duas maxime opiniones, e schola forte Burmanniana, propagatas, commilitonum animis tum insidere, primam, philologica et critica studia, si non sola digna sint, quibus ingenium liberalius et erectius sese consecret, omnibus tamen reliquis disciplinarum studiis ita antecellere, ut facile omnium litterarum eruditiorum principatum teneat; alteram, eum demum in litterarum antiquarum omninoque humaniorum aliquantum profecisse, qui scriptores graecos latinosque emendare et coniecturis tentare didicisset; hanc vero omnis doctrinae esse tanquam arcem, ad quam qui pervenisset, nae illum immortalitatem nominis tanquam certa possessione tenere. Hac persuasione per-

moti nos scriptores veteres non alio consilio
periegere et excutere solebamus, quam vt
criticam aliquam observatiunculam adspergere,
coniecturam vel emendatiunculam in verbis
allinere possemus. Legebamus itaque multa,
nullo aut exiguo cum fructu ad philosophicas
et historicas notiones, aut ad scribendi di-
cendive facultatem et usum. Altera ex par-
te plerique nostrum disciplinarum severiorum,
in primis quae ad vitam civilem spectant, te-
nebantur contemtu; theologica et iurium
studia eo tantum laudem aliquam habere aie-
bamus, quatenus in interpretatione et critica
librorum sacrorum et legum versentur. Cum
non omnis superbia et fastus ab his iudiciis ab-
effet, in invidiam adducebantur ipsa haec stu-
dia, et, vt fit, ab iis, qui tali professione se
suaque studia contemtui haberi viderent, digna-
tione sua vicissim deiiciebantur. Itaque eve-
nit, ut Bachio multis cum difficultatibus lu-
ctandum esset, antequam iurisprudentiae fo-
rensis et ecclesiasticae idoneus auctor habe-
retur; multumque elaborandum erat Ernestio,
vt in theologicis disciplinis et ipse aliquo in
loco haberetur; obesse enim solidiori doctri-
nae antiquas litteras, parum prodesse; nec
iniuria ita statuebant viri quoque gravissimi,

b

qui litterarum studia, quae in rerum naturis cognoscendis, iudiciorum et opinionum veritate exploranda et constituenda, negotiorum difficultate expedienda, et utilitatum vitae publicae privataeque procreatione versari debebant, ad verborum apices, librariorum via indaganda et cum speciosa aliqua sollertia corrigenda revocari videbant.

Quod in aliis non modo litteris, sed studiis omnis generis, plerosque peccare videmus, vt, quo consilio, quo fine et usu, ea, in quibus occupati sunt, tractent, eoque ipsum modum et rationem studii sui regant, vt, inquam, hoc parum exploratum et liquidum ipsi habeant, hoc idem vidimus evenisse in omni disciplina scholastica et academica, vt, quid illud sit, quod assequi volunt homines, dum sollemnem studiorum rationem prosequuntur, raro aut nunquam inquirerent. Ita quoque a paucis diligenter et subtiliter satis quaesitum est, quorsum in lectione scriptorum antiquorum, graecorum et latinorum, aetas iuuenilis contineatur. Quid igitur mirabimur, idem illud fugisse plerosque, quem usum, quos fines critices studium habeat, ideoque nec satis prudenter definiisse, qui locus huic studio in institutione scholastica et academica sit assignandus.

Cum veterum scriptorum lectio et interpretatio in disciplina puerili partim institutionis, quae grammatices et dialectices praecpta et usum mentibus insinuat, locum obtineat, partim notionum communium innumerarum, vulgarium et doctarum, mentibus instillandarum, copiam praebat, partim ingenium, pulcri rectique sensum, elocutionem et scriptionem, singat: magistrorum utique animis notio aliqua artis criticae ut infideat, in votis habendum est, ut de editionum bonitate, et de lectionum veritate, ad interpretationis usum, recte possint iudicare, forte etiam provectionibus notitias aliquas iudicii et usus critici impertire. Iam possunt in his esse ingenia erectiora, quae in linguae Graecae et Romanae cognitione et in veterum scriptorum lectione, praeter istas utilitates, quas aetati juvenili propositas esse diximus, ad subtilitates sermonis progredi volent; erunt quoque, qui in studiis litteraturae antiquae habitare volent et fortunarum suarum spem et fundum collcare: hos et illos in critica accuratius cognoscenda, experimento quoque aliquo facto, operaे partem ponere, quis improbet? dummodo reliqua illa, quae per auctorum classorum lectionem et interpretationem consequi

b 2

necessè est, haud posthabeantur; contra vero vt ad rerum notitias, ad historias, temporum hominumque vicissitudines, fortunas, earumque causas, observandas, tum ad certa rectaque de iis facienda iudicia, in primisque ad iudicandi, eloquendi ac scribendi facultatem exercendam, institutione publica privataque adducantur; neque interea mathematices et logices, aliarumque notionum utilium copias negligant.

Inter eos, qui studiis his antiquarum litterarum totos se consecrant, esse possunt, quorum ingenia miro aliquo huius generis acuminè excellunt, eoque ipso procliviora ad criticam hanc facultatem et artem habentur: hos ad eam in primis se comparare, et naturae beneficio sibi impertitam vim exercere et perficere, quis invideat? Quum tamen pauci ad haec studia ferantur, neque optandum sit in republica, vt multi in hoc studiorum genere detineantur, quandoquidem iis praemia sua, muniaque desint, quibus fungendis admoveri possint, cavendum est omni modo, ne, in hac aemulorum paucitate, illi ad eam opinionem adducantur, sibi solis a natura illud ingenii acumen, quod ad criticas coniecturas et animadversiones conferunt, esse concessum, neve

alias litteras suis posthabeant, fastuque importuno et inani efferantur; haud immemores, sed id, quod alii in vitae officiis et negotiis ac munerum rationibus, aut in disciplinis ac doctrinis gravissimis, adhibent, acumen in verborum et linguarum studiis collocare. Potest hunc in modum aliquis magna cum laude in scriptoribus graecis latinisque criticam exercere: si modo fortunae locique, quem obtinet, rationes id poposcerint vel admiserint: etiam si illa intra meras grammaticas subtilitates substituerit; nam et huius quaedam esse potest utilitas, haud contemnenda.

Luculentior tamen et probabilior est criticae commendatio, si illa ad ipsam orationis seu solutae seu vinctae virtutem et elegantiam processerit, et sententiarum rerumque veritatem et cum natura usque consensum, verborumque proprietatem, exploraverit, iudiciumque rectum et sanum de his tulerit; si porro critica ad iudicia veterum et opiniones, ad disciplinas et disciplinarum, quae nunc cum maxime effloruerunt, initia et incrementa in scriptoribus eruenda et illustranda, ad historicas difficultates et obscuritates tollendas, transferatur: multa enim in his a lectionis veritate et sermonis severiore ac subtiliore studio sunt

ducenda: haec solidioris doctrinae monimenta campum aperiunt latissimum, criticae litteris ac disciplinis fructuosae ad notitias in variis scientiarum generibus ex antiquitate procurandas, in historia in primis naturae, cuius locupletandae haud vana spes inde illucescit. Nam ut critices usum in libris sacris et in legibus iuribusque Romanis commemorem, vix necesse est; quo ipso iam satis se studii critici, recte instituti, praestantia approbauit.

Secundum haec habebo utique in votis, ut ii ipsi, qui criticae in scriptoribus classicis exercendae se accingunt, non primo loco id sibi propositum habeant, ut vitia lectionis indagent et earum tanquam cubilia investigent; praestat haud dubie in interpretandis et excutiendis scriptorum sententiis rebusque expositis iudicii omnem vim intendere, notionum et notitiarum copias inde locupletare, digerere et recte constituere; sique inter haec seu librarii seu scriptoris vitia et errores incidint, in iis animadvertis, notandis et emendandis acumen adhibere; hoc est illud emendationum genus, quod laudem veram et solidam habet. Alius critices adhibendae modus est commendatione dignus in paranda noua recensione, eaque emendatiore, au-

ctorum veterum; multoque maiore laude dignus est habendus, si critica non modo in codicis varietatibus enotandis et coniecturis inde eliciendis aut virorum 'criticorum' commentis colligendis versetur; si porro ea non locis difficilioribus et obscurioribus omissis, ad ea, quae per se nota satis erant, adhaeserit; excutiat potius non animadversa, nec sibi decori ducat, vitia indicare latentia, et si iis medelam ipsa afferre nequeat. Licet in his pro consiliorum diversitate vias rationesque ingredi varias, de quibus nunc agendi locus haud est.

Nec vero modo in scriptore aliquo edendo et recensendo, verum etiam legenti veteres quosvis alios scriptores occurrere passim possunt ac debent loca multa aut in mendo cibantia, aut temere ac perperam ab editoribus tentata: quorum emendationes probabiles, forte et illustrationes luculentas, si quis animadverterit, circumspiciet ille viam, qua in publicum proferat ingenii sui inuenta probetque eruditis; possunt quoque esse tempora, ut quis fortunae suae ac famae hoc ipso consultum esse iudicet; ita viri docti eo devenerunt, ut in recensionibus auctorum classico-rum opportunitates anxie venarentur, quibus

nti possent, ad protrudendum in medium animadversa a se et coniectata; Ita vidiinus criticos in edendis scriptoribus, promiscue, et si alienissimo in loco, emendationes in varia scriptorum loca intexere, aut verius intrudere et inculcare; dum similia optant, confundere dissimillima, penitusque abducere animum legentis ab auctore in quo versabatur. Poterant saltem per digressiones et excursus ad calcem adiectos seu subscriptos suas opes speciosius explicare. Ita evenit, ut interdum scriptores tantum pro vehiculo variarum ac diversissimarum opum criticarum ad mercatum extrudendarum habendi essent, aut pro vestibulo, quod aditum ad merces expoundendas et inspiciendas praeberet: et si sunt certa scriptorum genera, quae, per se iejuna et exilia, eiusmodi copiosiores illustrationes admittunt, aut etiam desiderant, vt Lexica et Glossographi. Aliam viam ingressi sunt ii, qui libros Emendationum, Animadversionum, Coniectaneorum et sic porro ediderunt, quibus ea, quae sparsim animadverterant, per saturam uno in loco propinarunt; qui quidem libri lectionem continuam haud admittunt, nec, nisi auctores ad manus habeas et sententiarum nexum satis teneas, recte diiu-

dicari queunt, vtilitatem tamen habent hanc, vt in vulgus edita servari et, quoties opus sit, inspici possint. Sunt quidem pleraque hae emendationes ita comparatae, ut aut a generalibus praeceptis seu observatis ad vnumquemque locum accommodatis, aut e sententiarum et verborum accurate expensa ratione et indole proficiscantur: quarum has accurata et attenta lectio ipsa suppeditat, illas autem in quolibet loco, praeceptis istis et observationibus in animum revocatis, suo quisque studio poterat ac debebat assequi: est tamen in his felicitas aliqua ingenii, est fortunae casus, est memoriae aut recentis lectionis beneficium, quo saepe ad ea, quae nemo facile sua opera excogitet, deferimur.

Post haec omnia critica exercitatio, etiam in grammaticis, salubris est et fructuosa ingenio iuvenili, ut se exerceat et paret ad alia et maiora, etiam ad disciplinas graviores; vigent in hac aetate animi et pollent memoria promta et facili, facultate observandi et comparandi similia, eliciendi latentia; recte haec ad ea adhibentur, in quibus eae vires in primis sunt ad consequendum, quod velis, necessariae.

Satis docent haec a me disputata, me magnopere probare conatus tuos, doctissime Fiorillo, et laetari his primis successibus. Ab hac enim lectionis copia et varietate, hoc ingenii acumine, hac venustate, quid non expectare licet maturioribus annis! Fecisti critices experimenta magna ex parte in fragmentis lyricorum et tragicorum, quod critices longe difficillimum genus est, in primisque lubricum propter metricas leges partim ignotas, partim parum firmiter constitutas; nec tibi ad incerta fortunae tentanda animus defuit, in quibus nec ausis excidere turpe est, honorificum autem est, esse tamen, in quibus successum habueris. Nec deerunt ingenio, doctrinae et industriae, praemia, quorū spem et expectationem ipsa haec specimina faciunt tanto maiora, quo rariora sunt ingenia in his litteris eminentia. Scr. Gottingae M. Septembri cccc.

D E

H E R O D E A T T I C O

E T

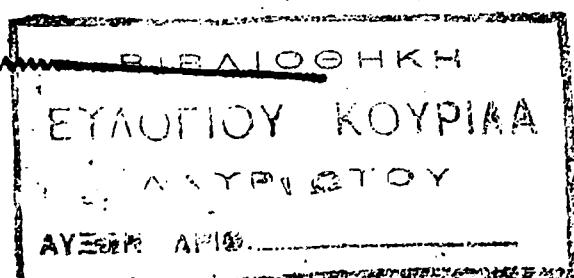
E I U S S C R I P T I S.

A

ΙΑΝΕΙΣΤΗΜΑΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗΚΗ
ΝΟΥΝΙΑΙΩΝ

H E R O D E A T T I C O

E T

E I U S S C R I P T I S.

Tiberius Claudius Atticus (Suidae perpetram Iulius) Herodes, nobilis viri, Attici

i. Ita plene dicitur *Tiberius Claudius Atticus Herodes* in quibusdam Inscriptionibus, velut èa, quae auctoripio Cardinalis, Polignac, Romae a. 1728. eruta, et primum vulgata est in *Mém. de Trévoux, Juillet. 1728.* pag. 155., deinde etiam in *Mém. de l'Acad. des Inscriptions*, Tom. XV. pag. 445.— Apud Graecos, *Salmasius* contendebat (in not. ad Dedicat. stat. Reg. in Cre-nii Museo Philologico II. pag. 137.), hunc Herodem *nunquam* suisse dictum Ἡρώδην Ἀττικὸν, sed Ἡρώδην Ἀττικὸν; sicut est in Epigramma-

te Analect. Brunck. Vol. III. pag. 272. Ἀττικοῦ Ἡρώδης Μαραθώνιος. Graecos enim raro admodum filios patrum nomine appellasse. Romanos vero, quibus alia fuerit consuetudo, *Herodem Atticum*, non *Attici*, hunc semper vocasse, patris sui nomine scilicet. Quae observatio *Salmasii*, quam falsa sit, si species *graecam Herodis* appellationem, facile apparebit ex Inscriptionibus graecis, quarum subinde mentionem faciemus. Add. *Maison. Collect. histor. de Aristidis vita. §. V. n. 9. not. 2.* Quid? quod ipse *Salmasius*

A 2

F.², ex pago Marathonio, Atheniensis, apud Imperatores Antoninos, Pium, et Philosophum, Ve-

ad Capitolini Vit. Antonini philosophi, cap. 2. Tom. I. pag. 292. defendit scripturam nominis *Herodes Atticus*. Gaeterum notitias historicas de hoc Herode licet colligere ex *Luciani Democritae* (Vol. V. p. 243. sqq. ed. Bipont.), e *Pausaniae Lib. I.* cap. 19. II. cap. 1. VI. c. 21. VII. cap. 20. X. cap. 32. et *Philostrati* pluribus locis, ut in vita Phavorini §. 3. Scopeliani §. 7. Polemonis §. 7. Secundi, Theodoti, Antiochi, Alexandri §. 3. Philagri §. 1. Hadriani §. 1. Chresti §. 1. 2. Pausaniae, Ptolemaei §. 1. Rufi in fine, Oenomarchi in princip. Heraclidae §. 6. Aeliani §. 3. *Inscriptiones*, quae ad Herodem spectant, praeter eas quas in fine huius sectionis indicabimus, reperiuntur apud *Gruterum* p. XXVII, 1. CLXXII, 10. CMXLIII, 1. apud *Sponium Voyage* Tom. IV, pag. 40. et 220. et apud *Donatum* pag. CLXVI, 2. Plura de eo lectorem docebunt *Tillemont Hist. des*

Empereurs T. II. p. 269. sq. p. 317. sqq. et in Indice p. 605. (ed. II. Paris. 1702. 4.), *Olearius* ad *Philostrati Sophistas* II, 1. pag. 545. sqq. *Sylburgius* ad *Pausaniam* p. 939. ed. Kuhn. *Ionsius* de *Scriptoribus histor. philosoph.* III, 6. 18. pag. 31. ed. Dorn. *de Burigny Mémoires sur la vie de Herodes Atticus*, dans *Mém. de Litterature* Tom. XXX. p. 1. sqq. *Gibbon History of the Decline and fall of the Rom. Empire*, Tom. I. p. 59. sqq. ed. Basil. denique *Salmasius* et *Visconti* in editionibus *Inscriptionum Tripearum*, quas infra commemorabimus. *Eichst.*

2. Ortum duxit Herodes e genere nobilissimo, quodsi Inscriptio, quae est in foro Attico (v. *Stuart Antiquities of Athens* T. I. c. 1.), ad maiores Herodis nostri spectat: quod haud temere credit Viscontii: atavus eius fuit *Herodes*, legatus Atheniensium ($\pi\tau\epsilon\sigma\beta\epsilon\bar{\nu}\omega\gamma$), proavus *Eucles*, $\sigma\tau\rho\alpha\tau\gamma\gamma\bar{\nu}\delta$ τῶν

rumque, cuius etiam praceptor, teste Capitoline³, fuit gratus, et praefectus ordinando statui liberarum civitatum Asiae⁴, sacrorumque Panathenaicorum et Panelleniorum, tum sacrorum agonum, honoribus M. Antonini et Veri consecratorum, ἀρχιερεὺς⁵, atque A. C. 143. cum C. Bellicio Torquato Consul romanus, sed qui ingenio magis et eloquentiā, quam consulatu⁶ et

δπλιτῶν. Euclis filius videtur *Hipparchus* fuisse, (*Plutarchum Suidas* nominat Tom. II. p. 78.): cuius quamvis bona in publicum essent addicta, tamen *Atticus* paternarum opum iacturam refarsit tum uxor, quam duxerat opulentia, tum ingenti quodam thesauro, quem forte à se inventum Nervae liberalitate retinuit. Hinc immensae defluxerunt opes ad filium, *Herodem*, auctae etiam divitiis *Regillae*, conjugis, de quâ *Fabricius* postea. *Eichst.*

3. Cap. II. pag. 409. ed. Hack. ubi v. Salmas. Enimvero Herodes Atticus fuit quoque praceptor M. Antonini philosophi. Vide *Capitolinum* in vitâ illius imperat. cap. 2. ibique Salmas. et

Casaub. atque *Dionis Cassii* lib. 77. pag. 1199. Reimar. *Harl.*

4. Delata videtur Herodi praefectura civitatum Asiaticae et Europaeae Graeciae a. 125. quo anno Hadrianus per hiemem Athenis commorabatur. *Eichst.*

5. Τὸν ἀρχιερέα τῶν Σεβαστῶν Τιβ. Κλαύδιον Ἀττικὸν Ἡρώδην Μαραθώνιον celebrat vetus Inscriptio, Megarae inventa, in *Sponii Miscellan.* crud. antiquit. p. 321. et Itinerario P. II. p. 482. *Eichst.*

6. *Philostatus* in Polemonis vitâ p. 536. ἦρα μὲν γὰρ τοῦ αὐτοσχεδιάζειν μᾶλλον ὁ Ἡρώδης, ἢ τοῦ ὑπατός τε καὶ ἐξ ὑπάτων δοκεῖν. *Fabric.* Recte autem Fabricius consulatum Herodis re-

dignitate atque opibus, quas habebat, amplissimis censeri gestiebat. Audivit iuvenis Scopelianum (v. *Philostr.* in Scopeliano p. 521. et in Herodis vita p. 564.), deinde Favorinum quoque (v. *Suid.* in Ἡρόδης, e *Philostrato*), et Athenensem Secundum (v. *Philostrat.* in Secundo. p. 544.). Polemonem vero adultus et quum ipse alios iam doceret, admiratus et donis prosequutus fuit (v. *Philostr.* in Polemone p. 539.). In Platonicā philosophiā Taurum, Tyrium, (v. *Philostr.* p. 564. ubi v. *Olear.*), in Criticā arte⁷ maxime Theagenem, Cnidium, et Munatium, Trallensem, magistros habuit. Ex antiquis imitatus est maxime Critiam⁸. Adversarios habuit Peregrinum, philo-

tulit ad an. 143. v. *Gruteri* recusavit, moerens mortem Inscript. p. CLXXII, 10. *Donat.* p. CLXVI, 2. *Sponii Miscellanea* p. 321. Consentit *Visconti* p. 95. monens praeterea, Inscriptiōnem apud Muratorium pag. CCCXLIII, 3. in quā Atticus Consul a. 185. M. Braduae suffectus cum collega Materno memoratur, non pertinere ad Herodem, patrem, de quo intelligi fere solet, sed ad Atticum, filium. Pater enim, Herodes Atticus, consulatum non nisi semel gessit; iterum oblatum uxoris. Nec sane probabile est, Herodem, quum honorum populi finem iam esset an. 143. consequutus, 42 annis post consulem fuisse Braduae suffectum. *Eichst.*

7. Non grammaticam, sed artem de oratoribus iudicandi intelligit Philostratus interprete et iudice *H. Valesio* de critica I. p. 149. sq. ubi paucula leguntur de Theag. Cnidio et Munatio. *Harl.*

8. Nobilis fuit Critias orator, quem cum laude me-

sophum Cynicum (v. *Philostrat.* p. 563.), Demostratum item (v. *Philostrat.* p. 555.), cuius orationem contra Herodem admirationi fuisse testatur *Philostratus* p. 563. tum affinem, Braduam, uxoris suae Regillae, fratrem, qui consul fuit A. C. 160. ⁹, Quintiliisque ¹⁰, et Praxagoram ac Mamertinum: familiarem Lucium, sapientem virum et facetum (v. *Philostrat.* p. 556. lqq.), discipulum Musonii, Tyrii, nec diversum fortassis a Lucio, Patrensi, vel ipso Luciano, qui et

morat *Dionysius Halicarnass.* T. II. Opp. p. 28, 111, et 161. Iudicio *Scholiae* ad *Hermog.* pag. 415. non deterior Antiphonte. Unus fuit e triginta Tyrannis, et Atheismo incusabatur. vid. *Schol.* et *Hemsterhus.* ad *Aristoph.* *Plut.* v. 147. p. 428. lqq. Eius Λακεδαιμονίων πολιτεία, laudatur ab *Harpocratione* v. λυκιουργεῖς. Caeterum *Herodem Atticum* studiosum fuisse antiquorum verborum, nimisque obsoleta verba adamasse, ex *Athenaeo* adparere mihi videtur. Ait enim *Athenaeus* Lib. III. p. 99. C. Οἶδα δὲ καὶ Ἡρώδην τὸν Ἀττικὸν ρήτορα ὄνομαζοντα τροχοπέδην, τὸ διαβαλ-

λόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν, ὅτε κατάντεις τόπους δύχούμενος ἐπορεύετο, καὶ τοις Σιμαριστοῦ ἐν τοῖς Συνωνύμοις ἐποχλέα τὸ ξύλον τοῦτο ἐπονομάσαντος.

9. Confer Sam. Petitum Lib. I. Var. Observat. c. XI. (et Olear. ad *Philostrat.* pag. 555.) *Fabric.* Fuit *Appius Annius Atilius Braduas*, non, ut Salmasius (p. 20.) putabat, *M. Atilius Braduas*, quippe qui consulatus honoribus anno demum 185. functus est. vid. praeced. not. (n. 7.) *Eichst.*

10. v. *Philostrat.* p. 559. *Fabric.* De Quintiliis cns omnino *Tillemont Histoire des Empereurs* Tom. II. p. 320. *Eichst.*

ipse Λούκιος interdum dicitur. Filiae fuere Panathenais et Elpinice, quas morte ereptas sibi incredibiliter luxit, et filius Atticusⁱⁱ, (v. *Philostrat.* p. 558.), tam stupidus, ut viginti quatuor pueros aequales ipso adiungendos putaverit pater, litterarum appellatos nominibus, ut per hos tandem litterarum addisceret rudimentum. E famulis Achilles, Pollux, et Memnon Aethiops (v. *Philostrat.* p. 558. et III, 3. de vita Apollonii), quorum obitum itidem tulit impatientissime: libertus Alcimedon (v. *Philostrat.* p. 560. sq.) aliquie. Discipuli Amphicles Chalcidenis, (v. *Philostrat.* in vita Philagri p. 578. sq.), Sceptus (s. *Sceptes*, Corinthius, v. *Philostr.* in vita Alexandri p. 573.

ii. Philostrati testimonium rent, v. *Salmas.* in Crenii Museo philol. II. pag. 146. Verum recte videt *Visconti* (in Commentario ad illas Inscriptt. p. 81. coll. Praefat. p. 4.) etiam in *Luciani Demonakte* (§. 25. Tom. V. p. 243. ed. Bipont.), praeter Atticum, memorari alium filium Herodis, quem et ipsum immaturâ morte sibi ereptum, luxerit. Ergo ex his indiciis, quod Philostratus tradidit, refingendum est. *Eichst.*

et *Eudocia* in *Alexandro* p. 53.) et *Adrianus*, *Tyrius*, (qui successor eius etiam pro funere *Herodem* laudavit, teste *Philostrato* in *vitâ Adriani* p. 586., et auscultantibus Atheniensibus lacrimas expressit,) *Chrestus*, *Byzantinus*, aliique infiniti, atque in his etiam *A. Gellius*, qui in *Noctibus Atticis Herodis* cum laude mentionem facit dictaque eius nonnulla refert. (Loca sunt I, 2. IX, 2. XIX, 12.) Eloquentiâ apprime valuit, ita ut unum ex antiquis decem Oratoribus referre diceretur (v. *Philostrat.* in *Herode* p. 564.), et *βασιλεὺς λόγων* vocatus sit ab *Adriano* et *Rufo Perinthio* (v. *Philostrat.* in *Adriano* p. 586. et in *Rufo* p. 589.), atque Ἐλλήνων γλῶσσα (ibidem, p. 598.)¹². Docuit Athenis obiitque ex tabe,

^{12.} Etiam γλῶσσα Ἀθηνῶν in Inscript. Triopéa II. v. 37. e rectiore interpunctione Visconti. *Eichst.* Quantâ et quam mirâ variâque dicendi vi, et amoenitate valuerit, exemplum, quod *Philostratus* in *Alexandro*, s. de vit. Sophist. Libr. II. c. V. sect. 3. amplis verbis enarravit, abunde declarat. Nam *Alexander*, quem vulgo Peloplatonem, (*luteum Platonem*) cognominabant, Seleuciâ in Ciciliâ ortus, Sophista

celebris, qui maximam partem Antiochiae scholas habuit, et Romae Tarsique et omnibus Aegypti partibus, quum Athenas venisset, ad *Herodem*, in Marathone commoratum, misit litteras, quibus Graecos, (n. Discipulos *Herodis*) ad certamen sophisticum excitaret. Alexander, quum ante *Herodis adventum* elegantiâ orationis et soni varietate auditores ad admirationem rapuisset, at postea supervenientem He-

ipse Λουκιός interdum dicitur. Filiae fuére Panthenais et Elpinice, quas morte ereptas sibi incredibiliter luxit, et filius Atticus¹¹, (v. *Philostrat.* p. 558.), tam stupidus, ut viginti quatuor pueros aequales ipsi adiungendos putaverit pater, litterarum appellatos nominibus, ut per hos tandem litterarum addisceret rudimentum. E famulis Achilles, Pollux, et Memnon Aethiops (v. *Philostrat.* p. 558. et III, 3. de vita Apollonii), quorum obitum itidem tulit impatientissime: libertus Alcimedon (v. *Philostrat.* p. 560. sq.) aliquie. Discipuli Amphicles Chalcidensis, (v. *Philostrat.* in vita Philagri p. 578. sq.), Sceptus (s. *Sceptes*, Corinthius, v. *Philostr.* in vita Alexandri p. 573.

11. Philostrati testimonium sequutus est Fabricius. Sed quatuor liberos Herodi tribuit auctor *Inscriptionis Triopeae secundae* v. 15. Quam ob rem viri docti, quoniam apud Philostratum legerant, Regillam, uxorem Herodis, deceisse praegnantem, et partui vicinam, ita conabantur litem componere, ut foetum illum, quem in utero gerebat Regilla, quique cum ipsa periit, inter liberos, Herodi ereptos, recenseri ab auctore inscriptionis statue-

rent, v. *Salmasi* in *Crenii Museo philol.* II. pag. 146. Verum recte vidit *Visconti* (in *Commentario ad illas Inscriptt.* p. 81. coll. Praefat. p. 4.) etiam in *Luciani Demonakte* (§. 25. Tom. V. p. 243. ed. Bipont.), praeter Atticum, memorari alium filium Herodis, quem et ipsum immaturā morte sibi ereptum, luxerit. Ergo ex his indiciis, quod Philostratus tradidit, refingendum est. *Eichst.*

et *Eudocia* in *Alexandro* p. 53.) et *Adrianus*, *Tyrius*, (qui successor eius etiam pro funere *Herodem* laudavit, teste *Philostrato* in *vitâ Adriani* p. 586., et auscultantibus Atheniensibus lacrumas expressit,) *Chrestus*, *Byzantinus*, aliquique infiniti, atque in his etiam *A. Gellius*, qui in *Noctibus Atticis Herodis* cum laude mentionem facit dictaque eius nonnulla refert. (Loca sunt I, 2. IX, 2. XIX, 12.) Eloquentiâ apprime valuit, ita ut unum ex antiquis decem Oratoribus reserre diceretur (v. *Philostrat.* in *Herode* p. 564.), et *βασιλεὺς λόγων* vocatus sit ab *Adriano* et *Rufo Perinthio* (v. *Philostrat.* in *Adriano* p. 586. et in *Rufo* p. 589.), atque Ἐλλήνων γλῶσσα (ibidem, p. 598.)¹². Docuit Athenis obiitque ex tabe,

12. Etiam γλῶσσα Ἀθηνῶν in *Inscript. Triopéa* II. v. 37. celebris, qui maximam partem Antiochiae scholas habuit, et Romae Tarsique et omnibus Aegypti partibus, quam mirâ variâque dicendi rectiore interpunctione *Visconti. Eichst.* Quantâ et quum Athenas venisset, ad *Herodem*, in *Marathone* exemplum, quod *Philostratus* in *Alexandro*, s. de *vit. Sophist.* Libr. II. c. V. sect. 3. amplitudine verbis enarravit, abunde declarat. Nam *Alexander*, quem vulgo *Peloplatonem*, (*Iuteum Platонem*) cognominabant, Seleucia in *Ciciliâ* ortus, Sophista
et amoenitate valuerit, misit litteras, quibus Graecos, (n. Discipulos *Herodis*) ad certamen sophisticum excitaret. Alexander, quum ante *Herodis adventum* elegantia orationis et soni varietate auditores ad admirationem rapuisset, at postea supervenientem He-

Marathone in patriâ, anno aetatis LXXVI. Commodo, ut credibile est, iam imperante; unde natus colligitur primis Trajani, imperatoris annis ¹³. Nam iuvenis, in Pannoniâ dicturus coram imperatore, Hadriano, quum excidisset et memoriâ lapsus esset, tanto taedio affectus fue-

rodem cum vi et suavitate dicentem audisset, demum, quamquam arrogans elatoque esset animo, exclamavisse dicitur; *ó Herodes, fragmēta tui sumus nos omnes Sophistae.* Eamdem historiam ex Philostrato *Eudocia* p. 52. sq. ita exscriptam reddidit, ut paullo ante exitum narrationis et in fine ipso haud pauca omitteret. *Harl.*

13. Hoc quum et *Visconti* ita posuerit, tacite respicit *God. Olearii* chronologicas rationes, quae omnino, si accuratius penitentur, falsae et inanes reperiuntur. Nempe secundum eam putationem temporum, quam Olearius ad Philostratum iniit, Herodes natus est decimo tertio anno imperii Domitiani, V. C. 847. Chr. 94. Ol. CCXVIII, 2. Id, si accipimus ex fide Olearii, fe-

quitur, Herodem, qui septuaginta et sex annorum senex diem suum obiit (vid. *Philostr.* p. 565.), mortuum iam esse ante Faustinam, Marci, imperatoris coniugem, quae anno demum 175. iter in Orientem ad mariatum suum ingressa, secessit. Verum et nobilis illa reconciliati imperatoris ad Herodem epistola (v. *Philostrat.* p. 561), scripta, ut nobis videtur, a. 176. quum Herodes fere triennio ante in iudicio fuisset accusatus, et multo magis relicta nobis Inscriptio in statuam Regillae, quam Herodes Faustinae dicavit, ostendunt, eum Faustinae superstitem vixisse. Optime congruunt temporum rationes, si Herodem, imperante Trajano, a. 104. natum, et sub imperio Commodi a. 180. extinctum statuamus. *Eichst.*

rat, ut in Danubium praecipitare se voluerit.
(v. *Philostrat. in Herode.* p. 565.)

Scripta eius à Philostrato memorantur *Διαλέξεις* sive *dissertationes*, philosophici ut mihi persuadeo, argumenti¹⁴, et Ἐφημερίδες, *diaria*, Suidae etiam tamquam σύγγραμμα πολυμαθὲς laudata, et ἐγχειρίδια καιρια, τὴν αρχαίαν πολυμάθειαν ἐν Βραχεῖ ἀπηνθισμένα, *manualia opportuna*, velut *florum ex eruditā antiquitate delibatorum selecti quidam fasciculi*. Hisce omnibus deperditis, ne ex Orationibus quidem eius aliqua, neque ex declamationibus, quas αὐτοσχεδίους sive extemporales et meditatus habuit plurimas¹⁵, ulla tulit aetatem, exceptâ unicâ, quae

14. Opus *Herodis*, ad que recte tribuitur *Herodianum* opus.

15. In primis amabat Herodes extemporale dicendi genus, quod Sophistis illius aetatis maxime placuisse scimus, tanto ille magis recedens à nativâ simplicitate et elegantâ Atticâ, quanto studiosius sucum et pigmenta orationis sectaretur, colorisque et ornamenta e longinquo arcesseret, doctrinâ potius quam ingenio valens. Eamdemque indolem referunt duo illa carmina, quae

περὶ πολιτείας, de Republicā, inscribitur, et comparata est ad suadendum Thebanis, ut societatem cum Peloponnesiis ac Lacedaemoniis ineant contra Archelaum, Macedoniae regem. Graece prodiit cum Lysiā et aliis Atticis Oratoribus Venet. apud Aldum 1513. fol. et Paris. ap. H. Stephanum 1575. fol. Latine vertit et ad calcem Aristidis edidit *Guil. Canterus, Basil.* 1566. fol. Graece et Latine cum Canteri versione recusa est Hanov. 1619. 8. curante *Jano Gruterō*, ad calcem orationum Dinarchi, Lycurgi, Lesbonactis et Demadis. Inest etiam in *Io. Iac. Reiskii Oratoribus graecis Tom. VIII. Lips. 1773.* p. 32. sqq.¹⁶.

Epistolas Herodis plurimas fuisse, testatur *Philofrat.* p. 565. quarum aliquas memorat, uti

Herodi ut plurimum adscribuntur. Quamquam de his praeclarius statuit *Visconti*, quem v. p. 3. et 7. *Eichst.*

16. Iam in Praef. monui, minime Orationem ab Herode profectam, sed opus esse Sophistae anonymi. Fuit enim tempus, quo Sophistae ingenium doctrinamque conferebant ad fingendos quosdam libros, eosdemque antiquis scriptoribus tribuebant. Sic sub nominibus Lysiae et De-

mosthenis ἐπιτάφιοι λόγοι prostant, quae ingenii Sophistarum multo digniores sunt, quam Lysiae et Demosthenis. Sunt quoque inter Platonicos dialogos, quos nemo non videt suppositos esse. Memorabile est, iam *Harpocrationem*, quoties *Lysiae*, *Hyperidis*, aut alias magni oratoris orationem laudat, saepissime addere, εἰ γνήσιον, si verum est. vid. *Harp.* p. 11, 13, 22, 23. etc.

ad Julianum p. 552. ad Marcum, imp. p. 562. ad Cassium, novas res molientem, p. 563. Ἡρόδης Κασσίω, ἐμάνη, *Herodes Cassio, insanis.* — Hactenus *Fabricius.*

Praeter *Orationes* et *Epistolas*, à Fabricio commemoratas, Herodem nostrum et alia scripta multa¹⁷ nobilitarunt, et *Inscriptiones* quaedam quas vel ipse composuit, vel ab aliis componendas sibi curavit. Quemadmodum enim opulentissimus Sophista, qui celebritate sermonum et publicâ luce laetaretur, permulta opera et aedificia publica non Athenis solum, sed Philostrato teste, per totam paene Graeciam, Asiam et Italiā et instauravit, et de novo fecit, siatuasque, templa, balnea, aquarum ductus, simulacra multa posuit: ita sibi monumentum suisque haeredibus in primis struxit in Triopio suo, quod fuit απότυμα fundi, quem Herodes, coniugis beneficio, ad tertium ab Urbe lapidem in viâ Appiâ possedit, appellatum illud à Triopâ, Erisichthonis patre¹⁸, consecratum Diis, τεμένει instructum

17. *Suidas* de Herode in Θεωρίτα, καὶ πατανοῖται, lexicon suum ista retulit, καὶ παταδείκνυται. *Eichst.*
ab aliquo Sophista, opinor, 18. Non temere hoc scripta. Tom. II. pag. 78. φη, neque inscius vel aliarum Φέρονται καὶ ἄλλα πλεῖστα, sententiarum, vel etiam il- ἐν οἷς τὸ μεγαλοφυὲς καὶ lius, quam eruditissimus ὑψιστον τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς *Visconti* de appellatione et

et sepulcro etiam familiae destinatum. Ex hoc Triopio nunc quidem quatuor nobis inscriptio-nes innotuere, quas breviter recensebimus.

I.

Inscriptio duabus columnis incisa, quae factae sunt e marmore Carystio (*cipollino verde*), repertae ineunte XVI. saeculo, et posthac in hortos Farnesianos translatae. Unde *Farnesiana* *columnae inscriptio* dici solet. Istae vero columnae, quas, probabile est, in ipso introitu Triopii Herodiani olim suisse erectas, Cereri et Proserpinae subterraneisque Diis dedicatae sunt, praecipiuntque loci reverentiam, ac religionem adeuntibus, cum imprecatione illorum, si qui forte sede illas suâ movere, aut sacrum locum violare aggrediantur. Inscriptionem publicam fecere *Scaliger* in animadversionibus ad Eusebium p. 210. *Gruterus* in *Corpo Inscriptionum* p. 27. *Montfaucon* *Palaeograph. graecae Lib. II.* p. 135. *Lanzi Saggio sulla lingua Etrusca P. I.* c. VI, 9. XIII. p. 146. et Tab. IV. n. XVI. *Rambachius* in *Supplementis Archaeologiae Potteriae* Tom. III. p. 254. denique *Visconti Inscriz.*

naturâ Triopii nuper propo- est *Ephemeridibus univ. litterariis*, Ienae prodeun-
suit. Rem omnem diligen- tius excussi in Censurâ Vi- tibus ann. 1796. n. 61.
contini operis, quae inserta *Eichst.*

Triopée ora Borgheſiane p. 6. Caeterum quoniam inscriptio haec antiquissimam refert Atticorum orthographiam, inde multiplex est ea de re disputatio nata, tum iis viris doctis, quos editores recensui, tum etiam aliis. V. *Salmasii* notas ad Conſecrationem templi in agro Herodis, *Musei Creniani primi* p. 42. fqq. Levesque Excursion quatrième sur l'orthographie de Thucydide, et sur la forme des lettres dont il a fait usage, in novâ Thucydidis versione (Paris. 1795.) Tom. IV. p. 315. Add. *Villoison Anecdota Graeca Vol. II.* p. 122. fq. 169. not. 1. ¹⁹.

19. Ut nihil eorum, quae *Cereris et Proserpinae donarium, et Manium deorum, et . . . (Regillae?)* Nolo de Inscriptione copiosius agere. Evolvat, si quis plura cognoscere cupiat, *Buhierii Dissertationem de priscis Graecorum et Romano-rum litteris* p. 561. *Edm. Chishull, Antiq. Asiat.* p. 11. *Hagenbuchum in Diatrib. de Graecis Thesauri novi Muratoriani Marmoribus.* p. 11—16. et *Cl. Saxium*, in Scholiis Literario-Criticis ad Muratorii Thes. Inscript. in *Actis Societatis Trajectinae Dea vialis et columnae,* T. II. p. 267.

II.

Inscriptio praediorum Anniae Regillae, primum vulgata in *Montfaucon Diario Italico* (Paris. 1702. fol.) pag. 125. repetita postea in *Fabretti Inscriptt. c. V. p. 43.* et apud *Visconti* p. 5. Dubitari non potest, columnam hanc, sex fere pedes longitudine aequantem, quae praedii *Anniae Regillae* olim metae aut signi loco fuerat, ab Herode erectam in eodem Triopio, viâ Appiâ, fuisse, in quo memoriam coniugis aliis etiam tum inscriptionibus, tum aedificiis posteritati commendarat. Postea, Maxentii tempore, inversâ columnâ, et quâ parte tenebat inscriptionem *Anniae Regillae*, desixâ in terrâ, pro miliario sicut²⁰.

III.

Consecratio Triopii, facta Minervae et Nemesi. Constat inscriptio 39 versibus hexametrarum, eruta a. 1607. ad urbem in viâ Appiâ, praesente *Christophoro Puteano (du Puits)*, cuius operâ Lutetiam venit, mox ibi publicata ab eruditis.

20. Inscriptio ita se habet:

ANNIA ΡΗΓΙΛΛΑ
ΗΡωΔΟΤ ΓΥΝΗ ΤΟΦωC
THC OIKIAC TINOC TAT
TATAΧωΡΙΑ ΓΕΓΟΝΑΝ.

Annia Regilla
Herodis uxor
Lumen domus
cuius haec praedia
suerunt.

IV.

Dedicatio statuae Regillae, uxoris Herodis. Effossa decennio post, eodem loco, ἐπιγραφὴ 59 hexametris continetur, debeturque doctissimo Viro *Jacobo Sirmondo*, qui eam Roma attulit, ad ipsum marmor à se descriptam, et cum *Claudio Salmasio*, primo eius et ante Visconti studia eruditissimo editore, communicavit. De quo postea.

Nam haec duo maxime carmina, quae ultimo loco memoravi, inscripta marmori Pentelico (*cipollo bianco* Itali vocant, v. *Visconti* museum Pio-Clementinum Tom. III. Tab. XV. p. 18.) eruditorum attentionem et curam excitaverunt, tum propter versuum elegantiam, si illud Herodis aevum spectes, minime spernendam, tum ob notitiam multarum rerum, quae aliunde disci vix poterant. E villā Cardinalis *Scipionis Borghese* hae inscriptiones devenerunt ad principem, iuvandis litteris ornandisque artibus natum, *Marcum Antonium Borghese*, qui templum iussit splendidissime aedificari ad modum illius, quod Herodes olim Cereri et Faustinae exstruxerat. Huius in templi limite marmora ista, duabus aris inclusa, binisque inscriptionum versionibus metricis, latina Salmasii et Visconti Itala, instructa, conspiciuntur.

B

Satis de *argumento* et *historiā* inscriptionum: restat, ut quaedam adiiciamus de illarum auctore. Ac duas quidem priores, quas no. I. et II. attigi, parum refert scire, Herodes fecerit an alias. *Inscriptio praediorum Anniae Regillae* dubito omnino, an à graeco homine profecta sit. Sed gravior est de postremis ἐπιγραφαῖς quaestio, et propriae curae. Verum haec quaestio quoniam hic disceptari non potest, disceptabiturque à nobis alio loco, liceat in eo acquiescere, ut, quam nuper eruditissimus *Visconti* sententiam proposuit argumentisque ingeniose munivit, breviter reseramus. Is nimirum urget praefixum ultimae inscriptioni nomen Μαρκέλλου, in quo explicando et editores carminis, et Spanhemius (ad Callimachi H. in Cererem v. 30.) operam frustra consumserunt. Suspicatur Visconti, illo nomine ut alibi (v. *Pockoke descript. of the East.* p. 103. 104. et *Toupii* Emendatt. in Suid. Tom. III. pag. 46.), sic et hic, inscriptionis indicari auctorem, qui fuerit *Marcellus Sidetes*, clarus poëta tum aliis carminibus, tum Ἰατρικοῖς περὶ ἰχθύων, quorum nobis adhuc fragmenta quaedam supersunt, à *Fabricio* (Biblioth. Gr. Vol. I. p. 14. ed. vet.) et *Schneidero* (ad calcem editionis suae Plutarchi de educat. pueror. Argentor. 1775. 8. p. 96. sqq.) edita, à *Bellin de Ballu* autem, claro Oppiani

editore, promissa. Marcellum illum, constat, floruisse imperante Marco Aurelio, v. *Suidas* Tom. II. p. 498. et *Eudocia* p. 299. Iam vero quum sit utriusque inscriptionis metriceae in orationis habitu et conformatione summa similitudo, non dubitat *Visconti*, eidem Marcello etiam primam attribuere, nomen poëtae tantum posteriori adhaesisse ratus, sive quod haec prima consiperetur Triopium Herodis adeuntibus, seu quod omnino potior censeretur praestantiorque alterâ, quae casu detecta primum, temere potius quam recte aut consilio prima à nobis nominetur. Suspicio eruditii Itali admodum probabilis visa est Viro docto in *Ephemeridibus Gottingensibus* a. 1795. n. 180.²¹: adversus eam quaedam monita sunt in *Censurâ Icenensi* l. c. pag. 483. sq. poteruntque fortassis moneri plura, quae illas Inscriptiones Herodi nostro vindicent.

21. Etiam Viro erudito in *Italiana*. (Tom. V.) 1795. *Ephemeridibus Mantuanis*, p. 309. ubi erudita libri censura. *Giornale della Letteratura* fura.

T E S T I M O N I A
VIRORUM DOCTORUM DE INSCRIPTIO-
NIBUS TRIOPEIS.

I.

Is. Casaubonus

in Observationibus ad Primam Inscriptionem
initio:

Eximum vetustatis monumentum istud Roma
nuper accepit senator amplissimus ac praestantissimus Iacobus Gilottus, missu viri exquisitâ eru-
ditione atque humanitate praediti Christophori
Puteani Claudii filii Parisiensis. Fuerat autem,
ut scribebat idem Puteanus, ante paucos dies ad
urbem in Viâ Appiâ inventum, ac praesente se
terrâ erutum.

II.

Jos. Scaliger

in Epistolar. Lib. II. Ep. 140. ad Casaubonum.

Heri praestantissimam Herodis inscriptionem
accepi. Noli querere, an placuerit, quum par-
tim à praestantiâ ingenii tui, partim ab ipsa In-
scriptione etiam admiratio accesserit.

Ibid. Lib. IV. Ep. 431. ad Gruterum.

An Graecam inscriptionem nobilissimam nu-
per non longe Roma effossam videris, scire
aveo.

III.

Davides Hoeschelius

in Epistolis Gudian. n. 106. ad Meursium.

Herodis inscriptionem à te versam habeo e
tuo autographo, atque ut Casaubonus noster
edidit, unde minus de Glossariensi laboraram
editione, ad quam negabant quidquam accessisse.

Paucis interiectis haec scribit:

MS. huius epigraphes ad nobilissimum no-
strum Marcum Velsorum misi.

IV.

Claudius Salmasius

in Epistola dedicatoria ad Nicolaum Rigaltium, praefixa
editioni duarum Inscriptionum, Paris. 1619.

Remitto ad Te, Vir eruditissime, inscriptionem Regillae, quam non ita pridem abs te accepi: Scito, me longe maximam cepisse ex illius inscriptionis lectione voluptatem. Nam praeter ipsius carminis summam elegantiam, et mere Atticum saporem, ac rerum aliquot antiquarum cognitionem, quam hinc tantum, non aliunde liceat haurire, non mediocriter etiam illo nomine mihi placuit, quod meam veterem de Herode Attico coniecturam, quam si verisimilem modo, doctis hominibus adprobasssem, pulcrum ac beatum me putarem, verissimam esse plane confirmaverit.

In Observationibus ad Primam Inscriptionem,
initio.

Egregium ac praeclarum vetustatis monumen-
tum, et quo nobilius atque illustrius aliud non
habet luculentus ille veterum inscriptionum The-
saurus, summo labore mirabilique industria
à Grutero nostro viro clarissimo collectus.

In Observationibus ad Secundam Inscriptionem,
initio.

Illustre sane utrumque vetustatis monumen-
tum. Nec parum interfuit reipublicae litterariae,
utrumque ad nos salvum pervenisse, cum propter
versuum elegantiam, tum multarum rerum no-
titiam, quae aliunde sciri non poterant. Debe-
tur autem haec ἐπιγραφὴ doctissimo Viro Iacobo
Sirmondo, qui eam Roma attulit, ad ipsum mar-
mor à se descriptam.

V.

Bernardus Montfaucon

Palaeographiae Graecae Lib. III. pag. 140. ed. Parif.
1708. f.

Erat enim villa Triopia multis inscriptionibus
nobilitata, ex quibus non paucae supersunt, nem-
pe insignis illa, quae hodie in Villā Burghesinā
visitur, eruditis Claudi Salmasii exercitationibus
illustrata, et à Iacobo Sponio, in *Miscellaneis*,
denuo cusa.

VI.

Fabrettus

Inscription. Cap. V. n. 355.

Celeberrimus ille lapis sexaginta linearum,
(secundam intelligit Inscript.) in hortis Pinciis
 Burghesii adservatus.

Haec sunt Virorum doctorum Testimonia, à
 Viscontio laudata. Adde *Selden.* de Synedriis
 Hebraeor. Lib. III. c. 13. p. 269. *Ruperti* epi-
 stol. ad Reines. p. 305. *Velseni* epistol. 34. 35.
 ad Hoeschelium. *Burigny*, Mémoires sur la vie
 d'Herodes Atticus. Academie des Inscriptions etc.
 T. XXX. p. 1 — 25. etc.

INDEX EDITIONUM

DUARUM INSCRIPTIONUM VETERUM

EX

IO. ALB. FABRICII BIBLIOTHECA GRAECA
 A GOTTL. CHR. HARLESIO AUCTIUS
 EDITA TOM. VI, p. 10.

I. *Primam inscriptionem*, per Christopho-
 rum Puteanum, celebrem Perronianorum aucto-
 rem, Roma Lutetiam ad Iacobum Gillotum trans-
 missam, cum quibus epigrammatibus Anthologiae
 graecae *primus* vulgavit *Fridericus Morellus*,

adiunctâ versione latinâ metricâ, Paris. 1607. 4.
v. Maittaire Annales typograph. Tom. III. P. II.
p. 851.

II. Eamdem deinde inscriptionem, uno tamen versu mancam, passimque à se emendatam et notis illustratam, edidit Isaacus Casaubonus, 1608. (Fabricius quidem l. c. Biblioth. Gr. T. III. p. 813. et Visconti annum posuerunt sequentem; verum ex Epistolâ Casauboni, ad Marcum Velerum datâ, p. 322. ed. Almelov. intelligitur, eo, quem indicavi, anno editionem prodiisse.)

III. Eiusdem Inscriptionis *editionem Glossariensem* memorat Davides Hoeschelius in epistolâ quadam ad Io. Meursium, inserta *Marq. Gudii Epistolis* ed. Burmann. Ultraj. 1697. 4. pag. 191. Veri admodum simile est, hanc editionem priorem fuisse Salmasiana secundae inscriptionis, vulgatae a. 1619. Sed Visconti nec vidit illam, nec quid sibi voluerit Hoeschelius, nomine isto usus, intelligere se fatetur. Suspicatur itaque, scripsisse illum vel *Gleßariensem* (h. e. Havniensem, ab insulâ Gleßariâ in sinu Codano), vel *Gosslariensem* (à *Gosslariâ* aut *Gostlariâ*). Coniicit porro, hanc editionem plane eamdem esse, quam Moelleris fratribus à Martino Baremo dedicatam indicavit Fabricius l. c. absque notâ anni et loci quo prodidit, notans tantummodo, esse Casaubonianaæ re-

petitionem: qualem etiam Hoeschelius suam illam Glossariensem descripsit. — Caeterum, ut et hoc addamus ad excitanda litteratorum, si tanti res videatur, studia, quam Visconti hac in re lucem spopondit conferentibus Christoph. Adam. Ruperti epistolam 34. ad Tho. Reinesium p. 305. ea nobis possidentibus librum et locum, quem Fabricius laudaverat, consulentibus haud affulxit. Illud vero non debuerat omittere Visconti, quod Hoeschelius diserte addidit, Glossariensis editionis, *exemplum nullum venale prostitisse.*

In eadem Epistolâ *Hoeschelius* emendationes quasdam proposuit in *primam Epigraphen*: eiusque interpretationem, à *Io. Meursio* factam, et *Apographum*, Roma ad Marc. Velsorum missum, commemoravit. Apographi illius etiam mentio sit in Casauboni Epistolâ quam n. II. citavi. Add. Velseri opera p. 839.

IV. *Primam inscriptionem et alteram*, descriptam Romae et allatam inde à Iacobo Sirmondo, quâ statua Regillae dedicatur, copiosissimo commentario instruxit *Claudius Salmasius*, ediditque unâ cum Dosiadae, Simmiae, et Theocriti lusibus Parif. a. 1619. 4. apud Hieron. Drouart.

V. Utraque inscriptio cum versione latinâ ad litteram, reperitur etiam in *Descrizione della*

villa Borgheſe, di Giacomo Manilli, Rom. 1650. 8. Editio eſt vitioſiſſima.

VI. Emendatas quibusdam in locis inscriptio-nes has, cum *Petri Arcudii* versione latinâ ad verbum factâ eiusdemque paucis, sed paeclaris animadversionibus edidit *Iacobus Sponius* in *Miscellaneis eruditae antiquitatis*, Lugduni 1608. 4. Sect. X. n. 12. p. 322—327.

VII. In *Thom. Crenii Museo philologico primo* (L. B. 1699. 8.) n. IV. Casauboniana et in eiusd. *Museo secundo* (L. B. 1700. 8.) n. I. Salmasiana editio repetita eſt.

VIII. Repetiit textum Inscriptionum verſio-nemque Petri Arcudii, sed sine brevi illius anno-tatione, *Montelatici*, in *Descrizione della Villa Borgheſe*, Rom. 1700. 8.

IX. *Manillii liber*, quem n. V. indicavimus, in Latinum sermonem translatus insertusque eſt *Theſauro rerum italicarum* Tom. VIII. p. IV.

X. *Mich. Maittaire Miscellanea graecorum aliquot scriptorum carmina*, Lond. 1722. 4. p. 174—180. Adiecit metricas versiones, Morellianam quidem inscriptionis primae, Salmasianam utriusque; adiecit et notas, tum e Casauboni et Salmasii copiis ductas, tum etiam suas.

XI. In *Poleni Supplementis Thes. Graeviani* et *Gronoviani* Vol. II. in eſt repetitio libri Salma-

fiani, nro. IV. memorati, ibidemque Vol. I. *Miscellanea Sponiana* (n. VI.) repetita sunt.

XII. Utramque inscriptionem in *Analecta sua* recepit *Rich. Franc. Phil. Brunckius*, (Argentor. 1773. 8.) Vol. II. pag. 300. sqq. brevibusque notis ornavit *Emendationum* (Vol. III.) pag. 198. Hinc translata sunt carmina in novam editionem *Anthologiae græcae*, curatam à *Frid. Jacobs*, Vol. III. p. 14. sqq.

XIII. Optimam vero et praesantissimam harum Inscriptionum editionem debemus Viro eruditissimo, *Ennio Quirino Visconti*, qui Casau-boniani et Arcudiani acuminis laudes felicissime aemulatus, Salmasianam doctrinam sollertia iudicandi temperavit, tractandi perspicuitate scribendi elegantiā etiam superavit. Confectus est liber, quem chartarum quoque et typorum nitor ac venustas mirifice commendant, auctoritate illusirissimi Principis *Marci Antonii Borghese*, nec inter librariorum merces expositus in Italia, sed Misfarum amicis ab isto Musageta liberalissime concessus. Inscriptio haec est: *Inscrizioni Greche Triopee ora Borghesiane con versioni ed osservazioni di Ennio Quirino Visconti, in Roma nella Stamperia Pagliarini. 1794.* Fol. cum II. tabb. aer. Marmorū scripturam summā oculorum animique contentionē denuo r̄imatus,

multos locos editor restituit, in quibus Casanobus et Salmasius frustra haeserant; excusit quoque notationesdecessorum suorum unā cum *Lucae Holstenii* apographo MS. diligentissime correcto, quod servatur in Bibliothecā Barberinā. Ex hoc apparatu enotavit lectionis varietatem, omissis perpaucis, quae Arcudius acute viderat; ipsas vero scripturas marmorum in tabulis aeri incisis subiiciendas oculis curavit. Textui apposuit versionem latinam ad litteram; subiunxit tum metricam interpretationem *Salmasii*, correctam à se passim melioribusque lectionibus accommodatam, tum italam, quam ipse iussu principis sui composuit. Saepe ei ad tollendas depravationes profuit ingenii sagacitas; ad difficultates verborum et rerum expediendas, interior tum linguae, tum magis etiam historiae atque antiquitatis cognitio; ad nutriendos denique et delectandos lectores, copia multarum rerum, quas in Commentario insigni cum eruditonis pariter atque perspicuitatis laude exprompsit.

CONSECRATIO SAEPTI
A D
P A G U M T R I O P I U M
IN PRAEDIIS
HERODIS ATTICI.

ΙΑΝΕΙΣ ΣΤΗΜΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

I.

Πότνι' Ἀθηνάων ἐπιήρανε, Τριτογένεια,
 Ὡτ' ἐπὶ ἔργα βροτῶν ὄρασις, Ραμνουσίας Οὐπι,
 Γέτευες ἀγχιθυροις Ρώμης ἑκατοντοπύλειοι,
 Πίουα * δὴ καὶ τόνδε, Θεὰ, τιμήσατε χῶρον,
 Δῆμον Δηώσιο Φιλόξεινον Τριόπας, 5
 Τόφρα κε καὶ Τριόπεια * ἐν αὐθανάτοισι λέγησθον.
 Ὡς δ' ὅτε * καὶ Ραμνοῦνται καὶ ἐυρυχόροοις ἐς Ἀθήνας
 Ἡλθετε, δώματα πατρὸς ἐριγυδεύποιο λιποῦσαμ,
 Ὡς τίνδε φωεσθε πολυστάφυλον κατ' ἀλοήν,
 Δηιά τε σταχύων, καὶ δένδρεα βοτρυόενται, 10
 Λειμώνων τε κόμας ἀπαλοτρεφέων ἐφέπουσαμ.
 Υμις γαρ Ἡρώδης ἱερὴν αὖτα γαῖαν ἔηκε,
 Τὴν ὕσσην περὶ τεῖχος ἐντροχον ἐστεφάνωται,
 Ανδράσιν ὄψιγόνοισιν ἀκινήτην καὶ ἀσυλον
 Ἐμμεναι. οὐδὲ * ἐπεὶ οἱ ἐξ αὐθανάτοιο καρήνου 15
 Σμερδαλέον σείσασα λόφον κατένευσεν Ἀθήνη,
 Μή τω νήποιον βῶλον μίαν η ἔνα λᾶσαν
 Οχλίσσαμ, ἐπεὶ οὐ Μοιρέων ἀτρεῖες ἀνάγκαι
 Οσ κε θεῶν ἐδίεσσιν ἀλιτροσύνην * ἀναθέηπ
 Κλῦτε περικτίονες, καὶ γείτονες ἀγροιῶται²⁰
 Ιερὸς οὗτος ὁ χῶρος, ἀκίνητος δὲ θέσιναι,

v. 4. ΠΕΙΟΝΑ *Lapidis*
Scriptura.

v. 6. ΕΝΑΘΑΝΑΤΟΙ-
ΣΑΛΕΓΗΣΘΟΝ.

v. 7. ΩCOTE.

v. 15. ΕΠΙΟΙ.

v. 19. ΑΝΑΘΗΗ.

I.

Veneranda Athenarum praeſes, Minerva Tritonia,
 Et quae opera hominum inspectas, Rhamnusias Opi,
 Vicinae suburbanae Romae centum portas ha-
 bentis,

Uberem, agite, hunc, ò deae, honoretis locum,
 Pagum Cerealis hospitalem Triopae, 5
 Ut, et Triopeae inter immortales dicamini.

Quo modo vero, quum et Rhamnuntem et am-
 plas Athenas

Venistis, aedibus Patris grandisoni relictis,
 Ita hanc properate uvis abundantem ad vineam;
 Et campos segetum, et arbores racemosas, 10
 Pratorumque comas teneras herbas alentium
 conſectantes.

Vobis enim sacram Herodes terram dicavit,
 Tantam quanta muro circumcurrente ſaepta eſt,
 Hominibus posteris immobilem, atque invio-
 labilem

Futuram. Quoniam vero ipsi immortali capite 15
 Horribilem quatiens criftam adnuit Minerva,
 Ne cui liceat impune glebam unam, vel unum
 lapidem

Movere, namque Parcarum haud ſpernandae ne-
 cessitates,

Si quis deorum delubris iniuriam intulerit.

Audite, accolae, et vicini agricolae, 20
 Sacer hic locus, immobiles autem deae,

Καὶ πολυτίμητοι, καὶ ὑποσχέντες οὐας ἐτοῦμα·
 Μηδὲ τις ἡμερίδων ὄρχους, ηὲν ἀλσεα δενδρέων,
 Ἡ ποίην χιλῶν εὐαλδεῖ χλωρὰ θέουσαν,
 Δμωῆ * κυανέου Ἀιδος φύξειε μακέλλα, 25
 Σῆμα νέον τεύχων, ηὲ πρότερον κεραΐζων.
 Οὐ θέμις αἱρφὶ νέκυσσι βαλεῖν ιρόχθονα βῶλον,
 Πλὴν ὁ κεν αἴματος ἦσι καὶ * ἔνγονος ἐσσαμένοιο,
 Κείνοις δ' οὐκ ἀθέμιστον· ἐπεὶ τιμάρος * ἴστωρ.
 Καὶ γὰρ Ἀθηναίη τε Ἐριχθόνιον βασιλῆα 30
 Νηῶ * ἐγκατέθηκε, συνέστιον ἔμμεναι ιρῶν.
 Εἰ δὲ τῷ ἀκλυτᾷ ταῦτα, καὶ οὐκ ἐπιπέσεται αὐτοῖς,
 Ἄλλ' ἀποτιμήσει, μή οἱ ιήτιτα γένηται·
 Ἄλλα μιν ἀπρόφατος Νέμεσις, καὶ * δέμβος Ἀλάστωρ
 Τίσονται, στυγερὴν δὲ κυλινδήσει κακότητα. 55
 Οὐδὲ γὰρ ἵφθιμον Τριόπεω μένος Αἰολίδαο
 "Ωναδ", ὅτε νειὸν Δημήτερος ἔξαλαπαξεν.
 Τῷ ήτοι ποιηὴν καὶ ἐπωνυμίην * ἀλέασθαι
 Χώρου, μή * τις ἐπηται ἐπι· * Τριόπειος Ἐριγύς.

v. 25. ΔΜΩΗΝ.

v. 34. ROMBOC.

v. 28. ΕΚΓΕΝΟC.

v. 38. ΑΛΑΣΘΑΙ.

v. 29. ΕСΤΩР.

v. 39. МНТОИ.

v. 31. ENKATEΘΗКЕ.

ibid. ТРОПЕΙОС.

Et valde honorabiles, et praebere aures paratae.
Ne quis etiam vinearum ordines, aut nemora ar-
borum,

Aut herbam humore bene nutrita virescentem
et crescentem,

Famula nigri Orci ascia pessumdet, 25

Sepulcrum novum condens, aut vetus turbans:

Non est fas mortuis iniicere terram diis sacram,

Praeterquam illi, qui sit consanguineus atque ex
posteritate eius qui dicavit:

Illis vero haud nefas; ultor enim deus est con-
scius.

Namque et Minerva Erichthonium regem 30

In templo reposuit, ut contubernialis esset sa-
crorum.

Si cui vero non audita haec, et non obediet illis,
Sed despiciet, non illi hoc sine poena redeat;
Sed ipsum repentina Nemesis, et qui vagatur
vindex daemon,

Punient; infestam vero semper volvet aerum-
nam: 35

Neque enim generosam Triopae vim Aeolidae

Iuvit novale Cereris diripuisse:

Idcirco sane poenam, et titulum veremini

Loci, ne qua sequatur Triopea Erinnyes.

VARIAE LECTIOINES.

- A. significat Petri Arcudii *Apographum*, editum à Jacobo Sponio in *Miscellaneis eruditiae antiquitatis*, et in *Montelatici Descrizione della villa Borghese*. B. Brunckianam lectionem. C. Casaubonianam. H. L. Holstenii lectionem, e Codice MS. *Bibliothecae Barberinae*. M. Maitairii lectionem. S. Salmasianam.
-

V. 1. Ἀθηναίων. A.

ἐπιείρανε. C. S. M.

2. ὄράεις. C. ἐλάεις vel λάεις, vel λάις. S. ἐλάεις. B.

3. ἐκατονταπύλοιο. C. S. B. ex correctione.

4. θέᾶς. A.

6. ἀνέγησθο. A. ἀθανάτοισι λέγησθον. C. S. ex correctione. *)

9. πολυστάφιλον. C. S. M.

13. deest C.

14. ὁψυγόνοισιν. C. S. A. M.

15. οἴσασα. A. σείσασα. C. M.

17. μήτοι. A. νοίποιον. C.

*) Celeberr. Jacobs, in margine: forte εν ἀθανάτοις ἀλέγησθον.

- V. 18. ἀτρεῖς. C. S. ἀτρείσσαν ἄναγκα. A. ἀτερ εἰσιν. C.
ex coniecturâ. ἀτρῆς. S. ex coniecturâ, quod se-
quitur B. ε superscriptum vedit H.
19. ἀναδήη. C. S. A. M. ἀναθείη S. ex correctione,
quem sequutus B.
21. ἀκίνητοι τε. B. χόρος. C.
23. ἡ ἐν. C. B. M. ἐνάλσεα. S. ἐς ἄλσεα. C. ex cor-
rectione. δένδρων. Omnes.
24. χλωρανθέουσαν. C. ex coniecturâ.
25. ρήξει. C. S. A. πήξειε. C. ex coniecturâ.
δμοήν. C. δμωῆ μακέλλα. Hoeschelius et S. ex
coniecturâ. μακέλλα. H. μάκελλαν. ceteri.
26. κεραίξων. C. S. A. M. in notis.
28. ἔγγενος ἐσσαμένο. C. A. ἔγγονος. omnes reliqui
praeter H. είσαμένοιο. S. ex coniecturâ.
29. κείνοις δ' οὐκ ἀθέμιτον. parenthesibus includit B.
εἴστωρ. S. ex coniecturâ. H. tamquam ex lapide.
ἴστωρ. B. ex correctione.
30. Ἀιγαῖα. A.
περὶ χθόνιον. Omnes, eliam H. περὶ οἱ χθόνιοι.
S. ex coniecturâ. παρὰ οἱ corrigebat B.
31. ἐγκατέθηκε. Omnes.
32. ἐπικεύσεται. S. B. ex coniecturâ.
αὐτὸν. C. S. αὐτῶν. A. H.

36 CONSECRATIO SAEPTI ETC.

V. 34. φέμβος. Hoeschelius ex coniecturâ. *)

36. Αἰολίδεω. C. S. M. ex coniecturâ.

38. καὶ. deest A.

λάσισθα. C. S. A. M. ἀλέασθα ex correctione. **)

39. Τριόπειος. H. tamquam ex lapide.

Ἐριγγύς. M. B.

*) Celeberr. Jacobs, in margine: φέμβος.

**) Vid. Not.

DEDICATIO
SIMULACRI REGILLAE
HERODIS UXORIS.
IN CERERIS ET FAUSTINAE
AD
TRIOPIUM.

ΙΑΝΕΙΣΘΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΙΩΝΙΑΝΝΙΩΝ

II.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ.

Δεῦρ' ἴτε, Θυβριάδες, νηὸν ποτὶ τόνδε γυναικες,
 Ρηγίλλης ἔδος αἱμφὶ θυσκόα ἵρα φέρουσα.
 Ἡ δὲ πολυκτεάνων μὲν ἔην ἐξ Αἰγαδάων,
 Ἀγχίσεω κλυτὸν αἴμα καὶ Ἰδαῖης Ἀφροδίτης.
 Γήματα δ' ἐς Μαραθῶνα. Θεῷ δέ μιν σύρεωνα⁵
 Τίουσιν, Δηώ τε νέη, Δηώ τε παλαιή,
 Τῇσι περὶ ιερὸν εἶδος ἐϋζώνοιο γυναικὸς
 Ἀγκειταί· αὕτῃ δὲ μεθ' ἥρώνησι νέγαστα
 Ἐν μακάρων νῆσοισιν, ἵνα Κρόνος ἐμβασιλεύει.
 Τοῦτο γὰρ αὐτὸν αὐγαθοῖο νόου ἐληχεν ἀποινον.¹⁰
 Οὓς οἱ Ζεὺς ὠκτειρεν ὁδυρόμενον παρακοίτην,
 Γῆρας ἐν αἰγαλέῳ χήρῃ περικέίμενον εὐνῇ.
 Οὐνεκά οἱ παῖδες μὲν αἱμύμονος ἐκ μεγάρου
 Αρπυιαὶ κλωθῶες ἀνηρέψαντο μέλαινα¹⁵
 Ἕμισες πλεόνων· δοιὼ δ' ἔτι παιδὲ λιπέσθην
 Νηπιάχω, αἰγνῶτε κακῶν, ἔτι πάμπαν αἴπυστω,
 Οἶην σφιν νηλῆς κατὰ μητέρα πότμος ἔμαρψε,
 Πρίν περ γηραιῆσι μιγήμεναι ἥλακάτησι.
 Τῷ δὲ Ζεὺς ἐπίηρον ὁδυρομένῳ αἰκόρητον,
 Καὶ βασιλεὺς Διὶ πατρὶ Φυὴν καὶ μῆτιν ἐοικώς.²⁰
 Ζεὺς μὲν ἐς Ὄκεανὸν θαλερὴν ἔστειλε γυναικα,
 Αὔρησι ζεφύροιο καμιζέμεν Ἅλυσίησιν.
 Αὐτὰρ ὁ αἰστερόεντα περὶ σφυρὰ παιδὶ πέδιλα

II.

MARCELLI.

Huc adeste Tiberinides ad templum mulieres,
 Regillae ad simulacrum suffimenta sacra ferentes.
 Ea quidem opulentissimis erat ex Aeneadis,
 Anchisae inclytus sanguis, et Ideae Veneris:
 Nupta venit Marathona: divae autem ipsam coe-
 lestes

5

Honorant, Ceres nova, et Ceres prisca,
 Quibus sacra effigies formosae mulieris
 Dicata est. Ipsa vero cum heroinis habitat
 In beatorum insulis ubi Saturnus regnat;
 Hoc enim pro bona mente fortita est munus; 10
 Ita illius Jupiter miseratus est lugentem con-
 iugem

Senecta in arida viduo incumbentem lecto;
 Quoniam illi liberos egregia e domo
 Rapaces Parcae abstulerunt atrae,
 Dimidiam partem e pluribus: duo autem gnati
 adhuc superant 15

Infantes, malorum inficii, adhuc prorsus ignari
 Qualem illis saevum Fatum matrem rapuerit,
 Antequam ad seniles accederet colos.

Illi porro Jupiter, solatium deslenti inexplebile,
 Et Imperator, Jovi patri specie et consilio similis. 20
 Jupiter quidem ad Oceanum floridam misit uxorem
 Zephyri deferendam Elysiis auris;
 At is stellatos circum talos pueri calceos

Δῶκεν ἔχειν, τὰς λέγουσι καὶ Ἐρμάωνας Φορῆναι,
 Ἡμος δὲ οὐτὸς Αἰνεῖαν πολέμου ἐξῆγεν Ἀχαιῶν, 25
 Νύκτα διὰ δυναφερήν· οὐδὲ οἱ περὶ ποσὶ σωτῆρες
 Παρμφαινόων ἐνέκειτο * σεληνάντης κύκλος αὐγῆς.
 Τὸν δὲ καὶ Αἰνεάδας πότ' * ἐνεβράψαντο πεδίλω,
 Τιάσιν Αὔσονίων * εὐηγενέεσσι γερᾶσα.
 Οὐ μιν * ἀνόσηταί, καὶ Κεκροπίδην περ ἔοντας, 30
 Τυρσηνῶν αἰρχαῖον ἐπισφύριον γέρας * αὐδρῶν,
 Ἐρσης ἐκγεγαῶτα καὶ Ἐρμέω, εἰς ἐτεὸν δὴ
 Κήρυξ * Ἡρώδεω πρόγονος Θησηϊάδαο.
 Τούνεκα τιμήεις καὶ ἐπώνυμος, οὐδὲ μὲν αἴνασσαν
 Ἐς Βουλὴν αἰγερέσθαι, ἵνα πρωτόθρονες ἔδραι· 35
 Ἐλλάδι δὲ οὐτε γένος βασιλεύτερος, οὐτε τε Φωνήν,
 Ἡρώδεω γλῶσσαν δέ τέ μιν καλέουσιν Ἀνηγέων.
 Ή δὲ καὶ αὐτή περ καλλίσφυρος Αἰνειώνη,
 Καὶ Γανυμηδέη, καὶ Δαρδάνιον γένος ήτην
 Τρωὸς Ἐριχθονίδαο. σὺ δέ, * εἰς Φίλον, ιερὰ ἔξει, 40
 Καὶ Θῦσαγ. Θυέων ἀταὶρ οὐκ αἰέκοντος αὐάγκη.
 Εἰ δέ * τι εὐσεβεεσσι καὶ ήρώων αἰλεγίζειν.

v. 27. СЕД.... КТ- v. 30. . . О .. ОССН.
КЛО.... ТАИ.

v. 28. ПО:.... ЕНЕР-

v. 31. ТЕРАС.

РАΨАНТО.

v. 33. КНРТХ.

v. 29. CON...

v. 40. ΔΙΦΙΛΟΝ.

ΗΓΕΝΕЕССІ.

v. 42. ТОІ.

Dedit habendos, quos aiunt et Mercurium gestasse,

Tum, quum Aeneam ex bello eduxit Achivorum 25
Noctem per tenebrosam. Illi vero circum pedes
salutifer

Resplendens inerat Lunaris luminis orbis.

Hunc olim Aeneadae adfuerunt calceo,
Filiis Ausonum nobilibus honoris signum.

Non eum vituperaverint, etsi Cecropidam, 30
Antiqua talaria, Tyrrhenorum ornamentum vi-
rorum,

Quum Hera prognatus sit et Mercurio, siquidem
vere

Ceryx Herodis Thesidae progenitor.

Propterea honoratus, et Consul ordinarius, ut
regium

Ad Senatum se conferat, ubi princeps locus. 35
In Graecia porro neque genere nobilior, neque
eloquentia quisquam

Herode, quem et linguam vocant Athenarum.

Illa vero et ipsa pulcra Aeneae neptis,
Et Ganymeda, et Dardanium genus erat

Trois Erichthonidae. Tu autem, si libet, sacra
facito, 40

Et hostias mactato: verum inviti non est opus
sacris,

Sed si quis pii hominibus amor curam heroum
gerere:

Οὐ μὲν * γάρ Θυητὴ, ἀτὰρ οὐδὲ θέσινος τέτυκται.
 Ταῦνενος οὔτε νεών ιερὸν λάχεν, οὔτ' ἔτι τύμβον,
 Οὐδὲ γέρα Θυητοῖς, ἀτὰρ οὐδὲ θεσίσιν σμοια. 45
 Σῆμα μὲν οἱ νηῶν ἵκελον δῆμιων ἐν Ἀθήνης.
 Ψυχὴ δὲ σκῆπτρον 'Ραδαμανθύος ἀμφιπολεύει.
 Ταῦτο δὲ Φαντίνη κεχαρισμένον ἥστατη ἀγαλμα
 Δίμω ἐν Τριάπεω, ἵνα οἱ πάρος εὐρέες ἀγροὶ,
 Καὶ χορὸς ἡμερίδων, καὶ ἐλασίεντες ἀρουραί. 50
 Οὐ μὲν ἀτιμήσειε Θεὴ βασίλεια γυναικῶν
 'Αμφίπολεν γεράσαν ἔμεναν καὶ σπάσαν νύμφην.
 Οὐδὲ γάρ 'Ιφιγένειαν ἐν Θρονοῖς 'Ισχέσιες,
 Οὐδ' "Ερσην γοργῶπις ἀπητίμησεν 'Αθήνη.
 Οὐδὲ μιν ἡρώησι παλαιῆσι μεδέσυσα 55
 Καισάρος ἰφθίμοιο παρόψιται σύμπνα μήτης
 'Εσ χορὸν ἐρχομένην προτεράων ἡμιθεάων,
 Ἡ λάχεν 'Ηλυσίης χοροστασίησιν ἀνάστειν,
 Λύτη τ', * 'Αλκμήνη τε, μάκαιρά τε Καδμειών.

v. 43. ΜΕΓΓΑΡ.

v. 59. ΑΥΤΗΙΤ.

Neque enim mortalis, at neque dea est:
 Idcirco neque templum sacrum fortita est, neque
 sepulcrum,
 Neque honores mortalibus, at neque diis si-
 miles. 45
 Monumentum quidem ipsi templi instar Athe-
 nis est,
 Anima vero circa sceptrum Rhadamanthi versatur;
 Hoc autem Faustinae gratum locatum est simula-
 crum
 In pago Triopae, ubi illi prius erant ampli campi,
 Et ordo vitium, et olivis consiti agri. 50
 Nec spernet dea regina seminarum
 Famulam ipsi honorum esse, et sequacemnym-
 pham:
 Neque enim Iphigeniam pulcrum tenens solium
 Diana,
 Neque Herßen terribiles habens oculos despexit
 Minerva:
 Neque Regillam ipsam heroïnis antiquis impe-
 rans 55
 Caesaris magnanimi parvi pendet alma mater
 Ad chorūm adventantēm priscarūm semidearūm,
 Cui contigit Elysīis choreis praeesse,
 Ipsī, et Alcmēnāe, et beatae Cadmeīdi.

VARIAE LECTIONES.

V. 1. Θυμβριάδες. B.

2. Θυοσκόου. S. ex correctione.

3. πολυκτεάνων. S. ἐνη. A.

4. καυτὸν αἴμα. A.

5. εἰς. S. M. B.

6. τίμουσιν. A.

8. ἀγχεῖται. A.

9. ἐμβασιλεύει. Omnes tamquam ex marmore.

10. ἐλῆκεν. A.

12. περιχείμενον. S.

13. ἀμύμονας. S. M. B.

15. πλεόνοη. A. λίπεσθον. A. *)

17. σφιν ηηδής. S. M. σφιν ηηλής ceteri tamquam ex marmore.

11. γεράίησι. S. **) ἥλαπάτησι. A. ἥλαπάτησιν. Br.

20. ὄμοιος. S. M. B.

22. αὔρησι. H. tamquam ex marmore.

23. αύτὰ. S. M.

26. δνοΦερήν. A.

27. κυκλο . . . ρο. S. M. A. σεληνάής κύκλος αἴγλης. S. reposuit ex coniecturâ, quem sequutus B.

*) v. 16. *Visconti*, edidit ἀγνῶ τε κακῶν. errore typographi.

**) v. 18. *Visconti*, γεράίησι. etiam errore typographi.

V. 28. παρενερέράψαντο. S. M. B. παρενεγράψαντο. A.

29. ἡγένεσσι. M. σύμβολον Αὐτονίοισιν ἔүγενέεσσι γε-
ραιόν. S. ex coniecturâ, quam sequitur B.

30. S. postponit 31.

Θυρσηνῶν. S. M. Τύρρηνων. H.

31. οὐ... δσσῆται. S. οὐ... οσσηται. M. οὐ... δσση-
ται. A. οὐ μιν... οσσηται. H. καὶ omissum apud
S. et M. ώς μιν ἐκόσμησε. S. reponit ex coniecturâ,
quam ceteri servant.

32. ἐργειδότα. S. M. ἐργειδώτα. A. ἐκγεγαῶτα. S. corrigebat,
quem sequuntur ceteri. εἰς ἐτεὸν. S. sed tam-
men correctum in εἰ.

33. Κήρυξ. Omnes, praeter H. Θησηῖαδάω. Sphalma
operarum apud S. in quo offendit M.

34. ἄνασσα. S. M.

35. εἰς. S. M. B. εἰ. A.

36. Φονήν. S. M. hīc interpungunt omnes, praeter A.

37. Ἀθηναίων. S. M. Ἀθῆνας. B. ex coniecturâ, ut
videtur.

39. εἴην. S. quod tamen corrigit in ἦεν, et sequuntur
ceteri.

40. Ἐριχθονίδεω. S. ex coniecturâ, quam adripuit B. οὐ
δι' φίλον. S. M. A. H. ὡδὴ φίλον. S. ex ingenio,
item B.

41. οὐέων. A. haec vox deest apud M.

42. εἰδεται. B. ex ingenio intulit.

43. με γὰρ. S. M. μὲν γὰρ. A. tamquam ex marmore.

46 DEDICATIO SIMULACRI REG.

- V. 45. Θητοῖς. S. M. ὅλοια. A.
46. νέω γελού. S. A. Ἀθήναις. A.
47. ἀποικολεύει. A.
48. Φαυστείη. S.
49. δῆμω. S. Τριοπέω. S. M. νάοι πάρος. S. M. ναοῦ
corrigit S. et sequitur B.
50. ἐπαίνεντες. A.
51. θεὰ omnes praeter H.
54. ἀπητίμασεν. S. M.
55. ἡρώμησι. S. M. ἡρώμησι. A. παλαιῆσι. S. M. B.
58. κλυσίησι. A.
59. αὐτῆς. S. M. αὐτῇ γ'. H. αὐτῇ τ'. A. αὐτῇ γ'. S.
coniicit et B. probat.
-

A D N O T A T I O N E S.

ΙΑΝΕΙΣΤΗΜΑΚΗ ΒΑΛΙΟΘΗΚΗ
ΙΑΝΝΙΝΑΝΩΝ

ADNOTATIONES.

IN

PRIMAM INSCRIPTIONEM.

Vs. 1. Πότνι' Ἀθηνάων ἐπιήρανε.] Vox ἐπιήρανος, recte observante *Piersono*, non admodum frequens, probatamen et antiqua. vid. ei. *Verisimil.* p. 105. *Hesychius*: Ἐπιήρανα. ἐπικουρητικὰ τῆς ψυχῆς ἡ ποδῶν. Ἐπιήρανα θυμῷ ποδάνιπτρα. ΕΠΙΗΡΟΣ. ἐπίκουρος. ἐπιθυμητής. ἐπίηρος. βοηθός. χάριν ἀποδιδούς. Ubi pro priore ἐπίηρος, cum *Piersono* corrigendum videtur: ΕΠΙΗΡΑΝΟΣ. Sic fuit forsitan in Codice Marciano. vid. *Hesych.* ed. Schow. p. 286. Infra idem: Ἡρανέων. βοηθῶν. χαριζόμενος. Memorabilis est locus *Scholia-stae Homeri* ab *Albertio* citatus, ad Iliad. Δ, 419. Οἱρανος (δηλοῖ) τὸν κοίρανον, καὶ τὸν ἐπίκουρον. καὶ τὸ ἡρανεῖν. ἐπικουρεῖν καὶ χαρίσασθαι. *Scholia-stes Apollonii Rhodii Lib. II. 515.* μῆλων ἡρανον explicat: τῶν ποιμνίων προστάτην. Notanda praeterea sunt quae habet *Suidas*, *Etymologus*, et *Hesychius* voce Ἡρανος. Simplex ἡρανος bis adhibuit *Hermesianax* apud *Athenaeum Lib. XIII.* pag. 597. D. (v. 16.) Χαρίτων ΗΡΑΝΟΝ, et v. 22.

Φημὶ δὲ καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον
Ἡσίδον, πάσης ΗΡΑΝΟΝ ιστορίης.

Ubi *Pigenius* vulgatam lectionem sine causa reiicit. ἡρανος πάσης ιστορίης, est is, qui omniem cognitionem scientiamque tenet. Compositum ἐπιήρανος usurpavit *Orpheus*, Argon. 96.

D

Αἰσονίδη, τί με ταῦτα παραιφάμενος ἐρεείνεις,

ὮΦρά κεν ἐς Κόλχους Μινύας ΕΠΙΗΡΑΝΟΣ ἔλεω.

Ubi vide *Gesnerum*. Cnf. eundem ad v. 86.

Nonnus Dionys. Lib. II. 10. p. 82.

- - - - - ἐπεὶ νοτίην χθόνα Κηφεὺς

Νάσσατο Κηφήνων ΕΠΙΗΡΑΝΟΣ Αἰθιοπήνων.

Ubi Interpres, *gratus Aethiopibus*, cum debuissest,
Rex Aethiopum. Lib. XI. p. 314. Diana vocatur:

ὅλης ΕΠΙΗΡΑΝΟΣ ἄγρης.

totius Regina venationis. Vim verbi recte cepit *Dalecarius* in interpretatione *Jonis Chii* apud *Athenaeum* Lib. X. p. 447. F. (*Analect. Brunk.* T. I. p. 161.)

Τοῦ σὺ πάτερ Διόνυσε, Φιλοστεφάνοισιν ἀρέσκειν

Ἄνδρασιν, εὐθύμων συμποσίων πρύτανι;

Χεῖρε, δίδου δ' αἰῶνα, καλῶν ΕΠΙΗΡΑΝΕ ἔργων,

Πίνειν καὶ πάζειν, καὶ τὰ δικαια Φρονεῖν.

Singulari et mirâ significatione vocem adhibuit *Philoxenus Leucadius*, cuius versus hexametri, e carmine *Δεῖπνον* inscripto laudat *Plato Comicus* in *Phaone* apud *Athenaeum* Lib. VII. p. 325. A.

Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ΕΠΙΗΡΑΝΟΣ ἔνομον

Παρθένου Ἀρτέμιδος γὰρ ἔψυ, καὶ στύματα μισεῖ.

Philoxeni omnino sunt hi versus, minime *Piatonis*, laudantur enim multis aliis interpositis *Philoxeni* nomine ab *Athenaeo* Lib. I. p. 5. D.

In nostrâ Inscriptione, ἐπιείραντε defendere voluit *Salmasius*, quod vitium erat Apographi; nam in lapide conspicue legitur ΕΠΙΗΡΑΝΕ. Caeterum saepius EI pro H in antiquis Inscriptiōibus obvium. Sic ΑΣΚΛΕΙΠΙΑΔΗΣ et ΣΩΤΕΙΡΙ, pro Ἀσκληπιάδης et σωτῆρι. In Columnâ Farnesinâ occurrit TEI

ΑΠΠΙΑΙ, pro τῇ Ἀππίᾳ. Cnf. *Cuper*, Apotheos. Hom. p. 37. Grammaticis antiquis docentibus, Boeotiorum praecipue linguae deberi videtur, ut EI pro H ponatur. Vid. *Etymol. M.* v. Ζείδωρος. p. 140. De formā κειρύλος et κηρύλος consule *Euphronium* apud *Schol. Aristophan. Av.* 299. Forma contra nominis πέγεις pro πένης, dialecto Aeolicae tribuitur in *Etymol. M.* v. πλειάρειν. p. 675. Sic et μεὶς pro μὴν legitur in *Homer. Iliad. T.* 117. ubi *Scholiaſtes minor* formam Aeolicam esse docuit; occurrit tamen in *Pindaro*, Nem. V, 82. Vice versā saepius H mutatur in EI. vid. *Ioannem Grammat.* p. 73. *Gregor.* p. 24. *Eustath.* ad *Iliad. Z.* p. 641. Librarii praecipue imperiti diphthongum EI in H mutarunt, vel ei adiunxere, linguae genio repugnante. vid. *Valck.* ad *Euripid. Phoen.* p. 216. *Reisk.* ad *Demosihen.* T. II. p. 911. Omnino cum *Lennepio*, Praelect. Academ., de Analog. L. G. p. 35. credendum, hanc diphthongorum EI et H permutationem tribuendam esse antiquissimae scribendi rationi Graecorum, qui literā H nondum in Alphabetum receptā, pro H et HI posuissent EI. cnf. *Valck. Epist.* ad *Roev.* p. 31. Sic apud *Dion. Caſſium Lib. XXXIX*, p. 108. legitur: ὅτι εἰς τὴν Ἰταλίαν ΑΠΕΙΡΗΚΩΣ. ubi ἀπειρηκώς, pro ΑΠΗΡΗΚΩΣ, male intromisit librariorum stupor. *Hesych.* Ἀπαίρει. ὁδεύει. ἀποδημεῖ. ἀναχωρεῖ. vid. *Reiz Ind. Lucian. T. I.* p. 83. Contrario modo A pro EI legitur in Fragmento ex *Euripidis Aegeo. Fr. Musgrav. n. III.*

Εἰ μὴ καθέξῃς γλῶσσαν, ζεστι σοι κακά.

Scribe:

Εἰ μὴ ΚΑΘΕΞΕΙΣ γλῶσσαν, ζεστι σοι κακά.

Εἰ enim in Atticis poëtis semper cum indicativo oc-

D 2

currit, nunquam cum subiunctivo. vid. *Aeschyl.* Prometh. 343, 345, 686. *Euripid.* Androm. 206. Herc. fur. 1120. Cum optativo invenitur in *Aeschyl.* Prometh. 477. *Euripid.* Hippol. 1240. Herc. fur. 1110. Electr. 97, 422. Pari modo corrigendum Fragmentum *Philemonis*, quod effugit diligentiam *Bentleji*, Emend. in Menandr. p. 122.

Vs. 2. ὄράχς.] Desunt hac voce duae primae literae, omnesque in fine legerunt AAIC. vide Var. Lect. *Visconti* vero lapide accuratius inspecto, vetustate fere deletas invenit literas AAIC. Parvula enim lineola, distinctionis causā posita, erasa est. A, in nostra Inscriptione saepius sine lineolā occurrit. Sic, v. 7. et 22, invenies ΚΛΙ pro ΚΑΙ. et lin. 9. ΛΛΩΗΝ, pro ΑΛΩΗΝ. Porro lin. 27. ΒΛΔΕΙΝ pro ΒΑΛΕΙΝ. Innumera in Inscriptionibus exempla existant, praecipue in *Tabulā Iliacā*. vid. *Guasco Inscriptt. Mus. Capitol.* T. I. n. 1296. *Gruter Thesaur.* n. 634, 1. In Epitaphio pessime descripto, apud *Paul. Lucam Itiner. Asiatic.* p. 28. invenies ΚΛΔΤ. ΔΙΑ pro ΚΛΑΤΔΙΑ. Apud *Caylusium, Recueil des Antiquités*, Tom. II. Pl. LIX. lin. 2. legitur ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ, pro ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ. Ibid. Pl. LXIV. lin. 3. ΑΔΠΙΑΝΕΙΑ, pro ΑΔΠΙΑΝΕΙΑ. Multa quoque exempla praebent Inscriptiones *Pockokianaæ*. In Nummis valde attritis vitium hoc inveniri, monet *Visconti* ad h. l. Sic in Nummo Tralliano, apud *Odericum Dissertat.* I. ΤΡΛΛΙΔΝΩΝ. Praecipue vero in Numismatibus Imperatorum. vid. *Buonarroti, Medaglioni XII, 3. XIV, 8.* Protulit quoque e gemmis exempla *Visconti*. In Codicibus MSS. vitium hoc scribendi observavit *Brunk.* ad *Apollon.*

Rhod. Lib. II. 1260. *D'Orville* ad *Charit.* p. 242. ed.
 Lipf. *Heringa* in *Observation. Critic.* cap. 7. pag. 145.
Schneider ad *Anthol.* pag. 110. *Ruhnk. Epistol. Critic.* I.
 pag. 88.

Graecorum imitatione saepe lineolam parvam in literā A, omisere Etrusci. vid. V. Cl. *Lanzi*, *Saggio di Ling. Etrusc.* T. I. pag. 208. *Eckhel*, *Doctrin. Nummor.* T. I. pag. 124. Romani quoque, de quorum scribendi methodo copiosi sunt *Viri docti ad Lucerne di Ercolano* (T. VIII.) Tab. XXXVII, 10. et *Marini*, *Inscriptt. fratrum Arval.* T. I. pag. 127. Quin, A nonnumquam pro Λ legitur. Certe in *Inscriptione antiquā Siculā*, primum editā à *St. Non*, *Voyage en Sicile*, pag. 12. occurrit KEATI, pro ΚΕΛΗΤΙ. TEAEIOI, pro ΤΕΛΕΙΟΙ, et p. 171. HPAKAEI, pro ΗΠΑΚΛΕΙ.

Servanda ideo in nostrā *Inscriptione lectio ὄράξεις*, à quā non procul absuit *Casaubonus*, qui ὄράξεις ex ingenio emendavit, quam emendationem probat *Valken*. ad *Elegiam Catulli Callinachéam* pag. 183. *Salmasii* conjectura λάξεις, et si magna eruditione defensa, nihili est. Verbum enim ἐφορῆν optime *Nemesi* convenit, inspicit enim opera mortalium, unde δεινὰ dicta ab *Archestrato* apud *Athenaeum* Lib. VII. p. 305. *Homerus*, de Sole omnia vidente, verbum adhibuit, *Iliad.* γ', 277. omnino significat *inspicere*. *Diphilus* apud *Plutarchum* adv. *Colotem.* T. II. Opp. pag. 1124. F.

"Ἐστιν Δίκης ὁ Φθαλμὸς, ὃς τὰ πάντα ΟΡΑῖ.

Euripides in *Penelope* apud *Stobacum Ecl. Phyl.* Tit. XI. pag. 143. Grot.

Οὐκ ἔστιν πράττοντάς τι μοχθηρὸν λαθεῖν.

Οἶνος βλέπει γὰρ ὁ χρόνος, ὃς τὰ πάνυ ΟΠΑΙ.

*Incertus poëta apud Stobaeum Ecl. Phys. Tit. VII.
pag. 111.*

Ο τῆς Δίκης ὀφθαλμὸς ὡς δι' ἡσύχου

λεῦσσων προσώπου πάνυ δύσης αἱρεῖ βλέπειν.

Analect. Brunk. T. III. Epigr. CCCCLXXVI.

Κἀν με κατακρύπτης, ὡς οὐδενὸς ἀγδρὸς ὄρῶντος,

Ομμα Δίκης ΚΑΘΟΠΑΙ πάντα τὰ γινόμενα.

vide etiam *Ammian. Marcell. Lib. XIV, 39.*

Ibid. [Ραμνουσίας Οὐπι.] Deam Rhamnusiam esse Nemeshin, res e poëtis notissima. *Ovidius:*

Memoremque time Rhamnusidis iram.

vide *Pausan. Achaic. c. V. pag. 405. Suid. et Hesych.*
v. *Ραμνουσία.* Nemeshin vero Οὐπιν dici, vix alibi occurrit, nam Οὐπις vel Ωπις est Diana, à Nymphâ aliquâ dicta. vid. *Schol. Callimach. Hymn. in Dian. 204. Servium ad Aen. XI, 552. et alios à Spanhem. ad Callimachum laudatos. Alexander Aetolus, in Analectis Brunk. T. I. pag. 419.*

Τμησαὶ ταχέων ΩΠΙΝ βλήτειραν δῖστῶν.

cnf. *Jacobs in Animadv. ad Anthol. Gr. T. I. P. II. pag. 238.* Hinc et Diana *Opifera* dicta, in marmore apud *Gruter. XLI, 4.* vid. *Scalig. ad Catull. p. 73.* Nemeshin vero eandem cum Diana habitam esse, liquet ex *Harpocrat. v. Αδράστεια.* cnf. *Steph. Byz. h. v. Pausan. Phocic. c. 37.* Ad quam proinde Nemeshin, Οὐπιν Rhamnusiam, respexit *Auctor* hymni Orphici in Nemef. LX. p. 258. dicens,

+ + - πάντ' ΕΣΟΠΑΙΣ.

vide et memorabilem locum *Antimachi* apud *Straben.*

Lib. XIII. pag. 588. — Laudat *Visconti* simillimum
Catulli locum è Carm. LXII. 395.

Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusias virgo.

quem ex antiquo graeco poëtā redditum esse haud
absurde putat. — ἔργα βροτῶν, dixit poëta noster, ut
Catullus de Nupt. Pelei et Thetid. 192. facta virūm:

*Quare facta virūm multantes vindice poenā
Eumenides.*

Vs. 3. [Ρώμης ἐκατοντοπύλῳο.] Frustra ab Interpp.
sollicitatur vox ἐκατοντοπύλῳο, qui formam magis ob-
viam ἐκατονταπύλῳο proponunt. Servanda lapidis
Iectio, defensa à *Viscontio*, auctoritate *Homeri*, qui
simili modo Iliad. I, 575. τέμενος — πεντηκοντόγυον
dixit. vid. *Apollonium Sophistam* Lex. Homer. T. I.
pag. 658. ed. *Villoiss.* (p. 549. ed. Toll.) Eadem ra-
tione *Euripides* in Cressis, apud *Porphyrium* de Abs-
tin. Lib. IV. pag. 108. Κρήτης ἐκατομπτολιέθρου. cf.
Toup. Emend. in Suid. T. II. pag. 549. Centum à
poëtā Romae tributae portae, ad immensam magnitu-
dinem designandam; nam *Plinio* teste Lib. III. §. 9.
portae tantum XXXVII, Romae erant. Ob innume-
rabilem copiam figurarum sculptarum, dicta est Co-
lumna Antonina, *Columna Centenaria*. vid. *Winkel-
mann, Storia delle Arti*, T. III. pag. 350. Fea. Sic
etiam turris *Centenaria*, Constantinopolis erat, dicta
ob magnitudinem immensam. vid. *Du Cange, Con-
stantin. Christ.* Lib. II. §. 4. pag. 31.

Vs. 4. πίονα.] Centenis vicibus e pravā pronun-
tiandi consuetudine, I vel EI, à librariis confusum.
Idem valet de hoc loco, ubi pro πίονα, lapis exhibit
πείονα. Hanc γραφὴν, Graeci Lexicographi et Glossa-

rum collectores maximè sequuti sunt. In *Glossis antiquis*, invenies: εἰχώρ, pro ἰχώρ. εἰθύνω, pro ἰθύνω. εἴλυς, pro ίλυς. εἴλη, pro ίλη. είμας, pro ίμάς. είμερομας pro ίμερομα. vid. *Salmas*. In *Hesychio*, πλέουτο. ἐστρέφοντο, pro εἰλέουτο. Idem obtinet in Ἰλικρινές. Ἰλισμενος. Ἰλιτενής. Ἰλύει. Ἰλούμενος, et quamplurimis aliis, quae omitto. vide *Schow*, ad *Hesych.* pag. 378. Contrarium vitium est in εἰθύνω, εἰθύνοντα, εἰθύνθαλλον, εἴλαδόν, εἴλυνος, εἴλυ etc., quae viri docti suis locis singula notarunt. In *Aeschyli Eumenid.* 224. primus *Personus* emendavit:

- - - - εκεῖνον οὐ τι μὴ ΛΙΠΩ ποτέ.

Cum in omnibus Edd. esset λείπω. Dolemus adhuc Viri doctissimi observationes in Aeschylum desiderari, sine dubio tamen ad hanc emendationem inductus est Dawesii regulā, quā Graeci sermonis ratio exigit, ut voculae οὐ μη vel cum futuro indicativo, vel cum Aoristo altero formae subiunctivae construantur. λείπω et λίπω, saepius confusae. In *Euripid.* Helen. 1501. notat *Musgrave*: „metri gratiā legendum λείπονσαι pro λιποῦσαι.“ Ion. 572. „πειθόμενος, legendum πιθομενος.“ Plura exempla, ubi male ει pro ει exaratum, quaerentibus dabunt *Schütz* ad *Aeschyl.* Agamemn. 967. *D'Orville* ad Charit. p. 27. et *Luzac* in Exercitatt. Acad. T. I. pag. 102. — A Doriensibus praeципue ει in Diphthongum ει resolvi, docent *Monumenta Peloponnesia à Paciaudio* edita. Ibi T. I. p. 10. *Νεικηφόρος*. p. 17. Ἐλπιγείη. p. 89. *Νεικοκράτης*. p. 102. *Τειμάρχος*. T. III. p. 94. *Τειμοκράτης*. p. 134. πολείτης. In *Sponii Miscellaneis* p. 334. τείμησεν, pro τίμησεν, p. 339. πολείτης, pro πολίτης. Cnf. *Gruter Inscriptt.* p. 769. 4. *Falconer. Inscriptt.* Athlet, p. 52. *Marmor.*

Oxon. Index, in I et EI. In Epigrammate edito à *Quirino*, in *Coryphae primordiis* cap. XXII. legitur: παρὰ ΘΕΙΝ' ἀλὸς ἡνεμόεσσαν, pro ἄντοι. Sic quoque in alio Epigrammate, Romae in Caelimontanis Matthaieorum hortis exstante, edito ab *Ignatio Raponio*, in *Epistolā ad Thom. Chandlerum.* (Velitris 1788.) invenies pag. 18. NEIKHΣΑΣ πάντας. Ubi reponendum νικήσας. In *Hesychio* legitur: Εὔστειβῆς, παλῶς πεπατημένον, τετριμμένον. Corrige: Εὔστιβες. In *Callimachi Fragmento ap. Polluc.* Lib. X. c. 24. (Fragm. Bentleiana. n. CCXXXIII. T. I. p. 525. Ern.) εἴπος, pro ἵπος, *musticula* est. Sic quoque in *Glossis antiquis: Fraenum*, εἰπωτήριον λινοῦ. εἰπωτήριον vero est pro ἵπωτήριον. Nam ἵπον est premere. vid. *Aristoph.* *Equit.* 124. *Aeschyl.* *Prometh.* 365. et *Toup*, in *Suid.* T. III. pag. 563.

Multa praeterea hic ex Inscriptionibus antiquis huc pertinentia notare possum, in quibus passim sculptorum incuria, et pro i exaratum est, iis maxime in syllabis, quae *Jota* longum habent, quod pravam hanc orthographiam iam antiquis temporibus invaluisse ostendit. Nonnulla iam protulit *Visconti* ad h. l. *cif.* *Marmora Doniana*, IV, 67. *Mus. Veronens.* pag. 63. *Corfin.* Fast. Attic. Tom. II. p. 142. *Biagi*, Monum. Graec. Latin. ex *Mus. Nanian.* p. 43. Praecipue vero *Francisci Piranesii Monumenti degli Scipioni.* (1785.) pag. 10 sq. Obiter tamen moneam nihil apud Romanos quoque in vetustis lapidibus frequentius esse. In Inscriptionibus enim Augusteum aevum subolentibus, frequentissime invenies EI pro longo I positum. Sic apud *Gruterum*, pag. 500. *Scriptei, usci, fructeive sunt*, pro scripti, usi, fructive sunt. Nec sub Augusto

tantum, sed sub proxime sequentium Imperatorum principatu, hanc diphthongum EI in usu fuisse, indicat Inscriptio apud *Gruter.* pag. 99. 1. et *Gualtherium* in Tabb. Brutti. p. 78. quae ad Trajani tempora pertinet. Vide praeterea Cenotaphia Pilana, ubi innumera exempla. In *Oderici Inscriptt.* p. 329. occurrit: *Deaṇa, dolea, dabet*, vitiosissimo scribendi genere. Vide egregie hac de re disputantem, auctorem libri inscripti: *I Marmi Riccardiani difesi dalle censure dell' Marchese Scipione Maffei.* p. 288 sq.

Vs. 5. Δῆμον Δημοτο Φιλόξεινον Τριόπαο.] Attici vi-
cos terrae suae quamvis parvulos vocabant δῆμους,
Iam Homerus sic vocem usurpavit. vid. Iliad. ε', 710. π',
435, 514, 673, 683. Hymn. in Dian. 4. (T. V. p. 101.
Ern.) Auctor carminis totum illud territorium sive
fundum, et quidquid muro incluserat, et Adrasteae et
Minervae dedicaverat Herodes, Triopae δῆμον appellare
videtur.

Salmasius, magnâ eruditione prorsus novum, sed
vix cuiquam probandum sensum huius loci excogita-
vit. Correxit, quae visum est corrigere, mutavit, quae
sibi adversari putavit, interpretatus est denique to-
tum locum durè et contra verborum indolem. Felicius
res successisse videtur *Vifcontio*, qui Triopium à
Triopâ, Phorbantis et Euboeae filio (vid. *Pausan.*
Corinth. c. 16. p. 112.), qui inter Argivorum reges
septimo loco ponitur, dictum putat. Omnia quidem
à docto Italo facta sunt, quae huic sententiae aliquam
veritatis speciem conciliare possunt, at, qui ad omnem
totius carminis nexum adverterint, probabunt nobis-
cum, Triopium sine dubio appellatum esse à Triopa,
Erysfichthonis patre, diis consecratum, τεμένει instru-

ctum et sepulcro etiam familiae destinatum. Epitheton *Δηῶς* nunc optime ad Triopam referri potest. Triopas enim teste *Diodoro Sic.* Lib. V. p. 379. et *Hygin. Astronom.* II, 14. diruit templum et sacrum Cereris lucum.

Vs. 5. ἀλέγησθον.] Sic legitur in lapide monente *Viscont.* ultimā literā deletā. Idem valet de ultimis literis lineae 9, 25, 32, 34, et 38. *Salmasius* in apographo suo invenit ἀλέγησθο, *Arcadius* vero, ἀνέγησθο. *Brunkius*, *Hoeschelium* sequutus, qui in litteris ad *Meursium* datis (Ep. CVI. *Gud.*) brevissimis, at optimis monumentum nostrum exstruxit notulis, dedit ἀλέγησθον. *Visconti*, *Casauboni* et *Salmasii* emendationem λέγησθον praeferens, faciliorem quidem lectionem profert, quae tamen non à manu poëtae est. Non reprehendisset optimam lectionem, si memoriā tenuisset *Pindari* locum, *Olymp.* II, 143.

Πηλεύς τε καὶ Κάδμος ἐν τοῖσιν ΑΛΕΓΟΝΤΑΙ.
i. e. καταλέγονται.

Vs. 7. 'Ως δ' ὅτε καὶ Ραμνοῦνται καὶ εὐρυχόρους ἐν
'Αθήνας

ἥλθετε, δώμαται πατρὸς ἐριγδούποιο λιποῦσαι,
ὧς τὴνδε ρώεσθε πολυστάφυλον κατ' ἀλωῆν.]

Lapis lectionem exhibet ὡς ὅτε, et ex ingenio addidit *Visconti* δ'. 'Ως refertur ad ὡς, quod est v. g. pro οὔτως. *Quomodo venistis ita properate.* Sic saepius haec dicendi ratio in Homero occurrit. vid. Iliad. β', 147. γ', 33. δ', 422, 432. ε', 597, 902. etc. Sensus ergo est hic. Precatur poëta noster deas, ut eodem studio, eodem affectu ad agrum et templum ab Herode consecratum accedant, quo Rhamnuntem et Athenas dilectissima sibi loca solebant inviserē, coelo reliquo; atque

ut festinanter incedant per vineas et segetes, sylvasque et prata lusirent. — δώματα πατρὸς ἐριγδούποιο λιποῦσαι. Non minori suavitate *Sappho* in fragmento ex Ithyphallis apud *Hephaest.* p. 57.

Δεῦρο δεῦτε Μοῖσα, χρύσεον ΛΙΠΟΙΣΑΙ (δόμου.)
Et in Hymno ad Venerem, apud *Dionys. Halicarn.*
p. 47. ed. *Upton.*

- - - - - πατρὸς δὲ ΔΟΜΟΝ ΛΙΠΟΙΣΑ
χρύσεον ἥλθες.

Alcman, etiam de Venere, apud *Strabon.* Lib. VIII,
pag. 524. et hinc apud *Eustath.* ad Iliad. β'. T. I.,
pag. 305.

Κύπρου ίμερτὰν ΛΙΠΟΙΣΑ καὶ Πάφου περιφέρυται.
Eleganter quoque hanc sententiam expressit poëta incertus, *Cinna* ni fallor, apud *Charisium* Lib. IV,
pag. 386.

Luna, deum quae sola vides periuria vulgi,
Seu Cretaea magis, seu tu Dictynna vocaris,
Huc descende.

Verbum φέσθαι, *festinanter*, cum studio properare indigitat, σπουδῶν κινεῖσθαι; ut Grammatici expoununt. *Homer. Iliad.* λ', 49.

- - - - - πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
'Ρώοντ'.

Iliad. π', 164.

- - - - - Μυρμιδόνων ἡγήτορες, - - - - -
- - - - - - - - - - - - -
'Ρώοντ'.

Cnf. Iliad. σ', 411, 417. ψ, 367. *Simmias in Ovo*, in *Analect. Brunk.* T. I. pag. 208. Ταὶ δὲ ἀμβρότῳ πόθῳ φίλας ματρὸς φώοντ' αἴψα μεϑ' ίμερόεντα μαζόν. *Callimachus*, Hymn. in Dian. 215. ποδοφέρων Ἀταλάντην,

pedibus velocem Atalantam dixit. Apollonius Rhod.
in pulcherrimo de Nereïdibus loco, Lib. IV, 910.

Τψοῦ ἐπ' αὐτάν την σπιλάδων καὶ κύματος ἀγῆς
ρώντ' ἔνθα καὶ ἔνθα - - - - -

Discurrebant huc, illuc. Haec ex Homeri Iliad. ω',
615. *sunt Apollonius, ubi poëta de Sipylo loquens,*
ait:

- - - - - οἳ φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνάς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώιον ἐβρώσαντο.
πλπ.

Pro πολυστάφυλον, quae scriptura est lapidis, *Casau-*
bonus, Salmasius et Maittaire habent: πολυστάφιλον.
vid. Var. Lect. Aeolice quidem, pro ν ponitur, vid.
Gregor. de Dialect. p. 293. Horum apud Etymol. M.
pag. 771. *Eustath. ad Iliad. ε', pag. 536. Athen.*
Lib. III. pag. 24. et *Moerin v. βιβλία; at conservanda*
lapidis lectio. — πολυστάφυλον Ἀρνην *Homerus dixit*
Iliad. β', 507. idem vineam admodum gravatam uvis,
vocat σταφυλῆσι μέγα βρίθουσαν ἀλωῆν. Iliad. σ', 581.
Miro modo *Itali*, qui vites colunt, dicti sunt ἀνέρες
πολυστάφυλοι ab *Heliodoro* poëta, qui de spectaculis
scripsit, apud *Stobaeum* Tit. C. pag. 421. *Grot. Cae-*
terum vide eruditam de voce σταφυλὴ disputationem
·*Cratetis Grammatici apud Athenacum* Lib. XIV. pag.
653. — Memoranda etiam *Eichstaedtii emendatio*,
qui existimat versum 7. ita scribendum esse:

'Ως γῆν τήνδε ρύεσθε πολυστάφυλον πατ' ἀλωῆν.
parum circumspete. Nam bene Graecam et elegan-
tem esse vulgatam loquendi formulam e pluribus locis
probari potest. Deinde etiam ordo verborum qui
optimus erat turbatur, nam γῆν et ἀλωῆν, minime
coniungere poteris.

Vs. 10. δένδρεα βοτρυόεντα.] δένδρεα pro vitibus ramis refertis accipi possunt, nam et vites vocant arbores, praesertim quando vitis non colitur humilis.
Horat. Od. Lib. I. 18.

Nullam Vare sacrâ vite prius severis arborem.
Alcaeus Lyricus, unde accepit, dixerat ap. Eustath. ad Iliad. σ'. pag. 1163.

Μηδὲν ἄλλο Φυτεύσῃς πρότερον δένδρου ἀμπέλω.

Quia vero iam versu superiore vites nominatae sunt, dicendo πολυστάφυλον κατ' ἄλωγν, nam ἄλωγν est ἀμπέλόφυτος γῆ, hinc δένδρεα sunt arbores, quae vites ascendentes sustinent, quibus maritantur vites. *Virgilius Eclog. II, 70.*

- - - - - frondosa vitis in ulmo est.
Reposianus, in *Anthologiā Latinā*, T. I. p. 682.
- - - - - nunc lucos vitis inumbrat.

Ibycus apud *Athenaeum* Lib. XIII. p. 601. B.

Αἴτ' οἰνκυθίδες αὐξόμενα
σκιεροῖσιν ὑψ' ἔρνεσιν οἰνκρέοις
θαλέουσιν —

Theocritus, de loco consecrato, Epigramm. IV, 5.
ed. Wart.

- - - - - αενχον δὲ
ρεῖθρον ἀπὸ σπιλάδων πάντοσε τηλεθέει
Δάφνικις καὶ μύρτοισι καὶ εὐώδει χυπαρίσσω
κύθα πέριξ πέχυται βοτρύόπαις ἔλικι
Ἄμπελος - - - - -

Hoc genus Graeci ἀγαδενδράδας vocant. v. *Hesych. h.v.*
Hinc et *ficus arbor*, *soror vitis* dicta ab *Hippomacte* apud *Athenaeum* Lib. III. p. 78. C. quia adiunctas tenet vites, et sic locus intelligendus.

Συκῆν μέλαιναν, ἀμπέλου κασιγνήτην.

Vs. II. λειμώνων τε κόμας.] λειμῶν de loco florido poëta noster adhibuisse videtur. Sic certe Thom. Mag. vocem reddit: Λειμῶν — τόπος δίνυρος, ἀνθηρὸν πόσιν ἔχων. et Hesych: λειμῶν — ἀνθηρὸς τόπος. Perparum distant voces χῶρος, λειμῶν, ἀγρὸς αὐτοφόρος, et alia. In Demarateis apud Athenaeum Lib. XV. pag.

685. B. legitur:

- - - - - ἀπαλὰς ἀσπαλάθους πατῶντας
ἐν λειμῶνι λωτοφόρῳ.

κόμας. Legitur apud Eustathium ad Iliad. β'. p. 233. Κόμας δὲ λέγειν σένδρων τὰ φύλλα, ὅθεν καὶ ΚΟΜΗΤΗΣ ΛΕΙΜΩΝ πάρα τῇ τραγῳδίᾳ, καὶ κομᾶν, καὶ ἐν τούτοις θάλλειν. Eustathii observatio pertinere videtur ad Euripid. Hippolyt. 210.

- - - - - ἐν τε ΚΟΜΗΤΗ
ΛΕΙΜΩΝΙ πλιθεῖσ' ἀναπαυσάμαν;

ubi vid. Schol. κομῆτης est in Euripid. Iphig. Aul. v. 1296. λειμῶν ἄνθεσι θάλλων. Thomas Mag. cuius verba in notis dedere VVDD. pag. 528, 541. Κομᾶ — καὶ τόπος, ἥγουν φυτὰ ἔχει. Etymologicum Guardianum ineditum: Κομᾶν — θάλλειν. Ὅρος πεικομημένον ὑλὴ dixit Callimachus H. in Dian. v. 41. et H. in Del. 262. Palmites uvis coronati, κομόωντες μελαίνησι σταφυλῆσι, dicti sunt in verbis ex antiquis hymnis petitis à Cratete Grammatico, apud Athenaeum, Lib. XIV. pag. 653. cf. Casaub. pag. 930. Indus fluvius ob arundines ad ripas crescentes, κομῆτης dictus à Phoenice Colophonio in Iambis, apud Athen. Lib. XII. p. 530. F.

- - - - - , ἢ ἀπὸ τῶν ἄνω λιμνῶν
Ἰνδὸς κομῆτης

Ubi *Interpres*: *Indus capillatus*, cum debuisset *Indus arundifer*, aut *arundinosus*.

Vs. 12. - - - ἵερην ἀνὰ γαῖαν ἔηκε.] — ἀνέηκε, ab ἀγίημι scilicet, *consecravit*. vide *Salmasi*. et docte, ut solet, vocem illustrantem *Spanh.* ad *Callimach.* T. II. pag. 783.

Vs. 13.] Desideratur hic versus in *Casaubonianâ* editione, quem poslea *Salmasio* submisit *Bongarsius*, et non parum facit ad totius inscriptionis interpretationem. Discimus enim non omnem possessionem suam, sed partem tantummodo, quā monumentum seu templum construxit, ab Herode consecratam esse. Eiusmodi autem loca sacra septa, Graeci vocant ἔρηη et περιβόλους. vide *Salmasi. Pollux*, Lib. VIII. 15. οἱ δὲ ἀνειμένοι θεοῖς τόποι, ἄλση τε καὶ τεμένη καὶ ἔρηη καὶ ὁ περὸς αὐτὰ κύκλος περιβόλος. Quia vero eiusmodi περιβόλος sacri, lucos et hortos et vineas concludebant, factum est, ut totum conceptum περιβόλου dictum. Cnf. *Chaeremonis Tragici* fragment. ap. *Athen.* Lib. II. pag. 42. et *Aelian.* Var. Hist. Lib. XVII, 47.

Vs. 15. η̄ δ' ἐπεί οἱ.—] Quia saepius i pro ei, et ei pro i sculptoris incuria in nostra Inscriptione possum occurrit, *Visconti* hoc loco pro ἐπὶ, legendum existimat ἐπεὶ, adtulitque similes locos ex *Homero*, in quibus ἐπεὶ repetitum est. Sic *Iliad.* α', 112.

- - - - ΕΠΕΙ πολὺ βούλομαι αὗτὴν
οἴκοι ἔχειν, καὶ γάρ ριx Κλυταιμήστρης προβέβλα,
Κουριδίης ἀλόχου, ΕΠΕΙ οὐ ἔθεν ἐστὶ χερείων.
et v. 153.

- - - - ΕΠΕΙ οὐτὶ μοι αὗτοὶ εἰσιν.
Οὐ γάρ πώποτε ἐμὰς βοῦς ἥλασσαν οὐδὲ μὲν ἅππους,

Ούδέ ποτ' ἐν Φθῆ ἔριβώλαιι βοτιανείρη
Καρπὸν ἐδηλήσαντ' ΕΠΕΙΗ μαλὰ πολλὰ μεταξὺ^ν
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ηχήεσσα.

Neque tamen necessaria viri docti emendatio. *Σίει,*
Anacreon dixit, Od. XXII, 4.

Θαλερὰν ΣΙΕΙ δὲ χάιταν
μαλακωτάτῳ ολαδίσιῳ.

Idem in *Etymol. M.* voce *Σίτος*.

Θρησκίην ΣΙΟΝΤΑ χάιτην.

Alcaeus apud *Strabon.* Lib. XIV. p. 976. E. et *Eustath.* ad *Iliad.* β. pag. 367.

Λόφον τε ΣΕΙΩΝ Καριπόν.

Sotades ap. *Hermogenem* περὶ Ἰδεῶν. p. m. 317.

ΣΕΙΩΝ μελίην Πηλίαδα δεξιὸν κατ’ ὄμον.

Sic enim *Sotadis* locus restituendus. Male erat πι-
λειάδα. In *Glossis quoque Graeco Latin.* ΣΕΙΩ,
moveo, libro, vibro.

Vs. 17. βῶλον μίαν ἢ ἔνα λᾶαν.] Solemnia haec
verba in monumentorum consecratione: *Ne quis in-*
de lapidem moveret, cespitem velleret. vid. *Salmas.*
Apte laudat *Visconti, Antiphili Byzantini locum,*
Anal. Brunk. T. II. p. 170.

Μηδέ τις ήμετέρου μάρψη χερὶ μαργὸς ὀδίτης
ἀνθέματος· συλᾶν ἀσφαλὲς οὐδὲ ὀλίγα.

βῶλος et λᾶας aut λίθος coniunguntur nonnunquam.
Hegemon Thasius, in *Parodiā* ap. *Athen.* Lib. XV.
p. 698. D. ex emendatione *Jacobii, Animadv. Critic.*
pag. 111.

Ἐς δὲ Θάσον μ' ἐλθόντα μέγα πράζοντες ἔβαλλον,
ΒΩΛΟΙΣ ἡδὲ ΛΙΘΟΙΣΙ, καὶ ὡδέ τις ἔπει παραστάς.
ὄχλιζειν, *Hesych.* reddit: πινσῖν, μοχλεύειν. Sic et

E

Photius in Lex. MS. vid. *Nicandr. Alexiph.* 226. 453.
Auctor incertus Λέσβου πτίσεως, forsan *Apollo-nius Rhodius*, apud *Parthenium*, pag. 54. edit.
Le Grand:

Παρθενικὴ κληδὼς ΤΠΟΧΛΙΣΣΑΣΑ πυλάων.

Vs. 18. *Μοιρέων ἀτρεῖες ἀγάγον]*. Variis modis viri eruditii hunc locum aggressi sunt. *Salmasius*, ἀτρεῖες pro ἀτρῆται possum esse censet, εἰ male scripto pro τῷ ἀτρεὺς, à qua voce deduxit, idem est ac ἀτρεστος, formidabilis. *Euphorion* ap. *Hermogenem* pag. 135.

- - - - καὶ ΑΤΡΕΑ δῆμον Ἀθηνῶν.

Simili formā, εὐκλεᾶς Μοῖραν, *Julius* dixit in Carmine ad Bacchum, ap. I. *Stobaeum* Tit. CXXI. p. 495. Grot. Aliam viam *Visconti*, qui *Salmasio* minime assentitur, iniit. ἀτρεῖες formam plur. esse putat ab ἀτρεῆς, possum pro ἀτρέεες aut ἀτρεῖς, et poëtice contractam; quomodo in *Homero* εὐκλεῖας et εὐκλεῖας, (*Iliad.* η', 281. *Od.* φ', 381.) pro εὐκλεῖς. *Etymolog. M.* pag. 391. Εὐκλεῖας ἀντὶ τοῦ εὐκλέις - - - εὐκλεῆς καὶ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν τοὺς εὐκλέεας καὶ πατὰ συναίρεσιν, εὐκλεῖας. *Schol. Venet.* ad *Iliad.* η', 281. pag. 254. Ταῦτα τὸ συστέλλειν, εὐκλεῖας καὶ δυσκλεῖας (male *Villois*. δυσκλεῖα). Οἱ δὲ Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι τὰ τοιαῦτα. εὐκλεῖας προπερισπαστέον. ἐκ γὰρ τοῦ εὐκλέας ἐγένετο κατ' ἐπένθεσιν τοῦ - - - - οἱ δὲ ἐκτείναντες ἔγενον λόγου ἐκτείνουσι. Vocem porro formatam putat ab antiquo et inusitato verbo τρέω, quomodo ἀδεῆς à verbo δέω occurrit. *Vir doctus in Ephemerid. Gottingens.* Ann. 1795. n. 180. pag. 1805. adversus *Viscontii* opinionem quae-dam monuit, facilioremque proposuit explicationem; dicit enim formam fuisse εὐκλής, sic etiam ἀτρῆς, — ἔος, — ἔες et ἀτρεῖες. *Eichstaedt*, l. l. pag. 487. ἀτρεῖες

idem ac ἀτρῆς esse adfirmat, quae lectio est à *Salmasio* et *Brunkio* vulgata. Bene sensum verbi explicuit *Visconti*, monuitque idem esse ac ἄφοβος, in *Parmenionis Macedonii Epigrammate*, *Brunk. Analect.* T. II. pag. 202. VIII.

- - - - Μοῖρα νηπιάχοις ἄφοβον.

Ἀνάγνωστι, minime sunt *necessitates*, quomodo *Interpp.* credidere, sed *aerumnae* et *afflictiones*. vid. *Aeschyl.* Persf. 588. *Hymn. Orphic.* I, 9. XXVII, 9. LXVIII, 6. *Diodor. Sicul.* T. I. Lib. III. p. 183. et Lib. IV. p. 287. ubi vid. *Wessel.*

Vs. 19. "Ος πε θεῶν ἐδέεσσιν ἀλιτροσύνην ἀναθείη.]

Aeschyl. Persf. 404. *Porson.*

- - - - εἰλευθεροῦτε δὲ

Παιδας, γυναικας, ΘΕΩΝ τε πατρώων ΕΔΗ,
Θήκης τε προγόνων.

Sophocl. Oed. Tyr. 885.

- - - , - αὐδὲ

δαιμόνων ΕΔΗ σέβων.

Lycophron, Alexandrā. 707.

'Ορκωμότους ἔτευξεν ἀφθίτοις ΕΔΗ.

Lycurgus, in *Leocrat.* pag. 157. Κρίνω προδόντα αὐτὸν, καὶ τοὺς νεώτερους, καὶ τὰ ΕΔΗ, καὶ τὰ τεμένη. *Philo.* T. II. pag. 314. ἐπιφοιτᾶν καὶ ἐνδιατρίβειν τοῖς ΕΔΕΣΙΝ. Ubi minime necessarium *Mangeii* additamentum *leproīs*. vide *Photium*, *Biblioth.* pag. 1069. Latinos etiam *sedes* pro templis dicere, exemplis ostendunt, *Drakenb.* ad *Sil. Italic.* Lib. XII. 48. et *Burmann* ad *Ovid. Met.* Lib. X. 229. Non minus frequenter ἔδος pro statuā aut simulacro ponitur. vide infra ad II, 2. — ἀναθείη. Sic legendum esse eruditus

ostendit *Visconti*. Male in lapide ΑΝΑΘΗ. ει enim pro γη saepissime librariorum sculptorumque incuria. In lapidibus antiquis apud *Caylusium*, *Recueil des Antiquités*, T. II. Pl. LIX. l. 6. ΑΝΔΡΗΑΝ pro ΑΝΔΡΕΙΑΝ. In omnibus ab Alpheo artifice sculptis gemmis invenitur ΑΛΦΗΟΣ pro ΑΛΦΕΙΟΣ. In nummis quoque non raro ΚΑΒΗΡΩΝ legitur pro ΚΑΒΕΙΡΩΝ. Vide quae supra monui. Litera γ pro , saepius in antiquorum auctorum scriptis occurrat. Pauca à nobis observata addemus. Laudatur ab *Athenaeo* Lib. XIV. pag. 636. D. lacunosum initium *Cantici in Dianam* corruptissime tali modo: "Αρτεμι σοι μέ τι Φρήν εφ' ὥμερον ὕμνου ιέναυ τε, ὅτεν ἔδε τις ἀλλὰ χρυσοφανία πρέμβαλα χαλκοπάραα χερσὶν - - - - - Locus in fine mutilus, ita forte emendandus et explendus: "Αρτεμι σοι Μ'ΕΣΤΙ Φρήν ΕΦΙΜΕΡΟΝ ὕμνου ιέναυ, "ΕΩΣ ἀλλά τις, ΧΡΤΣΟΦΑΕΑ πρέμβαλα χαλκοπάραα χερσὶν ΕΧΟΤΣΑ, ΙΑΧΕΙ. Sic probabili restituisse mihi videor locum coniecturā, quamquam scio, satius esse in tam corruptis fragmentis nihil tentare, quam frustra hariolari. — εφίμερος ὕμνος, est carmen amabile. *Theocrit.* Id. I, 62.

- - - - τὸν ΕΦΙΜΕΡΟΝ ὕμνου ἀείσης

Ubi iure reiicienda *Heinsii* et *Valkenarii* emendatio.

- - - - τὸν ΕΦ' ΙΜΕΡΑ, ὕμνου ἀείσης.

Hesiodus aut *Theognis* apud *Athenaeum*, Lib. VII. pag. 310. A.

Εἴτ' εἴη σ' Ἀκάδημε, ΕΦΙΜΕΡΟΝ ὕμνον ἀείδειν
Ἄθλον δ' ἐν μέσσω παις καλὸς ἄγθος ἔχων.

Apollonius Rhod. Lib. IV. 1399.

- - - - ἀμφὶ δὲ Νύμφαι

Ἐσπερίδες ποίηνον ΕΦΙΜΕΡΟΝ ἀείδουσαν.

Alcman apud *Hephaest.* p. 22.

- - - - επὶ δὲ ΙΜΕΡΟΝ

ὑμῶν καὶ χαρίεντα τίθει χορόν.

ἘΦῆμερος pro ἐΦίμερος legebatur quoque in *Sophocleis* apud *Stobaeum* Tit. LXIV. pag. 263. vid. *Heath*, Observat. in Tragic. pag. 96. et *Brunk.* in Sophocl. Fragm. T. II. pag. 11. ed. 4. ίέγα, bene se habet, et de cantu optimorum poëtarum auctoritate ponitur.

Inscriptio antiqua, Athenis reperta ap. *Sponium*, Itin. T. II. pag. 249.

Κάκιον γλυκεροῦ στόματος ὅπα λειρίεσσαν ΙΕΙΣΑ.

Simillimus *Simonidis* locus apud *Athenaeum*, Lib. XIII. pag. 603. B.

Πορφυρέου ἀπὸ στόματος

ΙΕΙΣΑ Φωνὰν παρθένος.

Pro cantare adhibuit etiam *Aristoph.* Equit. 518. et *Telestes* in *Hymenaeo*, Dithyrambo, ap. *Athen.* Lib. XIV. p. 637. A. ἄλλος δὲ ἄλλαν οἰλαγγὰν ΙΕΙΣ περατό-Φωνον ἔρεθιζε μάγαδιν. — Pro ὅθεν ᾧδε τις, scripsi ἔως ἄλλα τις. Duae enim mulieres in sacris saepius cantant. *Cassius Hemina* apud *Nonium*, pag. 118. Mulier cantabat tibiis *Phrygiis*, et altera cymbalissa-bat. *Plato Comicus* apud *Athenaeum*, Lib. XV. pag. 665. C.

Αὐλοὺς δὲ ἔχουσά τις πορτκη Καρικὸν μέλος τι
μελίζεται τοῖς συμπόταις· ἄλλην τρίγωνον εἴδου
ἔχουσαν.

Sic *Platonis* locum optime emendatum reddidit *Hermann*, de Metris poëtar. pag. 177.

Ιάχει, animi coniecturā addidi, ponitur enim hoc verbum de sanguitu *tympanistarum*. τυμπάνων ιάκχοις *Euripides* dixit in *Palamede* ap. *Strab.* Lib. X.

pag. 720. cf. *Aeschylus* locum ap. *Schol. Venet.* ad *Iliad.* ψ, 42. Pro *resonare*, quā significazione valde obvium, occurrit verbum in *venustissimo Simonidis carmine*, in quo Gallus, horridā tempestate sub ru-
pem compulsus, leonem tympani sonitu in fugam compulisse narratur, quodque hic paulo emendatius proferam. Est in *Anthologiā Graecā*, edit. Jacobs. T. I. p. 79. n. CVI.

Χειμερίην νιφετοῖο κατήλυσιν ἡνίκ’ ἀλύξας
Γάλλος ἐρημαίην ἥλυθ’ ὑπὸ σπιλάδα.
ὑετὸν ἄρτι κόμης ἀπεμόρξατο, τοῦ δὲ οὐτ’ ἵχνος
βουφάγος ἐς κοῖλην ἀτραπὸν ἵκτο λέων.
αὐτὰρ ὅ, πεπταμένη μέγα τύμπανον ὩΣ ΣΧΕΘΕ χειρὶ,
ἥραξεν, καγαχῇ δ’ ἵαχεν ἄντρον ἀπαν.
οὐδ’ ἔτλη Κυβέλης ιερὸν BPOMON ὑλονόμος θῆρ
μεῖναι, ἀν’ ὑλῆν δ’ ὠκὺς ἔθυγεν ὄρος,
δέσσας ἡμιγύναικα θεῆς λάτριν, ὃς τάδε Ρέη
ἔνδυτα καὶ ξανθοὺς ἐκρέμασε πλοκάμους.

Edidisse me puto sic recte: In v. 5. *Brunk* habet ἔσχεθε, quae est *Toupii* emendatio. v. *Emendat. in Suid.* T. III. pag. 88. cf. *Jacobs Animadv. T. I. P. I.* p. 271. male ni fallor. Leo enim tympanum non pul-
savit, sed Gallus. ἵαχει, resonat. Memorabilis est *Pindari* locus apud *Herodianum* in *Diatrib. II. Anec-*
dot. Villois. pag. 95. ἵαχει βαρύφθεγκτ’ αν’ ἀγέλαιν λεόν-
των. Haec tam corrupta sunt, ut nihil intelligas.
Scribe me auctore:

’Ιάχει βαρύφθεγκτῶν ἀγέλαιν λεόντων.

Librarii non intelligebant *Schema Pindaricum*, ut
vocatur. Cf. *Hermann*, Comment. de metris Pinda-
ricis pag. 248. Codicis Vatic. et Allatii lectionem,
probatam quoque *Jacobsio*, BPOMON, adhibui.

Nam hoc verbum de vehementer et terribili strepitu dicitur. Locis à *Iacobio* laudatis adde *Homer.* hymn. XI, 3. *Aristoph.* Nub. 312. praecipue *Archiam* in Antholog. Lib. III. i. pag. 321.

Σεῦ δὲ βοὴν αὐλοῖς ΒΑΡΤΒΟΜΟΝ οὐκ ἔτι ΝύμΦα

‘Ως πάρος, ἐν Φρυγίοις οὔρεσι πευσόμεθα.

Et *Lafum Hermionensem*, in hymno ad Cererem apud. *Athen.* Lib. XIV. pag. 625. e.

- - - - Αἰολίδα ΒΑΡΤΒΟΜΟΝ ἀρμονίαν.

Caeterum lectio *Küsteri*, et Apogr. Lipſ. νόμον, omnino gravissimā auctoritate *Telestis Selinuntii* confirmari potest, qui verbum νόμον, de sonitu in sacris Cybeles, adhibuit, in praeclaro loco apud *Athenaeum*, Lib. XIV. pag. 626.

Πρῶτοι παρὰ ιρατῆρας Ἐλλήνων ἐν αὐλοῖς

Συνοπαδοὶ Πέλοπος ματρὸς ὄρείας

ΦΡΥΓΙΟΝ ἔεισαν ΝΟΜΟΝ —

Diogenes Tragicus, in *Semele*, apud eund. Lib. XIV. pag. 627.

Κλύω δὲ Λυδὰς Βακτρίας τε παρθένους

ποταμῷ παροίους "Αλνί, Τμωλίαν θεὸν,

Δαφνόσιον πατ' ἄλσος "Αρτεμιν σέβειν,

όλκοῖς πρενούσας μάγαδιν, ἐνθα Περσικῷ

ΝΟΜΩΙ ξυναθεῖς αὐλὸς ὄμονοῖς χοροῖς.

σέβειν "Αρτεμιν, venerari *Dianam*, i. e. Cybelen.

Pulchre *Auctor Epitaphii*, apud *Bonadam*, Inscriptt.

T. II. pag. 369.

Qui colitis Cybelen, et qui Phryga plangitis Attin

Dum vacat, et tacita Dindyma nocte silent,

Flete meos cineres! - - - -

In toto denique Epigrammate interpunctionem ita disposui, ut sensus obscurus esse nequeat. — Addam

quoque *Castorionis Solensis* carmen in Pana, quod e Clearcho servavit *Athenaeus*, Lib. X. pag. 455. a., à librariis valde depravatum. *Athenaei* verba haec sunt: Τὸ δὲ Καστορίωνος τοῦ Σολέως, ὡς ὁ Κλέαρχος Φησὶν, εἰς τὸν Πᾶνα ποίημα τοιοῦτον ἔστιν· τῶν ποδῶν, ἐκαστος ὅλοις ὀνόμασι περιειλημμένος ἔχει τοὺς πόδας, οἷον· Σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις δυσχείμερον υάιονθ' ὁδὸς θηρούμε Πὰν χθόν' Ἀρκάδων, κλήσω γραφῆ τῇδε σοφῆ, πάγκλυτ' ἔπη συνθεὶς ἄναξ, δύσγυνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν, μουσοπόλε θῆρ αηροχίτωνος μείλιγμ' ιεὶς, καὶ τὰ λοιπὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. τούτων δ' ἐκαστον τῶν ποδῶν, ὡς ἂν τῷ τάξει θῆς, τὸ αὐτὸν μέτρον ἀποδώσει οὔτως· σὲ τὸν βόλοις δυσχείμερον, σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις. καὶ ὅτι τῶν ποδῶν ἐκαστός ἔστι δεκαγράμματος. (lege ἐνδεκαγράμματος.) Totum *Athenaei* locum non recte cepisse videtur magnus *Casaubonus*. Non plenum et perfectum est carmen, fateor, sed eiusmodi tamen, ut emendationes cuivis, non plane imperito, in mentem veniant. Carmen ita numeris suis restituam:

Σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις
δυσχείμερον υάιονθ' ΟΡΟΣ
θηρούμε Πὰν, χθόν' Ἀρκάδων
ΚΛΕΙΣΩ γραφῆ ΕΝΙ τῇδε σοφῆ
ΠΑΓΚΛΕΙΤ' ἔπη συνθεὶς ἄναξ
δύσγυνωστα μὴ σοφοῖς ΚΛΥΤΕΝ
μουσοπόλε θῆρ, ΧΑΡΙΤΟΤΑΤΟΝ
μείλιγμ' ιεὶς - - - -

*6 Pan altor ferarum, qui nive tectum saevaque
hieme durum Arcadiae montem habitas, te, hoc
difficili scribendi genere, acute invento, celebrabo,
versus praclaros, summe rex, componens, cognitu*

difficiles ignorantibus, & fere Musarum socius, carmen suavissimum fundens.

Alio modo Casaubonus, Castorionis locum tractavit, ait enim: „Castorionis Solensis artificium, quo usus est, cum carmen in Panem componeret, est huiusmodi. Versus enim poëmatis sunt senarii jambici, quorum omnes pedes una pluribusve dictionibus integris finiuntur, unde evenit, ut transponi singuli pedes in varias sedes tuto possint, omnes enim pedes aequae ἡγεμονικοὶ atque ἀκολουθητικοὶ. Pedes intellige jambicas dipodias. Exemplum esto in hisce versibus:

Σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις δυσχείμερον
Ναίουθ' ὁδὸς Θηρονόμε Πάγ χθόν' Ἀριάδνη,
Κλήσω γραφῆ, τηδὶ σοφῆ, πάγκλυτ' ἔπη,
Συνθεὶς ἄγαξ, δύγγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν.
Μουσοπόλε θῆρη πηροχίτωνος μείλιγμ' ίσις.“

Haec *Casaubonus*. At ex Athenaeo patet Castorionis versus Dimetros esse, singulari modo (γραφῆ σοφῆ) XI. literas in omni pede habentes.

In secundo versu, vitio scriptum erat ὁδὸς, nec minus male in MSS. ὁδοί. *Casaubonus* legit, ναίουθ' ἔμως. *Ios. Scaliger* vero, pro ὁδὸς emendat, ἔδος. Durum praeterea videtur *Casaubono* ναίειν. Nostra emendatio facillima est, sensumque dat optimum, ὄρος est hic *Macnalus* mons, qui Panos sedes, et δυσχείμερος, i. e. duram hiemem habet. Sic, *Homerus*, Iliad. β' 750.

- - - περὶ Δωδώνην δυσχείμερον.

cnf. Iliad. π', 234. *Aeschylus*, mare procellosum δυσχείμερον πέλαγες vocat, *Prometh.* 745. et *Euripides* in fragmento ex Cresphonte, ap. *Strabon.* Lib. VIII.

pag. 366. (*Musgr.* T. III. pag. 557.) Messeniam terram frugiferam appellat, et:

οὐτ' ἐν πνοῖσι χάματος δυσχείμερον.

Certo certior emendatio ὄρος pro ὄδός. *Euripides*, apud *Dionys. Halicarn.* de Struct. Orat. pag. 250. de Panos sede:

- - - - - ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχείμερον
ἐπειμβατεύεις - - -

Poëta etiam ignotus apud *Stob.* Grot. pag. 117. Arcadiam, vocat:

- - - - γῆν - - -
πετροβήτα τε θεοῦ Πανὸς νομίοιο βρυχήτα.

Quomodo *Castorion*, κύειν ὄρος dixit, ita *Pindarus* ναιετάνων ὑπὸ ὄρος. Olymp. VI, 131.

- - - ὑπὸ Κυλλάνας ὄρος
Ἄγησία, μάτρωες ἄνδρες
ναιετάοντες.

conf. Ol. V. 40.

Vs. 4—5. nonnulla mutavi, non violenter. *μουσοπόλος*, *socius*, *minister*, *Musarum*. Sic poëtae dicti *μουσοπόλοι*, à *Teleste* ap. *Athen.* Lib. XIV. p. 617. a. et *οἰκία μουσοπόλων*, memoratur à *Sappho* ap. *Maxim. Tyr.* VIII. pag. 96. Davis. In ultimo versu corrupte in omnibus libris legitur *κηροχίτωνος*. Vox *κηροχίτων* occurrit quidem in *Antipatri Epigr.* in *Antholog. Gr.* Lib. VI. pag. 561. cf. *Toup.* Emend. in *Suid.* T. II. pag. 287. sed prorsus alio sensu. Viri docti verte-runt: *animalis*, *ceream vestem induti*, sine sensu, sive sententiam sive metrum spectes. *Casaubonus*, non male *χαρέστατον* emendat. Non infeliciter ta-men mihi XAPITOTATON restituisse videor.

Licet vero in exemplis corrupti scribendi generis iam copiosior fuerim, licet tamen duo ex *Aristophane* huc adferre, praesertim cum observavimus, nulli virorum doctorum, qui Aristophanéa tractarunt, quantum scimus, nostras emendationes in mentem venisse. In fragmento ex *Aristophanis* Comoediâ Δαιταλεῖς inscriptâ, legitur (*Brunk.* T. III. p. 236.)

Ἡμῶν ἵσως οὐ παταπληγήσῃ τῷ χρόνῳ.

Τὸ παταπληγήσῃ τοῦτο παρὰ τῶν ῥητόρων.

Haec sensu carent. Scribe:

A. Ἡ ΜΗΝ ἵσως ΣΤ παταπλαγήσει τῷ χρόνῳ.

B. Τὸ παταπλαγήσει τοῦτο παρὰ τῶν ῥητόρων.

A. *Profecto tu aequae tempore perterreberis.*

B. *Hoc perterreberis, à Rhetoribus est.*

Compara quaeſo, Nub. 862.

Ἡ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσαι.

ubi vid. *Hermann.*

Ibid. 1244.

Ἡ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.

Male erat in *Aristophanis* ſenariis: παταπληγήσῃ. Sed iam *Brunkius* emendavit παταπλαγήσει. Gravissimo errore ei pro reſtat in *Aristoph.* Equit. 569.

Κούδεις οὐδεπώποτ' αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ίδων
ἡρίθμησεν - - -

Equidem si apud *Aristophanem*, in Trochaeo, spondeus in impari ſede invenitur, non dubium eſt, quia versus corruptus ſit. vid. *Brunk.* ad *Lyſistr.* 654. et Addend. T. III. p. 186. Credidi verſum ita emendandum eſſe:

ΚΟΥΔΕΙΣ οὐδεπώποτ' α. τ. ε. ι.

Sed in Ravenate libro legitur:

Οὐ γὰρ οὐδεὶς πώποτ' α. τ. ε. ἡ.

quae vera lectio *Hermannus* videtur. de Metr. p. 117.

Ceterum hic locus, alium errorem librarii, eadem fabula à me observatum, in memoriam mihi revocat.

Est v. 1230.

Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι χρησμός ἐστι Πυθικὸς

Φράξων, οὐδὲ με δεῖ ποθ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Sic summus *Brunkius* ex ingenio edidit, reprehensus eam ob causam ab *Invernizzio*, qui versum secundum ita profert:

Φράξων, οὐδὲ δεήσει μ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Et in notis haec monet: „Ita libri omnes veteres atque impressi, optime fluente versu. *Brunkius* vero pro arbitrio suo numerorum restituendorum causā praeter necessitatem, et contra librorum omnium auctoritatem, ita ex ingenio versum esse edendum existimavit:

Φράξων κτλ.

Si versus huiusmodi emendandi essent, poëtae omnes profecto magnā in parte essent labefactandi.“

Ego puto Spondeum quarto loco relictum, tollendum, et ita versum scribendum esse:

Φράξων, οὐ ΔΕΗΣΕ (pro ἐδέησε) μ' ἡττᾶσθαι μόνου.

— Sed desinamus, nam etiam in his modis est tenendus.

Maittaire, verba nostri poëtae: ἐδέεσσιν θεῶν ἀλιτροσύγην ἀναθέναν, reddidit: deorum fana violare. At ἀνατιθέναν, est pro ἐπιτιθέναν. vid. *Hesych. Suid.* et *Etym. M.* cuf. *Homer. Iliad. χ'*, 100.

Vs. 21. *iερὸς οὐτος δὲ χῶρος.*]

Inscriptio antiqua, Ithacâ insulâ reperta, edita à *Paciadio*, Monum. Peloponnesi. T. I. p. 142.

ΙΕΡΟΣ Ο ΧΩΡΟΣ

τῆς Ἀρτέμιδος.

Callimach. hymn. in Jov. 13.

- - - - - ένθεν δὲ ΧΩΡΟΣ

ΙΕΡΟΣ.

Anyte Tegeatis, in *Anthologiâ Graecâ*, Lib. I. c. 28. ep. 6.

Κύπριδος οὖτος δὲ ΧΩΡΟΣ.

Simili modo *Polybius*, in Excerptis *Fulv. Urzini*. XXXVI. pag. 317. Μιλησίοις δὲ τὴν ΙΕΠΑΝ ΧΩΡΑΝ ἀπεκατέστησαν. — *χῶρος*, i. q. τέμενος. vid. *Schol. min.* ad *Hom. Od. 9*, 363. *Hesychius*: *χῶρος*, *τόπος*, *ἀγρὸς*, *ἄνθρωπος*. Sic à *Musuro* vitiōse editum, nihil tamen senserunt Viri docti. In Codice Marciano, scripturā compendiariā legitur, *ἀγρὸς*, *ἄνος*. Forsan latet vox *ἄνθοφόρος*, *ager floribus pulcher*, *herbidus*. Florida terra, ut *Petronius* dixit in *Antholog. Lat.* Lib. VI. ep. 93. Certe *χῶρος*, pro *loco florido et herbido*, poëtis non infrequens. vid. *Homer. Jl. ρ'*, 53. *Laches ap. Athenaeum*, Lib. III. p. 73. f.

‘Ως δέ οὐτε ἀέξηται σινὺς δροσερῷ ενὶ ΧΩΡΩΙ.

Simili forsitan modo positum in *Archilochi Epigram.* *Anal. Brunk.* T. I. pag. 44.

οὐ γάρ τι παλὸς ΧΩΡΟΣ, οὐδὲ ἐφίμερος
οὐδὲ ἐρατὸς, οἶος ἀμφὶ Σίριος ροᾶς.

Siritarum regio ob foecunditatem, et prata floribus pulcherrima, celebrata. Hesperidum hortus *χῶρος* dictus, ab *Apollonio Rhod.* Lib. IV. 1395. et *Mimnermo* εὐ Ναυνοῖ ap. *Athen.* Lib. XI. p. 470. B. Sic

et χώρα pro horto utitur. vid. *Corinna ap. Apollon. Dyscol.* pag. 58. — Confer caeterum simillimam nostro loco, inscriptionem, in *Marinii, Antiche Iscrizione delle Ville e de' palazzi Albani*, pag. 64. — Apte *Salmasius, Persii* locum laudat. II, 17.

- - - *Pueri, sacer est locus, extra
meite* - - -

Vs. 23, 24, 25.] Hi versus tali modo in lapide leguntur:

ΜΗΔΕ ΤΙ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΟΡΧΟΤΣ ΗΝΑΛ-
 ΣΕΑ ΔΕΝΔΡΕΩΝ
ΗΠΟΙΗΝ ΧΙΛΩΙ ΕΤΑΛΔΕΙ ΧΛΩΡΑ ΘΕ-
 ΟΤΣΑΝ
ΔΜΟΗΝ ΚΤΑΝΕΟΤ ΑΙΔΟC ΡΕΞΕΙΕ ΜΑ-
 ΚΕΛΛΑΝ.

Sollicitatur primum à *Casaubono*, ἢ εν, qui εν pro ζε à lapidario positum esse existimat, idem deinde pro ρήξεις scribendum putat πήξειε. *Salmasius* contra non mutavit lapidis lectionem. Etenim sciendum est, εν à Doriensibus praecipue nonnunquam pro εις positum esse, et quarto casui adiungi. Observatio est antiqui Grammatici, quam descripsit *Gregorius de Dialectis*, pag. 163. Τρέπουσιν (οἱ Κρῆτες) τὴς Ἐς προθέτεως τὸ σεις τὸ ν; οἷον, ἐς χορὸν, εν χορὸν, ες τὴν ἀγορὰν, εν τὰν ἀγορὰν, λέγοντες. Pauca ibi dedit *Koc-nius*. *Eustathius*, in Od. Σ, pag. 659, 30. ἔθος; ait, Δωριεῦσιν, ὡς καὶ εν τοῖς τοῦ Πινδάρου Φαινεταῖ, συντάσσεις, ἔστιν ὅτε, τὴν Ἐν πρόθεσιν μετὰ αἰτιατικῆς. Plurima talia in Pindaricis occurrunt. Sic Pyth. II, 157.

εν πάντα δὲ νόμον.

Pyth. IV, 459.

³Ἐν ποτε Καλ-
λίσταν ἀπώκησαν χρόνῳ
νᾶσον.

ubi *Scholia festes*: Χαιρίς βούλεται γράφειν, ἐν ποτε, ἀν-
τὶ τοῦ ἦν ποτε, κατὰ τὴν Πινδάρου συνήθειαν. —

Pyth. II, 21.

³Ἐν δ' ὄρματα.

In *Dithyrambo*, Fragm. Pindari pag. 67. ed. Heyne.

Δεῦτ' ἐν χορόν

Caeterum ἐν pro ἑς transiit e Siciliā in Italiam infe-
riorem, unde nonnunquam in Pythagoraeorum scri-
ptis invenitur. *Diagoras Atheus*, ap. *Didymum* de
Trinitate. Lib. III. c. 1. αὐτοδῆγς ἐν ἀρετάν. *Dius*
Pythagoricus, apud *Stobaeum* Serm. LXIV. p. 408.

Τμεῖς δὲ ΑΡΙΓΝΩΤΕΣ σωματικᾶς ἀδονᾶς, τέλος ποι-
ούμενοι, καθάπερ ινώδαλα, τὸν κέρον τῷ πλατιασμῷ, οὐχ
ὅτι χάριτος ἡ τιμᾶς, ἀλλὰ καὶ μέμψιος ποτὶ κολάσει δι-
καίως ἔστε ἄξιοι τυγχάνεν, διὰ τὰν αὐτῶν ἀκολασίας ἐμ-
βαλλόμενοι ῥύπον, ἐν ζωὰν ἐλευθέρων παιδῶν. Bene vi-
demur *Dium* emendasse. Male erat initio ἀ ὄριγνεσθ'
ἀρωματικᾶς. Tentavit quidem nonnulla *Gesnerus*, sed
longissime à veritate. At, quae e Dorum scriptori-
bus adduxi exempla, vix aliquid hic probare possunt.
ἡὲ particula hic est disiunctiva, saepissime in optimis
scriptoribus obvia. — ἡμερὶς est vitis hortensis, ab ho-
minibus culta, ad differentiam τῆς ἀγριάδος, sylvestris.
Homer. Od. ε', 69, de vite expanſa et circa ſpelun-
cam adultā:

ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
ἡμερὶς ἡβώσα —

Critici antiqui apud *Eustathium* ad h. l. volunt, τὴν
ἡμερίδα esse εἰδὸς λεπτοφλοίου δρυὸς, cuius fructus quo-

que dicatur σταφυλή. Ait: 'Εν δὲ ὑπομνήμασι παλαιοῖς τοῖς εἰς τὸ ξερῆς Ίλιάδος, εἶδος λεπτοφλοίου δρυὸς ἡ ἡμερὶς λέγεται, καὶ ὁ παρπός αὐτῆς σταφυλή. Ipse Eustathius memorat, suā aetate circa Thraciam speciem quandam τῶν δρυῶν dictam fuisse ἡμερίδας. At hoc nihil valet de aetate Homeri. *Apollonius*, Sophista. p. 332. ἡμερὶς. ἄμπελος. Caeterum vide eruditam de ἡμερίδᾳ disputationem Grammatici antiqui in *Etym. M.* pag. 430. 10. cf. *Macedonius*, in *Analect. Brunk.* T. III. pag. 111. *Etymol. Gudian. MS.* ἡμερὶς, ἡ ἀναδενδράς. Est ergo vitis alta: *Apollonius Rhod.* Lib. III, 220.

- - - - - ἄγχι δὲ τοῦ
ἡμερίδες χλοεροῖσι παταστεφέες πετάλοισι
ὑψοῦ ἀειρόμεναι μέγ' ἐθήλεον —

Photius, Lex. MS. ἡμερίδα, τὴν ἄμπελον. οὕτως Ἀριστοφάνης. *Aristophanis* locus est in Acharn. 996.

πρῶτα μὲν ἀν ἄμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν.
εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων.
καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄσχον. —

Recepi cum *Viscont.* conjecturam *Salmasii*, διωῇ μακέλλᾳ pro δμωῇ μάκελλαν scribentis, quae iam ab *Hoeschelio* edita. AI et HI, et HN et AN, nonnunquam permutatae. *ρήσσειν*, *frangere*. vid. *Casaub.* Pro ΧΛΩΡΑ ΘΕΟΥΣΑΝ, *Casaubonus* restituit, χλωρὸν θέουσαν. Elegantiam vero sermonis Graeci non cepit vir doctus. Nihil mutandum. ποίην χλωρὰ θέουσαν, elegantissime dixit *herbam viridem*. Eādem plane locutione *Hesiodus*, iam ab *Hoeschelio* laudatus, dixit in 'Ασπ. 146.

Τοῦ καὶ ὁδόντων μὲν πλῆτο στόμα λευκὰ ΘΕΟΝΤΩΝ.

Simile quoque est aliquantum, quod e *Gregorio Nazianzeno*, in *Muratorii Anecdot. Epigr. CXLI.* ad fert *Visconti*, in quo σήματος ὑψιθέοντος mentio fit. Instrumentum, quo effoditur terra ad inhumandos mortuos, et quo demissi in foveam terrâ obruuntur, eleganter appellat, δυωὴν "Ἄδου μάκελλαν, ministram Orci asciam. — Cum poëta nostro confer caeterum *Ausonii* epigramma, Epitaph. Heroum, XXI.

*Hippothoum, Pyleumque tenet gremio infima
tellus,*

*Caulibus et malvis, terga superna virent.
Nec vexat cineres, horti cultura quietos.*

Vs. 25. πνευμέου "Αἰδος.] Sic *Niger Orcus* apud Latinos. Acuta est *Viscontii* observatio, antiquos artifices statuas Plutonis e nigro plerumque lapide finxit. vid. eius Not. ad *Mus. Pio-Clement.* T. IV. tab. XIV. Furiae etiam μέλαιναι, *nigrae*, dictae, aut, quia ad orcum pertinebant, aut quia pullatis vestibus induitae putabantur. *Aeschyl.* Sept. ad *Theb.* 982.

Πότνιά τ' Οιδίπου σπιά,
μέλαινά τ' Ἐρινύς.

Hinc vestem nigram Ἐρινύων ἐσθῆτα, *Lycophron*, dixit Alex. 1137. quin et Parcae *nigræ* aut *nocturnæ* dictæ à *Machone* ap. *Athen.* Lib. VIII. pag. 341.

Vs. 28. καὶ ἔνγονος ἐσσαμένοιο.] In lapide legitur: ΕΚΓΕΝΟΣ, quod iam displicuit *Holstenio*, qui ἔνγονος emendavit. Hanc emendationem revocavit *Visconti*. Omnes caeteri, ἔγγενος. *Salmasius*, e conjecturā ἔγγονος. At ἔνγονος Grammaticorum optimorumque poëtarum auctoritate probatur. vid. *Homer.* Jl.

F

ε', 813. ύ, 206. Od. γ', 123. λ', 135. *Alexander Aetolus*, apud *Parthenium* cap. 14.

Ἄσσηνοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ΕΚΓΟΝΟΣ Ἀνθεύς.
Singulari significatione in fragmento Elegiae *Critiae* occurrit ap. *Athen.* Lib. I. pag. 28. C.

Θήβη δ' ἀρματόεντα δίφρον συνεπήξατο πρώτη.

Φορτηγοὺς δ' ἀκάτους Κᾶρες ἄλλος ταμία.

Τὸν δὲ τροχοῦ γαῖης τε καμίνου τ' ΕΚΓΟΝΟΝ εὗρε
κλεινότατον κέραμον χρήσιμον οἰκονόμου,

Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον.

Eleganter à poëtâ opera figlina appellantur *soboles*, id est, opus *rotae*, *terrae* et *camini*. Sic in aenigmate in *Antiphonis* versibus ap. *Athen.* Lib. X. l. p. 449. B. olla dicitur, *τροχορυμασίτευκτον* κύτος πλαστὸν ἐκ γαῖης. — Caeterum vide *Suid.* voce ἔκγονος. Nimis subtiliter Auctor *Etymologici Gudiani inediti*: "Ἐκγονος, ἔγγονος καὶ ἀπόγονος διαφέρει. ἔγγονος μέν ἐστιν νιός. ἔγγονος δὲ νιός νιοῦ. ἀπόγονος δὲ ὁ τῶν ἔγγόνων πάλιν νιός. Memorat quoque *Visconti*, in anaglypho Musei Ghigiani, Alexandrum Magnum, ἔγγονον Διὸς, i. e. *problem Jovis*, dictum esse.

Vs. 29, 30, 31.] Pro Ἰστωρ, in lapide legitur E C T Ω P. Ἰστωρ, qui scit iura, arbiter, i. q. μάρτυς. — Verbum *τιμάρος* illustrat *Schol.* Apollon. Rhod. IV, 1309. *τιμάρος*, — ἔκδικος, ἔφορος. *Pindar.* Olymp. IX, 123.

προξενίᾳ δ' ἀρετᾷ
Τ' ἥλθον τιμάρος Ἰσθμίαι-
σι Λαμπρομάχου μι-
τραις.

Ubi *τιμάρος* est honorem adiungens, i. q. *τιμητής*, *μυητής*.

Salmasius, in Codice suo invenit: ΚΑΙ ΓΑΡ
ΑΘΗΝΑΙΗ ΠΕΡΙ ΧΘΟΝΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ, et ut
metrum restitueret, emendavit: ΠΕΡΙ ΟΙ ΧΘΟ-
ΝΙΟΝ Β. *Brunkius* scribendum coniecerat:

- - - - παρὰ οἱ χθόνιον βασιλῆα.

Plutonem scilicet. At qualis tum sensus? *Salmasii* lectio simillima *Arcudianae*, quae tantum addit τε.
vid. *Viscont.* — Erichthonium à Minervâ templo re-
positum esse, fabula pueris nota. vid. *Apollod.* III,
14, 7.

Vs. 31. ἐγκατέθηκε.] Lapis ENKATEΘΗΚΕ.
Varia ratio scribendi. In Inscriptione Cumaeâ apud
Caylus, *Recueil des Antiquités*. T. II. Pl. LXVII.
lin. 35. legitur EN ΟΠΛΩΣ EN ΧΡΥΣΩΣ, ubi vir
doctus errat, qui ait legendum esse: ἐν ὅπλῳ ἐν χρυ-
σῷ, cum debuisse, ἐν ὅπλῳ ἐγχρύσῳ. vid. *Viscont.* sic
κόσμου πάγχρυσον poëta dixit incertus, apud *Athe-
nacum* Lib. VI. pag. 233. Consule praeterea erudi-
tam *Viscontii* disputationem de *Philodemi* loco, de
Musicâ, pag. 180. ubi pro ΕΓΚΕΚΛΑΣΜΕΝΗ, male
vulgatum est: ENKEKLAΣMENH. Pauca
quae observavimus addere liceat. ἀνγεῖον pro ἀγγεῖον,
in Inscriptione Smyrnaeâ occurrit, editâ à *Patin.* In-
scriptt. Smyrn: pag. 27. συγγενῆ pro συγγενῆ, invenies
in *Marmor. Oxon.* XXV. 1. cnf. *Falconer.* Inscriptt.
Athleth. pag. 66. *Spanh. de Uſu et Praef. Numisim.*
pag. 119. *Barthelemy*, sur une ancienne *Inscri-
ption Grecque relative aux finances des Atheniens.*
p. 82. *Robertson's Parian Chronicle, with a differ-
tation concerning its authenticity.* pag. 56. — Illud
υηῷ ἐγκατέθηκε, quod nemo observavit, comparandum
cum *Arateis*, *Phaen.* 16. ubi de Jove:

- - - - θρεος σχεδὸν Ἰδαιοιο
 Ἀντρῳ ΕΓΚΑΤΕΘΕΝΤΟ, καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτὸν
 Δικταιοι Κουρῆτες ὅτε Κρόνου ἐψεύδοντο.

Unde *Moero Byzantina*, ap. *Athen. Lib. XI.* pag. 491. B.

Ζεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ Κρήτῃ τρέφετο μέγας, οὐ δ' ἄρα τις νιν
 Ἡέδει μακάρων - - - - -

Callimachus, pro Ἀντρῳ ἐγκατέθεντο, ita νηῶ dixit
hymn. in Dian. 229.

- - - - - σοὶ δ' Ἀγαμέμυνων
 Πηδάλιον νηὸς σφετέρης ΕΓΚΑΘΕΤΟ νηῶ.

Vs. 32. ἐπιπείσεται.] Recipienda haec lectio cum *Salmasi*. et *Viscont.* αὐτῶν pro αὐτοῖς coniecit *Salmasi* at, magis lapidis scriptura prabanda. Apte *Visconti*, *Homeri* locum commemorat *Jl. ψ'*, 300.

ἌΩς ἐφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἥδ' ἐπιθεούσι.

Vs. 34. ρέμβος ἀλάστωρ.] In marmore est POMBOC pro PEMBOC. forma inflexa literae E erroris causa. Vice verba supra v. 28. ΕΚΓΕΝΟΣ pro ΕΚΤΟΝΟΣ exaratum. Bene *Hoeschelius* pro reiectanea lectione, ρέμβος scripsit, quam lectionem comprobant *Brunk*, *Visconti* et *Jacobs*. ρέμβος praeterea nunquam ut adiectivum occursat. ἀλάστωρ dictus est ρέμβος, quasi daemon circumerrans. In voce ἀλάστωρ exstincta erat ultima litera ρ, suppleta iam ab *Arcudio*. Alastor Graecis est δαίμων, hominum imbororum et scelerorum male facta animadvertis. Vide memorabilem locum in *Plutarchi vita Ciceron.* c. 34. cf. *Sophocl. Oed. Col.* 782. *Philoct.* 1582, 1621. *Xenarchus*, *Athenaci Lib. II.* pag. 63.

- - - ἀλάστωρ εἰςπέπαινε Πελοπιδῶν
ἀστυτος οἶκος - - -

homicidas, ἀλάστορας *Euripides* dixit in *Menalippe* apud *Erotian.* pag. 63. — *Hesych.* Ἀλάστωρ. πικρὸς δαίμων. Ζεύς. *Suidas.* πικρὸς καὶ Φονικὸς δαίμων. *Etymol. Gudian. inedit.* Ἀλάστωρ. ὁ Ζεὺς, ὁ ἐποκτεύων τοὺς ἀλαστὰ καὶ χαλεπὰ ποιοῦντας, ἢ ὁ ἀσεβῆς, ἢ ὁ πανοποῖος. οὗτος Ἡρωδιανός. Studium illud religionis, quo Graeci pro sepulcris tuendis conservandis que contra sacrilegos fures mire incendebantur, tota loquitur antiquitas, loquuntur leges, privata monumenta, scriptores denique omnes, à quibus antiquarum gentium facta accepimus. Addam hic tantum duo epigramma-ta, ex *Anthologiā ineditā*, primum à *Viscontio* ad h. l. laudata. Auctor est *Gregorius Nazianzenus.* (Cod. pag. 352.) Primum est:

Οὐκ οὖθ' ὄντινα τύμβος ἔχει νέκυν, ἀλλ' ἔρέωγε.
Δάκρυ' ἐπισπένδων, τοῖα πάθοις ὁ δράσας.

Addo alterum. (Cod. pag. 356.)

Τὴν συαπάνην ἐπ' ἄρουραν, ἐμῷ δ' ἐπὶ σήματι βάλλειν
Δάκρυα, μὴ παλάμας· ἥδε δίηη Φθιμένων.

Communis etiam apud Romanos opinio fuit spectris insideri sepulcra, unde miles apud *Petronium*, intrans in conditorium, ubi Ephesina matrona maritum lugebat, visà pulcherrimâ muliere, quasi quodam monstro, inferisque imaginibus turbatus substitit, vid: *Interpp. ad Petron.* cap. 130.

Vs. 35. — στυγερὴν δὲ πυλινδήσει πανότητα.] Poëtice expressit poëta et depinxit poënam ipsum in fures sacrilegos constitutam. cf. *Homer. Iliad.* ρ', 688.

Vs. 36.] Sermo de Triopā punito propter templum Cereris dirutum. vide quae dixi ad v. 5. Paucis mutatis eandem de Triopā fabulam, *Hyginus* narrat, Astronom. II, 14. Carminis nostri auctor fabulam legisse videtur, aut in *Eoīs Hesiodeīs*, aut Cyclicis poëtis, vel aliis heroicarum genealogiarum priscis scriptoribus. v. 37. vulgatam lectionem νεῖν admissit *Visconti*, novale reddens. Parum vero abest, quin cum *Eichstaedtio* (l. c. pag. 484) scribam υπόνειν enim pro η, ut notum, à librariis ponitur. Emendatione admissa, egregie congruit historia cum auctore, quem *Hyginus* exscripsit, narrante, Triopam fame insatiabili à deā affectum esse ob templum vastatum.

Vs. 38. τῷ ἥτοι ποιηὴν καὶ ἐπωνυμήν αἰλέασθαι
χώρου, —]

Pro αἰλέασθαι, in lapide legitur ΑΛΑΚΩΑΙ. *Arcadius*, apud *Sponium* legendum esse αγάσσασθαι, arbitratur, quod non observavit *Visconti*. — Litera tercia C sine lineola scripta. Hoc saepenumero in Inscriptionibb. Unum hoc monebo, *Corsinium*, aliquo doctissimos viros credidisse, tempore Antoninorum primum, literam E, inflexam accepisse formam. At usum pervetusum esse, erudite monstrarunt *Mazzoch.* ad *Tabb. Heracleensi*. pag. 532. not. 85. *Pacciaud.* Mon. Peloponnesi. T. II. pag. 155. *Torremuzza*, *Inscriz. di Palermo*, pag. 237. *Winkelm.* *Lettiera al Conte di Bruhl.* pag. 89. *Eckhel*, *Nummi Vet.* pag. 97. et 117. omniumque doctissime, *Marini*, *Inscriz. Alban.* pag. 174.

Vs. 39. μή τις ἔπηται ἔπι Τριόπειος Ἐρινύς.] Displacet non immerito *Viscontio* lapidis scriptura MH

TOI. Haec enim forma dura est propter praecedens
 $\eta\tauοι$, vs. 38. Vera forte Viri docti conjectura MH
 TIC. saepius à librariis et sculptoribus OI et I com-
 mutatae fuerunt. Multa exempla protulit *Wakefield*,
 ad *Lucret.* Lib. I. 557. pag. 108. et *Brunk*, ad *Ae-
 schyl.* Prometh. 638. Sic in *Ibyci* fragmento, $\mu\eta\tauοι$
 pro $\mu\eta\tauοι$ legebatur, emendato ab *Hoogevenio*, de
 Particul. c. 27. sect. 14. Pariter in *Philodemo* de
 Musicā Col. XXVIII. l. g. ΨΟΙΛΟΣ, pro ΨΙΛΟΣ
 expressum est. Ibid. Col. XXI. lin. 23. ΚΑΙ ΤΟΙ pro
 ΚΑΙ ΤΙ. In Inscriptione Cretanā, ap. *Donium* Cl.
 I, n. 56. ΖΗΝΟΦΟΙΛΩ, pro ΖΗΝΟΦΙΛΩ. Me-
 mini quoque *Aeschylei* fragmenti apud *Priscianum*
 pag. 859. Ald. in quo Οἰστρος pro Ἰστρος legitur. Est
 enim Ille fluvius. In *Antimachi* versibus ap. *Athe-
 naeum*, Lib. XI. pag. 482. F. invenies:

Πᾶσιν δ' ἡγεμόνεσσιν ἐπιχόμενοι κῆρυκες
 Χρύσεα παλὰ κύπελλα τετυγμένα νωμήσαντο.

vbi vice versā I pro OI positum. Legendum enim,
ΕΠΟΙΧΟΜΕΝΟΙ, quae emendatio et *Schellen-
 bergio*, fragm. Antimach. pag. 61. in mentem venit.
 Vexatus quoque erat *Aristophanis* locus, Nub. 1332.
 ubi *Brunkius* ἀρ' ὅσθ' cum interrogatione edidit, *Her-
 mannus* vero ex antiquis Edd. veram lectionem ἀρ'
 ὅσθ' revocavit.

Quoniam semel *Aristophanem* evolvimus, brevi-
 bus verbis sententiam nostram dicemus de aliis quo-
 que locis, in quibus errores librariorum observavi-
 mus. In Comici Equit. 786. *Brunkius* edidit:

ἄνθρωπε, τις εῖ; μῶν ἔνγονος εῖ τῶν Ἀρμοδίου τις ἐκείνων;
 τοῦτο γε τοῦργον ἀληθῶς ἐστὶν γενναῖον καὶ φιλόδημον.

Secundus versus vitiosus est. Aldina editio:

Τοῦτό γέ σου τοῦργον ἀληθῶς —

Ravennas liber (v. 798.)

Τοῦτό γε τοι τ' ἀληθῶς αὖτοῦργον γ.

Mihi videtur legendum esse

Τοῦτί γε τοι σου τοῦργον ἀληθῶς —

Sic ipse *Aristophanes*, ead. fabula, v. 1054.

Τοῦτό γε τοι Παφλαγῶν παρεκιυδύνευσε μεθυσθεῖς.

In Pac. 183. legitur,

Ὥ οὐ μιαρὲ, καὶ τολμηρὲ, κἀναισχυτε σὺ,

καὶ μιαρὲ κλ.

Ieiuna est tautologia. Restitue:

Ὥ οὐ βδελυρὲ, καὶ τολμηρὲ —

Sic *Aristoph.* Ran. 465.

Ὥ οὐ βδελυρὲ, κἀναισχυτε, καὶ τολμηρὲ σὺ,

καὶ μιαρὲ —

In Avib. 1478. locus est, ut ego puto, corruptus. Ait Chorus:

Τοῦτο μέν γε ἥρος αἰεὶ

βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ

τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν

τὰς ἀσπίδας Φυλλορρόει

Sic quoque *Invernizzius* dedit. Brunk, in notis pag. 193. „μὲν γε. Sic C. Vulgo posterior particula omis- sa cum metri labe. Versus est dimeter trochaicus aut antiistrophicus, εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρω. Melius forte le- geretur vitato ihatu, τοῦτο μέντ' ἄρ τῆρος αἰεὶ.“ Vide, an legendum sit

Τοῦτο τοῦ μὲν ἥρος αἰεὶ

In iis enim quae sequuntur additur,

τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν,

meaque probata coniecturā, nulla aut difficultas aut obscuritas restare videtur.

"Ἐπηταὶ ἐπὶ, poëta dixit pro ἐφέπηται. vid. *Salmas*. Sic *Strato*, ex emendatione *Valkenar*. ad *Callimach.* fragm. pag. 6. παρὸ δίφροις — βληθὲν, pro παραβληθὲν δίφροις. Multa alia exempla occurſant. Sic in *Antigoni Caryſtii* versibus apud *Athenaeum*, Lib. III. pag. 82. B. legendum:

Ἱχ! μοι ὥραιν πολὺ φίλτερος ηδ' ἄρι μῆλων
πορφυρέων, Ἐφύρη τάπερ αὔξεται ημεμοέσση.

Male in *Athenaeo* ὀριμήλων. *Casaubonus*, pag. 159.
,, In Antigoni versibus scribe — ηδ' ἄρα. μῆλων, vel
ηδ' ὀριμάλων, aut ὀριμήλων.“ Non observavit verba
ἄρι et πορφυρέων coniungenda esse, i. e. ὀριπορφυρέων. Observavimus apud veteres scriptores plurima loca, ubi
hic constructione ab imperitis librariis non intelle-
ctā, membra non accurate respondent. Periculorum
quidem in talibus aliquid mutare, adscribemus tamen
aliquot exempla. Suavissimus est *Philetae* Coi locus
apud *Athenacum* Lib. XV. pag. 678. A. ait *Athe-*
naeus: 'Αλλὰ μὴν καὶ Ἰάνχαν τίνα καλούμενον οἴδα στέ-
Φανον ὑπὸ Σικυωνίων, ὡς Φησι Τιμαχίδας ἐν ταῖς γλώτ-
ταις. Φιλήτας δὲ οὕτως γράφει. Ἰάνχα ἐν τῇ Σικυωνίᾳ
στεφάνωμα εὐῶδες.

'Εστηκ' ἀμφὶ πόμαις εὐώδεος ἀγχόθι πατρὸς,
καλὸν ἵκιχατον θημαμένη στέΦανον.

Casauboni correctionem πόμαις pro πόμαις scribentis,
recepit *Brunkius*, et probat *Jacobs* ad *Antholog.* T.
I. P. I. pag. 392. *Kayserus*, Glossam *Philetae* posuit
in ἀτάκτοις, pag. 78. versus omisit vero, quos *Athe-*
naeus poëtae diserte non tribuit. Ni fallor, sunt

versus poëtae incerti, laudati à *Philetá* in *Glossis*, et *Athenaeus*, totum Grammatici locum et testimonium transtulit. Scripserat forte *Philetas*:

Ἐστηκ', ἀμφὶ κόμαις ΕΤΩΔΕΣΙΝ, ἀγχόθι πατρὸς
καλὸν ἵκιχτον θηκμένη στέΦανον.

Prope patrem puella adstitit, comisque suaveolentibus imposuit pulchram coronam Iacchéam. ἀμφιθέω, ἀμφιτιθημι, circumpono, circumdo. vid. *Hom. Iliad.* x', 261. Similiter *Auctor Alcmaeonidis* apud *Athenaeum* Lib. XI. pag. 460. A. στέΦάνους τ' ἐπὶ πρασίνῳ ΕΘΗΚΑΝ. Ubi minime probare possum opinionem *Casauboni*, Alcmaeonida non carmen, sed solutā oratione conscriptam fuisse historiam. Ἀλκμαιωνῖς, poëma erat epicum, Alcmaeonis fata complextum, memoratum non semel ab *Apollodoro* et *Strabone*. Versum ex *Alcmaeonide* conservavit *Auctor Etymologici Gudiani MS.* voce Ζαγρεὺς. Ait enim: Ζαγρεὺς δὲ μεγάλως ἀγρεύων, ὡς

Πότνια γῆ, Ζαγρεῦ τε θεῶν πανυπέρτατε πάντων,
δι τὴν Ἀλκμαιονίδα γράψας ἔφη. τινὲς δὲ τὸν Ζαγρέα νιὸν
“Ἄδου Φασιν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Σκύφῳ (leg. Σισύφῳ.)

Ζαγρεῖ τε νῦν με καὶ Πολυξένῳ χαίρειν.

Scribitur quidem ab *Etymologo* Ἀλκμαιωνῖς, at, cum ubique scriptum Ἀλκμαιωνῖς, corrigendus est. Puellae caput coronant. *Rufinus*, in *Anal.* Brunk. T. II. pag. 393.

Πέμπω σοι Ροδόκλεια, τόδε στέΦος, αὐθεσι καλοῖς
αὐτὸς ἐν ἡμετέραις πλεξάμενος παλάμαις.
ἔστι κρίνον, ρόδέη τε κάλυξ, νοτερή τ' ἀνεμώνη,
καὶ νάρκισσος ύγρος, καὶ κυκναυγὲς ἵον.

ταῦτα δὲ στεψαμένη λῆξον μεγάλαυχος ἐσῆσαι
ἀνθεῖς καὶ λήγεις καὶ σὺ καὶ δ στέφανος.

Vs. 5. erat fort. ταῦτα δὲ δεξαμένη.

In voce ΤΡΙΟΠΕΙΟΣ, deest in marmore vocalis primae syllabae. Verissime à *Viscont.* antiqua lectio Ἐρινύς cum singulo ν, defenditur. Sic enim habent et Inscriptiones et Codices antiqui. cfr. Brunk. ad Aeschyl. Sept. Theb. 490. Furiae vindices rerum à sceleratis commissarum. *Antimachus* in Thebaide ap. *Athen.* Lib. XI. pag. 465. F. (Fragm. Antimach. ed. Schellenberg. pag. 78.)

Αὐτὰρ ὁ Διογενῆς ἥρως, ξανθὸς Πολυνείκης,
πρῶτα μὲν Οἰδίποδι παλὴν παρέθηκε τράπεζαν
ἀργυρέην Κάδμοιο Θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα
χρύσεον ἔμπλεσεν παλὸν δέπας ἥδεος οἴνου.
αὐτὰρ ὅγ' ὡς ἐφράδη παρακείμενα πατρὸς ἑοῖο
τιμήευτα γέρα, μέγα οἱ παπὸν ἔμπεσε θυμῷ.
αἵψα δὲ παισὸν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπ' ἀράς
ἀργαλέας ἥρατο· (Θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἐριννῦν·)
ώς οὐχ' οἱ πατρῷά γ' ἐνὶ Φιλότητι δάσκιτο,
ἀμφοτέροισι δ' αἱ εἶν πολεμοὶ τε μάχαγ τε.

de Antimachi loco, vide Ill. Heyn. ad Apollod. pag. 604. fort. verl. 5. pro πατρὸς ἑοῖο, leg. παιδὸς ἑοῖο. — Innumeri errores in antiquis poëtis ab Athenaeo excitatis exorti sunt, quia loca non divisis versibus, sed ita exarata sunt, quasi soluto et pedestri sermone autores uterentur. Verba praeterea nimis arcte a librariis posita sensum saepissime implicitum reddidere et perobscurum. Utamur vero hac opportunitate, et illustre exemplum ex Athenaeo petitum, cum lectoribus communicemus. Laudatur ab Athenaeo Lib. XV. pag. 617. *Hyporchema*, aut, quod verisimilius est, *Di-*

thyrambus, Pratinæ Phliasii, lyrici celeberrimi, innumeris contaminatus vitiis. Totum carmen ita scribendum puto.

Τις ὁ Θόρυβος ὅδε;
 τίγα τάδε τὰ χορεύ-
 ματα; τίς ὑβρις ἔμολεν
 ἐπὶ Διονυσιάδα
 5 πολυπάταγαν θυμέλαν;
 ΕΜΟΙ ΕΜΟΙ ὁ Βρόμιος,
 ἐμὲ δεῖ
 κελαδεῖν
 10 ἐμὲ δεῖ
 παταγεῖν
 ἀν' ΟΡΕ' ἐσσύμενον
 μετὰ Ναῦων,
 οἵ τε κύκου ἄδοντα
 ποικιλόπτερον μέλος
 15 τῶν ἀνιδᾶν
 ΤΕΟΙΣ ΕΦ' ΙΕΡΟΙΣ ΒΑΣΙΛΕΤ!
 ὁ δ' ΑΤΛΟΣ ὑστερον χορευέτω.
 καὶ γὰρ ἐσθ' ὑπηρέτης κώμων ΜΟΝΟΝ
 πυραιμάχοις τε πυγμαχίαισι
 20 ΝΕΩΝ θεὰ, ΩΣ ΠΑΡΟΙΝΟΤΣ ΠΟΙΟΤΣΑ
 στρατηλάτας.

* * * * *

* * * * *

* * * * *

Παιε τὸν ΦΡΥΓΙΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ προανέχοντα,
 25 Φλέγε τὸν ὄλοσιαλοκύλαμον,
 λαλοβαρυπαραμελορυθμοβάταν
 ΘΤΠΤΕ ΤΡΤΠΑΝΩ; δέιας πεπλασμένον
 ΑΝΑΙΔΕΙΑ;

ΑΔΩ σοι ΔΕΞΙΑ καὶ ΠΟΛΥ ΔΙΑΦΟΡΑ

Θριαμβοδιθύραμβε πισσοχάτ' ἄναξ!

30 "Ακουε τὰς ἐμὰς ΔΩΡΙΑΝ χορέας.

Nullum credo facile in *Athenaeo* inveniri posse Lyrici fragmentum, quod tam corruptum sit. Examus per singula. Causam carminis hanc refert *Athenaeus*: Πρατίνας δὲ ὁ Φλιάσιος, αὐλητῶν καὶ χορευτῶν μισθοφόρων κατεχόντων τὰς ὁρχήστρας, ἀγανακτεῖν τινὰς ἐπὶ τῷ τοὺς αὐλητὰς μὴ συναυλεῖν τοῖς χοροῖς, παθόπερ ἦν πάτριον, ἀλλὰ τοὺς χοροὺς συνάδειν τοῖς αὐληταῖς. ὃν οὖν εἶχε θυμὸν κατὰ τῶν ταῦτα ποιούντων ὁ Πρατίνας ἐμφανίζει διὰ τοῦτο τοῦ Υπορχήματος

Tίς ὁ Θόρυβος ὅδε κλ.

Initio non absimilis est sermo Philoctetae ap. *Sophoc.* Philoct. 1262. et incerti poëtae ap. *Dionys.* *Halicarn.* de Struct. Orat. pag. 133. Pro τῇ τάδε τὰ χορεύματα, quod in antiquis Edd. erat, emendatio *H. Stephani*, τίνα τάδε τὰ χορεύματα, valde probatur animo nostro. cf. *Sophoc.* Oed. Col. 200. Antig. 1188. — μολεῖν cum vi positum, sic δράκων εδόκησε μολεῖν, *Stesichorus* dixit ap. *Plutarch.* de S. N. V. T. II. Opp. p. 155. A. v. 4. — Διονυσιάδα πολυπάταγαν θυμέλαν. Διονυσιάδα sc. ἑορτὴ. In Scenam Bacchicam, pedibus percussum à chorum agentibus. Poëta cum Naïadibus sacris Bacchi, in remotis rupibus adesse videtur. Male erat in *Athenaeo* πολυπάταγα θυμέλας, et in *Aldina* ed. πολυπάταγα θυμέλας. de Thymele vide *Boindinum dans les Mémoires de l' Acad. des Inscript.* T. I. p. 186. v. 6. in *Athenaeo* erat:

ἐμὸς ἐμὸς ὁ Βρόμιος.

Mihi vero videtur legendum esse

ἐμοὶ ἐμοὶ ὁ Βρόμιος.

Bacchus mihi est, i. e. *furore agitor*, simile noto
 $\alpha\mu\phi\acute{\imath}$ μοι ἄγαξ, Dithyrambographi, irrisi ab *Aristophane*, Nub. 590. ubi vid. *Schol.* Aperte haec trans-
tulisse videtur *Horatius* Lib. II. Od. XX. 2. *Fas per-
vicaces sit mihi — Thyadas celebrare.* οὐλαδεῖν,
idem esse ac ύμηεν, docet poëta ap. *Strabon.* Lib. III.
pag. 919. B.

v. 11. in *Athenaeo* est:

'Αν' ὄρεα ἐσσύμενον
μετὰ Ναϊδῶν.

Scripsi ὄρε. Versus forte sic legendi:

'Αν' ὄρε' ἐσσύμενον
μετὰ ΜΑΙΝΑΔΩΝ.

Etsi Naïades ferri possunt, nam in earum socie-
tate et alibi Bacchus esse solet. Vide *Lyrici* locum
ap. *Himerium* Orat. IV. §. 10. pag. 470. cf. *Acron*
ad *Horat.* Od. Lib. I. 30. ubi Bacchus, *Naïadum po-
tens* ab *Horatio* dictus.

In v. 13. placet *Casauboni* emendatio, pro ἄγον-
τα, ἄδοντα scribentis. Monet vir doctus in *Anim-*
adv. pag. 890. „In Pratinæ Hyporchemate legunt
et veteres οἵα τε πύχνου ἄγοντα. Opinor pro ἄδον-
τα. Nam cygni non ἄγουσι μέλος, neque du-
cunt choreas, sed ἄδουσι, canunt.“ In voce *ποικι-
λόπτερον* haereo. *Dalecampius* reddidit „varii modi
sunt accinendi.“ Vox *ποικιλόπτερος*, rara est, in usu
de vario pennarum colore. Sic in *Euripid.* Hippolyt.
320. Amor dictus *ποικιλόπτερος*, i. e. *versicoloribus*
alis, ut *Virgilius* de amore dixit in Epigrammate,
Antholog. Lat. T. I. pag. 38. De avibus vocem ad-
hibuit *Anacreon* apud *Athen.* Lib. XIII. pag. 599.
Aristophan. Nub. 1420. *Aeschylus* in Grotii Excerpt.

pag. 55. Omnino tamen carmen, vario modo exornatum, et aptis poëticis imaginibus distinctum, dici potest μέλος ποικιλόπτερον. Certe hoc verbum et celeritatis et ornatus significationem habere debere videtur. *Pindarus Nem. V, 77.*

ποικιλων ἔψαυσας ὑμνων.

Olymp. VI, 143.

- - - - πλέκων

ποικιλον ὑμνον.

In Fragment. n. LXXXVI.

- - - - ποικιλον

κόσμον αὐδάεντα λόγων.

In *Hymnis*, fragm. IX.

ΤΦαύνω - - -

ποικιλον ἄνδημα.

Inter recentiores, Nonnus Dionys. Lib. I, 15.

- - - ποικιλον ὑμνον ἀράσσω.

Carminibus mellitis Musarum alae tributae in hymno Lyrici incerti apud *Athenaeum* Lib. XIV. pag. 633. Γλυκυτάτων πρύτανι ὑμνων, καὶ μέλεα μελιτοπτέρωτα Μουσᾶν. Joco quoque *Antiphanes* Comicus apud eund. Lib. XV. pag. 643. carmina poëtarum nimis turgida, μέλεα vocat ἀερπιπότητα. *Pindarus*, πτερόεντα ὑμνον dixit, *Isthm. V, 80.* Notus quoque *Horatii* locus, Od. I, 6.

Scriberis Vario fortis et hostium

Victor Maeonii carminis aliti.

ubi conf. *Porphyron*. Avibus quoque apte comparari poëtas, innumeris e poëtarum locis patet. Ista notio avis, terram et depressiora loca volatu superantis egregie convenit poëtae, sive sententias sive verba spectes, sublimiori caeteris. Is etiam, qui celebratus

est carmine, volat per terras, famâ nominis ex carmine, quod ubique canitur. *Theognis*, (in Brunk. *Gnomic.* p. 10.) v. 231.

Κύργε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφάμενος, ηδ' ἀνὰ μῆσους,
ιχθυόεντα περῶν πόντου ἐπ' ἀτρύγετον,
οὐχ' ἵππων νάτοισι ἐφῆμενος· ἀλλά σε πέμψε
ἀγλαὰ Μουσάνων δῶρα ἰστε φάνων.
Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πετήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
ρηϊδίας· θοίνας δὲ καὶ εἰλαπίνης παρέσσῃ
ἐν πάταις, πολλῶν καίμενος ἐν στόμασι.

Caeterum vide de hac dicendi ratione *Nossu Litter. Mythol. argum.*, T. II. pag. 54. Si quis denique in Pratinâ volet referre illud ποικιλόπτερον ad κύκνου, non me habebit repugnantem. Aves enim ob coloris varietatem ποικίλας. *Ilycus*, *Athenaei Lib.* IX. p. 388.

- - - πετάλοισιν ἐφ' ἀκροτάτοισι ξενθοῖσι
ποικίλας πανέλοπες αἰολόδειρα - - -

Simonides, in Pentathlo, ap. *Aristotel. de Animal.* V, 15. mentionem facit ἀλκυόνος ποικίλας. *Hesiod. Erg.* 201. ἀγδύνα, ποικιλόδειρον vocat, ad varios colores respiciens. Sic et Latini dicunt variae volucres. vid. *Interpp. ad Virg. Aen.* IV, 525. et *Wakefield*, ad *Lucret.* I, 590.

v. 15. vexatissimus est, nec sine Codicum ope sanandus. Quocunque modo sive distinxeris sive expli- caveris, corruptae voces nullum habebunt sensum. Verba ita leguntur in *Athenaeo*:

Κατεᾶς τὸν ἐπιερεῖς βασιλεῖα
οὐδὲν αὐλός ὑστερον χορευέτω.

Valde arrideret *Casauboni* emendatio

Σοῖς ἐπὶ ιεροῖς βασιλεῖα.

nisi idem fere remaneret intricatus verborum ordo, mihique persuasum esset, illud κατεῖς aliud quid indigitare, nec sine vi ad hanc coniecturam trahi posse.

Heringa, in Observatt. Critic. pag. 217. corrigit:

Καὶ γὰρ σὺ, Πιερίς, βασιλεία
οὐδὲν αὐλός ὁ. χ.

Censetque πιερεῖς natum esse ἐξ Πιερίς, quod hic, ut innumeris aliis poëtarum locis, e. g. in *Simmiae Ovo*, *Analect. Brunk.* T. I. pag. 207. Muſam notat. Sed frigida est emendatio, praecipue in carmine summo vigore scripto. Meliorne Gallici Interpretis, *Villebrunii?*

Καὶ τεοῖς ἐπὶ ιεροῖς βασιλεία
Σίγχ οὐλός - - -

Novi haec explicari posse, sed, nonne contorta est aliquantum oratio? Scribendum puto:

ΤΕΟΙΣ ΕΦ' ιεροῖς ΒΑΣΙΛΕΤ!

Cum haec tum sequentia melius fluent. Credidi initio *Pratinam* intellexisse *Reginam sacrorum*, antistitiam in sacris Bacchi et Cybeles, haec enim dicta est βασιλεία. v. *Hesych.* h. v. *Etym. M.* *Iungerm.* ad *Polluc.* Lib. VIII, 108. cnf. *Passerii Disserat.* de *Bacchanal.* in T. III. *Pict. Vasc. Etrusc.* pag. 12. seq. Sed sacra sunt Bacchi, non τῆς ιερέας, legendum ergo saltē βασιλεῦ. — Forte et *Cybele* sub nomine reginae latet, si vulgata lectio retinenda est. Venus enim absolute dicta βασιλεία ab *Empedocle* apud *Athen.* Lib. XII. pag. 510. et Minerva à *Colutho*, Rapt. *Helen.* 89. v. 17. in fine male erat μάνων, veram ex *Aldinā* restitui lectionem μόνον.

v. 19. monente *Casaubono*, in *Epitom. Athenaei* erat:

Θηροαμάχαισι τε πυγμαχίαισι νέων θέα.

G

unde coniicit forsan legendum esse:

Θηρομάχαισι τε π. ν. θ.

Correctio vero minus probatur animo nostro. Ego locum sat obscurum sic intelligo. In antecedentibus usum tibiae in sacris, in compotationibus commemo-raverat *Pratinas*, nunc de tibiā funestā, in pompā fu-neris adhibitā, loquitur. Notum porro, Graecos opinionem habuisse, manes defunctorum placari posse certaminibus institutis, pyrā incensā. vid. *Hom. Iliad.* Φ', 26. *πυραμάχος*, qui ad rogam ardentem pugnat, dicitur, ut ὁπλομάχος, τειχομάχος, πυργομάχος. vid. *Stesichor. ap. Athen. Lib. IV. p. 154.* Corruptissimus est versus sequens:

"Εων * θέα, εἰς πάροινον ἔμμεναι στρατηλάτας.

Si quis haec intelligere aut probare poterit, non in-videmus illi hoc acumen. Nos libere hic ignorantiam profitemur. In Epitome legitur

νέων θέα —

Quid prohibet in corruptissimo loco, et valde auda-cem conjecturam proponere? Lege:

*νέων θεὰ, ΩΣ ΠΑΡΟΙΝΟΤΣ ΠΟΙΟΤΣΑ
στρατηλάτας.*

Considera totius orationis ordinem, videtur ipse sen-sus tamē emendationem postulasse, quamquam mini-me nego, aliud verbum quam *ποιόντα* desiderari posse. *παροίνος* est *vinolentiā demens*. *Photius in Lex. MS. πα-ροίνος* — *μέθυσος*. *Antiphon. ap. Athen. Lib. X. p. 445.*

Κολχὶς ἄνθρωπος ΠΑΡΟΙΝΟΣ —

Scelerias, aut *Sciras Tarentinus* áp. *Stobaeum Serm. XVIII. p. 97. Grot.*

- - - - ὅστις ἡ ΠΑΡΟΙΝΟΣ ᾧ
ἡ καὶ μεμηνὼς - - -

παροίνιος sc. ὄρχησις occurrit in *Athen.* Lib. XIV. p. 629.
haec saltatio erat furibunda, inter pocula et faces,
Ionibus propria. Mentio saltationis iniecta in versi-
culo, ut mihi videtur ab *Athenaeo* eodem loco con-
servato.

Καὶ τὴν ἀγγελικὴν δὲ παροίνου ἡμέριβουν ὄρχησιν.

Pollux etiam, Lib. IV, 14. de variis saltationis ge-
neribus loquens ait: τὸ δὲ Ἰωνιὸν, Ἀρτέμιδι ὥρχοῦντο,
Σικελιῶται μάλιστα· τὸ δὲ ἀγγελικὸν ἐμιμέτο σχῆματα
ἀγγέλων.

Post v. 20. desunt nonnulla, quae stellis notavi.

v. 24. ita excitatur:

Παῖς τὸν Φρυνάιον ποιίλου προανέχοντα.

Sine sensu *Dalecampius* reduidit „iam ὁ Bacche rex,
Phrynichi filium (*Pratinam*) varii chori praesidem
pulsa.“ Iuvat et hic ab aliis Interpp. recedere, nam
quod *Villebrunius* proposuit, ΦΡΥΓΑΙΟΥ, ne grae-
cum quidem est. Credo legendum esse:

Παῖς τὸν ΦΡΥΓΙΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ προανέχοντα.

Pulja ὁ *Bacche Phryga*, floridā ueste splendentem.
Improbat *Pratinas* tibiae *Phrygiae* cantum, Doricam
infra harmoniam laudans. *Phryx* est ποιίλος, i. q.
πεποιημένος, coloribus distinctā ueste indutus.
Phrygionicam vestem habebant in sacris Bacchi.
Pollux Lib. VII, 13. τὸ δὲ ΠΟΙΚΙΛΟΝ, Διονύσου
χιτῶν, βακχινός. *Hesychius*: ΠΟΙΚΙΛΟΝ — ιμάτιον
ζωγραφητόν. cf. *Toup.* Emend. in *Suid.* T. II. p. 247.
Hinc *Photius* in Lex. MS. Ποιίλον, τὸ διονυσιακὸν ιμά-
τιον οὗτος λέγουσι. *Aristophan.* Plut. 1200.

- - - τὰς χύτρας, αἷς τὸν Θεὸν
ἰδρυσόμεθα, λαβοῦσ' ἐπὶ τῆς πεφαλῆς, Φέρε
σεμγῶς· ἔχουσα δ' ἥλθες αὐτὴ ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ubi recte Scholia est eruditus: ποιήλα ἱμάτια ἔχουσα.
Phylarchus, apud *Athenaeum* Lib. XII. pag. 521. ἀν-
 θιγὰ vocat. cf. *Plutarch.* *Lycurg.* pag. 157. Talis
 vestis Baccho dedicata in Epigrammate *Phalaeci* ap.
Athen. Lib. X. p. 440. *Brunk.* *Analect.* T. I. p. 422.

Χρυσωτὸν προκόπευτα περιζώσασα χιτῶνα
 τόνδε Διωνύσῳ δῶρον ἔδωκε Κλεὼ,
 ὅγεια συμποσίοιτι μετέπρεπεν· ἵσα δὲ πίγειν
 οὔτις οἱ ἀνθρώπων ἥρισεν οὐδαμά πω.

Scriendum vero primo versu *χροσσωτὸν*. vid. *Jacobs*
 in *Animadv.* T. I. P. I. p. 251. Penthei ornatus sub
 imagine Bacchae, erat *χιτῶν ποιήλος*, teste *Nonno*
Dionys. Lib. XLVI. 306. Tragici etiam talem indu-
 bant vestem. vid. *Pollux* Lib. IV, cap. 18. *Clemens*
Alexandr. Paed. III, 1. In pompā Ithyphallicā, pueri
 tali modo ornati erant. vid. *Athen.* Lib. V. pag. 200.
 Praecipue vero qui Cybeles sacra fecerunt, vestem ha-
 bent *floridam*. In pulcherrimo fragmento de cele-
 brantibus sacra magnae matris, in *Anthologiā La-*
tinā, T. I. p. 38. *Epigr.* LIX. legitur:

Aurorae ostrinum hic induc tus supparum,
Coronam ex auro et gemmis fulgentem gerit
Luce locum adficiens.

ubi consule eruditas *Burmanni* notas.

Vs. 24. Male *Athenaeus* habet ὄλοσιαλοκάλαμον. Ex
Eustathio ad *Iliad.* σ'. pag. 1165, 25. restituendum
 ὄλοσιαλον. sub corruptis, v. 25.

Θυκατρυπάνω δέμας πεπλασμένον * νηνιδόνα
 latet forte:

ΘΤΠΤΕ ΤΡΤΠΑΝΩι δέμας πεπλασμένον ΑΝΑΙ-
ΔΕΙΑι.

— ἀγαίδεια, pro *inisciā* et *ignorantiā* nonnumquam ponitur. vid. *Agathon* in *Stob.* Grotii p. 139. Non opus est ut aliis exemplis doceam. v. 26. in *Athenaeo* ita scribitur:

Δε σοι δεξιὰ, καὶ πόλος διάροφα * *

Nullus error à librariis facilius committi poterat ob sonitus similitudinem. In eandem sententiam et *Villebrunium* incidisse postea observavi. αἴδειν, canere laudes, celebrare, *Ion Chius* in *Dithyrambo* ap. *Schol.* *Aristoph.* *Pac.* 835.

'Αοῖον αέροφοίταν
ἀστέρ' αέιδομεν
αἰλίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον.

Hic locus forte ex hymno ad stellam matutinam petitus est. cf. *Toup.* Emend. in Suid. T. II. pag. 529. *Bentlej.* Epistol. ad Mill. pag. 617. *Valck.* ad *Theocr.* *Adoniaz.* pag. 318. *Alcman* apud *Achillem* in vita Arati. pag. 273. ed. Petav.

Ἐγὼ δὲ αἴστομαι, ἐν Διὸς ἀρχόμενος.

In ultimo versu Bacchus dictus θριαμβοδιθύραμβος. Simili modo Lyricus incertus ap. *Dionys.* *Halicarnass.* de Structura Orat. pag. 129. exclamat:

"Ιακχε διθύραμβε!

cf. *Diodor.* Sic. Lib. IV. c. 5. T. I. p. 250. Memorabilis est *Athenaei* locus, Lib. XI. pag. 465. A. in quo de antiquis poëtis haec scribit: ἐν ᾠδαῖς ἔμελπον τὸν Διόνυσον, χορεύοντες καὶ ἀνακαλοῦντες ΕΤΑΝΘΗ, καὶ ΔΙΘΥΡΑΜΒΟΝ, καὶ ΒΑΚΧΕΤΤΑΝ καὶ ΒΡΟΜΙΟΝ. Auctor *Etymologici Gudiani* MS. Διθύραμβος λέγεται καὶ ὁ Διόνυσος, καὶ ὁμώνυμος τῷ Θεῷ ὁ εἰς αὐτὸν ὑμνος. Bacchus à *Pausaniā*, Lib. I. c. 31. ἄνθιος dictus, respiciente ad hederae coronam, quā ornatus.

Hinc *floridus* et *florens*. *Catullus* Nupt. Pelei et Thet. 251.

At parte ex aliâ florens volitabat Iacchus.

cnf. Ill. *Heynus* ad *Virgilii Cirin*, 110.

Claudianus, de Rapt. Proserp. Lib. I. 16.

- - - - *lactusque simul procedit Iacchus
crinali florens hederâ.*

Respectu coronae, quâ ornata, puella *florida* dicta in *Catulli Epithalamio*:

*Tu fero iuveni in manus
Floridam ipse puellulam
Matris e gremio suae
Dedis, ó Hymenae Hymen!
Hymen ó Hymenae.*

Valde quoque apposite, poëta incertus in *Anthologiâ Latinâ*, T. I. pag. 9. illud κισσοχάτ' expressit:

Luteis corymbis hederate coronis.

Conferendus etiam *Cratinus* ap. *Hephaest.* p. 108.

Εὐες κισσοχάτ' ἄναξ!

In ultimo versu male legitur in *Athenaeo*, Δάρειων χορέων. Patet scribendum esse ΔΩΡΙΚΗΝ χορέων, aut saltem Δωρίαν χ.

Quoniam semel *Pratinæ Phliasii* mentio facta, fragmenta poëtae, quae ad manum mihi sunt, hic à me proferentur. Pratinam, fabulas Satyricas primum composuisse memoriae proditum à Suidâ. Idem narrat Tzez. Proleg. in *Lycophr. Pausanias*, in Corinth. T. I. pag. 227. ed. Facii. Scholiastes denique *vetus* ad *Horatii A. P.* p. 317. ed. Bas. Laudat luculentum fragmentum *Athenaeus*, Lib. XIV. pag. 624. quod

animi coniecturā adductus, ad Satyrica dramata *Pratinæ* referendum esse credo. Πρατίνας δέ που Φησίν.

Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμένην,
ἰαστὶ οὐσαν, ἀλλὰ τὰν μέσαν νέων
ἄρουραν αἰόλιζε τῷ μέλει - - -

Haec sensu prorsus carent. Alterum versiculum turpe hiantem sic emendavit *Toupius* ad *Suid.* T. II. pag. 479.

Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμένην,
ἰαστὶ Μοῦσαν, ἀλλὰ τὰν μέσαν νέῳ
ἄρουραν αἰόλιζε τῷ μέλει, Σίμων.

Bene Vir doctus v. 2. corruptum οὖσαν, restituit in *Μοῦσαν*. Aliud vero quid mutandum aut addendum esse nego. Legendum sine dubio quomodo in *Athenaeo* est, mutato tantum accentu, νεῶν. Est enim νεῶν participium verbi νεῖν. *Aristophanes* Nub. 1115.

Πρῶτα μὲν γὰρ, ἦν νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγροὺς,
ὑσομεν - - -

Sic e Codd. recte edidit *Brunk*, quem vide in Not. Perperam vulgo legebatur νεοῦν. *Hesych.* νεᾶν, νεάσαν γῆν. Pleniorēm inveni Glossam in *Photii Lex. MS.* γεῖν, οὐ νεοῦν τὴν γῆν. Εὔπολις Αἰξίν. — δίωκε, sectare. sic verbum adhibuit *Lyricus* incertus apud *Plutarchum*, Quaeſt. Convival. IX. 15. p. 748. A.

- - - ιαμπύλον μέλος διώκων.

Pindar. Nem. V, 44.

- - - διώκων Φόρμιγγα πλάκτρω.

Verbum αἰόλιζεν, bene explicat *Scholiaſtes Theocr.* Id. I, 56. ubi inter alia: καὶ Ἰεροκλῆς. Μήδ' αἰόλιζε

ταῦτα. τοῦτο δὲ ἔφη δι' ὑπερβολὴν τοῦ κάλλους — ταῦτα γὰρ δύναται τὸ αἰολίζειν. *Plato in Cratyllo c. 40.* αἰολεῖν et ποικίλειν idem esse adfirmat, hinc τὸ αἰόλον, ποικίλον reddidit *Apollonius Sophista*, Lex. Hom. pag. 61. Hinc et αἰόλον μέλος, idem est ac ποικίλον μέλος, in *Ithyphallico carmine apud Athenaeum Lib. XIV.* pag. 622.

Σοὶ Βάκχε τάγδε Μοῦσαν ἀγλαΐζομεν
ἀπλοῦν ῥυθμὸν χέουτες ΑΙΟΛΩ; μέλει.

Eodem loco *Athenaeus e Pratinæ carminibus*, hunc excitat locum: Πρέπει τοῖς παισὶν ἀοιδᾶν λαβράκταις Αἰολὶς ἀρμονία. Scripsi ἀοιδᾶν. in *Athen.* erat ἀοιδὰν. — *Pratinæ ΔΥΜΑΙΝΑΙ ἢ ΚΑΡΤΑΤΙΔΕΣ*, laudantur ab *Athenaeo Lib. IX.* pag. 392. F. Πρατίνας δὲ ἐν Δυμάναις ἢ Καρίτισιν, ἀδύΦονον ιδίως καλεῖ τὸν ὄρτυγα, πλὴν εἰ μή τι παρὰ τοῖς Φλιασίοις ἢ τοῖς Δάκωσι Φωνήντες, ὡς οἱ πέρδικες. *Tragoediae nomen in Athenaeo corruptum esse*, iam *Casaubonus* monuit. Emendavit itaque ἐν *Λακαίναις ἢ Καρυάτισιν*, quem et sequutus *Kuhnius* ad *Pausaniam*, *Lacon.* pag. 311. *I. Meursius contra*, in *Miscellan. Lacon.* Lib. IV. c. 14. p. 306. non tragoe-diam sed comoediam *Pratinæ*, Δυμαῖαι inscriptam esse memorat. Sed aliud quid agebat Vir doctissimus. *Toupius* denique, *Emend. in Suid. T. II. p. 480.* sic refingit: Πρατίνας ἐν ΔΥΜΑΙΝΑΙΣ ἢ Καρυάτισιν. *Pratinas in Dymaenis aut Caryatidibus.* Laconicae saltatrices *Dymaenæ* dictæ. Hinc putat nomen *falae satyricaæ* ortum esse. *Stephanus Byzantinus*, Δυμᾶν. Φῦλον Δωριέων. οἱ οἰκοῦντες Δυμᾶνες· καὶ Δυμανὶς τὸ Θηλυκὸν καὶ ΔΥΜΑΙΝΑ. ΕὔΦορίων Χιλιάσι.

- - - Φιλοπλοκάμοισι Δυμαίναις.

Vox haec, *Toupio* monente, restituenda etiam *Hesychio*. Δύξμαινα, αἱ ἐν Σπάρτῃ χωρίτιδες βάνχαι. Ubi legendum, ΔΤΜΑΙΝΑΙ. Huc pertinet quoque sigillum *Clearchi*, cui virgines insculptae, Caryatides saltantes. *Ctesias* ap. *Plutarchum* in *Artaxerx.* pag. 295. — εἰναὶ δὲ γλυφὴν ἐν τῇ σφραγῖδι ΚΑΡΤΑΤΙΔΑΣ ὁρχουμένας. *Pratinæ ΤΠΟΡΧΗΜΑΤΑ*, honorifice laudantur à *Plutarcho*, de *Musicā*. T. X. p. 659. Reisk. Forte ad Hyporchemata locus pertinet excitatus ab *Athenaeo* Lib. XI. pag. 461. et *Eustathio*, sine auctoris nomine ad *Hom. Iliad.* i'. pag. 1637. 3o. edit. Rom. *Athenaei* verba haec sunt: ἀλλὰ μὲν ὁ Πλούταρχος ἔφη πατὰ τὸν Φλιάσιον ποιητὴν Πρατίναυ, οὐ γὰν αὐλακισμὲν ἄνδρῶν, ἀλλὰ σκύφον μαστεύων κυλικηρήσων ἔρχομαι. *Casaubonus*, in *Animadv.* pag. 490. emendavit: οὐ γὰς αὐλακισμένας ἄρδων, ἀλλὰ σ. μ. κ. ε. In *Excerptis Horschelianis* scribitur: οὐ γὰν αὐλακισμένην ἀλλὰ σκύφον μ. Sed Epitomator ut solet more suo, *Pratinæ* locum immutavit, praecipuum illius verbum excerpisse contentus. Miror quomodo tot difficultates enasci potuerint ē verbis facile emendandis. Scribe: οὐ γὰν αὐλακισμέναν ἄνδρῶν, ἀλλὰ σκύφον μαστεύων, κυλικηρήσων ἔρχομαι. *Hesych.* ματεύειν, ζητεῖν. sic et *Schol. Venet.* ad *Iliad.* Ξ. p. 334. cf. *Sophocl.* Oed. Tyr. 1171. 1182. *Aeschyl.* Choëph. 328. 892. etc. Ultimum quod innotuit mihi fragmentum e *Pratinæ* carminibus apud *Athenaeum* latet, Lib. XIV. p. 633.

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυχος εἰς χορόν.

verbum εὔτυχος non sanum esse iam *Casaubonus* observavit, cum Excerptis itaque legendum censem:

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυκος εἰς χορόν.

vel εὔτυκος. *Lacon est musicus aptus ad chورcas.*

Omnino εὐτυχος vel εὐτυχτος est pro εὐτευχτος. Vid. *Homer. Iliad.* γ', 336. ο', 480. *Eustath.* pag. 421. *Etym. M.* pag. 401. *Etym. MS.* εὐτυχτον — καλως πατασκευασμένον. Omissio τ, in ultimā, δ, ή, εὐτυχος. *Callimach. Lav. Pallad.* 37.

- - - - καὶ ἡ θεὸς εὐτυχος ἔρπει.

vid. ibi *Interpp.* cnf. *Aeschyl. Suppl.* 981. 1001. et Cl. Schütz. ad ll. cc. *Toup. in Hesych.* T. III. p. 357. Deest tamen vel sic versui syllaba, quam supplevit *Wakefield*, *Silv. Critic.* T. II. pag. 36.

Δίκων δ τέττιξ εὐτυχός ἐστιν εἰς χορόυ.

ubi versum erudite illustravit.

ADNOTATIONES

IN

SECUNDAM INSCRIPTIONEM.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ.] Vide quae de *Marcello*, carminis forsan auctore, in Praefatione monui.

Vs. I. Δεῦρ' ἦτε Θυμβριάδες.] Usitatus erat Θυμβριάδες. Θύμβρις enim Graecis Tiberis. *Hesych.* Θύμβρις, ὄνομα ποταμοῦ. *Dionys.* *Perieget.* 352.

— — — — — ης διὰ μέσσης
ΘΥΜΒΡΙΣ ἐλισσόμενος ρόου εἰς ἄλλα βάλλει.

Literam vero μ , multis vocabulis exterere, familiare graecis poëtis. In *Scholiis MSS.* ad *Dionysium*, monente *Viscontio*, legitur Θύμβρις, quae lectio genuina, nam et in antiquissimis *Virgilii Codd.* legitur *Thybris*; et Θ Graecorum, valet Romanorum *Th.* *cnf. Cluverii Italia antiq.* pag. 699. — Memorabilis in hanc rem est *H. Stephani observatio*, in *Thef. L. Gr.* T. I. p. 794. Ego, ait, in antiquioribus et fide dignioribus diversorum poetarum scriptis ὄβριμος potius quam ὄμβριμος observasse mihi videor. At immemor optimae observationis, in *Aeschylus*, *Agamemn.* 1420. edidit

ἄπολις δ' ἔσῃ, μῆσος ὄμβριμος ἀπτοῖς.

et in *Sept. ad Theb.* 800.

πέκτωκεν ἀνδρῶν ὄμβρίμων κομπάσματα.

Stephanianam lectionem omnes retinuerunt, ipse novissimus *Aeschylus* editor *Du Theil. Brunk*, in lo-

co e Sept. ad Theb. petito edidit ὁ βρίμων, quam lectionem usurpavit Cl. Schütz, qui tamen in Agamemn. (v. 1422.) conservavit lectionem *Stephanianam*. Idem vitiosum scribendi genus observavi in *Euripide*. In Orest. 1465. legitur, ed. *Musgrave*.

Ίδαια μάτερ, μάτερ

ΟΒΡΙΜΑ, ΟΒΡΙΜΑ.

at in Ion. 215.

Τῇ γὰρ, κερχυνὸν ἀμφίπυρον, ΟΜΒΡΙΜΟΝ.

vid. Brunk. ad Eurip. Orest. 1463. In *Quinto Smyrnaeo*, ubi etiam tale vitium latuit, veram lectionem restituit Toup. Emend. in Suid. T. III. pag. 253. — Litera μ multos errores effecit in poëtis Graecis euphoniae causa, ab imperitis librariis posita. In *Euripid.* Alcest. 245. legitur:

“Οςτις ἀρίστης ΑΜΠΛΑΚΩΝ ἀλόχου
τῆςδ', ἀβίωτον
τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει.

Legendum vero deletā literā μ , ΑΠΛΑΚΩΝ. vid. Schol. Sophocl. Trachin, 120. Brunk. ad Sophocl. Oed. Tyr. 472. Simili modo in *Euripid.* Iphig. Aul. 124.

Καὶ πῶς Ἀχιλεὺς, λέκτρ' ἀμπλακῶν,
οὐ μέγα Φυσῶν θυμὸν ἔπαιρει
σοι, σῆ τ' ἀλόχῳ;

Legendum est, λέκτρ' ΑΠΛΑΚΩΝ, nam Marchlandi emendatio

— λέκτρ' (i. e. κατὰ λέκτρα) ἀμπλακέων,

dura est, et participio Ionico nullus locus concedendus in Scenâ Atticâ. In *Aeschylî Eumenid.* 935. ac-

IN SECUNDAM INSCRIPTIONEM. 109

curate *Hermannus* edidit ἀπλακήματα, in omnibus enim aliis edd. erat ἀμπλακήματα. Reddenda vox et sana in Tragici Supplc. 238. ubi vulgatur:

Κακῆ δικάζει τάμπλακήματ' ὡς λόγος.

Scribe: τάπλακήματ' —. Nonnunquam et aliae literae, praecipue τὸ λ, additae, contrarium linguae legibus. In *Euripid.* Iphig. Aul. 352. edidit *Musgrave*,

- - - - Δχναίδαι δ' ἀφιέναι
ναῦς διήγγελον, μάτην δὲ μὴ πονεῖν ἐν Αὐλίδι.

Ubi omissum λ. scribendum enim ναῦς διήγγελον, sequitur enim εἰχεις et παρεπάλεις. Imperfectum huius verbi occurrit in *Herc.* fur. 554. *Helen.* 626. nunquam vero, quantum scio, aor. 2. Similis error latet forte in *Iphig.* Taur. 939.

Ταῦτ' ἄρ' ἐπ' αὐτᾶς κανθάδ' ἡγγέλης μανεῖς.

raro aor. 2. passivi in Atticis Tragicis invenies. Legendum itaque: ἡγγέλης. cf. *Hecub.* 591. 672. *Aeschyl.* Choëph. 739. Agamemn. 302. *Euripid.* *Hecub.* 727. *Orest.* 1529, 1018. *Sophocl.* Electr. 1341. 1462. *Oed.* Tyr. 604. Fere semper aor. 1. à Tragicis usurpatum esse, praeter *Etym. M.* pag. 154, 424, 503, 817, 883, monuere, *Piersonus* ad *Moerin*, pag. 207. et *Valk.* ad *Eurip.* Phoen. pag. 306. Literam denique ν multis locis insertam esse, sensumque turbare, dudum notarunt VV. DD. cf. *Wakefield* ad *Lucret.* III, 927. ubi nonnulla exempla invenies.

Vs. 2. [Ρηγίλλης ἔδος ἀμφὶ Θυσκόα ἱρὰ Φέρουσα.] *Regilla*, e nobilissimâ Romanâ familiâ orta, fuit *Herodis Attici* uxor, soror Braduae. vid. *Visconti* pag. 76. qui egregie, quae ad *Regillam* spectant, omnia

illustravit. — ἔδος, *sacra effigies, statua.* vide quae monui ad Inscr. I, 19. Pro *simulacro deorum*, ponitur ap. *Dionys. Halicarn. A. R. Lib. I. p. 38.* παρχλαβῶν καὶ τὸν πατέρα ναὶ τὰ ἔδη τῶν θεῶν. *Appian. Mithrid.* pag. 717. τὸ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἔδος, ὁ παλλάδιον παλοῦσι. Vide praeterea de hac voce *Erotianum* et *Thom. Mag. Iungerm. ad Polluc. Lib. I. 7. et Toup. in Cur. noviss. in Suid. pag. 61.* — Saepenumero vox ἔδος pro *statuā*, in poëtis. *Aeschylus* in *Niobe*, ap. *Strabon. Lib. XII. p. 870.*

Βερέκυντα χῶρον, ἐνθ' Ἀδραστείας ἔδος.

Insignis quoque est *Callimachi* locus apud *Eusebium*, in *Praep. Evang. Lib. III. 8.* emendatus à *Toupio*, in *Emend. in Suid. T. III. p. 93.* de *Iunonis statuā* ligneā apud *Samios*:

Οὐπώ Σμήλιδος ἔργον ἐξεῖον, ἀλλ' ἐπὶ τεθμοῦ
Δημάου γλυφάνω ἄξος ἡσθα σανίς.
ἄδε γὰρ ιδρύουτο θεοὺς τότε· καὶ γὰρ Ἀθῆνης
ἐν Δίνδῳ Δαναὸς λᾶαν ἔθηκεν ἔδος.

Lapides antiquissimis temporibus pro statuis honore positi. *Euripides*, *Antiope*:

- - - ἔνδον δὲ θαλάμοις βουκόλον
κοσμοῦντα κισσῷ στύλον Εὔτου θεοῦ.

Simili modo Auctor *Phoronidis*, ap. *Clem. Alex. Strom. Lib. I. pag. 418.*

Καλλιθόη κλειδοῦχος Ὄλυμπιάδος βασιλείης
ἥρης Ἀργείης, ἡ στέμματι καὶ θυσάνοισι;
πρώτη ἐκόσμησεν περὶ κίονα μακρὸν ἀνάσσης.

Dixi supra vocem ἔδος templum saepenumero significare et monumentum. Tali significatione verbum credo reddendum esse fragmento corruptissimo, defuni-

IN SECUNDAM INSCRIPTIONEM. III

pto e *Pythonis Catanensis*, (aut *Alexandri Magni*) fabulā *Satyricā*, *Agenis* inscripta, ap. *Athen.* Lib. XIII. p. 595. F. Verlus poëtae partim cum soluta oratione misti, ita se habent: "Εστιν δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυκεν, ὁ δὲ ἐφέτωμα * ὄρνον ἐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε

πόρνης ὁ κλεινὸς λαὸν, ὃν δὴ Παλλίδης τεύχας, κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ Φυγῆν, ἐνταῦθα δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς μάγοι ὄρῶντες αὐτὸν παγκάλως διακείμενοι, ἔπεισαν ᾧς ἀξιοῦσι τὴν ψυχὴν ἄνω τὴν πυθιονίης - - - -

Totum locum depravatum, in hunc fere modum emendari posse existimo:

"Εστιν δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυχ' ΕΔΟΣ ΕΠΙΧΩΜΑ Δ' ΟΡΝΟΝ, ἐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε πόρνης ὁ κλεινὸς ναὸς, ὃν δὴ Παλλίδης τεύχας, κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ Φυγῆν. ἐνταῦθα ΜΕΝ τῶν βαρβάρων τινὲς Μάγοι ὄρῶντες αὐτὸν παγκάλως διακείμενοι, ἔπεισαν, ᾧς ἀξιοῦσι τὴν ψυχὴν ἄνω τὴν Πυθιονίης - - - -

Hic quidem, ubi arundo nascitur, monumentum tumulus desertus est. Ex sinistrâ vero parte meretricis superbū templū, quod Harpalus aedificavit; paravitque sibi fugam ob hanc rem. Hic autem, Barbarorum quidam Magi, videntes templi situm praeclarum, dixerē, se subvecturos animam Pythionices in sedes supernas - - - -

In Fabulā *Satyricā Agenis* inscriptā, tractata erat

historia *Harpali et Pythionices*. Ex pluribus enim quam ducentis talentis Harpalus, immensa duo monumenta in Pythionices exegit sempiternam memoriam. Pythionices historiam suauissime exposuit summus Criticorum, *Jacobs*, in *Wielandii Museo Attico*, T. II. sect. 3. pag. 178. Ibi acumen, doctrinam reconditam, poëticamque facultatem admirandi, iucundam occasionem saepe nobis datam esse recordamur. Emendavit quoque fragmentum laudatum, at quia in nonnullis aliter sentimus, adferamus sententias viri doctissimi, libereque nostram addemus opinionem. Acutam v. 1. recepi *Jacobsii* emendationem, πέφυχ'. at pro ἔλος, quae coniectura ingeniosa, scribendum mihi videtur ἔδος. Praeterea vox ἔλος, quae arundinosam regionem indigitat, (vid. *Angares ap. Athen. Lib. XIV.* pag. 633.) superflua est, quia iam praecesserat, ὅπου ὁ κάλαμος πέφυχ'. Credidit Vir doctissimus, templum Pythionices in calamis positum esse, talem enim habuit Venus apud Milesios. vid. *Theocrit. Id. XXIX*, 4. v. 2. ita scribit V. D.

Ἐνδ' αἰέτωμα, οὐδὲ ἀριστερᾶς ὄδοῦ.

Erudite quidem posuit αἰέτωμα, at ἐπίχωμα propius ad literarum ductus accedere videtur, et ad ipsam rem iucundissime. Vocem ὄρνον e Glossâ ortam putat, quâ ὄροφος scriptum erat. At ὄρνος i. q. ὄρφνος aut ὄρφανός. ἐπίχωμα ὄρνον, reddo, *tumulum desertum*. vid. *Phavorinum h. v. δ'* ὄδε mutaverat doctissimus Criticus in ὄδοῦ. Sed lectio in *Athenaeo* recte se habet et servanda. *Sophocles Electr. 6.*

αὗτη δ', Ὁρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ
ἀγορὰ Λύκειος. οὐδὲ ἀριστερᾶς δ' ὄδε,
Ἡρας ὁ κλεινὸς ναός.

IN SECUNDAM INSCRIPTIONEM. 113

v. 5. male erat in *Athenaeo* λαὸς, quod iam a *Caſaubono* obſervatum. Cur *Harpalus* Παλλίθης dictus, narrat *Athenaeus*. In v. 6. vir doctissimus pro παγ-
νάλως ſcribit παγνάνως. Non tamen mihi perſuadere poſſum hanc lectionem à poëta profectam eſſe. Sermo, ut mihi videtur de ſuperbo ſitu monumenti, mi-
nime de *Harpalo*, certe ſenſus, et verbum illud δια-
κείμενον, quod de aedificio bene dici potheſt, hoc in-
digitare videtur. v. 5. male vulgatur ἀξιοῦσι. patet ſcri-
bendum eſſe ἀξουσι —.

In poëtae vſ. 2. Lapis et *Arcudius* Θυοσπόα. Vitioſa
eſt *Salmasiana* lectio Θυοſπόογ.

Vſ. 3. 4.

[Η δὲ πολυτεάνων μὲν ἔην ἐξ Αἰνεαδάνων,
Ἄγχιστει πλυτὸν αἴμα καὶ Ἰδαῖης Ἀφροδίτης.]

Nobilissimam facit *Regillam* inscriptionis auctor, et
ad Aeneam et Anchisem gentis originem refert. cnf.
Visconti.

Vſ. 5.

γῆματο δ' ες Μαραθῶνα. - - -]

Nupsit *Regilla Herodi Attico*, qui *Marathonius* erat.
Marathon, notus Atticae pagus, unde fuit *Herodēs*.
Ibi immensas opes poſſidens, vitam exegit, ibidemque
ſepeliri voluit. vid. *Philoſtratum* in *Herode*, c. 12.
Gellium Lib. I. 2. Conservavit *Philoſtratus* Epigram-
ma ipſius ſepulcro inſcriptum: *Brunk. Analect. T. III.*
pag. 272.

'Αττικοῦ Ἡρώδης Μαραθώνιος, οὗ τάδε πάντα
κεῖται τῷδε τῷφω, πάντοθεν εὐδόκιμος.

Dictus quoque *Herodes, Marathonius*, in Inſcription-

H

ne Athenis repertā, editāque à *Sponio*, Itin. T. II.
pag. 482. cf. *Viscont.* ad h. l.

Vs. 6.

- - - θεαὶ δέ μιν οὐρανιῶναι
τίουσιν, Δηώ τε νέη, Δηώ τε παλαιή.]

Ex *Salmasii* sententiā, duae hic proponuntur Cereses, nova et antiqua. Cererem intelligit matrem, et filiam Proserpinam, Cererem novam, iuniorem à poëtā vocatam. At à viro docto minime observatum, haec reliquis non convenire. *Spanhemius*, ad *Callimach.* Hymn. in Cerer. 133. sub novā Cerere, *Sabinam* imperatoris Hadriani uxorem intelligit. At haec nullā temporis ratione habitā, scripsit Vir doctus. Sine dubio intelligenda est *Faustina*; cui sententiae magnam vim e versu 48 conciliavit *Viscontius*. Ibi legitur:

Τοῦτο δὲ Φαυστίνη κεχαρισμένου ἥστατη ἄγαλμα.

Hinc quoque patet, *Faustinam iuniorem*, Cererem novam dictam esse. Ex V. Cl. *Eichstaedtii* censurā, pag. 489. intellexi, opinionem hanc, Faustinam sub Cereris nomine latere, iam *Arnaldum* habuisse, in libello *de diis παρέδροις*. cap. XXII. pag. 144. aliamque falsam extare, in *Maffei Art. Critic. lapid. III*, 1. pag. 143. Deae dictae οὐρανιῶναι, coelestes, quod idem est ac οὐράνιαι, in *Tragico incerto ap. Stobaeum* Grotii pag. 133. οὐρανίων solet esse epitheton deorum, in *Homero*. vid. *Iliad.* ἀ, 570. ε', 373. ρ', 195. φ', 275. 509. οὐρανιώνη, nunquam, quantum scio, in alio poëta occurrit.

Vs. 8. ἄγαλμα.] Optime *Marcellus* adhibuit verbum ἄγαλεῖσθαι, quod Grammaticorum veterum au-

ctoritate, de dedicatione alicuius rei, maxime *statuæ*, dicitur. *Athenaeus*, Lib. I. pag. 23. C. Ανακεῖσθαι δὲ Φαμὲν, ἐπὶ ἀνδριάντος. ὅτεν τοὺς ἐπὶ πατημένων χρωμένους τῇ λέξει, διέσυρον. *Theocritus*, Id. X, 32. ex emendatione *Tourii* in *Animadv.* p. 395.

Αἴθε μοι ἦσ' ὅσσα Κροῖσόν ποκα Φαντὶ πεπᾶσθαι,
χρύσεοι ἀμφότεροι κ' ΑΝΑΚΕΙΜΕΘΑ τῷ ΑΦροδίτᾳ.

Auctor incertus Epigrammatis adservati in Bibliotheca Cardin. *Zeladae*, in Analect. *Brunk.* T. III. n. CLXIII.

"Αλσος μὲν Μούσαις ιερὸν λέγε τοῦτ' ΑΝΑΚΕΙΣΘΑΙ
τὰς βίβλους δείξας, τὰς παρὰ τοῖς πλατάνοις.

Ibid.

- - - μεθ' ἡρώνησι νένασται
ἐν μακάρων νήσοισιν —.]

Atticum est ἡρῷναι pro ἡρωῖναι. Sic infra v. 55.

Οὐδέ μιν ἡρώνησι παλαιῆσιν μεδέουσα.

Aristoph. Nub. 315.

αἱ Φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνὸν μῶν ἡρῷναι τινες εἰσὶν;
Ubi *Scholia*tes: Ἀττικὴ ἡ σύνταξις τὸ ἡρῷναι, ὡς γένεοι, γένεοι —. Κατὰ δὲ τὸ ἀρχαῖον καὶ σύνηθες αὐτῷ, ἐνθάδε τρισυλλάβως προήνεγκε τὸ ἡρῷναι. Nil altius haerebat mentibus antiquorum, quam animas scelerum puras in beatas sedes migrare. Testimonia veterum à viris doctis passim collecta. In elegantissimo *Pauli Aemilii* epigrammate, apud *Gorium*, *Inscriptt. Etrusc.* T. II. p. 219. invenies:

καὶ ναίεις μακάρων νήσους θαλήῃ ἐπὶ πολλῇ,
ἐνθα πατ' Ἡλυσίων πεδίων σκιρτῶσαι γέγηθας
ἄνθεσιν ἐν μαλακοῖσιν, κακῶν ἔποσθεν ἀπάντων.

H 2

Desidero hoc loco doctrinam *Salmasii*, scribentis: *Saturnum in beatis insulis regnare, hic fecit, quod nescio an alibi temere invenies.* Cui non notus *Pindari* locus Ol. II, 122. quem integrum transferre liceat:

"Οσοι δ' ἐτόλμασαν ἐς τρὶς
ἐκατέρωθι μείναυτες
ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν
ψυχὰν, ἔτειλαν Διὸς
οὐδὲν παρὰ Κρόγου τύρ-
σιν· ἔνθα μακάρων
νᾶσον ὥκεανίδες
αὔραγ περιπνέουσιν· ἀν-
θεμα δὲ χρυσοῦ Φλέγει,
τὰ μὲν χερσόθεν, ἀπ' ἀ-
γλαῶν δενδρέων,
ἕδωρ δ' ἄλλα Φέρβει·
ὅρμοισι τῶν χέρας ἀνα-
πλέκοντι καὶ στεφάνοις.
Βουλαῖς ἐν ὁρθαῖς Ραδαμάνθυος.
οὐ πατήρ ἔχει Κρόνου ἔτοι-
μον αὐτῷ πάρεδρον
πόσις ὁ πάντων Ρέας
ὑπέρτατον ἔχοίσας Θρόνου.

Reperit *Visconti* aliam quoque auctoritatem in picturis sepulcri Nasonum Tab. VIII., vbi anima à Mercurio ad Saturnum sedentem adducitur. — Similitudine aliquā argumenti admoniti, addamus coniecturam de *Suidae* loco. Memorat Grammaticus arcem Thebarum in Boeotiā sitarum, vocatam esse *Insulam beatorum*. v. Μακάρων νῆσοι. — η ἀκρόπολις τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν τὸ παλαιὸν, ὡς Παρμενίδης. Nihil hic ob-

servarunt Viri docti. At in *Photii Lexico MS.* iisdem fere verbis haec inveni: Μακάρων νῆσοι. ἡ ἀρέπολις τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν, τὸ παλαιὸν, ὡς Ἀρμενίδας. Ex his appareat, in *Suidā*, Photii auctoritate Ἀρμενίδας, pro Παρμενίδης legendum esse. Fuit enim *Armenidas* scriptor de Rebus Thebanis; hoc intelliges e loco *Scholiaستae*, *Apollonii Rhod.* Lib. I, 551. ΑΘΗΝΑΙΗΣ ΙΤΩΝΙΔΟΣ, γράφεται καὶ Τριτωνίδος Ἰτωνίας δὲ Ἀθηνᾶς ἔστιν ιερὸν ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας. . . . Ἀρμενίδας δὲ, ἐν τοῖς Θηβαῖοῖς, Ἀμφίκτυόνος υἱὸν Ἰτωνὸν ἐν Θεσσαλίᾳ γεννηθῆναι (Φησί), ἀφ' οὗ Ἰτων πόλις καὶ Ἰτωνίς Ἀθηνᾶ. *Armenidae* nomen restituendum alio loco *Scholiorum in Apollon. Rhod.* Lib. I. 741. Ibi de origine Thebarum mentione iniecta, haec leguntur: ὅτι δὲ ἥνολούθησαν τῇ Ἀμφίκτυος λύρᾳ, οἱ λίθοι αὐτόματοι, ιστορεῖ καὶ ΑΝΤΙΜΕΝΙΔΑΣ ἐν πρώτῳ. τὴν δὲ λύραν δοθῆναι Ἀμφίονι ὑπὸ Μουσῶν Φησί. Scribe: Ἀρμενίδας.

Syllabam ἐν pro ἐμ, in voce ἐμβασιλεύει, accurate dedit *Arcudius*. Talia occurrunt plura in Codd. MSS. et antiquis Inscriptt. Sic centies ΤΤΝΒΟΣ pro ΤΤΜΒΟΣ incisum invenies. Magna laude dignum est *Viscontii* ingenium, qui in notis ad h. l. emendavit epigramma in *Analect. Brunk.* T. III. adesp. DCCXVIII. Edidit enim *Brunkius*:

Τίς μου τὴν Σειρῆν' ἄνακον κακὸς ἥρπαστε δάίμων;
 τίς μου τὴν γλυκερήν ἥρπασ' ἀγδονίδα;
 νυκτὶ μῆψ ψυχραῖσιν ἄφαρ σταγόνεσσι λυθεῖσα
 ὥλεο Μοῦσ', ἐτάκη δ' ὄμματ' ἐκεῖνα σέο,
 καὶ στόμα πέφρακτα τὸ χρύσεον· οὐδὲν ἔτ' ἐν σοι
 λείψανον οὐκ εἴδους, οὐ σοφίης πέλετα.

Ἐρρέτε μέρμηρα Θυμαλγέες. ἄμμοροι ἐσθλῆς
ἔλπιδος ἀνθρώποι· πάντα δ' ἄδηλα Τύχης.

Versu primo in lapide invenit *Visconti*:

Tίς μου τὴν ΣΕΙΡΗΝΑ ΚΑΚΟΣ ΚΑΚΟΣ ἥρ-
πασε δαιμῶν.

Elegantissima lectio! tantum abest, ut auribus meis molesta sit repetitio verborum κακός, ut potius existimem, diligenter haec verba à poëtā posita esse, ne funestam cladem celeriter currentibus et remissioribus numeris caneret, sed ut languidâ aliquantum sensibus oratione fata luctuosa deploraret. cf. *Burmann*. ad Antholog. Lat. T. II. pag. 98. Versum 6. ita lapis exhibet:

λείψανον οὐ ΚΑΛΟΤΣ, οὐ σοφίης πέλετα�.

Ubi additâ literâ λ, legendum; οὐ ΚΑΛΛΟΤΣ, pro quo *Brunkius* exhibuit οὔκ εἴδους. Sexcenta equidem, nimiâ literarum arctatione corrupta loca adferre possum. Exprimam pauca. In *Athenaeo*, Lib. XIV. pag. 697., Scolion legitur venuſiſſimum, editum quoque à *Brunkio*, in *Analect.* T. I. pag. 154. et *Ilgen*, in *Scoliis* pag. 31.

Ἐκ γῆς χρή κατιδεῖν πλόον
εἴ τις δύγαιτο καὶ παλάμην ἔχοις
ἐπεὶ δὲ κ' ἐν πόντῳ γένηται
τῷ παρέοντι τρέχειν ἀνάγκη.

Putat *Jacobs* in Animadv. ad Anthol. T. I. P. I. p. 294. (cf. Addend. ad *Ilgenii* Scol. pag. 256.) post ἐκ γῆς omisſum esse vocabulum, quod versum expleuerit, ut esset *Alcaicus*. At nihil deesse puto. Est enim primus versiculus *Glyconicus*, *Antispasticus* dimeter *Aca-talecticus*, qualis ille *Simonidis* ap. *Plutarchum*, in *Consol. ad Apollon.* T. I. pag. 297. ed. *Wytenbach*.

Ἄπρακτοι δὲ μεληδόνες.

et notus *Horatii*, Lib. I. Od. III, 1.

Sic te diva potens Cypri.

Miror vero, neminem quantum scio, animadvertisse, verum tertium vitio laborare. Credo Scolion sic scribendum et distinguendum esse:

*Ἐκ γῆς χρὴ κατιδεῖν πλόον
εἴτις δύναμιτο, καὶ παλάμην ἔχοι.*

*ἐπεὶ Δ' ΑΝ ΕΜΠΟΡΟΣ γένηται,
τῷ παρέοντι τρέχειν ἀνάγυη.*

Sensus est: *Oportet nautam e terrā agitatum videre mare, an rei nauticae habeat cognitionem. (εἰ παλάμην ἔχοι.) Si vero mercator factus, deprehensus in mari tempestate, omnibus viribus allaborandum, ut vento recte uteatur. παλάμη, ratio est, quā quid efficitur, i. q. δύναμις.* Certe sic saepius usurpatur à *Pindaro*, v. c. Olymp. IX, 38. X, 25. Pyth. I, 85. Nem. X, 121. etc. Versu tertio, *spondeus*, Lyricā omnino defendi potest auctoritate. Video his scriptis *Wakefieldium*, in *Silvā Criticā*, T. IV. pag. 63. conjectisse v. 4.

Τῷ ΦΟΡΕΟΝΤΙ τρέχειν ΑΗΤΗι,
aut,

ΤΗι ΦΟΡΕΟΤΣΗι τρέχειν ΑΜ ΑΤΡΑι.

Sed hoc nimis à literarum ductibus recedit. Ob falsam scribendi methodum, vitiose se habet *Mesomedis* locus in *Brunkii Analect.* T. II. pag. 292. *Antholog.* Jacobs T. III. pag. 6.

*λήθουσα δὲ πὰρ πόδα βαίνεις,
γαυρούμενον αὐχένα κλίνεις,
ὑπὸ πῆχυν ἀεὶ βίοτον μετρεῖς,
νεύεις δ' ὑπὸ ιόλπουν ἀεὶ πάτω. ὁ Φρύν,
ζυγὸν μετὰ χεῖρα πρατοῦσα*

Versu 4. hiatus est, qui cum unicus sit toto hymno, Dactylicis numeris eleganter condito, omnino tollendus. Procul dubio fuit in *Mesomedē*:

νεύεις δ' ὑπὸ κόλπου ἀεὶ πάτω
δΦρὺν, ΖΤΓΑ ΧΕΙΡΙ χρατοῦσα.

Quam bene nunc numeri utriusque versus sententiae conveniunt. Vox caeterum δΦρὺν mihi suspecta est, et sine ullo sententiae damno tollenda. Tum esset:

νεύεις δ' ὑπὸ κόλπου ἀεὶ πάτω
ζυγὸν μετὰ χεῖρα χρατοῦσα.

Conferendus cum *Mesomedē*, *Apollonii Rhodii* locus, Lib. II, 685.

- - - οὐδέ τις ἔτλη
ἀντίου αὐγάστασθαι εἰς ὅμματα παλὰ θεοῖ,
στὰν δὲ ΚΑΤΩ ΝΕΥΣΑΝΤΕΣ ἐπὶ χθονός.

Sed quid vetat unum alterumque locum poëtarum hic emendare, ubi vera lectio in falsam librariorum insciā degeneravit? Suavissimus est *Lycophronidis* locus apud *Athenaeum*, Lib. XV. pag. 670., quem, cum vitiosus sit, male intellectum esse, quid mirum? "Οθεν Δυκοφρονίδης, ait, τὸν ἐρῶντα ἐκεῖνον αὐτόλον ἐποίησε λέγοντα, τόδε ἀνατίθημι σοι ρόδου παλὸν νόημα, παὶ πέδιλα παὶ πυνέην παὶ τὴν Θηροφόνου λογχίδα, ἐπεὶ μοι νόος ἄλλη πέχυται, ἐπὶ τὰν χάρισι Φίλαν πᾶῖδα παὶ παλάγ. *Casau-*
bonus, quod in *Aldinā* et *Basileensi* editione fuit, παλὸν νόημα, in παλὸν ΑΝΘΗΜΑ mutare studet; idem profert aliam coniecturam, τὸ ρόδον παλὸν τόδ', ἐμά τε πέδιλα. Displacent haec eruditissimo *Jacobio*, qui in *Animadv. ad Auct. Vet.* pag. 317. haec scribit: „Mihi olim in mentem venit: ρόδον ΧΑΡΙΤΩΝ μέλημα, ut *Anacreon* Od. V. ρόδον ἔαρος μέλημα. Od. LIII. χάρισιν τὸ ἄγαλμ' ἐν ὥραις — τόδε παὶ μέλημα μύθοις.

et XXXVIII. Υδε πῶς ἔαρος Φανέντος χάριτες ρόδα βρύουσιν. Fortasse tamen verius, quod et à vulgatae scripturae ductibus proxime abest, et reliquis donis optime convenit; ρόδον παλὸν ἘΙΜΑ καὶ πέδιλα.“ Equidem, ut libere meam de hac coniecturâ sententiam dicam, nil malim, quam ut ea Codicis alicuius auctoritate confirmetur, est enim ingeniosissima, et pulchrum sensum efficit. Venit tamen mihi in mentem, dum meliora dabunt acutiores, coniicere; παλὸν ΦΟΡΗΜΑ, et totum locum sic scribere:

Τόδ' ἀνατίθημι σοι ρόδον
παλὸν ΦΟΡΗΜΑ,
καὶ πέδιλα, καὶ πυνέην,
καὶ τὴν Θηροφόνον ΔΟΓΧΙΔ', ἐπεὶ μοι νόος
ἄλλη πέχυται,
ἐπὶ τὰν Χάρισι φίλαν παιδαν καὶ παλάν.

*Rosam hanc tibi depono,
Eximum ornamentum,
et calceos et galeam,
hastamque feris neciferam, quoniam mens
mea alia volutat,
atque in puellam Gratiis amicam et formosam conversa est.*

Melleos Graecos versiculos vix exprimere potest lingua latina. Quamquam haud multum à vero emendatio mea abesse videtur, tamen aliam quoque proponere liceat. Fuit forte:

Τόδ' ἀνατίθημι σοι ρόδον
ΚΑΛΑ τε ΣΕΛΙΝΑ.

Non semel à poëtis coronae rosaceae et apianae conjunctae. Memorabilis est locus, e carmine *Anthema*

dicto, ap. *Athen.* Lib. XIV. pag. 629. qui sic numeris reddendus:

Ποῦ μοι τὰ ἵα; ποῦ μοι τὰ ρέδα; ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα;

ποῦ μοι ταῦτα τὰ ἵα; ταῦτα τὰ ρέδα; ταῦτα τὰ σέλινα;

Versus sunt *symplecti*. Caeterum cum *Lycophronide* comparandus locus *Hedyles* poëtriae, è carmine *Scylla* inscripto ap. *Athenaeum* Lib. VII. pag. 297. Locum correctius scriptum subiiciam:

Ἡ κόγχου δώρημα Φέροντ' ἐρυθρᾶς ἀπὸ πέτρης,
ἢ τοὺς ἀλκυόνων παιδάς ἔτ' ἀπτερύγους,
τῇ νύμφῃ ΔΤΣΠΕΙΣΤΩ· ἀθύρματα· δάκρυ δ'
ἐπείνου

καὶ Σειρήν γείτων παρθένος οἰκτίσατο.
ἀκτὴν γὰρ κείην ἀπενήχετο, καὶ τὰ σύνεγγυς
Αἴτυης * * * *

Sermo est de Glauco, qui cum Scyllam amaret, in illius antrum ingressus est, dona ferens. Versu 3. male erat: *τῇ νύμφῃ δύξπιστος*; nec recte *Casaubonus* rescribebat, *δυξπίστω*. Legendum enim *δυξπέίστω*. Etenim *δύξπιστος*, est is, cui *difficulter fides haberi potest*, *δύξπειστος* vero, qui *difficulter sibi aliquid persuaderi patitur*. V. Cl. Jacobs, ad *Anthol.* T. I. P. II. pag. 248. versum 2. ita scribit:

τῇ νύμφῃ δύστηνος ἀθύρματα - - -
admodum eleganter! Idem pro ἀκτὴν γὰρ κείην,
fuisse suspicatur:

- - - ἀκτὴν γὰρ Σικελὴν παρενήχετο.

At haec emendatio splendida magis quam necessaria, nil enim locus habet, quod quemquam offendere possit. Quid sit *ἐρυθρὰ πέτρη*, nescio. Forsitan sunt saxa in mari, quae rubrum colorem à conchis ad-

haerentibus ducunt. Recordor similem locum in
Virgili Cir. 103.

Purpureis late videntia litora conchis.

Memorat quoque *concham*, ob colorem *purpuream*,
auctor *Mimorum* apud *Gellium*, Lib. XV. pag. 327.
Halcyones Nymphis erant dilectae. *Theocrit. Idyll.*
VII, 57,

Χάλκυόνες στορεσεῦντι τὰ κύματα, τάν τε θάλασσαν
τάν τε Νότου, τόν τ' Εὔρον, ὃς ἔσχατα Φυκία πινεῖ.
ἀλκυόνες, γλαυκᾶς Νηρῆσι ταὶ τὰ μάλιστα
δρυίχων ἐφίλαθεν, ὅσαισι περ ἐξ ἀλὸς ἄγρα.

Cum Hedyles loco convenit pulcherrimum Callimachi
Epigramma, quod vitiis innumeris contaminatum, ser-
vavit *Athenaeus* Lib. VII. pag. 318. Felicissime res
successisse videtur *Jacobio*, in restituendo epigram-
mate; temperare tamen mihi nequeo, quin totum
locum adponam, ut in singulis locis emendatius
legatur:

Κόγχος ἐγὼ, ΖεΦυρῖτι, παλαιίτερον· ἀλλὰ σὺ νῦν με
Κύπρι, Σεληνάίης ἄνθεμα πρῶτον ἔχεις,
ναυτίλου. ὃς πελάγεσσιν ἐπέπλεον, εἰ μὲν ἀῆτα
τείνας οἰκείων λαιφός ἀπὸ προτόνων.
εἰ δὲ γαληναίη λιπαρὴ, θέου αὐτὸς ἐρέσσων
πασσὸν ἀεὶ, ὡς καὶ τοῦνομα συμφέρεται.
Ἐκ τ' ἐπεσον παρὰ Θῖνας Ἰουλίδος, ὁφρα γένωμα
σοὶ τι περίσπεκτον παύγνιον, Ἀρσινόη.
μήδ' ἐμοὶ ἐν θαλάμησιν ἐθ', ὡς πάρος (εἴμι γὰρ ἄπυνος)

ΤΙΚΤΟΙΤ ΑΙΝΟΤΕΡΗ, ὥεον ἀλκυονίς.

Κλεινίου ἀλλὰ θυγατρὶ δίδου χάριν· οἶδε γὰρ εσθλὰ
ῥέζειν, καὶ Σμύρνης ἐστὶν ἀπ' Αἰολίδος.

De versu 9. haec monet doctissimus Interpres ad An-
tholog. T. II. P. I. pag. 285. „Verba ἐν θαλάμησιν, de

templi penetralibus acceperim, ubi nautilus periculorum, quae mare habet, securus iacebat. Dioscurorum θαλάμας memorat *Eustath.* ad Iliad. pag. 906. Rheae θαλάμας celeberrimae. vid. Schneid. ad Nicandr. Alex. pag. 78. Totum autem distichon in hunc modum distinxerim et emendaverim:

μήδ' εμοί. ἐν θαλάμῳσι, ἔθ', ὡς πάρος, εἰμὶ γὰρ ἄπιγονος,
τηρεῖται γοερῆς ὕεον ἀλκυόνος.

Quum hic, in Arsinoës templo jaceam, viā privatus, non amplius, ut olim feci, Halcyonis, luctuosae avis ova, i. e. nidificationem observo. In his saltem γοερῆς ἀλκυόνος, verum puto. Non omnino in suam sententiam nos perduxit vir doctissimus. θαλάμας quidēm Dioſcurorum etiam à *Photio* memorantur in *Lex. MS.* Θαλάμας, καταδύσεις. θαλάμας δὲ τόπος ἵερὸς τῶν Διοσκούρων. At hoc loco θαλάμας, non penetralia templi, sed *cubilia piscium*, inter saxa ad maris littus significare videntur. Sic ab *Homero*, cubile polypodis θαλάμη dictum, Od. ε'. 432.

‘Ως δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο.

Apollonius Sophista, vocem θαλάμη per κατάδυσιν explicat, i. e. foveam. v. 10. in *Athenaeo* erat τίκτει δ' αὐνοτέρης ὕεον ἀλκυόνης. Nescio an recte verba restituerim. Alcyones in aquâ nidulantur, sub desertis e mari prominentibus rupibus, ubi concharum cubilia. vid. *Varro ap. Gellium* Lib. III. 10. Dicta est αὐνοτέρη, Alcyon, aut quia edit nautilum, (nam conchas et cancros cibum esse Alcyonis res nota, unde et species aliqua à Franco-Gallis dicta, *Martin Pécheur Crabier*, vid. *Buffon Hist. Natur.* T. XIII. pag. 269.) aut, si privata est pullis, hos non curare videtur, et

dura, i. e. cùnotérη est. Cnf. *Valmont de Bomare Dictionnaire d'Histoire Naturelle.* T. IV. p. 67.

Sed ad *Lycophronidem* revertamur. Aliud huius poëtae fragmentum e *Clearcho* laudat *Athenaeus Lib. XIII. pag. 564. B.* — καθάπερ Φησὶ Κλέαρχος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐρωτικῶν, Λυκοφρονίδην εἰρηνέναι Φησὶν, οὔτε παιδὸς ἄρρενος, οὔτε παρθένων τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων, παλὸν τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ κόσμιον πεφύκει. ή γὰρ αὖδὼς ἄνθος ἐπισπέρει. Nemo accuratius de hoc loco egit *Wakefieldio*, qui in *Diatribē in Eurip. Hecub.* p. 14. legendum censet παρθένων ΧΡΥΣΟΦΩΝ; nec parum huic coniecturae tribuere videtur. At minime opus, ut illius coniecturam sequamur, quia lectio vulgata optimum dat sensum. Tum etiam vox φόβη, si capillum significat, nunquam in compositione occurrit; semper ponitur χαῖτη, κόμη, βέστρυχος, πλόκαμος aut aliud verbum. Amor dictus χρυσοκόμας, ab *Anacreonte* apud *Athen. Lib. XIII. pag. 599. C.* et *Euripide*, Iphig. Aul. 545.

- - - ὅθι δὴ
Δίδυμος Ἐρως ὁ ΧΡΥΣΟΚΟΜΑΣ
Τόξος ἐντσίνεται χαρίτων.

Praecipue vero *Apollo. Eurip. Ion.* 903.

- - - Ὡ Λατοῦς πᾶν
πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω.
Ὕλαθές μοι ΧΡΥΣΩΝ ΧΑΙΤΑΝ
μαρμαρών - - -

cnf. *Iphig. Taur.* 1244. *Supplie.* 978. *Troad.* 255. *Pind. Olymp. VI, 71. VII, 58.* etc. Diana vero in *Eurip. Phoen.* 200.

Μή ποτε, μή ποτε τάνδ'
 Ὁ πότυια ΧΡΤΣΕΟΒΟΣΤΡΤΧΕ
 Ὁ Διὸς ἔργος Ἀρτεμί,
 Δουλοσύναι τλεῖγη.

Philoxenus, Dithyrambographus, in *Cyclope*, apud *Athen. Lib. XIII. p. 563. A.*

Ὥ οὐλλιπρόσωπε,
 ΧΡΤΣΕΟΒΟΣΤΡΤΧΕ Γαλάτεια,
 ΧαριτόΦωνε, κάλλος ἐρώτων.

Sic videtur *Philoxeni* locus restituendus. Mihi, iterum iterumque *Lycophronidis* fragmentum consideranti, nihil mutandum videtur. Locus modo recte exhibeatur:

Οὔτε παιδὸς ἀφένος, οὔτε παρθένων
 τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων
 καλὸν τὸ πρόσωπον· ἀλλὰ κόσμιον πεφύκει.
 Ηγάρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπέιρε.

Eleganter poëta καλὸν πρόσωπον dixit. De Sole formulam loquendi adhibuit *Sotades*, in *Iliade*, apud *Dionys. Halicarn. de Struct. Or. p. 32.*

Ἐνδ' οἱ μὲν ἐπ' ἄκραις πυρᾶς νέκυες ἔκειντο
 γῆς ἐπὶ ζένης, ὁρφανὸς τείχεα προλιπόντες
 Ἐλλάδος ιερῆς, οἷα μυχὸν ἔστιντος πατρῷς
 ἥβην τὸν ἔρατεινήν, καὶ ΚΑΛΟΝ ἥλιον ΠΡΟΣΩΠΟΝ.

Verbo alio modo usitatus est *Hipparchus*, in *Iliade Aegyptiaca*, ap. *Athen. Lib. III. p. 101.*

- - - - ἀλλὰ

Ἐν λοπάσιν μὲν εὐφράνει μήτρης ΚΑΛΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.

De pulchrâ Persei facie, *Simonides* posuit, in *Threno*, ex emendat. Cl. *Hermannii*, de metris p. 452.

- - - - πορφυρέα
 κείμενος ἐν χλανίδι ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΚΑΛΟΝ.

ἄνθος. *Lexicon Sangermanense* ap. *Ruhnk.* ad *Timaei Lex.* Plat. p. 153. ἄνθος - - - τὸ χρῶμα. In *Homerico hymno in Cerer.* 107. de Nymphis:

- - - - πουρήιον ἄνθος ἔχονσα.

De puerō aetate florente, *Theognis*, in Elegiae frag-
mento ap. *Athen.* Lib. VII. p. 310. dixit:

- - - - παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων.

Ruborem quoque in egregiā facie iuvenis, ἀγλαὸν
ἄνθος ἥβης, *Tyrtaeus* appellat, in Elegiā ap. *Lycurgum*
contr. *Leocr.* p. 227. cf. *Orpheus Argon.* 1336. —
Minime praeterire possum *Chaeremonis Tragici* lo-
cum, ex *Alphesiboeā* petitum, ap. *Athen.* Lib. XIII.
pag. 609. qui sic leviter refingendus:

Καὶ σώματος μὲν ὍΨΙΣ πατειργάζετο,
στίλβοντα λευκῷ χρώματι διαπρεπῆ,
αἰδὼς δ' ἐπερρύθμιζεν ἡπιώτατον
ἔρυθρημα λαμπρῷ προστιθεῖσα χρώματι.
ἡόμαι δὲ ηηροχρῶτες ὡς ἀγάλματος
αὐτοῖσι βοστρύχοισι ἐπεπλασμένοι,
ξουθοῖσιν ἀνέμοις ἐνετρύφων Φορούμενοι.

v. 1. *Athenaeus* habet ὄψεις. στίλβοντα. *Achaeus Ere-
trensis* ap. *Athen.* Lib. X. p. 414.

στίλβοτες ἄνθοι.

Suidae auctoritate retinui ἔρυθρημα. Ait enim Gram-
maticus: ἔρυθρημα — ἄνθος προσώπῳ ἐπιφύσμενον. Pudor
dictus ἡπιώτατος, *blandidissimus*, *suavissimus*; sic
blanda Venus, dicta à *Stesichoro* in *Helenā*, apud
Schol. Euripid. Orest. 250, ἡπιωδῶρος. cf. *Aeschylī*
fragmentum e *Iaculatricibus*, emendatum ab *Heathio*,
in *Observatt. in Tragic.* p. 161.

v. 5. Singulari etiam modo ἀγάλματα νόμης, *Euripides*
dixit in *Electrā* v. 875.

— — — οἵα δὴ γὰρ δόμοι κεύθουσι μοι
κόμης ἀγάλματ' ἐξενέγκωμα —

Ibid. 878.

Σὺ μὲν νῦν ἀγάλματ' ἔσειρε
κρατί·

Unde forte corrigendus v. 886. ubi legitur:

Ὥ οὐκαλλίγικε, πατρὸς ἐκ νικηφόρου
γεγὼς, Ὁρέστα, τῆς ὑπ' Ἰλίῳ μάχης
δέξας κόμης σῆς βοστρύχων ΑΝΑΔΗΜΑΤΑ.

Duriusculus est hic Anapaestus in fine Iambi. Scribe:

δέξας κόμης σῆς βοστρύχων ΑΓΑΛΜΑΤΑ.

Vox χρυσοφόρος, quae contra Wakefieldii opinionem, in *Lycophronide* servanda est, in memoriam mihi revocat Epigramma *Iubae*, Mauritaniae regis, quod ex *Amaranti Grammatici* *) de Scenā libro conservavit nobis *Athenaeus* Lib. VIII. p. 343. F. innumeris vitiis contaminatum.

Μὴ με λεοντῆος τραγικοῦ κεναρήφαγον ὥχος
χεύσσω γενέπιλης, εἰς κακὸν ἦτορ ὄρα.

*) Fuit *Amarantus Grammaticus* Alexandrinus. Quo tempore floruit incertum est. Ad antiquiores certe pertinere videatur. Eius liber περὶ σκηνῆς laudatur hic ab *Athenaeo*, et Lib. X. pag. 414. Idem est, qui teste Auctore *Etymol. M.* auctor fuit Commentarii in *Theocriti carmen Thalysia* inscriptum. (οὐ η ἐπιγραφὴ Λυκίδας η Θαλύσια.) vid. *Etym. M.* voce Διεκρανώσατε, et *Valck.* ad *Theocr.* Id. VII, 155. In *Scholtis* quae nunc existant in *Theocritum*,

eius nomen non occurrit. Memoratur etiam in *Etymologico Gudiano MS.* v. Ἀσπάλαθος. — ἕδος ἀκάνθης, εἴηται παρὰ τὸ σπῶ, σπάλαθος, καὶ ἀσπάλαθος. οὗτος Ἀμάραντος εἰς Θεόκριτον. Ἐπαφρόδιτος δὲ, παρὰ τὸ σπαλιεύειν ἐτυμολογεῖ. Vocem ἀσπάλαθος adhibuit *Theocritus* Id. IV, 57. Εν γὰρ ὅρε φάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι κομόωντι. Sub Nicandri nomine male hic versus laudatur ab *Etym. M.* pag. 156. 30.

ἢν μὲν γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ Φίλος, οὐδὲ τίνων δὴ
γῆρυν χρυσοβόλοις οὔασιν ἡγάσατο.

υῦν δὲ μέ χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ἔηρα
χώρησαν Φωνῆς γαστρὶ χαριζόμενοι.

Epigramma hoc à Brunkio in Analectis praetermissum, scriptum est à rege Iuba in tragicum Leontem, histriōnem, ὅτι πανῶς τὴν Τψιπύλην ὑπενίρνατο; cum male Hypsylen saltasset, ut Athenaeus ait. Caſaubonus, ex integroribus libris in hunc modum restituere conatus est:

Μή με Λεοντῆς τραγικοῦ τὸν ἀρείφατον ἥχον
λεύσσων Τψιπύλης, ἐς πανὸν ἥθος ὄρα.

ἢν μὲν γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ Φίλος οὐδὲ τίνος δὴ
γῆρυν χρυσοβόλοις οὔασιν ἡγάσατο.

υῦν δὲ μέ χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ἔηρα
χήρωσαν Φωνῆς, γαστρὶ χαριζόμενοι.

In animadversionibus haec scribit. „In primo disticho λεύσσων emendavimus ex libris, pro χεύσσων, quod in epte editum. Est autem sensus pro sensu positus. λεύσσων enim est, spectans, videns, atqui sonus non usurpatur oculis, verum auribus. τὸν ἀρείφατον ἥχον, fecimus ex illis πεναρήφαγον ἥχος, quod nihil significat. Illud interpretamur vocem malam, corruptam, et imperfectam, ut apud Plautum: *interfecta haec res est*. Apud Aristophanem (Ran. 985. Brunk.), τὸ τρύβλιον τέθνηκε μοι, pro κέκλασται, fractum est, imperfectum est, periit - - - vel, vocem asperam et bello convenientiorem quam theatro. Nam ita et vox ἀρείφατος potest capi. ἥθος Τψιπύλης, est vox, quā usus histrio cum ageret Hypsylen. Sed fuit cum distinguuerem post λεύσσων, et nomen Hypsyiae ad sequentia transferrem, hoc sensu: Si mala egit histrio

Hypsipylam, noli praeterea de nobili heroïnā male sentire, et ob inepti actoris peccata, illam putare ineptam aut stultam. Quarto versu ἡγάσατο legimus, consentientibus membranis, pro ἡγάσατο, quod versus non capit. χρυσοβόροις etiam pro χρυσοβόλοις emendamus. *Aurivoras* Midæ aures, eleganter si quid iudico, appellavit, et poëticè, quae propter auri famem illi sunt datae. Nota Midæ fabula. Imperitum autem musicarum rerum iudicem, Midæ aures habere, hoc est, asininas, venustissimum dictum est - - - quinto versu per χυτρόποδας κεράμους et ollas fictiles, intelligit *Iuba*: cibos elixos: per τήγανα ξηρὰ, pisces ταγηνιστοὺς, id est, frictos in saragine. In sexto χήρωσαν scribimus auctoribus libris, non χώρησαν.“

Quaedam omnino divinitus restituit in *Iuba* epigrammate *Casaubonus*, nonnulla vero non attigit. Duo priora disticha, egregiis adiutus *Casauboni* conjecturis, ita restituenda arbitror:

Μή με Λεοντῆς τρχγικοῦ ΚΙΝΑΡΗΦΑΓΟΤ οὐχού^τ
λεύσσων Τψιπύλης, ἐς πακὸν θέσις ὄρα.
ἢ μὲν γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ Φίλος, οὐδὲ τινὸς δὴ^τ
γῆρυν ΧΡΥΣΟΦΟΡΟΙΣ οὐασιν ἡγάσατο.

Iuba, Leonteum tragicum post infeliciter aetam Hypsylen loquentem inducit. Petit autem à spectatoribus, qui testes fuerant illius inscitiae, ne se propter male repraesentatam Hypsylen, tam artis suae rudem omnino fuisse putent. Gratus, ait, quondam Baccho eram, in Dionysiis forte spectaculis, at postquam gulæ cepi me tradere, cibi varii et multiplices vocem mihi ademerunt, quam sonoram habui. In

primi versū emendatione, *Casaubonus* longissime à *Iubae* fententiā aberravit. Agitur omnino de aliquo cibi genere, quo Leontei vox ademta est. *κινάρα* enim, Latinis *cinara*, genus cacti spinosī, cum nostrā *Artischocke* quodammodo comparandi, cibarium est fervidum, idoneumque ad libidinem ascendendam. vid. *Phanias* ap. *Athen.* Lib. II. p. 70. D. cnf. *Salmas.* *Exercit.* *Plin.* p. 226. Adhibitā hac emendatione patet jocus *Iubae*, dicentis, tragicum Leonteum, priusquam agebat Hypsylen, cacto se ingurgitasse et piscibus, quibus consumptis, suaviloquentiā equidem non splendere poterat. Recte, ni fallor, scripsi *χρυσοφόρως*. Bacchus enim anulis auriculariis ornatus. Sic saepius in Vasculis Graecorum pictis, ab *Hancavillio*, aliisque editis occurrit.

Vs. 11.

- - - οδυρόμενον παρακοῖτην.]

Inconsolabilem insatiabilemque luctum, quo mortem Regillae prosequutus est *Herodes*, multis describit *Philostratus* in eius vitā. Non defuerunt tamen, qui fictum illum luctum fuisse contenderent. Hoc nomine reus quoque actus est à *Braduá*, Regillae fratre, at absolutus. Falsum fuisse crimen adstruere conatur *Philostratus*. cnf. *Salmas.* et *Viscont.* Cum porro *Herodes* secundum Consul fieri posset, noluit, et hoc coniugis manibus tribuit, quod eam scilicet lugeret. Memorat etiam *Philostratus*, Herodem totam domum et parietum picturas, nigris induisse velis, quae res tum nova erat.

Vs. 13.

Οὐνεκά οἱ παῖδες μὲν ἀμύμονος ἐπι μεγάροις
Ἄρπυιας Κλωθῶες ἀνηρέιψαντο μέλαινα
ἡμίσεας πλεόνων. —]

Opinio apud antiquos obtinebat, subitâ morte extintos, à diis rapi inferis, à Plutone, Proserpinâ, aliis. Hac certe persuasione se et alios consolabantur, quoties quis in natando, venando, aliove modo perierat; in primis, si corpus non inveniretur, fluctibus submersum, vel à feris comedum. Iam *Homerus*, quem forte ante oculos habuit *Marcellus*, Od. α', 241.

Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἈΡΠΤΙΑΙ ἈΝΗΡΕΙΨΑΝΤΟ.
Ωἴχετ' ἄιστος, ἄπιστος, ἐμοὶ δ' ἔδύγας τε γόσις τε,
Κάλλιπεν.

Od. ν', 76.

τόφρα δὲ τὰς κούρας ἈΡΠΤΙΑΙ ἈΝΗΡΕΙΨΑΝΤΟ,
καὶ ρ' ἔδοσαν στυγερῆσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν.

Scholiastes: "Ἄρπυια, δάμουνες. η ἄγεμοι ἀρπακτικοί.

De Aurorâ, Od. ο', 250.

ἀλλ' ἦτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἡρπασεν Ἡώς,
κάλλεος ἔνεκα οἶο, οὐδὲ ἀτανάτοισι μετείη.

Epigramma DCCIX, in *Analect. Brunk.* T. III.
pag. 304.

ΝύμΦαι Κρηνᾶτε με συνήρπασαν ἐπι βίότοιο,
καὶ τάχα που τιμῆς ἔνεκα τοῦτ' ἔπαθον,
νηπίη, οὐδὲ δυοῖν ἑτέοιν τέλος ἐξανύσασα,
Φιλησίη τὴν κλῆσιν, Αὔσονίς γένεσ.

Callimachus, in *Analect. Brunk.* T. I. pag. 470.

Ἀστακίδην τὸν Κρῆτα τὸν αἰπόλον, ἡρπασε ΝύμΦη
εξ ὅρεος· καὶ νῦν ιερὸς Ἀστακίδης.

IN SECUNDAM INSCRIPTIONEM. 133

οὐκέτι Δικταίγσιν ὑπὸ δρυσὶν, οὐκέτι Δάφνιν
ποιμένες, Ἀστακίδην δὲ αἰὲν ἀεισόμεθα.

cnf. *Jacobs* in Antholog. Graec. T. I. P. II. pag. 301.
Caeterum cum Marcello conferendum venustissimum
epigramma ap. *Brunk.* Analect. T. III. p. 305. cnf.
Toup. in *Theocriti* Syracus. p. 329.

Poëta noster Parcas vocat ἄρπυίας κλωθῶας. Κλωθῶ,
una e Parcis, et sic omnes quoque dictae. *Hesychius*:
Κλῶθες — αἱ μοῖραι. ubi *Salmasius* putabat legendum
esse Κλωθῶες. Sed Κλῶθες vera lectio est, *Codicis*
Marciani et antiquarum edd. nam *Homero* dictae
Parcae κλωκλῶθες, Od. γ', 197.

- - - - - ἐνθα δὲ ἔπειτα
πέσεται ἀσσα οἱ ἄσσα, πατακλῶθες τε βαρεῖα,
γεινομένω νήσαντο λίνω, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

Scholia festi: τὸ δὲ κλῶθες ἡ πατακλῶθες μεταπλασμὸν ἔπει-
θεν ἐκ τοῦ αἱ κλωθοὶ, οὖν εὐθεῖα ἡ Κλωθώ. δῆλοῖ τε τὰς μοῖρας
παρωνομασθείσας ἀπὸ μιᾶς αὐτῶν τῆς Κλωθοῦς. v. *Ernesti*
ad *Hom.* l. c. Observat *Viscontius* ad h. l., in num-
mo Imperatoris Diocletiani, tres Parcas et quidem
nentes, repraesentatas esse, cum inscriptione: *Fatis*
victricibus. vid. *Viscont.* p. 81. — ἀνηρέψαντο est ver-
bum Homericum, illustratum ab *Albert.* ad *Hesych.*
voc. ἀνερίψαντο et ἀνηρέψαντο, ex *Iliad.* υ', 234. et
Od. α', 241. itemque *Hesiodo* et *Appollonio*. Adde
Orph. Argon. 288. v. 15. ήμίσεας πλεόνων. Quatuor
liberos Herodi tribuit auctor Inscriptioonis, dissentit
vero *Philostratus*. Difficultates ex hac dissensione et
varietate ortas, expositiae in not. (ii), ad *Vit. Herod.*
Attici.

Vs. 17.

σΦιν νηληγε.]

Lapis exhibit: σΦιν νηληγε, omissa litera γ. Passim similares observati sunt errores in Inscriptionibus et aucto-ribus antiquis. In Inscriptione ap. *Chishull*, Antiq. Asiat. pag. 98. lin. 35. legitur: ΤΑΣΤΗΛΑΣ, pro ΤΑΣ ΣΤΗΛΑΣ. p. 102. lin. 18. ΤΙΣΤΟΧΑΖΟΙ-ΤΟ, pro ΤΙΣ ΣΤΟΧΑΖΟΙΤΟ. In Codd. MSS. non infrequens error. vide exempla ap. *Pierzon*. Verisim. I, 9. pag. 107. Non absimilis huic errori corruptela in *Aeschyli* loco ex *Heliadibus*, apud *Athen.* Lib. XI. p. 469. Ibi legitur: ἐνθ' ἐπὶ δυσμῶς ἵσου πατρὸς Ἡφαιστοτευχὲς δέπας, ἐν τῷ διαβάλλων κτλ. Anapaestii duo miserrime depravati sunt. Legendum:

"Ἐνθ' ἐπὶ δυσμῶς ΣΟΤ πατρὸς Ἡφαι-
στοτευχὲς δέπας, ἐν τῷ διαβάλλων
κλ.

Concursus duarum literarum σ, errorem protulit. Caetera quae sequuntur tam corrupta sunt, ut nihil intelligam. Hac opportunitate, de nonnullis poëtarum locis, ubi tales errores librariorum observavimus, nobis animadversa communicabo. In *Aristophanis Lysistratā*, v. 518. ait mulier:

— — — πᾶς ταῦτ', ὁ νερός, διαπράττεσθ' ὡδὸς ἀνοήτως;
οὐδὲ ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας φάσκεν ἄγε εἰ μὴ τὸν στήμονα
νῆσεις,
ὅτοτύξει τοι μακρὰ τὴν κεφαλήν.

Mi vir, qui fit, ut haec tam stulte agatis? At ille statim limis me intuens dicebat: *Nisi subtemen neveris, dolebit tibi caput diu.* Brunk. in Notis, p. 37. bene monuit haec: „Corrupte vulgo legitur hic versus tum quoad metrum, tum quoad Φράσιν:

‘Ο δὲ μ’ εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, καὶ μὴ τὸν στήμονα
νήσω —

persanatum eum fore credidit *Orvillius* ad Charit. p. 506. si legatur Φάσκεν. Sed non animadvertis absurdum esse καὶ μὴ νήσω. Nullus hic locus esse potest copulae. Regii vocem ἔφασκε omittunt: praeterea in A. scriptum ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις, quod postremum verissimum est: unde maximam partem optime reposui:

‘Ο δ’ ἔμ’ εὐθὺς ὑποβλέψας Φάσκεν ἄν: εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις.“

Ob librarii errorem, Viri docti veram lectionem non adsequuntur sunt. Credo legendum esse:

‘Ο δ’ ἔμ’ εὐθὺς ὑποβλέψας ἈΝ ἘΦΑΣΚ, εἰ μὴ τ. σ. ν.
Quid est, quod aut reliquis non bene respondeat, aut Aristophanéum dicendi genus minus deceat? Excusatiam nonnulla alia in *Aristophane*, virorumque doctorum observationes. In Thesmophor. 225., Mnesilochus ait:

- - - εἰς τὸ τῶν σεμνῶν θεῖν.

Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δίημητρά γ’, ἐνταυθοῖ μενῶ
τεμνόμενος.

Ne minimam quidem hoc loco particula γε vim habet, ad quam caeterum, ut recte observavit Cl. Jacobs in praef. ad Exercitatt. Critic. p. XX., configere solent, qui versus mensuram aliter explere non possunt, Critici. Ubi acumen Brunkii? Legendum sine controversia:

Οὐ γὰρ, μὰ τὴν ΔΗΜΗΤΡ, ΕΤ’ ἐνταυθοῖ μενῶ.
Aristophanes talem emendationem postulare videtur, nam in Nub. 814. ait:

Οὐ τοι, μὰ τὴν Ομίχλην, “ΕΤ’ ἐνταυθοῖ μενῆς.

Vesp. 1442.

Οὐ τοι, μὰ τὴν ΔΗΜΗΤΡ', ἘΤ ἐνταυθοῖς μενεῖς.

Aves. 1443.

Οὐ τοι, μὰ τὰς οεχοῦδας, ἘΤΙ σοῦ σχήσομαι.

E meā opinione locus quoque corruptus, in Equit.

460.

Ταυτὶ, μὰ τὴν Δῆμητρά, μ' οὐκ ἐλάγθανε
τεκταινόμενα τὰ πράγματ'. ἀλλ' ἡπιστάμην
γομφούμενά γε τὰ πάντα καὶ κολλώμενα.

Liber Ravennas vs. 3. ita exhibet:

γομφούμεν' αὖ τὰ πάντα καὶ κ.

Omnino illud γε à librario intrusum, deest etiam in antiquis Edd. Miror *Invernizzium*, cui optima copia data, emendandi multa illustrandique alia, nihil hic monuisse. Legendum puto:

γομφούμεν' ΑΤΤΑ πάντα καὶ κ.

Transeamus ad loca nonnulla poëtarum apud *Athenaeum*. *Lycophron*, magis Cassandra suā, quam aliis carminibus notus, Satyram in Menedemum, Eretriae sectae principem aliquosque philosophos scripsérat, e quā elegantissimum locum, at valde depravatum, conservavit nobis *Athenaeus*, Lib. X. p. 420. quem sic partim e *Toupii* partim e meā sententiā scribendum esse existimo:

Παῖδες κρατίστου πατρὸς ἐξωλέστατοι
ἔγω μὲν ὑμῖν, ὡς ὄρχτε στρηγνιῶ.
δεῖπνον γὰρ οὗτ' ἐν Καρίᾳ, μὰ τοὺς θεοὺς,
οὗτ' ἐν Ρόδῳ τοιοῦτον οὗτ' ἐν Λυδίᾳ,
κατέχω δεδειπυηκάς, Ἀπολλον, ὡς καλόν!
* * * * * * ἀλλὰ καὶ κυλίχνιον
ὑδαρὲς ὁ παῖς περιῆγε τοῦ πενταβόλου

ἀτρέμα παρεξεστηκότος, ἀλιτήριος
καὶ ΔΗΜΟΚΟΙΝΟΣ ἐπεχόρευε δαψιλῆς
θέρμος, πενήτων καὶ τρικλίνου συμπότης.

*Improbi filii, patris optimi,
ego, ut adspicitis, hic vobiscum lascivio.
Nullā etenim per deos coenā eiusmodi
nec Cariā, nec Rhodi, nec Lydiā
acceptus sum, Apollo, quam splendida!
* * * * * pocillum etiam
aquā impletum, puer praebuit, emptum obo-
lis quinque,
vini subvapidi; infamis
plebeiusque saltabat lupinus,
multus, inopum triclinio compotor.*

versu 6. in Athenaeo legebatur:

ἄλλὰ καὶ πολίκιον ὑδάρες
ο πᾶς περιῆγε.

adhibui *Toupii* emendationem:

* * * * ἄλλὰ καὶ πολίχνιον
ὑδάρες.

vid. eius Emendat. in Suid. T. II. p. 277. Quod hic habes πενταβόλου, ad poculi vilitatem pertinere mihi videtur, ad vinum vero transtulit *Toupius*, qui acute vitiosum in Athenaeo, ἀτρέμα παρεξεστηκός, in ἀτρέμα παρεξεστηκότος mutavit. οἶνον enim παρεξεστηκότα, *viliissimum et subvapidum*, *Lycophron* vocat, quomodo etiam *Aristides*, et alii à *Toupio* laudati. De voce ἀλιτήριος consule *Interpp.* ad *Hesych.* h. v. *Spanhem.* ad *Callim.* p. 80. *Ruhnk.* ad *Tim.* Lex, *Plat.* p. 24. Infelicititer ni fallor tentavit v. g. *Toupius*, qui sic legitur in *Athenaeo*:

καὶ δημόνιος ἐπεχόρευε δαψιλῆς
θέρμος.

putat legendum esse:

καὶ δημόλοιχος ἐπεχόρευε δαψιλῆς
θέρμος.

Vera lectio est δημόνιος. Est enim θέρμος δημόνιος, *cicer plebeium, infame*. Proprie δημόνιος est *tortor*. Herodianus Grammaticus ad calcem *Phrynichi*: Δημόνιον — ὁ στρεβλῶν καὶ βασανίζων. Ammonius voc. Δήμιος. δήμιος καὶ δημόνιος διαφέρει. δήμιος γάρ ἐστιν ὁ ἀνώρων τοὺς καταδίκους. δημόνιος δὲ ὁ βασανίζων. cf. ib. *Valk. Pollux. Lib. VIII, 71.* et Commentatores, quibus adde *Maussac. ad Harpocrat. v. δημίοιος. Cyrillus Lex. MS. δημόνιον* — — τὸ δημόσιον. *Eustathius ad Od. Σ. T. III. p. 1835. ed. Rom.* ubi copiosus est de titulis, hominibus misellis datis, ait: — — — εξ οὗ σκῶμμα πονηροῖς ἐπέκειτο, τὸ δημόνιος. Cicer est συμπότης πενήτων καὶ τρικλίνου. Sic *sallem in Cassandra, 135.*, ξένοις σύνδορπον dixit:

— — — τὸν ξένοις
σύνδορπον Αἰγαίων αγνίτην πάγον.

ubi vid. *Schol. Lupini vilissimum pauperum et philosophorum cibus. v. Burmann, ad Petron. c. 14. Verbo ἐπεχόρευε, eodem modo usus Diphilus apud Athen. Lib. VI. p. 230.*

Εἰς τὸ μέσον ΕΠΕΧΟΡΕΤΣΕ σαπέρδης μέγας.

Refert *Athenaeus*, ex eodem *Lycophrone*: ἐξῆς δὲ Φησὶν, ὅτι ζητήσεις ἥσαν παρὰ πότου,

— — — τράγημα γάρ
ὅ σωφρογιστῆς πᾶσιν ἐν μέσῳ λόγος.

ιστορεῖται δὲ καὶ ὅτι πολλάκις συγόντας αὐτοὺς, ἐπὶ πλεῖον,

οἱ ὄρνις πατελάμβανε τὴν ἔω παλῶν, τοῖσι δὲ οὐδέπω νόρος.
Deinde vero inter potandum quaestiones ait propositas,

- - - bellarium enim
sapiens sermo in medio habitus.

Narratur quoque, saepenumero accidisse, ut congressi longius sermones cum protraherent, gallus Auroram denuntians, eos suis disputationibus nondum satiatos interpellaret. Haereo, ut verum fatear hoc loco, nam disiecta membra poëtae in versus ordinare, impossibile fere est. Caeterum verbis τοῖσι δὲ οὐδέπω νόρος, è Lycophrone petitis, uititur conviva ap. Athen. Lib. X. p. 445. σὺ δὲ παροιῶν καὶ μεθύων οὐδέπω νόρον ἔχεις. Ipse Lycophon in incertâ tragœdiâ apud Stobaeum, Tit. CXX. p. 491. Grot. οὐ γὰρ ἔστ' αὐτοῦ νόρος. Duo versus Lycophronis, paullo emendatores, leguntur etiam in Diogene Laertio, in Menedemo, Lib. II. sect. 140. pag. 161. Menag. - - - ἀπαντα Φησὶν οἱ Λυκόφρων ἐν τοῖς πεποιημένοις ΣΑΤΥΡΟΙΣ αὐτῷ, οὓς ΜΕΝΕΔΗΜΟΝ ἔπειγραψεν, ἐγκώμιον τοῦ Φιλοσόφου ποιήσας τὸ δρᾶμα. ὃν καὶ τινα ἔστι τοιαυτὶ

‘Ως ἐκ βραχείας δαιτὸς ή βαιά κύλιξ
αὐτοῖς κυκλεῖται πρὸς μέτρον· τράγημα δὲ
οἱ σωφρονιστὴς τοῖς φιληκόοις λόγος.

Aliter ergo ab Athenaeo, aliter à Diogene Laertio, locus Lycophronis laudatur. Fuit forsitan duplex recessio poëmatii. De Menedemo philosopho vide eruditam disputationem, in observationibus ad versionem τῶν LXX. Danielis, pag. 490. (Rom. 1773.) κυκλεῖν, haud dubie hic significat, *in orbem distribuere*, κύλω χορεύειν, ut Antiphanes Comicus dixerat ap. Athen.

in Epitome Casaubon. p. 781. ex emend. Valkenarii ad *Callimachi elegiaca*, p. 258.

- - - - χρυσοκόλλητον δέπας
μεστὸν, κύκλῳ χορεῦον.

Verbum προκυκλέν, tali significatione occurrit in *Chelidonistiarum carmine*, ap. *Athen. Lib. VIII. p. 360. C.* quod sic legendum:

ἢ λαθ', ἢ λαθε χελιδών, καλὰς ὥρας
ἄγουσα καὶ καλοὺς ἐνιαυτοὺς,
ἐπὶ γαστέρα λευκὴ, καὶ πίναται μέλαινα
παλάθαν οὐ ΠΡΟΚΤΚΛΕΙΣ;
ἐκ πίονος οἴκου;
οἴκου τε δέπαστρου
τυροῦ τε κάνιστρου
καὶ πυρῶν;

vid. Cl. Hermann de metris p. 337. *Athenaei lectio-*
nem προκυκλεῖς, servandam puto, quam nullo iure
Casaubonus et Meursius reūcere voluerunt. Iam vero
et sequentem locum, levi mutatione et probâ distinc-
tione donatum, hic ad partes vocabo:

πότερ' ἀπίσωμες, ἢ λαβώμεθα;

εἴ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἔασομες
ἢ τὰν Θύραν Φέρωμες, ἢ τὸ ὑπέρθυρον
ἢ τὰν γυναικα, τὰν ἔσω καθημένην
ΜΙΚΚΑ μὲν ἔστι, ράδιος μιν οἴσομες
αὖ δὴ Φέρης τι, μέγα τι ΣΟΙ δὴ καὶ Φέροις,
ἄνοιγ' ἄνοιγε τὰν Θύραν χελιδόνι,
οὐ γὰρ γέροντες ἔσμεν, ἀλλὰ παιδία.

Emendationes meas vix cuiquam displicere posse ar-
bitror. v. 4. pro μικρὰ, scripsi μικνὰ, postulante Doricā

dialecto; Dores enim, teste *Gregorio*, de dialect. Dor. p. 130. τὸ μικρὸν MIKKON λέγουσι, laudato in testimonium loco *Theocr.* Id. V, 66. cf. Id. VII, 64. XV, 12, 42. etc. Eadem formā usus *Callimachus* ap. *Etym. M.* p. 582.

'Αεὶ τοῖς μίκνοις MIKKA διδοῦσι θεοῖ.

vid. *Fragm. Callimachea*. CLXXIX. Bentl. et XXXV. p. 294. *Valken.* cf. *Hymn. in Cer.* 111. *Boeotus*, in *Aristoph.* *Acharn.* 909.

ΜΙΚΚΟΣ γα μᾶκος οὗτος.

Μικύλα, occurrit in *Moscho*, Id. I, 13. ed. Jacobs. *Etym. M.* p. 587. Μικκίλος (l. Μικκύλος), μικρὸς, ὑποκοριστικῶς. *Phot. Lex. MS.* Μίκκαιον — μικρότατον. v. *Eustath.* ad Iliad. ε'. pag. 610. *Aelius Dionysius* ap. *Eustath.* ad Iliad. β', p. 217. usum verbi Ionibus tribuit; at *Eustathius* ipse ad Iliad. ε'. pag. 610. recte Aeolicum vocare iubet. Versus 5., ita ab *Athenaeo* exhibitus:

ἄν δὴ Φέρης τι, μέγα δὴ τι καὶ Φέροις.

Sed metrum claudicat. *Barnesius* ad Homeri Εἰρεσιώνην, ita emendat:

- - - - , μέγα τι μοὶ δὴ καὶ Φέροις.

Cl. *Ilgen*, (in *Opuscul. philolog.* T. I. p. 168.) contra, scribendum putat:

- - - - , μέγα τι δή μοὶ κεν Φέροις.

At sine dubio legendum est:

- - - - , μέγα τι ΣΟΙ δὴ καὶ Φέροις.

Si quid nobis adfers, magnam tibi quoque gratiam paras. Elegantissime Graeci dicunt μέγα τι Φέρειν, et μέγα τι ποιεῖν, pro gratiam reddere, referre gratiam alicui, aut remunerari rem. μέγα κακὸν ποιεῖν, pro malo adfiscere, mulier dixit ad moechum suum,

in Locrico luxurioso carmine, quod Athenaeus conservavit, Lib. XV. p. 697. B.

Μή προδῶς ἄμπει μετεύω πρὸν τοῖς μόλευ καῖγον, ἀνίστω.

Μή κακὸν μέγα ποιήσῃς τοῖς με τὰν δειλάκραν.

Ἄμερα τοῖς ηδη τὸ Φῶς διὰ τᾶς Θυρίδος οὐκ ἐσορῆς;

Sic locus distinguendus, solutā oratione Athenaei immixtus. v. i. male erat ἄμμι. *Hesych.* δειλάκρα. δειλαίζ. *Etym.* *Gudian.* *MS.* δειλακρέιων, ὁ δειλὸς. Ἀριστοφάνης, ὁ δειλακρείων πῶς ηλθες - - - ἔργηται τοῖς δειλακροῖς τοῖς δειλάκρα.

Vs. 18.

πρὸν περ γηραιῆσι μιγῆμεναι ἡλακάτησι.]

Verbum μίγνυσθαι, pro πελάσαι, *appropinquare*, possum esse, observavit *Visconti*. Idonea probatio e *Homero* petenda. v. *Iliad.* ω', 91. γ', 206. *Od.* ε', 386. ζ', 136. γ', 246. Eleganter γηραιῆσι ἡλακάταις μιγῆναι, de iis dicitur, qui *ad senectam proveniunt*. Similiter locutione *Martialis*, *breves colos* dixit, de vita brevi ac non diuturnā. Lib. IX, 18.

*Latonae venerande nepos, qui mitibus herbis
Parcarum exoras pensa, brevesque colos.*

Animadversione praeterea dignum, ἡλακάταις hic ab auctore dici, non ἡλακάτην, quamvis de unius vita satoque agatur, ut à *Martiale*, *colos*; non colum. Lib. VII, 46.

*Non tulit invidiam nigri regnator Averni,
et fatis raptas reddidit ipse colos.*

Vs. 19.

ἐπίγρον.]

Pro solatio, ad consolationem ipsi, ἔστειλεν, ἔδωκεν Imperator. Vocem ἐπίγρον inauditam esse bonis scripto-

ribus, *Brunk* monuit ad *Analect.* T. III. pag. 112 et 220. Idem esse ac ἐπιῆρχον credidit *Visconti*. Fallitur vir doctissimus, praeterea omnino alia ratio habenda *Homerici* ἐπίηρχα Φέρειν. Voce ἐπίηρχ, ut substantivā et neutrius generis usum fuisse *Antimachum Colophonum*, ex *Hesychio* patet. Ἐπίηρχ. τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν μεγάλην, η ἐπ τῆς περιουσίας· ὡς Ἀντίμαχος. Hoc ergo contra eos est, qui omnino vocem e graecitate eliminant, ut *Interpp. ad Hesych. v.* η ῥα. et *Brunk. l. l.* In tanto quidem naufragio Graecorum poëtarum, quorum quantilla pars servata fuit, non licet tam audacter aliquid mutare, non decet, quidquid unus et alter Criticorum faciant. Acuta est de voce ἐπίηρχ obseratio Cl. *Wolfii*, in Praef. ad *Hom. Iliad.* p. XXI. „In primis“ ait „saepe à librariis praepositiones verbis male appictae sunt, quae separatim scribi debebant, tum maxime, cum praepositio aliqua post suum nomen posita, aliove modo per tmesin ab eo avulsa erat - - - Retulerant in iis dudum *Interpp. ad Hesych. T. I. p. 1648.*, verbum ἐπίηρχ, *Iliad. 2', 572. 8.* in quo επι ab ηρχ distractum, ad Φέρειν referri docuerunt. Sed et hic diversas fuisse Grammaticorum sententias, Glossographi Graeci arguunt. Probabilem quidem illam observationem hoc facit, quod afferunt, ηρχ Φέρειν alibi vel nude esse, vel praepositionem si adsit, interdum ab ηρχ divulsam et alii vocabulo iunctam occurrere; ut, *Od. γ', 164. π', 375.* Addi poterat similis forma *Hom. χάριν Φέρειν τινί*, favens iis, qui ηρχ substantivum esse putant. At vero mox eadem dubia redditur loco *Od. τ', 343.* Οὐδέ τι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρχυται θυμῷ γίγνεται. Nihil nostram quaestionem iuyat

altera ibi lectio ἐπίηρ' ἀνὰ θυμῷ, merito improbata ab *Eustathio*. Quod si et hic ἐπὶ scripturā separare velles, ab ἡρανα, unde contractum videtur ἡρα adiectivum, nec id facile alicui probares, cum sic ἐπὶ ad γίγνεται trahendum esset. Probare autem *Aristarchus* videtur vulgatum ἐπίηρα. vid. *Etym. M.* p. 359, 43. *Schol. Wassenb.* p. 185. et *Eustath.* p. 152. ubi inceptae derivationis ab ἡρ, in *Etym. M.* primo loco positae, auctor laudatur *Herodianus*.“

Vs. *ibid.*

- - - - οδυρομένω ἀκόρητον.]

vide quae supra ad v. 11. monui.

Vs. 20.

Καὶ βασιλεὺς, Διὸς πατρὶ Φυὴν καὶ μῆτιν ἔσικας.]

Est Marcus Aurelius Antoninus Philosophus. Tempore Antoninorum primum adflueverunt Graeci, Augustos Augustasque salutare βασιλεῖς et βασιλίσσας, quem usum magnâ eruditionis copiâ illustravit, *Spanhem. de Usu et Praest. Numism. Disert. XII.* p. 398. 400.

Vs. 21.

- - - εἰς Ὀκεανὸν θαλερὴν ἔστειλε γυναικα.]

Insulae fortunatae, in Oceano à veteribus positae. vid. *Salmas. et Viscont.*

Vs. 25.

Αὐτὰρ ὁ ἀστερόεντα περὶ σφυρὰ παιδὶ πέδιλα δῶκεν ἔχειν, τὰ λέγουσι καὶ Ἐρμάνηα Φορῆναι ηὔος ὅτ' Αἰνέαν πολέμου ἐξῆγεν Ἀχαιῶν, νύκτα διὰ ἐνοφερῆν.]

In gratiam ac solatium *Herodis*, imperator M. Antoninus, eius filium senatorem fecit. ἀστερόεντα πέδιλα,

vocat *calceos lunatos*, quibus luna adfusa erat; quod patriciorum insigne. vid. *Salmas*. Fuere, qui putarent, semicirculum illum, qui adfuebatur calceis patriciorum, non lunulam referre, sed notam centenarii numeri, quod initio tot Senatores fuerint. Auctor est *Isidorus*, Orig. Lib. XIX. c. 34. haec monens: „*Patricios calceos Romulus reperit quatuor corrigiarum, affutaque lunā, his soli Patricii utebantur. Luna autem in eis non sideris formam, sed notam centenarii numeri significabat, quod initio patricii, senatores centum fuerint.*“ *Philostratus*, de Herodis filio verba faciens, ornamentum in calceis, ἐπισφύριον ἐλεφάντινον μηνοειδὲς vocat.

Quam *Marcellus* dat historiam originis, adfendi patriciorum calceis lunam, apud nullum alium auctorem, eorum qui nunc exstant, occurrit. Fabulam ergo, aut, ut *Salmasius* putat, ex iis hausit poëta, qui τὰ Αἴτια scripsérunt, quorum praecipui memorantur, inter Graecos *Callimachus*, inter Latinos, *Varro*; aut, quod probabilius e *Viscontii* sententiâ, ex deperditis auctoribus τῶν παραλειπόμενων. *Virgilius*, ad locum aliquem incerti auctoris τῶν Τρῳῶν respxisse videtur, ubi haec fabula exposita erat, referens, siellam coelo delapsam, viasque lectantem praeluxisse Aeneae, et Idaeâ se sylvâ condidisse, eâque duce, Aeneam et socios salvos ad eum locum pervenisse, ubi se condiderat. Sic autem ille, Aen. II, 696.

- - - - *de coelo lapsa per umbras*
Stella facem ducens multâ cum luce cucurrit.
Illam, summa super labentem culmina tecti,
Cernimus Idaeâ claram se condere silvâ.

*Signantemque vias; tum longo limite fulcus
Dat lucem, et late circum loca sulfure fumant.*

Sanctum sidus, paulo post vocat, v. 699.

*Hic ergo victus genitor se tollit ad auras
Adfaturque deos, et sanctum sidus adorat.*

Poëta noster, non stellā, sed Mercurio duce, qui stellam in lunae modum talaribus infixam habebat, Aeneam Idam petiisse, et in tutum se recepisse scribit: et in eius rei memoriam Aeneadas stellae illius vel lunae figuram calceis suis adsuisse: quod postea nobilitatis insigne fuit Romanis. *Quintus Smyrnaeus*, non stellam, nec Mercurium stelligera habentem talaria, sed Venerem ipsam ducem Aeneae fuisse tradit, cum Troiae fugeret incendium. Totus *Quinti Smyrnaei* suavissimus locus, paulo emendatius à Rhodomano scriptus, ita se habet, Lib. XIII, 13. sq.

- - - - ὡς πᾶς ἐσθλὸς ἀμύμονος Ἀγχίσαο
ἄπτυ λιπῶν, δηϊοῖσι καταιθόμενον πυρὶ πολλῷ
νιέα, καὶ πατέρα σφὸν ἀναρπάσας, Φορέεσκε,
τὸν μὲν ἐπὶ πλατὺν ὄμον ἐφεστάμενος κρατερῆς
χερτ, πολυτλήτῳ ὑπὸ γήρᾳ μοχθίζοντα.
τὸν δ' ἀπαλῆς μάλα χειρὲς, ἐπιψαύοντα πόδεσσι
γαίης, οὐλομένου δὲ φοβούμενον ἔργα μόθοιο
ἐξῆγεν πολέμοιο δυνηχέος· ὃς δ' ὑπὸ ἀνάγκης
ἐκρέματ' ἐμπεφυώς ἀπαλὸς πᾶς· ἀμφὶ δὲ δάκρυ
χεύατο οἱ ἀπαλῆσι παρειάσιν· αὐτὰρ ὁ νεκρῶν
σώματ' ὑπέρθορε πολλὰ θοοῖς ποσὶ· πολλὰ δ' ἐν ὅρφυῃ
οὐκ ἐθέλων στείβεσκε· Κύπρις δ' ὅδὸν ἥγεμόνευεν,
υἱωνὸν, καὶ παῖδα, καὶ ἀνέρα πήματος αἰνοῦ
πρόφρων ῥυομένη· —

Tryphiodorus, qui ex eodem forte hausit fonte, ita
breviter ait Excid. Il. 643.

Αἰνείαν δ' ἔκλεψε καὶ Ἀγχίσην Ἀφροδίτη,
οἵτερους γέροντας καὶ νίσα, τῇλε δὲ πάτρης
Αύσονίην ἐπένασσε —

In *Tabulā Iliacā*, conspicitur Mercurius, Aeneam cum familiā suā e Troiae excidio abducens. Viri docti vero qui tabulam illustravere, *Fabrettum* dico, *Bergerum* et *B. de Montfaucon*, non nostri poëtae locum adtulerunt, in quo diserte narratur, Aeneam Mercurii ductu evasisse. In gemmā, ap. *Augustin. Gemm. T. II. n. 3.* fuga repraesentata est Aeneae, ibique Mercurius dux, stellam in fronte gerit, lunari formā, radiosam. cf. *Mus. Stosch. Cl. II. n. 385.*

Vs. 25.

- - - - πολέμου ἐξῆγεν Ἀχαιῶν,
νύκτα διὰ δυοφερήν.]

Quintus Smyrn. Lib. XIII, 326.

- - - - οὐλομένου δὲ Φοβούμενον ἔργα μόθοιο
ΕΞΗΓΕΝ ΠΟΛΕΜΟΥ δυσηχέος - - -

Vs. 27.

Παμφανόων ἐνέκειτο σεληνάγης κύκλος ἀνγῆς.]

Lacunam in lapide:

- - - ΣΕΛ - - - Σ ΚΤΚΛΟ - - -

facili, verā, et ab omnibus probatā coniecturā, sic *Salmasius* explevit:

Παμφανόων ἐνέκειτο σεληνάγης κύκλος ἀνγλης.
habuit enim vir doctissimus in mente, versum *Apol-*
lonii Rhodii, Lib. IV, 167.

Ως δὲ σεληνάγην διχομάνιδα παρθένος ἀνγλην.

K 2

Ομηνο ἄγλη saepissime de fulgore solis et lunae dicatur. Poëta incertus apud *Alexandrum Grammat.* p. 639. Ald. - - - ο Σμίνθις Ἀπελλον, τίνα χρὴ προσετεῖν πρότερον, ἥλιον, καὶ πηγῆν τῆς οὐρανίου ταύτης αἴγλης. *Visconti*, magis in fine probat verbum αὐγῆς, quia concursio syllabarum κλος et γλης dura est. αὐγαὶ fere semper Soli tributae. v. *Homer. Iliad.* π'. 188. θ', 480. *Od. β'*, 181. ζ', 98. λ', 496. *Mimnermus* ap. *Stob.* p. 536. *Tragicus* ap. eund. p. 401. *Auctor Paeanis* ap. *Athen.* Lib. XV. p. 696. poëta incertus ap. *Plutarch.* Opp. T. II. p. 827. De lucernarum radiis vocem adhibuit *Philoxenus* in *Coenā*, ap. *Athen.* Lib. IV. p. 147. A. et de oculorum fulgore, *Lycynius Chius* ap. eund. Lib. XIII. p. 564. Non minus Lunae radii αὐγαὶ, dicti. vid. *Tryphiod.* 509. ibique Interpp. Hinc Luna, Σελήνη καταυγάστειρα dicta, in *Hymno Orphico*, VIII, 6. cf. *Hymn. Homeric.* VIII, 13. — κύκλος et κύκλω Σελήνης etiam poëtis in usu, quando de Lunā plenā sermo. *Aesopus*, in *Analect.* Brunk. T. I. p. 76.

ἥδεα μὲν γάρ του τὰ φύσει παλὰ, γαῖα, θάλασσαι
ἄστρα, ΣΕΛΗΝΑΙΗΣ ΚΤΚΛΑ καὶ ἥλιον.

Ad quem locum Cl. *Jacobs*, laudat *Leonid. Tarentin.* Ep. XLIX. ἡρὰ ΚΤΚΛΑ ΣΕΛΗΝΗΣ, et λαμπρὸς ἥλιον ΚΤΚΛΟΣ apud *Sophocl. Antig.* 416. Adde *Eurip. Phoen.* 181. ΧΡΥΣΕΟΚΤΚΛΟΝ φέγγος, et *Sophoclis* locum ap. *Achillem*, in vita Arati p. 122. a. ubi legitur, στρέφοντα ΚΤΚΛΟΝ ἥλιον.

Vs. 28.

Τὸν δὲ καὶ Αἰνεάδα ποτ' ἐνερράψαντο τεθῆμαι
νίασιν Αὔσονίων εὐηγενέεσσι γερᾶα.]

Sic legendum est e felici *Viscontii* emendatione. E corrupto apographo lectionem nobis procudit *Salmasius*: παρενερράψαντο, à verbo παρέρραπτω. At hoc nihil est. Perspicue in lapide exstant literae πο - - - v. 29. ita *Salmasius* explevit:

Σύμβολον Αὐστονίοισιν ἔγενεσσι γεραιὸν.

„Huic versui restituendo“ ait „supplendoque, non magnam dedimus operam, sed bonam; quod illis solis ut negent permitto, qui aliter restitui potuisse ostenderent, quam hoc modo. Pediculos et apices litterarum rimetur qui volet, et si poterit, labem et vitium lapidis melius resarciat, nos contenti simus hoc Catone.“

Sequor lectionem *Viscontii*, qui in lapide litteras TC, initio versus positas, accurate observavit; et in fine integrum vocem γερᾶν.

Vs. 30.

Οὐ μιν ὀνόσσηται καὶ Κευροπίδην περ ἔόντα.]

Haesitavit ob lacunam, quam in Apographo invenit *Salmasius*. „Verba ipsa auctoris“ inquit „non tam facile possumus hoc loco restituere, quam in superiore versu. Sententiam tamen aequa bene. Sic enim legimus:

Ως μὴν ἐκόσμησεν καὶ Κευροπίδην περ ἔόντα.“

Reperit *Salmasius* in apographo:

- - - OT - - - OCCHTAI - - -

Visconti vero in lapide, deletas fere literas:

- - - OTMINO - - OCCHTAI - - -

Ingeniose inde coniicit:

Οὐ μιν ὀνόσσηται καὶ Κευροπίδην περ ἔόντα.

Sensus ipse supplementum confirmare videtur.

Appellat poëta noster talaria, γέρας, ἐπισφύριον ἀγδρῶν Τυρσηνῶν, adludit enim, ut *Viscontius* monuit, ad illud calceamenti genus, quod Thuscum dicebatur, quo genere utebantur Senatores Romani. *Virgilius* de Evandro, Aen. VIII, 458.

* *Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis.*

Servius ad h. l. „Thusca calceamenta dicit crepidas, quas primo habuere Senatores, post equites, deinde milites. Alii calceos senatorios intelligi volunt, quia hoc genus calceamenti à Thuscis sumptum est.“ *Pollux*, Lib. VIII, 13. Τυρρηνικὰ, τὸ κάττυμα ξύλιγον, τετραδάκτυλον. οἱ δὲ ιδάντες ἐπίχρυσοι. σανδάλιον γὰρ ἦν. ὑπέδησε δὲ αὐτὸς Φειδίας ἐν τῇ Ἀθηνᾷ. *Photius*, in Lex. MS. Τυρρηνικὰ. σανδάλια πολυτελῆ. Caeterum plura invenies coacervata in auctoribus, qui de re vestiariâ scripserunt.

Vs. 3o.

γέρας.]

Quadratarii errore, in lapide expressum ΤΕΡΑΣ, pro ΓΕΡΑΣ. Saepius à librariis γ et τ confundi observamus. In *Philodemi* de Musicā libello, legitur Col. I, lin. 9. TENNAIOTHTA pro ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ. Col. V, lin. 27. et 33., ΔΗΜΙΟΥΡΤΟΙ et ETINETO, pro ΔΗΜΙΟΤΡΓΟΙ, et ΕΓΙΝΕΤΟ. Col. XX. lin. 27. ΚΩΜΩΔΟΤΡΑΦΟΥ pro ΚΩΜΩΔΟΓΡΑΦΟΥ. Turbatur adhuc sensus in *Aristophanis Lysistratā*, 82., ubi vice versā, γ pro τ, positum. ait Lysistrata:

* * *

* * *

* * *

ώς δ' εὐχροεῖς, ως δὲ σφριγῆς τὸ σῶμά σου,
καὶ ταῦρον ἄγχοις.

ΛΑΜ.

μάλα γάρ οἴω, ναὶ σιώ.

γυμνάδδομαί γα, καὶ ποτὶ πυγὰν ἄλλομα.

quo pertinet illud γὰς Laconicum? scribendum sine dubio:

γυμνάδδομαί TE, —

Admonet caeterum, commovetque hic locus, ut simile vitium exhibeam. In Equit. 510. legitur:

Εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων ιωμαδοδιδάσκαλος ἥμᾶς
ἡνάγκαζεν ἐπη λέξοντας γ' ἐς τὸ θέατρον παραβῆναι,
οὐκ ἀν Φαύλως ἔτυχεν τούτου κλπ.

In altero versu corruptela sic tollenda:

ἡνάγκαζεν λέξοντας ἐπη ΠΡΟΣ τὸ θέατρον παραβῆναι.

His scriptis video Ravennatem librum, et auctorem argumenti in *Aristoph.* Nub. comprobare emendationem nostram. Magna praeterea accedit auctoritas ex Acharn. 628.

Οὕπω παρέβη ΠΡΟΣ τὸ θέατρον λέξων.

et Pac. 734.

Χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ραβδρύχους, εἴ τις ιωμαδο-
ποιητής

αὐτὸν ἐπήνει ΠΡΟΣ τὸ θέατρον παραβὰς —

Simili modo particula γε ab imperito librario intrusa, fensum turbat in Ran. 1055.

Μὰ Δί', ἀλλ' ὅντ'. ἀλλ' ἀποκρύπτειν χρὴ τὸν πονηρὸν
τὸν γε ποιητὴν,

καὶ μὴ παράγειν, μηδὲ διδάσκειν. τοῖς μὲν γάρ πα-
δαρίοισιν

ἔστι διδάσκαλος, ὅστις Φράξει· τοῖς δ' ἡβῶσίν γε
ποιηταί.

Scribe v. 3.

- - τοῖσιν δ' ἡβῶσι π.

primus versus in memoriam mihi revocat alium non recte exhibitum locum in Thesmoph. 149.

Χρὴ τὸν ποιητὴν ἄγδρα πρὸς τὰ δράματα,
ἀ δὲ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν.

Quando nomen ἀνὴρ ponitur cum substantivo, nullus locus conceditur articulo. τὸν ergo insertum ab imperito librario. Lege: χρὴ γὰρ ποιητὴν. Hoc melius quoque cum sequentibus cohaerere videtur. cf. *Astydamantis* Tragici locum apud *Athen.* Lib. X. p. 411. a.

Vs. 32.

- - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
Κῆρυξ.]

Sic *Apollonius Rhod.* Lib. IV. 292.

- - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
ὑμετέρης γαίης Ἀχελώος ἔξανίησι.

et Lib. II, 210.

- - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
οἴδ' ὑμᾶς.

Aratus, Phaenom. 30.

- - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
Κρήτηεν.

Poëta incertus, laudatus à *Phaniā* apud *Athen.* Lib. VI. p. 232.

- - - ετεὸν γὰρ ἐν Ἰλίου εὐρέῃ πύργῳ
ζν.

Notanda methodus Latina scribendi, ut ita dicam, quam in voce κῆρυξ scribenda adhibuit quadratarius. Scalpsit enim ΚΗΡΤΧ. vid. *Viscont.* Litera ξ, in Graecis inscriptionibus, saepius Latinorum X expressa. v. *Corfini*, Spiegazione de due antichissime Inscri-

zioni Greche. (Rom. 1756), p. 8. De Ceryce, Mercurii filio, vid. *Pollux.* Lib. VIII. segm. 9. *Ovid.* Metam. II, 107. seq. ibique Interpp. Hinc antiquissima nobilissimaque familia Athenis, Κήρυκες dicta, e quā ortum se ferebat *Herodes.* *Theodorus,* ἐν τῷ ἀπερὶ τοῦ Κηρύκων γένους laudatur ab *Etym. M.* et *Photio* in Lex. MS. voce ἡμεροναλλὲς. *Herodes* dictus *Thesides*, aut quia *Atheniensis*; nam *Virgilius* Georg. II, 383. dixit:

*Praemiaque ingenii agros et compita circum
Thesidae posuere.*

aut quia cum nobilissimā illā familia cognatus erat;

Vs. 34.

τούνεα τιμῆσις καὶ ἐπώνυμος, οὐ μὲν ἀνασταν
εἰς βουλὴν ἀγερέσθαι, ἵνα πρωτόθρονες ἔδραι·]

Quocunque modo *Salmasius* aliique Interpp. hos versus distinxere, nullum sensum praebuit lectio vulgata, qui dignus sit poëta. Fuit primus *Viscontius*, qui rectius positis distinctionis signis, locum clarum et perspicuum reddidit. Legenda omnino longa viri docti observatio, in hunc locum: de quā ii iudicent, qui, quid doctum sit et acutum, intelligent. Herodis enim filius, nomine Atticus, licet tam stupidus, ut viginti quatuor pueros aequales ipsi adiungendos putaverit pater, literarum appellatos nominibus, ut per hos tandem literarum addisceret rudimentum, Consul tamen factus An. 185. Hinc appellatus v. 34. τιμῆσις καὶ ἐπώνυμος. Nam pater consulis honore splendebat an. 143. Vocem ἐπώνυμος tali fere significatione adhucuit *Agathon Tragicus*, in *Thyestē* ap. *Athen.* Lib. XII. p. 528. E.

ἐπώνυμον γοῦν εὐθὺς ἔσχομεν κλένει
Κουρῆτες, εἴται κουρίμον χάριν τριχός.

Callimachus, in *Schol. Nicandri*, inter *Bentleiana*
Fr. CXXXIX.

ιαὶ τριτάτη Περσῆς ἐπώνυμος, ἡς ὁρόδαμυον
Αἰγύπτῳ κατέπηξε.

cfr. *Valk.* in *Callimachéa fragm.* p. 10. *Pancrates Arcas*, referente *Athenaeo*, Adriano imperatori cum esset Alexandriae, velut ostentum ingens, spectandum praebuit lotum roseum, et Ἀντιγόειον, *Antinoium* vocandum esse dixit; pulcherrimi *Pancratis* versiculi, conservati ab *Athenaeo*, Lib. XV. p. 677. F.

οὐλὴν ἔρπυλλον, λευκὸν κρίνον, ἥδ' ὑάκινθον
πορφυρέην, λευκοῦ δὲ χελιδονίοιο πέτηλα,
καὶ ρόδον εἰαρινοῖσιν ἀνοιγόμενον ζεφύροισιν,
οἳπω γὰρ Φύεν ἄνθος ἐπώνυμον Ἀντιγόοιο.

Senatum Romanum, ἄνασσαν βουλὴν vocat. Simili modo *Martialis*, *dominum Senatum* appellat. Lib. XIV, 17.

*Synthesibus dum gaudet eques, dominusque
Senatus.*

εἰς βουλὴν ἀγερέσθαι, referri in *Senatum*, adscribi *Senatui*. *Apollonius Rhod.* Lib. IV, 244.

ἔς δ' ἀγορὴν ἀγέροντ' ἐν τεύχεσιν —

Noto metaplasmo πρωτόθρονες ἔδραι dixit, pro πρωτόθρονοι. Sic *Homerus Iliad.* ο', 354. et π', 370. ἔρυσάρματες ἵπποι, pro ἔρυσάρματοι. ubi vid. *Schol.* Nec in compositis tantum vocibus, sed in simplicibus quoque frequenter huiusmodi metaplasmi. Sic ap. *Hom. Iliad.* λ', 600. Ἰωνα δακρυόεσσαν; quod etiam per metaplasmum declinationis pro Ἰωνὴν, sicuti pro Φυγὴν, *Herodotus* Lib. III. p. 370. in prosa habet Φύγα, quasi

ex tertia declinatione esset ἰωξ, ἰῶνος, et Φὐξ, Φυγός.
Epicharmus etiam ap. *Athen.* Lib. VII. v. 288., αἰόλαι
πλῶτες, pro πλῶται. Sed vide *Salmasium*.

Vs. 36.

Ἐλλάδι δ' οὔτε γένος βασιλεύτερος, οὔτ' ἔτι Φωνῆν,
Ἡρώδεων]

Eleganter hic βασιλεύτερος, *praestantiorem* et *genere nobiliorem* significat. Graeci saepius βασιλεῖς vocant homines, qui arte suā excellunt, aliosque superant ingenii praestantiā. Adrianus Sophista apud *Philostratum*, Herodem vocabat ΒΑΣΙΛΕΑ τῶν λόγων. En eius verba: Ἡρώδην δὲ τὸν βασιλέα τῶν λόγων ἀγαπητὸν, ηγούμενός τε καὶ μήφων ὑποκρίωνται. Apud *Eunapium*, c. 27. Proaeresius, in inscriptione statuae, βασιλεύων λόγων dicitur. πολλὰ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἀγασθέντος καὶ τυχόντος ἐπιώνων, ἀνδριάντα κατασκευασάμενοι χαλκοῦ ἴσομέτρητον ἀνέθηκαν ἐπιγράψαντες, Ή ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΑ ΡΩΜΗ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΤΟΝΤΑ ΛΟΓΩΝ. *Regnum dicendi*, tali modo *Martialis* usurpavit, Lib. III, 26.

Ille decus linguae faciet, regnumque loquendi.

Verbum βασιλεύειν de rebus quoque dicitur, quae splendescunt. v. Wernsd. ad *Himerii Or.* XIV. p. 617. sic rosa apud Achilleum Tat. Lib. II, 1. dicitur τῶν ἀνθέων βασιλεύειν. Latini sic utuntur verbis rex et regnum. enf. Graev. ad Cic. Epist. IX, 18, 1.

Tibia Phrygia ob praestantium forte βασιλεῖα dicta in corruptissimo *Telestis* fragmento apud *Athen.* Lib. XIV. p. 617. B. quod sic forte restituendum: Φρυγία καλλιπινών αὐλῶν ιερῶν βασιλεῖα, ἀηδόνειαν ἀρμέσαισα πρῶτα, Δωρίδος ἀντίπαλον Μούσας νομαίολαν ὄμφαν, πυεύ-

ματος εὔπτερον αὐραγ, ἀμφιπλέκων καλάμοις. De Telestis loco, vario modo a viris doctis tentato, vid. *Vossium* ad *Catull.* p. 227. et Cl. *Huschke*, Epist. critic. p. 47. Scripsi ἀγδόνειαν ἀρμόσσουσα — ὁμοῖα. In Aldinā erat: αὐτονος ἥροσε. *Casaub.* edidit: ἀγδόν' δες ἥροσε. *Vossius* emendandum putavit ἀγδόνα et sic tibiam appellari affirmavit. Sed hoc nullo exemplo confirmari potest. Quantus praeterea foret loci sensus, si eum e *Vossii* sententiā interpretaremur. Eleganter à poëta tibiae phrygiae, philomelae cantus tribuitur. *Aēdonia vox* poëtis innumeris locis celebrata. *Salejus Bassus*, in *Pithoei* Vet. poët. p. 260.

Sic et aēdonia superantur voce cicadae.

Vox rara ἀντίπαλος, in *Critiā* occurrit apud *Athen.* Lib. XIII. p. 600.

Τὸν δὲ γυναικέων μελέων πλέξαντά ποτ' ᾠδὰς
ἡδὺν Ἀγακρέοντα Τέως εἰς Ἑλλάδ' ἀνῆγεν,
συμποσίων ἐρέθισμα, γυναικῶν ἡπερόπευμα,
αὐλῶν ἀντίπαλον Φιλοβάρβιτον, ἡδὺν, ἄλυτον.

ἀμφιπλέκων, est idem ac συμπλέκων aut διαπλέκων. vide exempla à Cl. *Huschke* allata, l. c. νομαίολος i. q. αὐτόλος aut ποικίλος. Iam supra in *Pratinæ* versibus αὐόλον μέλος illustravimus. Adde initium carminis *Ithyphallici*, apud *Athen.* Lib. XIV. p. 622.

Σοὶ Βάσχε τάνδε Μοῦσαν ἀγλαίζομεν
ἀπλοῦν ῥυθμὸν χέούτες αὐόλῳ μέλει,
καὶ μὰν ἀπαρθένευτον; οὗτι ταῦς πάρος
κεχρήμεθα νῦν ᾠδᾶσι, ἀλλ' ἀκήρατον
κατάρχομεν τὸν ὕμνον.

*Tibi Bacche, splendidam damus hanc Musam,
effundimus que simplicem rhythmum ornato
carmine,*

*intentatum aliis. Non equidem prius usitatos
cantus adferimus; hymnum contra inusitatum
tibi exordiamur.*

Sic videtur locus distinguendus et reddendus. ἀγλαῖο.
μεν. Sic Pindar. Olymp. I, 12.

ἀγλαῖεται δὲ καὶ
μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ —

χέειν Φωνὴν, μέλος, effundere carmen, vocem. Homer.
Od. τ', 521. de philomelā. χέει πολυηχέα Φωνὴν. Ly-
cophron Alex. 5. χέασα παμμιγῆ βωὴν. Apollon.
Rhod. Lib. IV, 749. ἀμφὶ δὲ πέπλον Ὁφθαλμοῖσι βάλ-
λουσα γόον χέειν. Menalippides Lyricus ap. Athen.
Lib. X. p. 429. τοὶ δὲ παράπλητον χέον ὄμφαν. Nilus
Scholasticus, in Analect. Brunk. T. III. p. 14. τί πρὸς
ἔκχοτον ὄρῶν τόνδε γέλωτα χέεις; Lyricus incertus
ap. Demetr. Phaler. l. 142. πτερύγων ὑπὸ ναταχέει
λιγυρὰν ἀοιδὰν. Menalippides Tragicus, in Proserpinā
apud Stob. Grot. p. 165. ἔχει προχέων dixit, quod
bene Grotius reddidit: *tristia fundens lamenta. La-*
tini enim fundere, eodem modo saepissime dicunt.
Auctor carminis in Phoenicem, v. 45.

*Incipit illa sacri modulamina fundere cantus
et miram vocem, luce movere novā.*

ubi vid. Burmann.

Mentione facta carminis *Ithyphallici*, breviter
sententiam nostram de alio carmine dicemus, cuius
initium conservasse videtur Athenaeus l. c. p. 622. B.
οἱ δὲ Ἰθύφαλλοι, ait, Φησὶ παλούμενοι προσωπεῖον μεθυόν-
των ἔχουσιν, καὶ ἐστεφάγωνται (κισσῷ), χειρίδας ἀνθινάς
ἔχοντες. χιτῶνι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις, καὶ περιέχωνται
ταραντίνιον καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν. σιγῇ δὲ
διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες, ὅταν κατὰ μέσην τὴν ὄρχη-

στραν γένουνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον, λέγοντες,
ἀνάγετε, εὐρυχωρίαν ποιῆτε τῷ θεῷ. ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς
ὅρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν. Latet hic quod
Casaubonus non observavit, particula carminis *Ithyphallici*, sic forte restitueuda:

Ἀνάγετε - - - - - εὐρυχωρίαν
ποιῆτε τῷ θεῷ
ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὅρθὸς ἐσφυρωμένος
διὰ μέσου βαδίζειν.

In primo versu defunt verba nonnulla. Forte vox
ἀνάγετε erat repetita, sed semper deest κακῶν, aut si-
mili quid. Repetitio verborum in choro poëtis non
infrequens. Sic *Euripid.* in *Palamede* ap. *Iosocrat.*
Encom. Busirid. p. 220.

Ἐκάγεται, ἐκάγεται κτλ;

Exstant apud *Athenaeum* Lib. XI. p. 497. versus non-
nulli ex Ithyphallis *Theoclis*, qui etiam ad hoc exem-
plum restituendi sunt:

Ἐθύταμεν γὰρ σήμερον σωτήρια
πάντες οἱ τεχνῖται.
μεθ' ᾧ πιών τοι πέρας, ὡς τὸν Φίλατον
βασιλέα πάρεμι.

vid. *Casaub.* ad *Athen.* p. 442. Varii erant Ithyphal-
lica carmina generis. Multa enim ad religionem
Bacchi, Priapi et similium deorum, multa ad amo-
rem et summam lasciviam pertinebant. Neque tamen
puto, antiquissimis temporibus, obscoeni aliquid in
Ithyphallicis carminibus fuisse, quod parte aliquā
probari potest loco, ex *Euphorionis* carmine petito,
ap. *Dionys. Halicarn.* de Struct. Or. p. 29. Quanto-
pere vero postea desciverant Graeci moribus, nullo do-
cumento certius constat, quam ex Ithyphallico carmine,

quod triginta circiter annis, post Philippi mortem publice cantarunt Athenis, in honorem Demetrii, Antigoni filii. Qui illud carmen servavit nobis, *Athenaeus Lib. VI.* p. 253. D. (magnam partem emendatum à *Casaubono*, *Animadv.* p. 443. et *Toup. Epist. Critic.* p. 175.) ibidem illos cecinisse scribit: ὡς ἐγ μόνος θεὸς ἀληθινὸς, οἱ δὲ ἄλλοι καθεύδουσιν, η̄ ἀποδημοῦσιν, η̄ οὐκ εἰσίν. Post exhibitum carmen, F., ταῦτα, ait, η̄δον οἱ Μαραθωνομάχοι. Quo respicit *Clemens Alexandr. Protrept.* p. 48. Μαραθωνομάχους legerat in *Aristoph. Nub.* 982. *Acharn.* 180. Carmen Ithyphallicum, longe elegantissimum, et tum antiquitatis, tum Atticae adulationis illustre monumentum, hic e *Toupi* emendatione, pauculis à me mutatis adponam.

ΣΕΝΙΣΜΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Ως οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ Φίλατοι,
τῇ πόλει πάρεστι.

Ἐνταῦθα γὰρ Δήμητρα καὶ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ
ἄμα παρῆγ' ὁ ιερός.

Χ' η̄ μὲν τὰ σεμνὰ τῆς κόρης μυστήρια
ἔρχεται ἵνα ποιήσῃ.

Ο δὲ ίλαρὸς, ὡςπερ τὸν θεὸν δεῖ, καὶ καλὸς,
καὶ γελῶν πάρεστι.

Σεμνὸς ὅθι Φαίνουσθ' οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ,
ἐν μέσοισι δὲ αὐτός.

Ομοιος ὡςπερ εἰ οἱ φίλοι μὲν ἀστέρες,
ἥλιος δὲ ἐκεῖνος.

Ω τοῦ κρατίστου πᾶν Ποσειδῶνος θεοῦ,
χαῖρε καὶ Ἀφροδίτης.

Άλλοι μὲν η̄ μακρὰν γὰρ ἀπέχουσιν θεοῖ,
η̄ οὐκ ἔχουσιν ὥτα,

Ἡ οὐκ εἰσὶν, ἢ οὐ προεέχουσιν ἡμῖν οὐδὲ ἐν·
 Σὲ δὲ παρόνθ' ὄρῶμεν,
 Οὐ ξύλιγον, οὐδὲ λίθινον, ἀλλ' ἀληθινόν.
 Εὔχόμεσθα δή σοι.
 Πρῶτον μὲν εἰρήνην ποίησον, Φίλτατε,
 Κύριος γὰρ εἶ σύ·
 Τὴν δ' οὐχὶ Θήβων, ἀλλ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
 Σφίγγα περικρατοῦσαν
 Αἰτωλίδ', ὃς τις ἐπὶ πέτρῃς καθήμενος
 ὥσπερ ἡ παλαιὰ,
 Τὰ σώματ' ἡμῶν πάντ' ἀναρπάσας Φέρει,
 καὶ οὐκ ἔχω μάχεσθα·
 Αἰτωλικὸν γὰρ ἀρπάσαμ τὰ τῶν πέλας·
 νῦν δὲ καὶ τὰ πόδρα·
 Μάλιστα μὲν δὴ κόλασον αὐτός· εἰ δὲ μὴ,
 Οἰδίπουν τιν' εύρε,
 Τὴν σφίγγα ταύτην ὃς τις ἡ κατακρημνιᾶ,
 ἡ πεινῆν ποιήσει.

Vs. 3. Contra genium Linguae Graecae Toupius legit
 Δημήτριος. Idem v. 4.

ἄμα παρῆν δὲ καιρός.

reddiditque: *simulac tempus adnexit.* Ego probo
 viri docti emendationem, in *Appendice ad Toup.*
Emend. in Suid. T. IV. p. 494.

ἄμα παρῆγε δὲ καιρός.

Tempus simul adduxit. Maiorem vim versus accipit.
 v. 12. ἥλιος δὲ ἐκεῖνος, elegantissime poëta dixit, et
 vere Attice. Sic Menander in Hypobolimaeo apud
 Stob. Tit. CXXII. p. 497. τὸν ἥλιον τὸν ἐκεῖνον. vulgo
 v. 51. legitur σχόλασον αὐτὸς; quod recte observante
 Toupio, ναuci non est. Elegans est emendatio sum-
 mi critici κόλασον αὐτός. Sensus erit: *Sphingem vero*

illam, quae nos vexat, vel tu reprime, vel alium qui reprimat. mitte. Verbum κολάω, κολάζω, Comicis Atticis valde tritum. vid. *Aristoph.* Vesp. 244. Σεκτ. 455. fragm. ap. *Gellium*, Lib. XV, 20. p. 630. *Theopompos* apud *Suid.* v. "Αττις.

Κολάσο μαί γε σὲ,
Καὶ τὸν σὸν Ἀττιν.

Vs. 39.

Καὶ Γανυμηδεῖη, καὶ Δαρδάνιον γένος ἦγη
Τρωὸς Ἐριχθονίδαο.]

Sequor, cum *Visconti*, lapidis scripturam ἦγην. vid. Var. Lect. ἦγην saepe in *Homero* occurrit, fereque semper in initio versus. vid. Iliad. λ', 807. Od. τ', 283. ψ', 310. ω', 342. cf. *Payne, Analytic essay on the Greek Alphabet.* p. 95.

Vs. 40.

— — — σὺ δ', εἰ φίλον, ἵερὰ βέβαι,
Καὶ θῦσαγ.]

Acute *Visconti*, σὺ δ' εἰ φίλον rescripsit, pro ΣΤΔΙΦΙΛΟΝ, quae lapidis scriptura. Illa confusio inter ει et ει omnino frequentissima est. Iam supra nonnulla notavi, ubi v. 16., CICEICA pro CEICACA exaratum. In *Salmasii* apographo pro ΣΤ erat ΟΤ, deinde habuit, nescio unde ΩΙ, mutavitque inde litteras ΔΗ in ΔΙ, et praecedens Ἐριχθονίδαο, in Ἐριχθονίδεω. v. Var. Lect. θῦσαγ. *hostias mactato.* *Menander* in *Scholiis MSS. ad Hom. Iliad. φ'*, 390. communicatis mihi à Cl. *Heynio*,

Καὶ τοῦτο θύων οὐδὲ πώποτ' ηὔξαμην
ἔγω τὸ σῶζον τὴν ἐμὴν συνοικίαν
ἀλλὰ παρέλιπον, οἰκετῶν εἶναυ στάσιν
ἔνδον παρ' αὐτῷ πράγμα χρησιμάτατον.

L

In primo versu conservavi *ηὐξάμην*. sic saepius Attici comici. *Sopater* in Galatis ap. *Athen.* Lib. IV. p. 160. Καργώ — *ηὐξάμην*. cf. *Etym. M.* p. 400, 32. *Herodian.* ad calcem *Phrynichi* p. 202. *Eustath.* ad Iliad. α', 458. T. I. p. 111. ed. *Rom.* et *Brunk* ad *Eurip.* Hecub. 18.

Literas AI et I etiam à librariis confundi, eruditus observavit vir doctus in *Observatt. Miscellan.* T. I. P. I. p. 128. Animadvertendum hoc in venustissimo fragmento e *Dionysii Aenei elegiā*, ap. *Athen.* Lib. XV. p. 668. quod sic forte legendum:

Κότταβον ἔνθα δέ τοι τρίτον ιστάναι οἱ δυσέρωτες,
ἡμεῖς, προτίθεμεν γυμνασίῳ Βρομίου
Κάρυκον· οἱ δὲ παρόντες ἐγέρετε χεῖρας ἀπαντες
ἐς σφύρας κυλίκων, καὶ πρὸν ἐκεῖνον ΙΕΙΝ,
Ομματι βηματίσασθε τὸν αὐθέρχ τὸν κατακλινῆ,
εἰς ὅσον ΤΣ ΛΑΤΑΓΟΣ χωρίου ἐκτέταται.

v. 4. male erat in *Athenaeo*, ἰδεῖν. Sensus est: „*Priusquam cottabum emittitis, oculis metimini aethera devexum, ut sciatis, in quantum spatium latax evolaverit.*“ Ultimo versu erat:

εἰς ὅσον αἱ λάταγες χ. ε.

Non infeliciter restituisse haec videor. οἱ enim, quod proprie *nervus in corpore*, significat etiam δύναμιν. Deinde etiam de omnibus rebus vim habentibus, v. c. de vento, fluvio, et hoc loco de latago, tropicè dicitur. Sic apud *Homer.* Iliad. μ', 320. οἱ ἀνέμοι. cf. ο', 39. ρ', 739. οἱ ποταμοῦ, Iliad. φ', 356.

Vs. 42.

Εἰ δέ τοι εὔσεβέεσσι καὶ ἡρώων ἀλεγίζειν.]

Frustra hic versus sollicitatur ab Interpp. *Maittaire*, subintelligendam putat vocem φλον e verso 40. Quo

iure, non intelligo. *Brunkius*, dum legit ἔδεται, faciliorem quidem lectionem profert, sed quae non à manu poëtae est. Conservanda lectio lapidis, im-
merito etiam à *Viscontio* correcta. Ponitur enim pro: εἰ δέ τοι τῶν εὐσεβέων τοῦτο ἔστι. Praeterea par-
ticulae δέ τοι, saepius coniunctae. *Aeschyl.* Sept. ad
Theb. 478.

Πέμπτοι μὲν ἦδη τόνδε σὺν τύχῃ ΔΕ ΤΟΙ.

Ibid. 185.

Φιλοθύτων ΔΕ ΤΟΙ
πολέως —

Sophocl. Antig. 334.

— εἰν ΔΕ ΤΟΙ
Ληφθῆ τε καὶ μῆ.

cnf. *Hoogevev.* de particul. p. 275.

Bene observavit *Viscontius*, saepissime OI pro I positum esse. Mirum hoc non est. Uno enim olim efferebantur sono, ideoque saepius ista bina à libra-
riis confusa. vid. *Valk.* ad *Euripid.* Phoen. pag. 165.
Brunk ad *Aristoph.* Ran. 922. Adferamus nonnulla à
nobis notata, nam fortasse non omnes ea recordantur.
Athenaeus Lib. XV. p. 668. Ἀχαιὸς δ' ἐν Λίνῳ περὶ
τῶν Σατύρων λέγων Φησὶ,

‘Ριπτοῦντες, ἐκβάλλοντες, ἀγνύντες τίμουν
λέγοντες, ὡς κάλλιστον Ἡρακλεῖ λάταξ.

Locus ita emendandus:

‘Ριπτοῦντες, ἐκβάλλοντες, ἀγνύντες Θ’ΟΜΟΤ
λέγοντες· ὡς κάλλιστος, Ἡράκλεις λάταξ!
*Iactantes, eiicientes, frangentes, simulque
clamantes: o festivus mehercule latax!*

Alio modo *Achaei* locum emendatum dedit *Toup.*

L 2

Emend. in Suid. T. II. p. 470. Memorabilis est usus verbi ἐκβάλλειν, quod de poculis dicitur, post coenam fractis et abiectis. Colligo hoc quoque ex antiqui poëtae Choerili loco ap. Athen. Lib. XI. p. 464.

- - - - - χερσὶν
ὅλβον ἔχω κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐάγος
ἀνδρῶν διατυμόνων ναυάγιον· οἴδα τε πολλὰ
πνεῦμα Διονύσσοιο πρὸς ὕβριος ΕΚΒΑΛΕΝ ΑΚΤΑΣ.

- - - - - manibus
*opes ego habeo, undique fracti calicis testam,
convivarum hominum naufragium, qualia multa,
Bacchi procella eiicit ad littus superbū.*

Male erat in *Athenaeo* v. 4. πρὸς ὕβρεος ἐκβαλ' ἄνακτος. Caeterum, uti *Choerilus*, ὕβριος ἄκτας dicit, ita *Pindarus*, in Excerpto libri XI. *Athenaei*, apud *Casaubon. Animadv. Lib. XI. c. 4. p. 782. (Fragm. ed. Heyne p. 112.)* ψευδῆ πρὸς ἄκταν ait. E *Choerilo* illustrandus *Euripidis* locus ex *Oeneo*, apud *Athen. Lib. XV. p. 666.*

πυκνοῖς δ' ΕΒΑΛΛΟΝ Βακχίου τοξεύμασι
κάρχ γέροντος.

τοξεύματα Βάκχου, sunt *fragmenta calicis*. *Choerili* versus e longo carmine petiti videntur epico, in quo convivium descriptum erat hominum luxuriosorum. cf. fragmenta apud *Athenaeum* Lib. XII. pag. 529, 530. et *Strabon. Lib. XIV. pag. 989. A.*

Vs. 44.

Οὐ μὲν γὰρ θυητὴ, ἀτὰρ οὐδὲ θέαινα τέτυκται.
τούνεκεν οὔτε νεών ιερὸν λάχεν, οὔτ' ἔτι τύμβον,
οὐδὲ γέρα θυητοῖς, ἀτὰρ οὐδὲ θεοῖσιν ὅμοια.]

Sensus loci est, si quis volet rem divinam Regillae fa-

cere, faciat. Nemo vero ad hoc cogitur. Non peccabit, qui faciet, eamque isto honore dignabitur: non enim mortalis est. Non tamen hoc officium ab invitis etiam exigitur, cum de dearum numero minime censenda sit, quibus necessario sacra facienda sunt, sed heroinarum tantum, quarum cultum minime sibi negligendum putant, qui magnâ pietate et religionis amore praediti sunt. Regillam igitur ut heroinam vult coli, eique hac de causâ, non templum ut deae, non tumulum ut foeminae mortali, sed ἡρῷον aedificatum esse scribit. Aedificium heroï, aut heroinae conveniens, ἡρῷον, ἡρώιον, et ἡρωέιον, vario modo scribitur. v. *Pollux*, Lib. IV, 4. *Mazocchi* ad Tabb. *Heracleens.* pag. 156, 147. *Pacaud*, ad *Mon. Pelop.* T. II. p. 63. *Visconti* ad h. l.

In lapide sculptum ΜΕΓΑΡΑΝΤΟΝ pro ΜΕΝ ΓΑΡ. Haec mutatio frequens. vid. *Interpp.*

Vs. 46,

[Σῆμα μὲν οἱ νηῶι ἕκελον δῆμῳ ἐν Ἀθήνης.]

Monumentum hoc idem est, ac Odéum, ab *Herode Attico*, in Regillæ honorem Athenis erectum. vid. *Pausan.* Lib. VII, 20. *Philostrat.* de Herode, §. 5. 8. Consule praeterea egregiam de Odéo Herodis disputationem *Viscontii* ad h. l.

Statius, Epicedio in patrem, v. 20. scribit, si sibi fortuna permitteret, magnificum se et templis parem tumulum patri exstructurum, theatrumque ibidem ei dedicaturum, in quo Musici Ludi celebrentur in honorem eius. Locum ipsum non gravabor adscribere, non parum enim poëtae nostri sententiam illustrat:

*Atque utinam fortuna dares mihi, manibus aras
 Par templis opus, aëriamque educere molem.
 Cyclopum scopulos ultra atque audacia saxa
 Pyramidum, et magno tumulum praetexere luco.
 Illic et Siculi superassem dona sepulcri,
 Et Nemees lucum, et Pelopis solemnia trunci
 Illic Oebalio non funderet aëra disco
 Graiorum vis ulla virūm. non arva rigaret
 Sudor equum, aut putri sonitum daret ungula
 fossa:
 Sed Phoebi simplex chorus; heic frondentia
 vatum
 Praemia laudato genitor tibi rite dicarem.*

Illud Statii: *par templis opus*, idem plane cum hoc nostro, σῆμα νηῶν κελον.

Vs. 47.

ψυχὴ δὲ σκῆπτρον Ραδαμάνθύος ἀμφιπολεύει.]

Diximus iam supra Rhadamanthum à poetā nostro in beatis locis collocatum esse, iudicis loco. Regilla in Elysium deducta, σκῆπτρον Ραδαμάνθύος ἀμφιπολεύει, sedet itaque is cum insigni iudicis.

Vs. 48.

Τοῦτο δὲ Φαυστίνη κεχειρισμένον ἤσται ἄγαλμα.]

Recte observavit *Salmasius*, Faustinam iuniorem hic memoratam esse, M. Antonini uxorem, quae iam in vivis esse desierat, statuā Regillae dedicatā. vide ad v. 6. Vocem ἄγαλμα erudite illustravit *Ruhnk.* ad *Tim.* Lex. Plat. h. v. est h. l. i. q. εἴκων, quam vocem de statuā auctor adhibuit Epigrammati in insula Chio reperti, cuius particulam hic habes ineditam:

Σοὶ * * * *

ἄπασεν ἀ οἰκειὰ πρεσβυτέρων σύνοδος,
εἰκόν', ἀναστήσασα τέθεν μορφᾶς τύπου ἔμπνου,
καὶ σ' ἐν Ὁμηρίῳ γυμνασίῳ θεμένα.

Vs. 49.

- - - - - Καὶ οἱ πάρος εὐρέες ἄγροι
καὶ χορὸς ἡμερίδων, καὶ ἐλαιήσετες ἄρουρα.]

Locum non recte exhibuerant Interpp. excepto *Ar-cudio*, qui veram lapidis lectionem protulit:

ΙΝΑΟΙ ΠΑΡΟΣ ΕΥΡΕΕΣ ΑΓΡΟΙ.

Viscontius accurate reddidit „*dov'eran prima le vasto possessiōni di lei.*“ Sic in columnā Capitolinā in-sculptum invenies :

CUIUS HAEC PRAEDIA FUERUNT.

Eleganter poëta, χορὸν ἡμερίδων, *vincarum ordines* vocat. Sic *vitium choreas*, *Manilius* dixit Lib. V, 360.

*Et te Bacche tuas nubentem iunget ad ulmos
disponetque iugis imitatus fronde choreas.*

In vineâ στίχοι sunt, ut et in choro. ὄρχους, Glossa-
ria Graeca reddunt: στίχους ἀμπέλων. ὄρχος et χορὸς
idem est. Sic χορὸν εὔκελάδων δονάκων, *Coluthus* me-
morat Rapt. Helen. 122. — ἐλαιήσετες pro ἐλαιήσσαι
dixit. Sic *Homerus* Od. α', 246. ὑλήεντι Ζακύνθῳ, pro
ὑλησσῃ. Idem *Iliad.* β', 742. οὐλυτὸς Ίπποδάμεια, pro
οὐλυτῇ. vid. *Etym. M.* p. 152, 13. *Thom. Mag.* p. 86.
Eustath. ad *Iliad.* δ'. p. 1515. *Ioann. Grammat.* post
Corinth. de Dialect. p. 317. ἐλαιέσσαν νηδὺν, varie
olim apud *Sophoclem* interpretati sunt Grammatici.
Hesychius in *Brunkii Lex.* Sophocl. T. II. pag. 55.
(ed. 4to) ΕΛΑΙΑΕΣΣΑ νηδύς. Σοφ. Ὁδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι.
ἢ τοι ΔΑΙΑΕΣΣΑ, ἀντὶ τοῦ σκαιὰ, ἀγρία· ἢ ἀπὸ τοῦ λῃ-

ζεσθαι, πάντα ληγίζομένη καὶ πατεσθίουσα. ἡ ἀπὸ τοῦ ἑλαίου,
λικαρά.

Vs. 52.

Οὐ μὲν ἀτιμήσειε θεὴ βασιλεῖα γυναικῶν
ἀμφίπολου γεράων ἔμεναν καὶ ὄπανα γύμφην.]

Dvae Faustinae, *Regillam* quasi nympham pedise-
quam et sacrorum ministram non spernendam fore scri-
bit. Simili modo Hecate, Proserpinae dicta ministra
in *Hymno Homerico ad Cerer.* 440.

ἐκ τοῦ οἱ πρόπολος καὶ ΟΠΑΩΝ ἐπλετ' ἄνασσα.

Sacerdotem Rheae, Ἰδαιῆς ἀμφίπολον θαλάμης, *Dios-*
corides in *Reiskii Antholog.* Cephal. n. 655. Nymphae
et Gratiae Veneris ἀμφίπολοι dictae, in pulcherrimo
e *Cypris Carminibus* petitio loco ap. *Athenaeum Lib.*
XV. p. 683. F. Adde *Coluthi* locum, ubi Hermionea
comites ἀμφίπολοι dictae. Rapt. Helen. 321.

πολλάκις δ' ἀμφίπολους θαλάμων ἔκτος θε λαβοῦσσα
οξύτατου βαόουσσα, τάσηγι ἀνενείκατο Φωνῆγι.

Variis modis viros eruditos occupatos tenuit hic locus.
Forsitan sic legendum:

πολλάκις δ' ἀμφίπολους θαλάμων ΕΚΤΟΣΘ' ΕΛΑΟΤΣΑ.
quae sequuntur in *Colutho*, mire hanc emendationem
confirmant. Caeterum praeclaros defunctos homines,
ministros appellatos esse deorum dearumve, non in-
frequens in inscriptionibus. Exempla observavi in
Torrezzuzae Inscriptt. Sicul. p. 190. *Winkelmanni*
Storia delle Arti, T. II. pag. 133. *Marini Inscriptt.*
Alban. p. 129. *Morello*, de Styl. Inscriptt. pag. 105.
Column. ad Ennii fragm. p. 54. *Gruter. Thes.* p. 769. 4.
Murator. pag. 1323. n. 1. pag. 1385. n. 1. *Buonarotti.*
Vetri, p. 106. *Amici*, Catania illustrata, Lib. X. c. 7.

p. 275. *Maffei Veron. illustr.* p. 268. *Gori Inscriptt.*
Flor. T. I. p. 358. Inscr. Biblioth. S. Gregor. p. 382. etc.

Vs. 54.

- - - - - ἀπητίμησεν Ἀθήνη.]

ἀπητίμησεν ab ἀπατιμάω, *contumelia afficio, non honore habeo.* ἀπατιμᾶν, bene reddidit *Visconti*, *rifiutar con dispregio.* Fallitur vero vir doctissimus scribens, verbum hoc in aliis scriptoribus desiderari. Habet *Homerus Iliad. v, 113. τὸν Πηλείωνα ἀπητίμησε.*

Vs. 55.

Οὐδέ μιν ἡρῷησι παλαιῆσιν μεδέουσα.]

ἡρῷην, Attice, pro ἡρωῖναι, ut iam in superioribus observatum. Sic et pro ἡρωῖς, dicebatur ἡρώισσα, et contracte ἡρῶσσα. cf. *Sophron ap. Priscian. Lib. VI. p. 170. Apollonius Rhod. Lib. IV, 1309, 1320, 1358.*

- - - - - ἡρῶσσα Διβύης τιμήροι.

Nicaenetus, in *Analect. Brunk. T. I. p. 415.*

ἡρῶσσα Διβύων ὄρος ἀπτιον ἕγε νέμεσθε,

ἡρῶσσα Διβύων χάρετε δεσποτίδες.

Sic e *Toupii* emendatione legendum, in *Epist. Critic. p. 16. Notavit et hanc formam Valk. ad Theocr. Adoniaz. pag. 321. et ad Callimachéa fragm. p. 14. et 287. cf. Cl. Jacobs, in *Antholog. Graec. T. II. P. I. p. 228.**

Vs. 56.

Καύσαρος ἰΦθίμοιο παρόψεται ὄμπνια μῆτηρ.]

Intelligit *Salmasius*, Faustinam. At de Faustinā iam supra v. 51. verba fecit, et minime conveniens est titulus: *almae matris.* Magno acumine probavit *Visconti*, intelligendam esse *Domitiam Calvillam*, aut *Lucillam*, Marci Antonini mātrem, mīro modo à poetā in societatem Alcmenae et Semeles collocatam. Alcmena quidem mytho singulari, Rhadamantho nupsisse traditur,

Elysiosque campos habitasse. Adduxit *Viscontius* hos versiculos e carmine *Anthologiae ineditae*:

'Αλκιδός ὁ Θρασύς Ραδαμάνθυ^η μωτέρα τάνδε
'Αλκυήναν ὅσιον πρὸς λέχος ἐξέδοτο.

Summā diligentia, notisque doctissimis illustravit hanc fabulam *Visconti*. Edidit praeterea carmen, eruditasque notas adiecit Cl. Jacobs, in Exercitatt. Critic. etc. T. II. p. 186—188.

Cum nihil reliquum sit, quod ad poëtam notemus, similitudine totius carminis admoniti, addere liceat carmen *Antiphili Byzantini*, à *Viscontio* primum ex *Anthologiā ineditā* (p. 232.) cum viris doctis communicatum, critico vero acumine emendatum à Cl. Eichstaedt, in *Ephemerid. Ienens. Litterar.* I. c. p. 487.

Eἰς τάφον ἐξορυχθέντα ὑπὸ ἀρότου

ΑΝΤΙΦΙΛΟΤ.

Οὐχ ὅτι με Φθίμενον κῆδος λίτεν, ἐνθάδε καῖμαγ
γυμνὸς ὑπὲρ γαίης πυροφόροιο γέκυς.

Ταρχύθην γὰρ ἐγὼ τὸ πρίν ποτε· γῦν δ' ἀροτῆρος
χερσὶ σιδηρέῃ μ' ἐξεκύλισσεν ὕνις.

Ὕπα τακτῶν θάνατον τις ἔφη λύσιν· οὐ ποτ' ἐμεῖο
ξεῖνε, τέλει παθέων ὕστατον, οὐδὲ τάφος.

Male erat v. 5. ὄπποι. Acute rescripsit Eichstaedt,
οὐ ποτ'. Praeterea deerat signum interpungendi, quo sensus erat turbatus.

D I A T R I B E
I N
H E R O D I S I A M B O G R A P H I
F R A G M E N T A.

Corollarii loco subiiciam nonnulla de *Herode Iambographo* observata. Gravissimo enim errore Interpretes ad *Plinii Epistol. Lib. IV, ep. 3.* et *Fabricius, Biblioth. Graec. T. VIII, p. 710,* ed. vet. consudere Herodem Atticum, cum antiquo et incognito fere *Herode Iambographo, Plinius, Aristarchi summi critici iudicio neglecto*, qui Simonidem et Hipponactem Iambographorum principes esse ait, vid. *Proclus Chrestom. pag. 342.* et *Grammat. Biblioth. Coislin, pag. 597.* palmam in hoc poëseos genere tradit Herodi. Ait enim: »*Ita certe sum affectus ipse, cum Graeca epigrammata tua, cum Iambos proxime legerem. Quantum ibi humanitatis, venustatis, quam dulcia illa! quam antiqua! quam arguta! quam recta! Callimachum me, vel HERODEM, vel si quid his melius, tenere credebam.*»

Multa ad laudatum locum *Plinii*, moliuntur Interpp., satisque ostendunt, se de Herode Iambographo, ne fando quidem quidquam audivisse. Omnino, quo tempore vixerit poëta incertum est nobis. Floruit forte tempore *Hippomanctis*. Memoratur certe *Herodes* aliquis in *Hippomanctis* versiculo, conservato à *Scholiaste* ad *Nicandri Theriac.* p. 44. b. ed. Ald. Μακρώσων, ἀντὶ τοῦ ζητῶν. γράφεται καὶ λαμώσσων αὐτὶ τοῦ παινῶν, ὡς Ἰππόναξ,

Λαμώσσει δὲ σου τὸ χεῖλος ὡς ἩΡΩΔΟΥ.

Non improbabile est, tam acerbo ioco ingenium Herodis ab Hippomancte perstrictum esse. Restant pauca tantum fragmenta e *Mimiambis* ap. *Ioann. Stobens.* Serm. LXXI. p. 439. LXXVI. p. 453. XCVI. p. 530. CXVIII. p. 591. S. *Maximum*, T. II. Opp. pag. 636. *Zenobium* Cent. VI. 10. Nomen eius apud *Stobaeum* in notius *Hesiodi* transiit, nam loca duo, quae apud *Stobaeum*, Serm. CXVIII. sub Herodis nomine leguntur, in editione anni 1543. male adscripta *Hesiodo*, in edit. anni 1609. Fragmenta, quae in antiquis scriptoribus observavi, hic à me profarentur.

I.

"Αγ' αὐτὸν εἰς τὸ ζῆτρειον."

II.

Προσφùs ὥκως τις χοιράδων ἀναρίτης.²

1. *Etym. M.* p. 411, 41. Ζῆτριον διὰ τοῦ i συνεσταλμένου. καὶ παρὰ ἩΡΟΔΟΤΩΙ, "Αγ' αὐτὸν εἰς τὸ ζῆτριον. "Εστι δὲ χολιαμβικὸν τὸ μέτρον. Nomen hic Herodis Mimiamographi, in Herodoti transiit. In mendoso Ἡροδότῳ, haerebat Wesselius, in Dissertat. Herodot. p. 29. Idem Etymologi locus induxisse videatur Scaligerum ad Varro-nem de L. L. pag. 149. ut Iamborum scriptorem Herodotum vocaret. Diversas suisse olim Grammaticorum de voce ζῆτρειον vel ζῆτρειον opiniones, Glossographi græci arguunt. v. *Pollux*, Lib. III, 78. 7. 19. Auctor *Etym. M.* formas laudat, ζώστειον, ζώτειον, ζῆτρειον, ζῆτρειον, ζῆτρειον, et ζῆτριον. cñf. *Suid.* v. ζάτρεύω. In *Eupolide Comico*, ζῆτρειον legerat forte *Photius*, nam in Lex. MS. ait: ζῆτρειον, τὸ τῶν δούλων χολιαστήριον. Εὔπολις. *Etym.*

Guodian MS. ζῆτρειον, διὰ τῆς εἰ διφθόγγου κατὰ τὴν παραλήγουσαν. σημαίνει τὸ τῶν δούλων δεσμωτήριον, ζῆγουν τὸν μύλων. ἐκεῖ γὰρ ἐδεσμεύοντο οἱ δοῦλοι. γίνεται δὲ παρὰ τὸ δεῖν, ὁ σημαίνει τὸ δεσμεύειν, καὶ τὸ τρεῖν, ὁ σημαίνει τὸ Φοβεῖσθαι, δέτριον, μετατιθέντος τοῦ δεῖς ζ καὶ τῆς εἰ διφθόγγου εἰς η - - - η παρὰ τὸ ζα καὶ τὸ τρεῖν ζάτρειον καὶ ζῆτρειον, τροπῇ τοῦ α εἰς η. εξ οὐ καὶ ζάπλουτος.

2. *Athenaeus* Lib. III. p. 86. B. Ἀρχίλοχος δὲ τῆς χηράβος μέμνηται. τοῦ δὲ ἀναρίτου, "Ιβυκος. καλῶται δὲ ὁ ἀναρίτης καὶ ἀνάρτας. κογχῶδες δὲ ὃν τὸ ὄστρεον, προσέχεται ταῖς πέτραις ὡς περ αἱ λεπάδες. Ἡρώδας δὲ ἐν Συνεργαζόμεναις, Προσφùs κλ. *I. Casaubonius*, negat se alibi *Herondam Comicum* invenire. At, non Comicus, sed ut ex subiecto Choliambō patet, Iam-

III.

"Ινα τὰ Ναννάκου κλαύσω.³

IV.

"Η χαλκέην μοι μυῖσιν ἡ κύθρην παιζεῖ
ἡ μηλολόνθης πεσσὸν ἄμματ' ἐξάπτων
τοῦ κεσκίου μοι τὸν γέροντα λαβῆται.⁴

borusia scriptor *Herodes*, vero Codex habet: τὰ ἀπὸ⁵
qui patronymicā et Dori-
bus propriā formā, Ἡρών-
δις dicitur; quod bene vi-
dit *Salmasi*. Exercitatt. Plin.
pag. 111. *Hemsterhus*. ad
Callimach. fragm. pag. 590.
Valken. ad *Schol.* in *Eurip.*
Phoen. p. 764. et ad *Theo-*
criti *Adoniaz.* p. 267.

3. *Zenobius*, Cent. VI,
10. pag. 154. [Τὰ Ναννάκου.]
Εἴρηται ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν
Θαυμαζομένων. Ναννάκας γχρ
ἐγένετο Φρυγῶν βασιλεὺς, ὃς
Φησὶν Ἐρμογένης ἐν τοῖς Φρυ-
γίοις, πρὸς τῶν Δευκαλίωνος
νόμων (leg. χρόνων.), δις προσ-
ειδὼς τὸν μέλλοντα κατα-
κλυσμὸν, συναγαγὼν πάντας
εἰς τὰ ιερὰ μετὰ δακρύων
ικέτευεν. Ἡράδης δὲ ὁ Ἰαμ-
βοποιὸς Φησὶν, "Ινα κλ. Pro
"Ινα τὰ Ναννάκου, apparel
legisse Stephanum ἐπὶ Ναν-
νάκου κλαύσειν. Vatican.

4. *Stobaeus*, Sermon.
LXXXVI. p. 453. Hi e Mi-
miambis petiti versiculi, ita
laudantur à *Stobaeo*:

"Η χαλκέην μοι μυῖην, ἡ
* κύθρην παιζεῖ.
ἡ πᾶσι μελολόνθης ἄμ-
ματ' ἐξάπτων
τοῦ κεσκέου μοι τὸν γέρον-
τα λαβῆται.

Nullam lectionis varietatem
antiquae *Stobaei* editiones
praebent annor. 1543, 1549,
1559, et 1609. pro κύθρην
quidem *Gesnerus* putat scri-
bendum esse χύθρην, at ni-
hil mutandum esse, bene ob-
servavit *Grotius*, qui *Hero-*
dis locum optime emenda-
tum dedit, reddiditque:
Nunc ludit ollam, nunc
atheneam muscam, Nunc

Melolonthae vincla pedibus ut nectat, circumvolvula pauperat colum stupra. Acute *Grotius*, pro χαλκάνην μοι μυῆν, rescripsit: χαλκένην μοι μυᾶν; idem κύθρην conservavit. Est enim Ionicè pro κύθραιν aut χύτραιν. Sic κύθων et χιτῶν Ionibus dicitur. v. 2. *Grotii* conjectura optima est, ἡ μηλολόγης ποσσὸν, pro vulgario ἡ πάσις μελολόγης, versu et sententia adverfante. E *Salmasii* opinione legendum v. 3. κεσκίου pro κεσκέου. *Hesych.* κεσκίου, στυπάσιον. Memorantur caeterum ab *Herode* ludorum puerilium genera, quae partim ab ultimâ antiquitate ad nostram pervenere aetatem. vid. *Martin.* Var. Lect. Lib. IV. c. 2. p. 199. Primum ludus genus, prisci *Muscam aheneam*, vocarunt. cns. *P. Victorii* Var. Lect. Lib. XV. p. 327. Quod ad formam adtinet, eam describit *Pollux*, Lib. IX, 123. apud quem videre poteris. Ait enim, ita olim exerceri ludum, ut puer aliquis, cum fasciâ oculos obvolvisset, in orbem versaretur, clamaret.

que: *aheneam muscam venabor*, alii vero respondentes, *venaberis nec tamen capies*, caederentque illum scuticâ, e levi materiâ factâ, donec aliquem ex numero ipsorum comprehendisset. *Eustathius* etiam ad Iliad. 9', p. 1127. meminit huius ludi, quo loco etiam docet, unde χαλκῆ, i. e. *ahenea musca* vocata sit, tradens, genus esse quadam muscarum, quae à colore aeris illo modo à Graecis vocatae sint. Vocem κύθρην de quadam osculi specie intelligendam esse credidi, nonnulla enim de ea monuit *Suidas* v. χύτραι. Meminit et *Tibullus*, Lib. II, 5. 91.

- - - *natusque parenti
oscula comprensis auribus
eripiet.*

Ubi multa ab Interpp. notata. *Eunicus* ap. *Polluc.* Lib. X, c. 100. λαβοῦσα τῶν ὥτων Φλήγσον-τὴν χύτραιν. At haec verba non ad puerum, sed ad scortillum pertinere videntur. Fuit enim osculandi hic mos meretricibus familiaris, ut illa apud *Aristaeon*. Lib. I. ep. 29. fin.

κάγω τῶν ἄτων λαβομένη τρὶς σε Φιλήσω. Melius forte si per κύθραν intelligimus puerilem ludum, quem *Hesych.* h. v. et *Pollux*, Lib. X, 113. χυτρίνδαν vocant, cuiusque rationem et formam late exponunt. Caeterum μηλολόγης ποσσὸν ἀμπατ' ἐξέπτειν. et apud nos solent Mense Mayo pueri, qui scarabaeis melolonthis filum appendentes, idque manu tenentes, circumque volitare eos faciunt. Meminit et *Aristophanes* Nub. 134. et ioco notatu dignissimo Strepsiadēm inducit, à Socrate monitum, ne tantum de usuris solvendis sollicitus esset, sed omnes à se amoveret, puerorum more et exemplo, qui suas μηλολόγας, non omnino avolare sinunt, sed eas pede tantum revinctas apud se retinent:

ἀλλ' ἀποσχάλα τὴν Φρού-
τίδ' ἐς τὸν ἀέρα
λινόθετον ὥσπερ μηλολό-
γης τοῦ ποδός.

Hic locus multum facit ad alias explicationem, quem e Pindaro laudat *Plutarchus* T. II. Opp. pag. 68. (Frag-

menta Pindarica ed. Heyne n. XXV. p. 93.).

- - - καὶ λύοντι τὸ τῶν
δυςΦόρων

σχοινίου καὶ μεριμνᾶν.

Simili modo *Theodectes* Tragicus, χαλινὸν dixit, pro σχοινίον. apud *Stobaeum*. Tit. XL. p. 617.

'Αλλ' ὡς τάλαν Θύεστα καρ-
τέρει ΔΑΚΩΝ
οργῆς χαλινὸν.

Scripsimus δακὼν, male erat in *Stobaeo* δανθάνων. Verbum δάκνω eleganter de affectibus animi, amoris, dicitur, qui pectus arrodunt. *Aspasia* apud *Athenaeum* Lib. V. p. 219.

Σώνρατες οὐκ ἔλαθές με
πόθῳ ΔΗΧΘΕΙΣ Φρένα
τὴν σὴν,
παιδὸς Δεινομάχης καὶ Κλε-
νίου —

et *Pindarus* in Scolio (Fragment. Pindar. edit. Heyne. pag. 25.)

'Αλλ' ἔγωγ' ἔκατι τὰς
πηρὸς ὡς ΔΑΧΘΕΙΣ μελι-
κρατῶν μελισσῶν
τάκομα, εὗτ' ἀν ίδω
παιδῶν νεόγυνον ἐς ἥβαν.

Caeterum *Aristophanes* in Vesp. 1332. tympanistriam à Bdelycleone, qui eius amore

V.

Μὴ δὲ κορη τὸ τὴν χολὴν ἐπὶ γῆνες
ἔχει εὐθὺς, οὐ τι ἔημα μή σοφὸν πεύθη.
γυναικός ἐστι κρηγύης φέρει πάντα. *

VI.

Ως οἰκίην οὐκ ἔστιν εὔμαρέως εὑρεῖν

tenebatur, vocari facit: χρυσομηλολόγιον, et urbanitate ex eo puerili ludo petitâ ludit in ambiguitate vocis σχουνίου, quae et filum et funiculum significat, vid. Menander ap. Alexandr. Rhetor. p. 748. ed. Ald., et membrum virile. — γέροντα esse instrumentum, cui stupras lanificae circumvolvabant, Pollux docet, Lib. XIII. p. 327. Τὸ δὲ ἐργαλεῖον καθ' οὓς ἔκλωθον ἐξαρτῶντες τὰ στυπτεῖα, ΓΕΡΩΝ ἐκαλεῖτο. οὗν δὲ ἐκ ξύλου πεποιημένου, χεῖρας Ἐρμοῦ τετραγώνου ἔχων, ὡς γέροντος ἐπῆν πρόσωπον ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα. Φερεκράτης δὲ Φησὶν ἐν Μυρμηκανθρώποις,

ἀλλ' ὡς τάχιστα τὸν ΓΕΡΩΝΘ' ιστὸν ποιεῖ
ἀφ' οὗ τὸ λίνον οὗ.

Memorabilis est Grotii observatio ad Stobaeum, pag. 545. „Auctor“ inquit „huius et aliorum qui à Stobaeo citantur claudicantium Iamborum in Manuscriptis editisque eius Codicibus Herodes dicitur, Athenaeo vero Herondas, nam et is Scanzontem sub eo nomine citat.“

5. *Stobaeus*, Serm. LXXI. p. 439. *Gesn.* p. 320. *Grot.* Eleganter reddidit Grotius: *Ne si quid alter dixerit minus recte, Tuas puella, sanna torqueat nares, Tolerare cuncta, magna foeminae laus.* Sententiam Herodis bene explicant notata virorum doctorum ad Persii Satyr. V, 91. et Theocrit. Id. I, 18.

M

ἄνευ κακῶν ζώουσαν. ὃς δ' ἔχει μέον,
Οὗτός τι μεῖζον τοῦ ἑτέρου δοκεῖ πρῆσσειν.⁶

VII.

Ἐγὼ δ' αἰδραίνω γυιὸς ὄν. τὸ γὰρ γῆρας
ἡμέας καθέλκει· κ' εἰς σκιὴν πέρας τήκει.⁷

VIII.

Ἐπὴν τὸν ἔξηκοστὸν ἥλιον κάμψης,
ὡ Γρύλλε Γρύλλε, θνῆσκε, καὶ τέφρη γίνου.
ὡς τυφλὸς οὐπέρ νεῦν τοῦ βίου καμπτήρ.
ἥδη γὰρ αὐγὴ τῆς ζωῆς ἀπήμβλυνται.⁸

6. *Stobaeus*, Serm. XCVI.
p. 530. *Gesn.* p. 405. *Grot.*
Male erat initio v. 3. τούτου.
leg. οὐτος.

ἡμέας καθέλκει, καὶ σκιὴ
παραστήκει.

7. *Stobaeus*, Sermon.
CXVIII. p. 591. *Gesn.* p.
481. *Grot.* In editione Sto-
baei, an. 1609. in margine,
e Codice additur, *ex Herodis*
Μολπείου. Erat for-
te. *Herodis ἄσμα ΜΟΛΠΕΙ-*
ΝΟΝ, *carmen festivum, ad*
coenam cantatum, unde
fragmenta à *Stobaeo* petita.
Locus ita legebatur in *Sto-
baeo*:

Ἐγὼ δὲ δραυνῶ μυιὸς ὄν.
τὸ γὰρ γῆρας

Gesnerus emendavit: Ἐγὼ
δὲ αἰδρανέω γυρὸς ὄν. At
Salinasii emendatio, quam
adhibui, elegantissima est. In
v. 2. pro antiqua lectione
καὶ σκιὴ π. *Grotius*, e MSS.
profert: καὶ σκιὴ π. unde
putat fuisse καὶ εἰς σκιὴν με-
ταστήσει. At exquisitius est
emendatio — πέρας τήκει.
Eleganter, ut solet *Grotius*:
*Languore curvat me se-
necta detractum, Nec me
magis quam corpus umbra
dimittit.*

8. *Stobaeus* l. c. S. Ma-

IX.

Τύναγ, τὰ λευκὰ τῶν τριχῶν ἀπαμβλύνει
τὸν νοῦν.⁹

X.

Φύγωμεν ἐκ προσώπου,
μὴ σ' ἐμπεσὼν ὁ πρέσβυς,
οὐλῆς οὐτ' εὐθὺς - - -
Βατηρίᾳ καλύψῃ.¹⁰

ximus, Sentent. XLI. T. II.
Opp. p. 636. ed. Combefisi.
— τέφρη γίνου, usitatā
dixit formulā. cf. Analect.
Brunk. T. III. p. 165. *Murator*, Inscript. p. 483. ἥδη
γὰρ αὐγὴ. Male erat in
Stobaeo: ἥδη γὰρ αὐτῇ.
αὐγὴ, *lux*, pro *vigore* et
vitæ sumitur. vid. *Tyrtaeus*
apud *Stob.* Serm. XLVIII.
pag. 325. *Theognis*, 426.
Venusie redditum *Grotius*:

Emensus aeni sexies de-
cem soles,
6 *Grylle Grylle moritor et*
cinis fias,
caecum est, quod haec post
spatia restat aetatis.
nam iam retusus ipse ful-
gor est vitae.

9) *Stobaeus* I. c.

10. Particula haec carmine exstat apud *Schol. Nicandri*, Theriac. p. 41. b.
Βατῆρα δὲ τὴν Βακτηρίαν
οὐτὰ ἀφαιρεσιν τοῦ κ. ὅμοι-
ως καὶ Ἡρώδης ἐν ἡμιάμ-
βοις, ἐν τῷ περιγραφομένῳ
ὕπνῳ, Φύγωμεν ἐκ προσώ-
που μὴ σ' ἐμπεσὼν πρέσβυς
οὐλῆς οὐτ' εὐθὺς βατηρίᾳ κα-
λύψῃ Pro ὕπνῳ, legendum
forsitan ὕμνῳ. At verba non
ex hymno petita videntur,
magis e carmine iocoſo.
Fuit forte, NOMΙΩ; erat
enim, *Clearcho* tēſte apud
Athen. Lib. XIV. p. 619.
cantio, *Nōmīa* dicta, ab
Eriphane primum poētriā
in Menalcam pastorem, quem
amabat coiſoſta. Versicu-
lum unicūm ex illo carmine
servavit *Athenaeus*:

M 2

Μακραὶ δρύες ὡς Μενάλια.
Pro μὴ σ' ἐμπεσών, legen-
dum forte: μὴ μὲν ἐμπεσών.
Toupius, Emendatt. in He-
sych. T. IV, p. 44. ita versi-
culos exhibet:

Φύγωμεν ἐκ προσώπου
μὴ σ' ἐμπεσών ὁ πρέσβυς
οὐλῆ κατ' εὐθὺν —
βατηρίᾳ κολάψῃ.

Verbum in v. 3. desidera-
tum, explevit per βαίνων.
Mibi videtur legendum esse.
4. βατηρίᾳ χαλέψῃ. cf.
Apollon. Rhod. Lib. IV,

1506, 1675. βατηρίᾳ. *He-*
sych. βατηρίαν. ράβδον καὶ
βακτηρίαν. Scholiafestes Ni-
candri l. c. Φασὶ δὲ τινὲς
βατῆρα εἶναν τὴν ποιμενικὴν
ράβδον, μεθ' ἣς βόσκουσι.

Δημήτριος δὲ ὁ χλωρὸς, βα-
τῆρα αὐτὴν Φασὶ καλέσθω,
ἐπειδὴ τὰ βοτὰ ἐλαύνει. Ἀν-
τίγονος δὲ βατῆρα, παρὰ τὴν
βάσιν τηρεῖν. *Antigoni*
Grammatici etymologiam,
habet quoque *Etym. Gu-*
dian. MS. βακτηρία, - - -
παρὰ τὸ τὴν βάσιν τηρεῖν,
ἢ διὰ τὸν βαίνοντα τηρεῖν.

ΗΡΩΔΟΤ ΛΟΓΟΣ
ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

HERODIS ORATIO
DE
REPUBLICA.

ΗΡΩΔΟΥ ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

Δι' ὅ, τι ανάγκη λέγειν καὶ τηλικοῖςδε καὶ πολὺ¹
 νεωτέροις περὶ τοῦ παρόντος πράγματος, ἔχω λέξαι·
 δι' ὅ, τι δὲ εἰκὸς ἐστι σιωπᾶν, ἔχοντα λέγειν, οὐτε
 παρ' ᾧλλων δύναμαν μαθεῖν, οὐτὲ αὐτὸς ἔξευρίσκω.
 περὶ μὲν γὰρ ἑτέρου πράγματος ἔχοι τις ἀνὴρ ἐγκα-
 λεῖν τοῖς λέγουσι ματαίοτητα ή πολυπράγμοσύνην,
 αἰτιασάμενος ἐπίστασθαι² τὰ παρόντα πράγματα·
 τὰ δὲ εἰς τὸν πόλεμον αἰνήκοντα, πᾶσι μὲν ἐστιν ἐν-
 κοινῷ, μάλιστα δὲ αναγκαῖον καὶ προσῆκον τοῖςδε
 ταῖς ηλικίαις,³ ἐπίστασθαι περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν.⁴
 οἷς γὰρ ὁ κινδύνος οἰκειότατος γίνεται, τούτοις αναγ-
 καῖον ἐστι μάλιστα μέλειν.⁴ οἷς δὲ μέλειν ἐπιτέ-
 τακται, * τούτους⁵ εἰκὸς ἔξευρίσκειν⁶ μάλιστα.
 τοῦ μὲν οὖν λέγειν πολλὰς ανάγκας εὑρίσκω, τοῦ δὲ
 σιωπᾶν οὐδεμίαν ὡρᾶ συγγνώμην. ἐγὼ γὰρ ἐβούλόμην
 μὲν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν αἰτίους ἔναρ-
 μετὰ τῶν Θεῶν· εἰ δὲ τοῦτο διατρίβετε, καὶ δι' ἄλ-
 λους εὖ πράττειν ἥδū, δοκεῖ δή μοι Θεῶν τινος ἐπι-
 μελεῖαι γίνεσθαι τὸ γινομένον. ἂν μὲν γὰρ ὑμᾶς ἔχειν
 παρασκευάσασθαι· χρήμασι πείθοντας, καὶ τοῖς

HERODIS ORATIO

DE REPUBLICA.

Quas ob cauſtas et huic aetati et multo mino-
ri de re controversa differendum sit, poſſim
dicere; quare, qui differere poſſit, ſilere de-
beat; neque ex alio cognosceré, neque per me
poſſum invenire. Etenim qui alterius rei cogni-
tionem ſibi arroget, is vanitatis vel curiositatis
incuſari poſſit: res autem bellicae ut omnium
ſunt communes, ita praecipue ab hac aetate ſunt
per diſputationem excutiendae. Nam quibus
eſt periculum proximum, ii maximam neceſſa-
rī curam adhibent; quibus autem cura datur,
hi maximam debent inventioni operam dare.
Quapropter et neceſſitatem dicendi permagnam,
nec veniam tacendi ullam video. Vellem enim
Vosmetipſos eſſe veftrorum commodorum poſt
deos auctores, quod ſi conamini, non minus eſt,
cum aliorum opera vobis consulitis, iucundum.
Ac mihi id, quod accidit, deorum alicuius pro-
videntiā videtur eveniſſe. Nam quae vobis opum
iaſtū, vitaque periculo comparanda fuerant,

σώμασι κινδυνεύοντας, ταῦτα πάνθ' ὑμῖν ἡ τύχη αὖν πόνου καὶ χειρατῶν συνέπραξεν· ὥστε τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς ἔκοντας ὑμῖν δίκην δοῦναί πρῶτον μὲν εὖ, ὡς ἀγαθὸν ἔστι πείθεσθαι τοῖς ἐπιφυγελλομένοις πόλεμον, ταῦθ' ὑμᾶς διδάξω· δεύτερον δ', ὡς αὐτοῖς. ήμεῖς μὲν γὰρ ἐπιστάμενοι γινώσκειν⁷ τὰ φύσει πολέμια τῇδε τῇ χώρᾳ, προγινώσκοντες τ'⁸ αὐ⁹ πρὸν παθεῖν εὐλαβούμενα.¹⁰ τὰ μὲν ἐκείνων, αὐτοῖς ἀφιστάντες ἐκ παντὸς τρόπου, τὰ δ' ήμέτερα αὐτῷ πρέσσονται,¹¹ γινώσκοντες, ὅτι τὸ φύσει πολέμιον τῷ μὴ δύνασθαι κακὰ δρᾶν, ησυχίαν ἔγει· νῦν δὲ τὴν ήμετέραν διδασκαλίαν.¹² ἐκ τῶν συμφορῶν ἐπιστάμενοι, τὸν αὐτὸν τοῦτον¹³ οὐδέποδ' ὑμῖν φίλον ἐπόμενον, οὐδὲ διαλλαγὴν ἐσμένην ἐκείνῳ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ αὐτούμενος ὑφ' ὑμῶν, αλλ' αὐτοῖς βουλόμενος, ἐχθρὸς ὑμῖν ἔστιν. ἔχει μὲν γε ἦν ήμῖν οἱ πατέρες κτησάμενοι παρέδωκαν, ἦν διὸ μὲν τὴν ήμετέραν αὐτοῖς. ἔχει, διὸ δὲ δύναμιν¹⁴ αἴκαν αποδάσει. μίσος μὲν αὗτη πρόφασις αὐτῷ κακονοίας πρὸς ὑμᾶς. ἔπειτα δὲ, ὅτι τοῖς μὲν Ἑλλήνων πόλεσιν ικανὸν ἔστι τὴν αὐτῷ δύναμιν διασῶσαι τοῖς ἐπιγιγνομένοις· τοῖς δὲ τυραννοῖς ταῦτ' οὐκ απόχρη μόνον,¹⁵ αλλὰ προκαταστρέψασθαι δέονται τοὺς πλουσιωτάτους¹⁶ αὖ. ήμεῖς μὲν οὖν δικοῦμεν¹⁷ οὐτ' αὐτοὶ δραδίως αὖ τοῦτο παθεῖν,¹⁸ αλλοις τε ἐμποδὼν γενέσθαι.¹⁹ διὸ ταῦθ' ήμῖν ἐκεῖνος ἀχθεταί, βουλόμενος σφάλλεσθαι τὰς ἐλπίδας τῶν ήμῶν πιστεύειτων.

haec vobis omnia sine labore atque sumptu fortuna suppeditat, sic ut hostes nostri ultro nobis dent supplicium. Ac primum quidem, quam sit commodum iis parere, qui ad bellum adhortantur, docebo; deinde, quam sit necessarium. Possumus enim, nos ea, quae sunt huius regioni naturâ contraria, cognoscere, et cognita mature cavere, cum et illa quovis pacto debilia, et nostra reddimus fortiora; quandoquidem non ignoramus id, quod est naturâ inimicum, nunquam, nisi cum deest malefaciendi facultas, quiescere. Nunc autem e cladibus, quod erat discendum, cognovimus, nunquam hunc virum nobis amicum futurum, aut nobiscum compositurum. Neque enim quia accepit à nobis iniuriam, verum quia vult inferre, hos sis est. Habet autem ea, quae nobis à se conquista maiores reliquerunt, quaeque vel per imbecillitatem nostram retinebit, vel potentiam invitus reddet. Atque hunc quidem unum habet malevolentiae stimulum: alterum, quod, cum civitatibus Graecis sufficiat, si potentiam suam posteris prodant, hoc tyrannis non est satis, nisi ditissimos etiam quosque semper evertant. Iam nos nec ipsi videmur hoc facile passuri, et alios impedituri. Quapropter ille vobis irascitur, cum eorum qui vobis considunt, spem cupiat eludi.

απὸ μιᾶς οὖν τέχνης ὁρμώμενος, ήμῶν τε κρατήσειν οἴεται, καὶ τούτων, ὃν δι' ήμᾶς οὐκ ἀρξεῖ. ταῦτα δὲ πρότερον ἐξῆν εἰκάζειν ήμῖν, νῦν δὲ σαφῶς γινώσκειν, ἔργῳ πάσχοντας. ὃ γὰρ αἴλισκεται μάλιστα καὶ πόλις καὶ χώρα, τοῦτο τὸ χωρίον²⁰ οὐκ ἔλαθεν αὐτὸν, ἴδεντα στασιάζοντας ήμᾶς αὐτούς.²¹ αλλὰ μετὰ τῶν ὄλιγων * ἐπὶ τοὺς²² πάντας οὐκ ὀκνησεν ἐλθεῖν· οὐπίστατο γὰρ ἐλθῶν,²³ ὅτι τοῖς πολλοῖς μὲν ἐπιχειρήσας, οὐδὲν ἀν ἐπράξεν. ὃν ἐβούλετο· (τοὺς γὰρ αἰσθενεστέρους²⁴ συγκαταπολεμήσας, οὐκ ἀρξειν τῶν πλειόνων ἔμελλεν. ίκανοὶ γὰρ ησαν²⁵ ἀν αὐτὸν αἰμύνασθαι) εἰ δὲ τοὺς πολλοὺς μετὰ τῶν ὄλιγων²⁶ καταστρέψαιτο, βαρδίως απάντων φέρετο κρατήσειν. οὕτω μὲν αὐτὸς βούλεσθαι πέφυκεν ήμᾶς στασιάζειν. εἰ δ' αὐτῷ ταῦτα συμφέρει, καὶ πράσσειν²⁷ οἴεσθε αὐτόν. τὸ δ' ἐκείνου συμφέρον, ὃσον ήμῖν κακὸν ἐστιν, αἰθρήσετε, πρὸς τὸ μέγιστον τῶν ἄλλων²⁸ αντιθέντες. ὅμολογεῖται γὰρ πόλεμος τῶν ἄλλων κακῶν τοσούτῳ²⁹ μέγιστον εἶναι, ὅσωπερ εἰρήνη τῶν αἰγαθῶν. ἵσῳ μέντοι μεγέθει τὸν πόλεμον ή στάσις ὑπερβάλλει, ὅσωπερ ὁ πόλεμος τὴν εἰρήνην. ἐν μὲν γὰρ τῷ ξενικῷ πολέμῳ,³⁰ τὴν πατρίδα σώζοντες αἰποθνήσκουσιν· ἐν δὲ τῷ πολιτικῷ, διαφέροντες ἐκυρίους, ὥστε μήτε³¹ τοὺς αἰποκτείναντας εὐδοκιμεῖν. ἄλλοις μὲν γὰρ πολεμοῦντες, πολεμοῦμεν³² ὑπὲρ τῶν φίλων· καὶ τοὺς μὲν αἱλοτρίους νικῶντες, ἑτέρους κτῶνται φίλους· ὅταν δὲ³³

Eadem igitur operâ se et nos existimat, et eos, quorum per nos imperio privabitur, subacturum. Atque haec primum nobis coniecturâ licebat assequi; nunc autem re doctis firmiter cognoscere. Quâ enim rē potissimum et urbs capitū, et rēgio, haec eum non latuit, cūm seditionem nostram animadverteret: neque cum paucis hos omnes aggredi cunctatus est. Siquidem norat se, si plurimos aggrederetur, nihil, quod studeret, effecturum, quandoquidem debellatis infirmioribus, potiores ad resistendum instructos non esset subacturus; sin plurimos cum paucis everteret, omnium facile potitum. Atque ita videtur ille, ut seditione laboretis, optare. Quod si est illi commodum, quam sit vobis hoc illius commodum noxiū, cūm alio maximo id contendentes, videte. Nam cūm tam esse maximum malum bellum, quam est maximum bonum pax, credatur; eodem tamen intervallo bellum seditio, quo pacem illud, superat. Ut enim in externo bello patriam servando, sic in civili nosmetipſos perdendo morimur, ita ut ne homicidae quidem laudem mereatur. Cūm aliis porro praeliantes, pro amicis bellum gerimus; et cūm alienis devictis, amicos comparemus alios;

τοὺς οἰκείους, ἀποστεροῦνται καὶ τῶν ὑπαρχόντων.
 ἀρπαγὴν δὲ χάρας καὶ χρημάτων φθορὰν,³⁴ ὡση
 δύνανται³⁵ πολὺς ἀριθμὸς³⁶ καθέστακεν ἐξηγή-
 σασθαν. καὶ τούτων οὐδὲ ἀπαλλαγῆναι δύοδιον, ἐπε-
 δαίν ἀρξητά τις τὸν διάλογον³⁷ γὰρ οὐκ ἔστιν
 εὔρεν. οἱ γὰρ πλησίον οἰκουμένες οὐκ ἀχθοῦσται στα-
 σιαζόντων τῶν πλησίον. οἱ μὲν αὐτενέστεροι, ὥστε
 αὖ μὴ ἀρχωνται· οἱ δὲ ὄμοιοι τὴν δύναμιν, ὥστε αὖ
 κρείσσονες γένωνται· οἱ δὲ ισχυροί, ὥστε αὖ δύοδιέστε-
 ρον³⁸ αρχωσι. καὶ τούτων οὐκ οἶδι,³⁹ τι δέσι ση-
 μεῖον ἀλλασθεν λαβεῖν. ήμεῖς γὰρ τοῖς ἄλλοις σημεῖον
 ἐσμέν. χάραν γὰρ τῶν Ἑλλήνων ἔχοντες πλείστην,
 καὶ πλεῖστα δύναμένην παρέχειν οὐ μόνον τοῖς ἐνοι-
 κουσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς παροίκοις, οὐ Φαινόμενα
 πλουσιώτεροι τῶν παρ' ήμῶν ἐξαγοραμένων⁴⁰ οὐτες.
 ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἑαυτοῖς κατατίθενται τὰ παραγινό-
 μενα,⁴¹ ήμεῖς δὲ εἰς τοὺς ἀλλοτρίους ἀναλίσκομεν⁴²
 τὰ κοινὰ μὲν, ἴδια ποιοῦντες· τὰ δὲ τῶν ἴδιωτῶν,
 κοινά. καίτοι πῶς οὐ δειγόντες τούτους κοινῆς τρέ-
 φειν, οἱ τὴν πόλιν οὐ κοινὴν ήμεῖν παρέχουσι;⁴³ πρὸς
 τούτοις τε γῆν ἔχοντες εὐφυεστάτην ἀμύνεσθαι τοὺς
 ἐπιόντας, καὶ τὸ σύμμαχον ἐγγενὲς παρεχομένην καὶ
 ἵππους, οὐχ ὥστε διαλύομεν⁴⁴ τοὺς βουλομένους
 αὐδικεῖν, αλλὰ ἐπαγόμενα τοὺς αἱμυνοῦντας, μισθῷ
 πέιθοντες, καὶ φυλασσόμενα ξένους· καὶ καταφρο-
 νεῖται μὲν ἡ δύναμις τῆς χάρας, καταγελώμενα δὲ
 αὐτοῖς. τούτων πάντων καὶ ἐτέρων πολλῶν τὸν αἵτιον

nostris superatis, etiam priores amittimus. Iam regionis vastatio atque opum pernicies quanta hinc sequatur, paucis explicari non potest. Neque facile est his malis, postquam semel exorta sunt, liberari. vix enim conciliatorem invenias. Nam qui prope habitant, vicinorum seditionem non moleste ferunt; imbecilliores, ne pareant; pares, ut potiores siant; superiores, ut imperent facilius. Atque horum non video cur longe petendum sit exemplum, cum ipsis aliis exemplo simus. Etenim cum regionem habeamus inter Graecos maximam et uberrimam, nunquam iis, qui à nobis dèducantur, ditiores videmur. Siquidem illi sibi, quod accedit, reponunt; nos in alienos insumimus; ac tum publica reddimus privata, tum privata publica. Quis vero non indignum ducat eos ali publice, qui urbem publicam non faciant? cumque regionem habeamus ad alios repellendos aptissimam, et socios atque equos ex se praebentem; non tantum injurios non removeimus; verum adjutores mercede conducimus, et hospites vitamus. Atque ita, cum regionis contemnitur potentia, tum ipsis deridemur. Horum autem omnium atque aliorum insuper

αὐτοὶ παρόντες θεάσασθε,⁴⁴ τοιαύτην ἐπίδειξιν ἐπιδέξαντα⁴⁵ πᾶσιν, οἵαν οὐδεὶς οὕτω σκληρὸς οὐδὲ μισάνθρωπός ἔστιν, ὅστις αἰδάκρυτος αὖν διηγήσαιτο. τί γὰρ οὐκ ἐγένετο τῶν μεγίστων κακῶν; εὑ παιδεῖς καὶ γυναικεῖς, καὶ πατέρες γέροντες καὶ μητέρες, θεωροῦντες κατέστησαν αἴποθησκόντων, εἰ μὲν, πατέρων, αἱ δὲ ανδρῶν, αἱ δὲ, παιδῶν; αἱ μὲν, ἐν ταῖς αὐτῶν χερσὶ τελευτώντων τὸν βίον, αἱ δὲ ἐν τοῖς πολεμίσις⁴⁶ διαφέρομένων; οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας,⁴⁷ καὶ χρήματα διαρπαζόμενα; καὶ (τὸ πάντων δεινότατον) ὅποτε τύχοι τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνῶν ὁ ταῦτα δρῶν, καὶ τῆς αὐτῆς Φυλῆς ὡν, ὃ πρεσῆκε⁴⁸ ἐπαμῦνα, κατάγε νόμον, ἀλλὰ μὴ παρανέμως αἴπολεσσα; ὅτε⁴⁹ καὶ τοῖς γέροντιν ἐφάνη συμφορὰ τὸ γῆρας, καὶ τοῖς ὄφαντοῖς ὥσαύτως.⁵⁰ καὶ τούτων τὸν αἴτιον πῶς οὐ χρὴ κακῶς δρᾶν, δινομένους γε; αἴμυνομένους μὲν ὡν ὑπῆρξε, τιμωροῦντας δὲ τοῖς αἴποθανοῦσιν, οἰκτείροντας δὲ τοὺς αἴποστερηθέντας.⁵¹ οὐ γὰρ μόνον τοσοῦτον αἴγαθόν ἔστιν,⁵² ὅτι τῶν παροιχομένων ληψόμενος δίκην, ἀλλ’ ὅτι παραδειγμα⁵³ τοῦτο δεῖξαντες, αἴποδιδάξομεν τοὺς ἄλλους μὴ γεμίζειν εὔρημα τὴν ήμετέραν διαφορὰν, μηδὲ μεθ’ ημῶν ἐπιβουλεύειν ημῖν. ἐαν δὲ τοῦτο γένηται, πολλαῖς ἐλπίδας ἔχω μηδὲ στοσιάστειν ημᾶς, ὅταν ἐπίκουροι μηδαμόθεν ἴωσι⁵⁴ τοῖς ἐπιβουλεύουσιν. οὕτω μὲν οὖν αἴγαθόν ἔστιν ημῖν ἐθελούτας⁵⁵ ἐμολογῆσαν συμπολεμεῖν τοῖς παρακαλοῦσιν. ὡς δὲ αὐτοκαίσιον ἔστιν, ἐκ τῶν ἐπιλοιπῶν χρὴ σκοπεῖν.

malorum auctorem coram vidisiis, cum tale sui specimen omnibus ederet, quale nemo quantumvis durus et inhumanus absque lacrymis posset exponere. Quod enim de gravissimis malis defuit? non et pueri, et mulieres, et senes parentes, illi patres, aliae viros, aliae liberos, vel in suis manibus vel inter hostes mori viderunt? Huc accedebant aedium subversiones, et, quod erat omnium gravissimum, eo saepe, qui sacrorum eorundem atque eiusdem tribus esset particeps, auctore; quem iuvare secundum leges, non contra leges decebat perdere. Atque horum auctorem quis nobis afflendum, cum possimus neget, tum iuvandos mortuos, tum orbatis misericordiam tribuendam? Neque enim hoc tantum erit commodi, quod rerum praeteritarum poenas expetemus; sed etiam reliquos hoc exemplo docebimus, ne disensionem nostram in lucro ponant, neque nobiscum nobis insidentur. Id porro si contingat, nunquam seditione nos laborturos considero, si nusquam insidiantibus adjutores occurrant.

Atque his quidem de caussis commodum est, cum iis, qui adhortantur, bellum capessere: quam sit autem necessarium ex sequentibus co-

Αρχέλαος γάρ οὐτ' ἐπὶ Πελοπονησίου ἥλθε μετὰ
 Ἀθηναίων, οὔτε διὰ τῆς χώρας⁵⁶ ἵεναι Βουλομένους
 ἔπαυσεν, οὔτε χρήματα παρέσχεν ἐπὶ τούτοις,⁵⁷ οὐδὲ
 ἐστι πρόφασις τῆς ἔχθρας, πλὴν ὅτι σὺν ἥθελε συμ-
 πολεμεῖν αὐτοῖς πρὸς Ἀθηναίους, ἀλλ' ησυχίᾳν ἤγειν.
 ἐπειδὴ τοινῦν τοῖς Πελοπονησίοις ἵκανή πρόφασις⁵⁸
 ἐστιν πολεμίους νομίζειν τοὺς μὴ πολεμήσαντας αὐ-
 τοῖς, εὐλαβηθῶμεν, ὅπως μὴ διὰ τὴν αὐτὴν πρό-
 φασιν ἡμῖν πολεμήσωσιν, εἰ παρακαλούμενοι μὴ Βου-
 λησόμεθα συμπολεμεῖν μετὰ Πελοπονησίων. οὐ γάρ
 ἥδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδέν.⁵⁹ ἡμῖν δὲ δὴ τίς λόγος
 ἐπολέπεται; πότερον, ὡς σὺν αἰδίκούμεθα; διδάξο-
 μεν⁶⁰ αὐτοὺς ταῦτα δρᾶν, ἀπερ ἐκένος; οὐ γάρ
 αἰδίκον,⁶¹ εἴπερ ὁ τάδε δράσας οὐκ αἰδίκει. ἀλλ' αἰδί-
 κεῖσθαι μὲν φίτσαν, αἰμύνεσθαι δ' οὐ Βουλόμεθα;
 πολλὴν ἄρα δειλίαν * ἐμποιήσομεν,⁶² τοῖς Βουλομένοις
 ἡμᾶς καλῶς δρᾶν. ἀλλὰ Βουλευθαῖ μὲν, δύνασθαι δ'⁶³
 οὐ; τίς οὖν οὐκανθρώποις τῆς δυνάμεως ἡμῶν, εἰ
 τοὺς Ἐλληνάς γε ἔχοντες ἐπικούρους, οὐδὲ οὕτω δυνη-
 σόμεθα τοὺς ἔχθρους αἰμύνεσθαι, καὶ, τὸ μέγιστον,
 εἰ δευτέρων αἰτίαν σχήσομεν ὑπὸ τῶν Ἐλλήνων πρό-
 τερον⁶⁴ μὲν, ὅτε τὸν πρότερον Μηδικὸν οὐ συνεπολε-
 μήσαμεν· δεύτερον δὲ, τὸν νῦν ἐπαγγελλόμενον. καί-
 τοι πρὸς ἐκένον μὲν ἵκανή πρόφασιν ἔχομεν· πρὸ
 ἡμῶν⁶⁵ μὲν γάρ ἥθελομεν αὐτοῖς συνδιακινέουσεν.⁶⁶
 οὕτω γάρ ἐπὶ πάσῃς⁶⁷ ἐγίνετο μᾶλλον, ἢ τὴν ἡμε-
 τέραν αὐτῶν ἀπολιπόντας, περὶ τῆς ἐκείνων διερμέ-

gnoscite. Etenim Archelaus nec Peloponnesios cum Atheniensibus invasit, nec per suam ire regionem vetuit, neque pecuniam contra illos suppeditavit, neque ullam dedit inimicitiae causam, nisi quod cum illis Athenienses oppugnare noluit, verum quietem sectatus est. Quare si satis est cauae Peloponnesis, cum hostes iudicant eos, qui noluerunt una bellum gerere; cavendum est, ne nobis eadem de causa bellum inferant, si vocati una pugnare noluerimus. Etenim nullam ab Atheniensibus iniuriam acceperat. Nobis vero, quae-nam est reliqua ratio? An, quia laesi non sumus, idem nos, quod illum, facere dicemus? si enim, qui id fecit, iniuste non egit, vacat res iniustitiā. An vero laesos esse fatebimur, ulcisci nos velle negabimus? admodum igitur ignavos reddemus eos, qui nobis benefacere cogitant. An denique velle, sed non posse dicemus? quis ergo nostras vires non contemnet, si ne Graecorum quidem auxilio poterimus hostes ulcisci, et, quod est maximum, secundam apud Graecos culpam subibimus, qui nec in primo bello Persico, nec in hoc, quod nunc indicitur, socios nos praebeamus. Quanquam in illo non deerat nobis excusatio. Pro nobis enim volebamus una cum illis perclitari: atque hoc honestius ducebamus, quam si nostra relicta, de illorum regione depugnaremus.

N

χεσθα. νῦν δὲ τί φήσομεν; αὐτοὶ γὰρ ἡκουσιν ὑπέρ
ημῶν καὶ τῆς ημετέρας θέλοντες κινδυνεύειν. ἔτι δὲ
πῶς οὐ δεινὸν, εἰ μόνοι τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἑλλη-
νίδα συμμαχίαν ἢ συναριθμησόμεθα; τότε δ' ὅσον
ἔστιν, αὐτὸς ὅτος δεδήλωκεν. ἐπιθυμῶν γὰρ καὶ χρή-
ματα βουλόμενος τοῖς Ἑλλησι δῶναι, ὅπως γένοιτο
σύμμαχος, ὃν ἐδυνήθη διαπεράξασθαι. καὶ τότε σχε-
δόν ἔστι δυοῖν σημεῖον, καὶ ὅτι ἀγαθόν ἔστι, καὶ ὅτι
χαλεπόν. περὶ μὲν ὅν τούτων, ἐὰν ταῦτά ⁶⁸ τις ἀν-
τιλέγῃ, τοσαῦτά μοι λελέχθω. Ἡδη δὲ λόγον ἡκ-
σα λεγόμενον, ὃς μοι σημεῖόν ἔστιν ἴκανὸν, ὅτι βέλ-
τιστά ἔστιν, καὶ ἐγὼ λέγω τοῖς ἐνσυντιωσομένοις.⁶⁹ εἴπερ
ὁ λόγος ἐκεῖνος ἰσχυρότατός ἔστιν, ὃν ἄξιόν ἔστιν ἔτι
φοβηθῆναι. λέγοσι γὰρ, ὡς κρέσσων Ἀρχέλαος ἔστι,
καὶ τοιότος ὡν, πρόσοικος μᾶλλον ἢ Πελοποννήσοι.
τότον μὲν γὰρ εἰ βουλοίμεσθα, δυναίμεθ' ἀν αμύ-
νασθα, Πελοποννησίους δ' ὃν ἀν. ὃκεῖν κρέσσον στα-
σιάζειν πρὸς ὑμᾶς αὐτὲς μᾶλλον ἢ δουλεύειν ἑτέροις.
ἐγὼ δ' εἰ μὲν ανάγκην ἔωρων ὅσαν ημῖν ἐλέσθαι δυοῖν
θάτερον, ⁷⁰ ἐβουλευσάμην ἀν, ὅπότερον χρὴ μ' ἐλέ-
σθα. ⁷¹ τὴν δ' ησυχίαν εὔρισκω πρὸς Πελοποννησίους
ὅσαν. ⁷² Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν αντιτιθέντων πράγ-
ματα τοῖς πράγμασιν. ⁷³ ἐγὰρ ὅμοια πρὸς ὅμοια
συντιθέασι· πρῶτον μὲν, ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ τοιότου ⁷⁴
σαφῶς ἐπιστάμεθα, τὰ δὲ ὑπὲκείνων ὑπονοῦμεν.
τὰ μὲν γὰρ ἐπάθομεν, τὰ δὲ ὃκεῖν ἐπιστάμεθα εἰ
πεισόμεθα. πῶς δὲ ἵσον ἔστι, τοῖς μὲν ἡδη γενομένοις

Nunc autem quid dicemus? siquidem ipsi pro nobis ac nostris adsunt periclitaturi. Praeterea sit indignum, si soli Graecorum in societate Graeca non censemur. id quod quantum sit, hic ostendit ipse. Nam cum pecuniā cuperet Graecorum societatem emere, non potuit obtainere. Quod quidem et commodam rem esse et difficilem, simul demonstrat. Ac de his quidem, si quis ea contra proferat, haec dicta sint. Sed alium audio sermonem, qui ea, quae dico, optima esse perspicue ostendit. Et enim si istam rationem habent firmissimam, dependentus jam est metus. Aiunt enim praestare Archelaum, quamvis talem, accolam Peloponnesiis. Nam hunc facile, si velimus, repellamus; Peloponnesios non item. Quare seditione praestat inter nos conflictari, quam aliis servire. At ego si necessario viderem eligendum alterutrum; utrum potius esset, deliberarem. Verum quietem nobis cum Peloponnesiis intercedere video. Miror praeterea istorum contentionem, qui dissimilia inter se comparent. Primum enim huius facta cognoscimus aperte; illorum suspicione complectimur: si quidem illa sensimus, haec an sensuri simus, ignoramus. Non igitur aequum est, ob res gestas non indignari; quas adsequi-

N 2

μὴ Θυμόσθατη, τὰ δὲ εἰκαζόμενα Φοβεῖσθαι μᾶλλον;
 ἐκ ποίων δὲ χρὴ παραδειγμάτων ὄργωδεν αὐτός;⁷⁵
 πότερον δὲ όχι ὄργωμεν τὸς πλησιεστάτους ήμιν προσον-
 κήντας τῶν Ἑλλήνων Φωκέας ἐλευθέρους ὄντας, προ-
 σεχομένος δὲ ⁷⁶ Βοιωτῶν, γάτε Φόρον φέροντας ἐκεί-
 νοις.^{76b} γάτε ἀρχοντας ὀδένας Λακεδαιμονίων αὐτόθι;
 ἔτι δὲ διὰ πλείους ⁷⁷ Κορινθίους αὐτονόμους ὄντας,
 καὶ τῶν ἑαυτῶν κρατήντας; Ἀχαιοὺς δὲ πρὸς τέ-
 τοις,⁷⁸ γάτε πλείονας ὄντας ήμῶν, γάτε κατὰ πλεί-
 ούς ⁷⁹ οἰκήντας; Ἡλείους δὲ καὶ Τεγεάτας, καὶ τὰς
 ἄλλους Ἀρκάδας, ἀστυγείτονας ὄντας;⁸⁰ ἐνθ' ὅδες
 εὑρηκέ πω Λακεδαιμόνιον ἔχοντα, ⁸¹ ὥσπερ ὁδὸς ἐνθάδε
 Μακεδόνας. πολιτείας δὲ πανταχός καὶ νόμους ἐπι-
 στάμενα κειμένους, καὶ τὰ κοινὰ κοινῇ καρπυμένους.
 ἵσως ⁸² ἀν τις ἐπιη, ἀλλ' ὀλιγαρχίαν ἀπανταχός
 καθιστᾶσι; τοιαύτην γε, οἵαν ήμεῖς εὐχόμενοι πολὺν
 χρόνον καὶ ποθῶντες, ὀλίγον χρόνον ἴδοντες, ἀφηρέ-
 θεμεν. ὁ δὲ ⁸³ προσήκει ὀλιγαρχίας λέγειν ἐκείνας
 πρὸς τὰς ἐνθάδε.⁸⁴ πᾶς γὰρ ὅτω μικρὰ πόλις, ἐν ᾧ
 τὸ τρίτον μέρος δὲ μετέχει τῶν πραγμάτων αὐτόθι;⁸⁵
 ὅτω δὲ ⁸⁶ μηδὲ ὅπλα, μηδὲ ἄλλη δύναμις ἐστι τὰ
 κοινὰ πράσσειν, διὰ όπο Λακεδαιμονίων, ἀλλ' ύπο
 τῆς τύχης ἀποστερηθέντων πραγμάτων.⁸⁷ ἀπεστέ-
 φηται δὲ τοσῦτον χρόνον, ἕως ἀν παραδειγματα μα-
 θῆτε.⁸⁸ παρὰ δὲ ταῦτα, παρ' ὑμᾶς ἐστιν.⁸⁹ οἶμα
 μὲν γὰρ ημᾶς ὁδὸς ἀν εὐχομένους ἄλλως εὐχασθαι
 πολιτεύεσθαι, παραδείγματα μὲν τοιαῦτα παρεχο-

mur coniecturā , magis timere. Quibus vero exemplis metum hunc concipiāmus? Non videmus proximos nobis Graecos, Phoceanos, esse liberos? propinquos Boeotos, nec tributo, nec magistratu ullo Laconico premi? remotiōres etiam Corinthios sui iuris esse, suisque frui? Achivos praeterea, qui nos nec multitudine nec oppidis superant; nec non Eleos, Tegeatas, et Arcadas reliquos eodem se habere modo; sic, ut nullus ibi regnari adhuc Laco, sicut nec heic Macedo. Iam Republicas ubique constitutas, et leges positas novimus, ac rerum communium usum esse communem. Sed eos forte quis paucorum imperium ubique dicet instituere, tale profecto, quale nos cum diu optassemus ac desiderassemus, brevi sumus constituto spoliati. Neque enim comparanda sunt illa paucorum cum istis imperia. Ubi enim tam parvam urbem reperias, in quā non tertia pars praeſit rebus? Similiter et armorum gerendorum, et reliquae Reipublicae administranda facultas, non tam per Lacedaemonios, quam per fortunam est adempta, donec exemplum vos edatis. Nam Reipublicae quidem formam vix aliam, arbitror, possimus exoptare. Exemplis autem pro-

μὴ θυμόσθαται, τὰ δὲ εἰκαζόμενα φοβεῖσθαται μᾶλλον;
 ἐκ ποίων δὲ χρὴ παραδειγμάτων ὄρέωδεν αὐτά; ⁷⁵
 πότερον ἡχ' ὁρῶμεν τὸς πλησιεστάτους ήμιν προσον-
 κῆντας τῶν Ἑλλήνων Φωκέας ἐλευθέρους ὄντας, προ-
 εχομένος δὲ ⁷⁶ Βοιωτῶς, ὅτε Φόρον Φέροντας ἐκεί-
 νοις. ^{76b} ὅτε ἀρχοντας ὀδένας Λακεδαιμονίων αὐτόθι;
 ἔτι δὲ διὰ πλείους ⁷⁷ Κορινθίους αὐτονόμους ὄντας,
 οἷοὶ τῶν ἑαυτῶν κρατεῦντας; Ἀχαιοὶς δὲ πρὸς τέ-
 τοις, ⁷⁸ ὅτε πλείονας ὄντας ήμῶν, ὅτε κατὰ πλε-
 ξες ⁷⁹ οἰκεῖντας; Ἡλείους δὲ καὶ Τεγεάτας, καὶ τὰς
 ὄλλους Ἀρκαδας, αὐτογείτονας ὄντας; ⁸⁰ ἐνθ' ὀδεῖς
 εὑρηκέ πω Λακεδαιμόνιον ἔχοντα, ⁸¹ ὥσπερ ἡδὲ ἐνθάδε
 Μακεδόνα. πολιτείας δὲ πανταχοῦ καὶ νόμους ἐπι-
 στάμεθα κειμένους, καὶ τὰ κοινὰ κοινῇ καρπυμένοις:
 ἵσως ⁸² ἀν τις εἴπῃ, ἀλλ' ὀλιγαρχίαν ἀπανταχοῦ
 καθιστᾶσι; τοιαύτην γε, οἵαν ήμεῖς εὐχόμενοι πολὺν
 χρόνον καὶ πονθῆντες, ὀλίγον χρόνον ἴδόντες, αὐθηρέ-
 θεμεν. ἐ δὴ ⁸³ πρεσήκει ὀλιγαρχίας λέγειν ἐκείνας
 πρὸς τὰς ἐνθάδε. ⁸⁴ πᾶς γὰρ ὅτῳ μικρὰ πόλις, ἐν τῷ
 τὸ τρίτον μέρος ἢ μετέχει τῶν πραγμάτων αὐτόθι; ⁸⁵
 ὅτῳ δὲ ⁸⁶ μηδὲ ὅπλα, μηδὲ ἄλλη δύναμις ἔστι τὰ
 κοινὰ πράσσειν, ἡχ' ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' ὑπὸ
 τῆς τύχης ἀποστερηθέντων πραγμάτων. ⁸⁷ ἀπεστέ-
 ρηται δὲ τοσῦτον χρόνον, ἕως ἂν παραδειγματα μα-
 θῆτε. ⁸⁸ παραδέδει ταῦτα, παρ' ὑμᾶς ἔστιν. ⁸⁹ σίμα
 μὲν γὰρ ημᾶς ἡδὲ ἀν εὐχομένους ἄλλως εὐξασθαι
 πολιτεύεσθαι, παραδείγματα μὲν τοιαῦτα παρεχο-

mur coniecturâ, magis timere. Quibus vero exemplis metum hunc concipiamus? Non videmus proximos nobis Graecos, Phoceanos, esse liberos? propinquos Boeotos, nec tributo, nec magistratu ullo Laconico premi? remotores etiam Corinthios sui iuris esse, suisque frui? Achivos praeterea, qui nos nec multitudine nec oppidis superant; nec non Eleos, Tegeatas, et Arcadas reliquos eodem se habere modo; sic, ut nullus ibi regnarit adhuc Laco, sicut nec heic Macedo. Iam Republicas ubique constitutas, et leges positas novimus, ac rerum communium usum esse communem. Sed eos forte quis paucorum imperium ubique dicet instituere, tale profecto, quale nos cum diu optassemus ac desiderassemus, brevi sumus constituto spoliati. Neque enim comparanda sunt illa paucorum cum istis imperia. Ubi enim tam parvam urbem reperias, in quâ non tertia pars praesit rebus? Similiter et armorum gerendorum, et reliquae Reipublicae administrandae facultas, non tam per Lacedaemonios, quam per fortunam est adempta, donec exemplum vos edatis. Nam Reipublicae quidem formam vix aliam, arbitror, possimus exoptare. Exemplis autem pro-

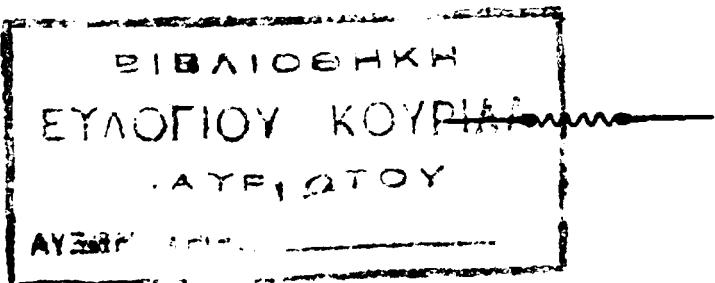
μένους ὄψεωδεν γὰν εἰκὸς αὐτὸς, ἀ⁹⁰ μὴ γενέσθαι
δεινόν | έστι μᾶλλον η̄ γενέσθαι. καὶ Λακεδαιμονίοις
μὲν ὅκέτι πέφυκεν⁹¹ ύμῖν ἐπιτίθεσθαι. πόρρω γάρ
οἰκεῖσιν αὐτὸν, απαράσκευοι τὸ εἶσι πρὸς τὴν χώ-
ραν.⁹² ὡς γάρ οἵμεῖς ισχύομεν μάλιστα, γὰν ὅλι-
γον διαφέρουσι πλησίοις εἴναι αὐτῷ. πρῶτον μὲν
γάρ⁹³ γὰν εἰκότως ἐπιβλεύσιν.⁹⁴ ἐάν δ' ἐγχει-
ρῶσιν, γὰν λήσουσιν. ἐάν δὲ⁹⁵ προγινώσκωμεν, γὰν
ἀμελήσομεν αὐτῶν. ὥστε ὁδαμῆ καλῶς αὐτοῖς ἐπιτί-
θεσθαι σχήσει. εἰ δὲ καὶ τόνδε τις τὸν λόγον λέ-
ξει, ως Ἀρχέλαος παιδας⁹⁶ ἔχει, καὶ διὰ τὸς
παιδας γάχισιν τε⁹⁷ συμπολεμεῖν, πρῶτον μὲν αἴξιον
θαυμάσαι τἙτον, ὅστις περὶ μὲν δέκα παιδῶν λέξειε,
περὶ δὲ τῶν ἀπάντων γάλεγει⁹⁸ γάδε περὶ τῆς πό-
λεως. καὶ τὸ μὲν τῶν παιδῶν⁹⁹ συμφέρον ἀποστε-
ρεῖ, περὶ δὲ τῶν ὅλιγων καθίστησιν. εἰ μὲν γάν
καιον ήν παθεῖν τι τὸς παιδας,¹⁰⁰ γάλε παθεῖται η̄
λέξαι.¹⁰¹ νῦν δὲ δῆλόν ἐστιν, ὅτι κρατήντες ἐκένει,¹⁰²
καὶ τῶν παιδῶν ἄμα κρατήσομεν. ὥστε αὐτελόν-
τες¹⁰³ τῶν ἐκένου κακῶν φαδίως ἀπολαβεῖν¹⁰⁴ τὸς
παιδας· ὁ μὲν γάν ἐμὸς λόγος, αἱμύνεσθαι μὲν τὸν αὐτο-
κτόντα κελεύει, τιμωρεῖν δὲ τοῖς αὐτοδανθσι, χαρίζει
σθαι δὲ τοῖς παρήκουσι.¹⁰⁵ δέχεσθαι δὲ τὴν τύχην·
συμμάχους τε τοῖς Ἐλλησιν εἴναι, πολεμίους, δὲ τοῖς
Βαρβάροις. καὶ πιστεύειν μὲν τοῖς αὐτελοῦσιν, ὅρ-
θωδεῖν δὲ τοὺς μὴ τοιάτους· ἐχθρὸς δὲ νομίζειν τὸς
αὐτοκτόντας, φίλος δὲ, τὸς ἐπαμύνοντας. πρὸς τἙτοις

positis, ea non debemus timere, quae non contingere sit, quam contingere gravius. Lacedaemonii porro non facile nos invaserint. Sunt enim longe à nobis remoti, nec nimis ad eam rem instructi. Nam propinquitas, quā nos valemus plurimum, non parvum apud illos discrimen facit. Quare primum non temere nos aggredientur. Sin facient, non latrebunt. Si praesciemus, non negligemus. Quo fit, ut nullā ratione nos commode queant invadere. Quod si quis hoc etiam dixerit, liberos habere Archelaum, ac propter eos non esse societatem ineundam; admirari primum eum libeat, qui decem filiorum mentionem faciat, omnium, atque civitatis ipsius obliviscatur; et cum filiorum omnium utilitatem negligat, paucorum rationem habeat. Iam si necessario siliis aliquid esset exspectandum, nullam haec verba admirationem moverent. Nunc illo devicto, liberos quoque in nostra potestate fore, manifestum est. Ac mea quidem oratio iubet iniuriarum auctorem ulcisci, mortuos iuvare, necessariis gratificari, fortunam accipere, Graecis amicos, barbaris hostes esse, iuvantibus considerere, alias metuere, laedentes pro hostibus juvantes pro amicis habere; denique

τε,¹⁰⁵ τὰ γιγνωσκόμενα τῶν εἰκαζομένων πυριώτερα
ηγεῖσθαι· ταῦτα μὲν δὲ ὁμὸς λόγος· τοῖς δὲ ἐναγ-
τιουμένοις, * εἰς τὴν τῷτο¹⁰⁷ ἥξουσι τόλμης, ταύταις
δὲ δύνασθαι τὸν λόγον.¹⁰⁸ αὐτέχεσθαι μὲν ἀδικη-
μένους, ὡφελεῖν δὲ τὰς αἰδικῆντας, Φεύγειν δὲ τὰς
Βουλομένους ὡφελεῖν· αἴπιστεῖν δὲ τοῖς φίλοις, πι-
στεύειν δὲ τοῖς ἔχθροις. ὅργῳδεῖν δὲ τὰ πόρρω,¹⁰⁹ τὰ
δὲ πλησίον ὑπερορᾶν· ἔπειτα τοῖς Ἑλλησι μὴ γίγεσθαι
συμμάχους, τοῖς δὲ Βαρβάροις, καὶ πρὸς τέττῳ τοῖς
ἔχθροτάτοις. ἔτι δὲ ἀτιμωρήτους μὲν τεθνάναι τὰς
αἰκοθανόντας, ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας ἔναινται.
καὶ μήτε πολιτείαν ἔναινται, μήτε νόμον, μήτε δίκαιον.
τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον τῶν αντιλεξόντων δύνασθαι.
ταῦτα γάρ ἔστιν ἐναντία τέτοιοι οἵτις ἐγὼ λέγω. πει-
θόμενοι δὲ ἐκείνοις, τέττῳς δὲ αἱμαρτήσεσθε· δεξά-
μενοι δὲ τὴν συμμαχίαν, καὶ προθυμηθέντες, ὃν ἐπά-
θομέν τε¹¹⁰ δίκην ληψόμεθα, καὶ τὸ λοιπὸν δὲ πει-
σμέδα τοιαῦτα.

res cognitas suspicionibus certiores ducere. Atque haec quidem mea vult oratio; qui autem eā erunt audaciā, contrariam ut instituant, eorum oratio contraria, necesse est, iubeat; damnum ultro accipere, laedentes juvare, prodesse volentes fugere, amicis diffidere, fidere hostibus, longinqua metuere, propinqua contemnere, non cum Graecis, sed cum Barbaris, iisque inimicissimis inire societatem, inultos mortuos, inhonestos nefarios relinquere, Rempublicam, leges, iuraque abolere. Atque haec oportet adversariorum velle orationem, quandoquidem haec iis, quae ego dico, sunt contraria. Quamobrem, si illis parbitis, haec vobis non deerunt. Sin societatem arripiemus, et poenas rerum perpeccarum expectemus, nec in posterum similia preferemus.

IO. IACOBI REISKII

O B S E R V A T I O N E S

I N

HERODIS ORATIONEM.

Argumentum huic orationi *Canterus* praescripsit hoc:
 Cum Peloponnesii ac Lacedaemonii bellum cum Archelao,
 Macedoniae rege, gererent, et Thebanorum societatem
 expeterent, hos, ad eam capessendam hortatur.

1. ἐπίστασθαι. Imo vero οὐκ ἐπίστασθαι τελ οὐ καλῶς; ἐπι-
subaudi αὐτοὺς.
2. ταῦτε ταῖς ἡλικίαις. Id est, τῆδε τῇ ἡλικίᾳ, ἐν ᾧ νῦν
έγὼ διάγω.
3. περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν. Id est, οὐ μόνον εἰδέναμε ταῦτα
καὶ ἀσκεῖν, ἀλλὰ καὶ λέγειν περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι.
 An potius hoc voluit: καὶ περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι λέγειν,
ώς περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων.
4. μέλειν. Subandi αὐτῷ.
5. τούτους. Sic dedi de meo, in accus. pro vulgari τού-
τοις in dativo.
6. ἔξευρίσκειν. Scilicet τὰς πρὸς αὐτὸν μηχανὰς.
7. Ad γινώσκειν addendum videtur δεῖν.
8. τ'. malim δ'.
9. ἀν bene habere videtur, tamei Stephano displicuit,
αὐτὰ substituenti.

10. εὐλαβούμεθα. Malim εὐλαβόμεθα in optativo, quod idem est, ac si dixisset ὁρθῶς εὐλαβούμεθα, recte fecerimus, si cavērimus. Ob praemissum ἀν, optativus hic melius conveniat, quam indicativus.
11. πρείσσονα — Loci huius emendatio debetur Stephano. Nam vulgatae sic dant: πρείσσον ἀναγινώσκοντες et τὸ μὴ δύνασθαι.
12. Post διδασκαλίαν deest Φιάσαντες. novimus, prius, quam ego ad istaec docendum surgerem, malis nostris docti.
13. τὸν ἄνδρα τοῦτον. Archelaum.
14. δύναμιν. malim τὴν δύναμιν. sc. τὴν ἡμετέραν.
15. μόνου, malim μόνοις. ut ad τυράννοις referatur.
16. πλοουσιωτάτους. num πλησιεστάτους?
17. δοκοῦμεν. sc. αὐτῷ.
18. τοῦτο παθῖν. scilicet, τὸ καταστραφῆναι ὑπ' αὐτοῦ.
19. γενέσθαι. scil. τοῦ τοῦτο συμβαίνειν αὐτοῖς.
20. χωρίον. Metaphorice accipiendo est hoc loco pro ἀΦορμῇ καὶ μηχανῇ. significat discordiam civilem.
21. ἡμᾶς αὐτοὺς. Num ἡμᾶς αὐτοῖς, id est ἡμῖν αὐτοῖς. an ἡμᾶς πρὸς αὐτοὺς id est πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς.
22. ἐπὶ τοὺς πάντας. Sic dedi de meo, pro vulgari ἐπὶ τέτους πάντας.
23. ἐλθὼν. Imo vero μόνος ἐλθὼν. Solus si venerit Thebas ad ortum, sine factione optimatum. Verum præterea duo quoque haec vocabula μόνος ἐλθὼν non sunt loco, sed collocanda sunt pone ἐπιχειρήσας.
24. ἀσθενεστέρους. Optimates.
25. ἥσαν sc. optimates cum plebe consociati.
26. μετὰ τῶν ὀλίγων. Non sic debet accipi τὰς πολλὰς σύναμα καὶ τὰς ὀλίγους, sed ita, ac si dixisset, τὰς πολλὰς διὰ τῶν ὀλίγων, ἔχων τὰς ὀλίγους μεθ' ἑαυτῶν.

27. πράσσειν. *H. Stephanus* suffectum it πράξειν in futuro.
28. πρὸς τὸ μέγιστον τῶν ἄλλων. Subaudi κακῶν, comparantes eo cum malo, quod reliquorum malorum est pessimum.
29. τοστῶ. Sic dedi auctore *Stephano* pro vulgari τοστῶν.
30. ξενικῷ. Id est, ὃς πολεμῆται πρὸς ἐχθρὸς ξένους, ἀλλοτριόχ. θονας.
31. μήτε. Imo vero μηδὲ. Ne occisores quidem (nedum occisi.) aut si vulgatam h. l. tenebimus, addendum erit μήτε τὰς ἀναιρεθέντας, vel μήτε τὰς πεσόντας, vel simile quid.
32. πολεμῶμεν. Imo vero πολεμῶσι in tertia pluralis.
33. ὅταν δὲ. Aut addendum est νικῶσι, aut legendum, νικῶντες δὲ.
34. ἀρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρημάτων Φθορὰν. Quidni potius transpositis vocabulis ἀρπαγὴν δὲ χρημάτων, καὶ χώρας Φθορὰν.
35. ὅτην δύνανται. Interponendum videtur. αἱ στάσεις. Bella civilia quantas afferre valeant et rerum rapinas, et soli devestationes.
36. ἀριθμὸς. Suspicabar aliquando legendum esse ἀρ' ἀθλος, arduum sit certamen. Nunc tamen malim vulgatae acquiescere, et vocem ἀριθμὸς accipere pro copiā, vel turbā rerum enumerandarum. Idem quod ὄχλος.
37. τὸν διάλογον. Aut τὸν διαλλακτὴν aut τὴν διαλλαγὴν legendum esse visum fuit *Stephano*. Palmerium quoque suspicio in priorem illam rationem detulit. Mihi neutra placet, sed διὰ λόγων legendum esse. Verum tum deerit post οὐκ ἔστιν εὑρεῖν aliquod vocabulum, e. c.

θαλλαιτὴν. Invenire enim non est restauratorem gratiae, qui animos infensos oratione reconciliet.

38. ῥᾳδίεστερον. Nescio an forma haec, praeter h. l. alibi nusquam occurrat. Cur non ῥᾷον dixit, ut reliqui omnes.

39. τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων. Quaeritur, sit ne masculini generis, an neutrius? Si prius probamus, bene habebit h. l. vulgata, et sententia erit, *quam ii, qui sibi necessaria à nobis petunt et e solo nostro aliorum exportant.* οἱ ἐξαγόμενοι erunt tum οἱ ἔμποροι, et participium verbi medii, non passivi. Sin autem τὰ ἐξαγόμενα h. l. sunt res et merces exportabiles, in passivo, tum legendum erit πλουσιώτεροι ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων, *opulentiores à mercimoniiis rerum, quae ē nostro solo exportantur.*

40. τὰ παραγινόμενα. Malim τὰ περιγινόμενα. Res, annonas, fructus, à culturâ soli aliarumque artium exercitatione partos, et ultra ipsorum necessitudines redundantes, *den Ueberschüs von ihrer Nothdurft.* Illas copias ipſi sibi reservant ad futuros usus, cum tempus venit, quo illis indigeant.

41. Opes aerarii impendimus et exhaurimus alendis militibus mercenariis, quod aerarium, ut impleamus, eo cives spoliamus.

42. οὐ τὴν πόλιν ἡμῖν κοινὴν παρέχουσιν. Hoc est, milites mercenarios, alienigenas, non eadem nobiscum patriâ utentes, qui suam sibi propriam habent patriam, à quâ nos exclusi sumus. Paulo post appellat οὐκ ἐγγενὲς σύμμαχον.

43. διαλύομεν. Num διὰ τέτων παλύομεν aut διὰ τούτων πολέομεν. Per hos (milites indigenas, pedestrisque et

- equestris militiae, dominatos) compescimus, aut castigamus grassatores.
44. παρόντες θεάτροι. Num παρόντα θεᾶτροι. ut παρόντα, ad τὸν αὐτιον referatur. Eum, qui causa mali est, praesentem (id est coram) cernitis.
45. ἐπιθέξηται. Haud est praetereundum silentio, sed annotandum, raro modo dici ἐπιθέξηται, pro ἐπιθέξαμενοι. Nam in hoc significatu non activum huius verbi, sed medium usurpatur.
46. πολεμίσι. malim εὐ ταῖς πολεμίσιν.
47. σικίας δὲ κατασκόπτομένας. Pendet hic accusativus fulcro carens. Num ergo ἐθεάσασθε deest, aut τίς ἐκ οἴδει, vel tale quid. Aut nominativi sunt substituendi.
48. προσῆκον. Malim in imperfecto προσῆκεν.
49. ὅτε. Num τότε.
50. Ad ὠσαύτως adde ἡ ὁρθωνία. Sed claudicat comparatio. Senium non semper est malum. Orbitas autem pupillorum estne unquam non calamitosa, etiam tempore pacis publicae?
51. ἀποστερηθέντας. Liberis puta patribusque.
52. τοσῶτον ἀγαθόν τεστι. Non cohaeret τοσῶτον cum ἀγαθόν, sed stat per se, quasi *adverbialiter*: *Hactenus* vel *tantisper*. Idem est ac si planius sic dixisset, τὸ γέρον κακῶς δρᾷν τὸν αὐτιον τέτων ἐκ κατὰ τοσῶτον μόνον τεστιν ἀγαθόν.
53. ἀλλ' ὅτι παράδειγμα. Malim, ἀλλ' ὅτι καὶ παρ.
54. ίωσι τοῖς ἐπιβουλεύοντις. Id est, ίωσι, vel ίωσι προς τὰς ἐπιβουλεύοντας.
55. ἐθελοντὰς. Sic dedi arbitratu meo, mutato accentu, pro vulgari ἐθέλοντας. Nam est à nominativo ἐθελοντῆς, non ab ἐθελω.

56. τῆς χώρας. Subaudi τῆς ἔαυτῆς. Neque Peloponnesiis transitum per suos fines denegavit, sive se iis non opposuit, Athenienses in Chersoneso e Thraciâ invadentibus.

57. παρέσχεν. Atheniensibus puta. ἐπὶ τέτους, adversus hos, Peloponnesios. Ad quos etiam proximum αὐτοῖς refertur.

58. οὐανὴ πρόφασις. Subaudi τὸ πολεμεῖν. Proximum νομίζειν accipi debet pro τὸ νομίζειν. Quamquam necio, an legendum sit τὸ πολεμίους νομίζειν τοὺς μὴ συμπολεμητας.

59. ἐ γὰρ ἥδηκετο ὑπὸ Ἀθηναίων ὕδεν. Nimis abruptus διάλογος videtur paraphrasi explicandus esse. Occurrat mihi aliquis nunc, recte aiens Archelaum fecisse, arma sua cum armis Peloponnesiorum consociare recusantem adversus Athenienses, à quibus nil quicquam laesus fuisse. Verum huiusmodi excusatio, à causâ nostrâ abhorret. Invitamus ad societatem belli cum Peloponnesiis ineundam, adversus Archelaum. Recusabimusne? ecquid tandem praetexentes? num hoc, iniurias ab Archelao nobis nullas oblatas esse? Hac quidem oratione utentes, planum faciemus omnibus, homines nos esse ignavos, imbelles, degeneres, qui nullam non iniuriam inulto perferant. Quo quid fieri? Hoc nempe, acuemus Peloponnesiorum erga nos insolentiam. Docebimus eos eadem omnia in nos expromere exempla superbiae et crudelitatis, quibus Archelaus capitibus nostris illusit.

60. ἀδικήμεθα διδάξομεν. Dislinxi haec, signo interrogations interponendo. Alius, brevitatem minus affectans, saltem ἀλλ' ἔτω γε interposuisset. E proximo ταῦτα effeci ταῦτα.

61. οὐ γὰρ ἄδικον. Subaudi ἔστιν ὁδὲν, nulla est iniustitia in universā rerum naturā, si Archelaus crimine iniustiae vacat. Suspicabar aliquando de ἄδικος; aut ἄδικῶν. Nemo iniustus est, si Archelaus non est.
62. ἐμποιήσομεν. Sic dedi de meo, pro vulgari ποιήσομεν. Ingentem formidinem atque cunctationem iniiciemus.
63. βάλεσθαι μὲν, δύνασθαι δ' οὐ. Subaudi à communi φήσομεν.
64. πρότερον et δευτέρον. Imo vero προτέραν et δευτέραν. sc. αὐτίαν. Alius sic planius dixisset. τὴν μὲν γὰρ προτέραν ἔχομεν ὅτι — τὴν δὲ δευτέραν ἔξομεν ὅτι τὸν νῦν —
65. πρὸ ἡμῶν, raro modo dictum, pro ὑπὲρ ἡμῶν.
66. συνδικηγούμενειν. Adde tacitâ cogitatione, ἀλλ' εὖ ὑπὲρ ἔχεινων. Pro nobis quidem volebamus dimicare, in eorum societate; non autem pro ipsis capita nostra periculis obiicere.
67. ἐπὶ πάσης. Imo vero ἐπ' ίσης. Subaudi μοῖρας. Nam sic observatum fuisset ius aequum, iaequa proportio. Vel, si brevius et planius malumus, *fuisset hoc aequius.*
68. ταῦτα. Ad illa duo capita excusationum, 1) nullâ nos iniuriâ ab Archelao laefos esse; 2) velle quidem nos ab eo poenas repetere, verum haud posse. — Possit quoque sic legi εἰν ταῦτα τις λέγη, τοσαῦτά μοι ἀντιλελέχθω.
69. λέγω τοῖς ἐναντιωσομένοις. Distinguo et corigo sic — λέγω. Hic desinit sententia. Tum incipit nova: τοὺς γὰρ ἐναντιωσομένους — cohaerent hi accusativi cum Φοβηθῆναι. *Nam si ista valebit obiectio, nihil superstest, quod timeamus.* Quaenam vero est illa obiectio? Scilicet potentiores esse Archelaum, quam Peloponnesios,

et praeterea quoque vicinum. Propterea bello non esse laceſſendum. Refutat Sophista in continenti illam obiectionem, ſubiiciens iſtae: Si vera ſint, quae iſti aiant, neutri nobis metuendi ſunt. Archelaum enim facile vincamus et puniamus. Quanto magis ergo profligabimus Peloponnesios, ſi Archelao ſunt inferiores, quod iſti aiunt. Atqui ſuperiores ſunt. Ergo laceſſendi à nobis nequaquam ſunt. Ergo, (pergit ipſe ſibi dubitationes obmovere) ſatiuſ erit, continuare ſeditiones civiles, metu Archelai, quam aliis (Peloponnesiis) feruire. Etiam hanc obiectionem refutat in continenti.

Ἐγὼ δὲ εἰ μὲν —

70. δυοῖν θάτερον. Hoc eſt ἡ σταſιάζειν πρὸς ἡμᾶς, ἡ δουλεύειν τοῖς Πελοποννηſοῖς.

71. χρῆ μέν ἐλέσθω. Malim χρῆν pro ἔχοντι ἐλέσθω.

72. οὐσαν. Imo vero οὐκ οὐσαν, vel οὐκ ἐνοῦſαν. Negatam, non datam, non poſſibilem. Pro τὴν malim νῦν.

73. τοῖς πράγμασι. Malim articulum abeffe.

74. ὑπὸ τοιούτου. Poſſit γιγνόμενα ſubaudiri: Et hactenus patiar ὑπὸ et hic et paulo poſt locum ſuum obtinere, quanquam ἀπὸ convenientius videtur eſſe. Sed pro τοιότου malim τούτου. Archelaum deſignat,

75. αὐτὰ Scil. τὰ ἀπὸ τῶν Πελοποννηſίων.

76. προσεχομένους δὲ. Id eſt, ὁμοροῦντας δὲ τοῖς, ſcil. τοῖς Φωκεῦſι.

76 b. ἐκείνοις. Lacedaemoniis puta.

77. διὰ πλείονος. Scil. διαſτήματος ἀπέχοντας ἡμῶν καὶ οὕτως ἐκείνοις (Spartanis puta) πληγιεſtέρους.

78. πρὸς τούτοις. Id eſt, προſeχεῖς τούτοις, ſinitimos hisce, Corinthiis puta.

79. κατὰ πλείους. Subaudi δῆμους aut πόλεις.

80. ἀστυγέιτονας ὄντας. Lacedaemoniis puta.

O

81. ἔχοντα. Imo vero ἔρχοντα, quomodo legendum esse *Stephanus* quoque et *Canterus* suspicati sunt. Posit quoque de ἐλθόντα cogitari, item de οἴκου ἔχοντα.
82. γίσως. Alius dixisset ἀλλ' γίσως. Novam capessit obiectionem, quam refutat in istis τοιαύτην γε.
83. οὐ δὴ. Malim uno vocabulo οὐδὲ. Ne appellare quidem istas oligarchias licet hoc nomine, si cum oligarchiā comparentur illā, quae penes nos fuit.
84. πρὸς τὰς ἐνθάδε. Imo vero πρὸς τὴν ἐνθάδε. Niisi si respexerit ad oppida minora potestati Thebanorum submissa.
85. πραγμάτων αὐτόθι. Interpone articulum τῶν.
86. οὕτω δὲ. — Imo vero οὕτω. Cui autem neque arma sunt, neque alia adminicula nervique rei publicae regendae, is, non à Lacedaemoniis, sed à sorte suā privatus est imperio. Nam τὰ πράγματα sunt administratio rerum civilium summā cum potestate.
87. ἀποστερηθέντων πραγμάτων. Imo vero ἀπεστερήθη τῶν πραγμάτων.
88. παράδειγμα μαθῆτε. Sic, properispomenos, exhibent posterius vocabulum ambae editiones, Aldina et Stephanica. Quod si esset à μανθάνειν, saltim μάθητε deberet exarari, propenacute. *Canterus* et *Stephanus* praecipiunt primam ei syllabam detrahi, quae facile e fine vocabuli proximi superioris possit adhaesisse. Verumtamen etiamsi hoc fiat, sententiam tamen bonam e παράδειγμα θῆτε nullam expiscor. Quid si Sophista dederit παράδειγμα ἀρετῆς (vel δυνάμεως) θῆται, id est, παρέχηται. Donec, qui nunc propter infirmitatem et potentiae defectum servit, virtutis et potentiae documentum ediderit.

89. παρὰ δὲ ταῦτα παρ' ὑμᾶς ἔστιν. Imo vero πάντα δὲ ταῦτα παρ' ὑμῖν ἔστιν. Omnia vero ista, scil. ὅπλα καὶ δύναμις καὶ ἀρετὴ, penes vos sunt.

90. οὐδὲ. Id est, διὰ ταῦτα, οὐ — Non convenit nos metu agitari Lacedaemoniorum, qui talia de se documenta edant, neque vereri, ne per eos ea siant, quae non fieri gravius sit, quam fieri.

91. οὐκέτι πέφυκεν. Imo vero οὔτε γῆ πέφυκεν. Neque situs est is eorum solo, ut commode nobis insidentur.

92. πρὸς τὴν χώραν. Imo vero πρὸς τὴν πεῖραν. Et carent apparatu idoneo ad periculum huius rei faciendum.

93. γὰρ. Malim οὖν.

94. ἐπιβουλεύουσιν. Malim in futuro, ἐπιβουλεύσεσιν.

95. δὲ. Imo vero γὰρ.

96. πᾶδας. Male me torsit, et adhuc torquet hic locus; unde me non expedio. Liberi quinam designentur, Thebanorum, an Archelai, haud liquet. Thebanorum designari liberos, Archelao pro obsidibus datos, fingamus tantisper. Quid rerum naturae convenientius? oratio sic redditur planissima; ut praevideam multos fore, qui mirentur, me praetervisa tam simplici et commodâ interpretandi ratione, secutum esse aliam perobscuram et contortissimam. Verum, ut taceam, Thebanos obsides si significare voluisse Herodes, ήμῶν aut ήμετέρους addendum fuisset, item hoc ut taceam, paulo infra τῶν πολλῶν πάιδων legendum esse: quid faciemus istis pag. 198, ὡς τε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν τοὺς πᾶδας ἀπολαβεῖν. quam subiicient sententiam?

fateor ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν τοὺς παιδας planissimam hanc dare sententiam. quo fit ut facile simus liberos nostros recuperaturi. Sed, ubi manebunt ista ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν? et quae erit sententiarum inter se copula? Deinde parentes, qui liberos suos e servitute, quam ut obsides tolerarunt, recuperarunt, non possunt dici κρατεῖν τῶν παιδῶν. sed ἐγκρατεῖς γίνεσθαν. Consideremus modo paulo diligentius κρατήσαντες ἐκείνουν, καὶ τῶν παιδῶν ἄμα κρατήσομεν. Mirabile foret, si in tam brevi verborum ambitu idem verbum κρατεῖν tam diversis modis, et paene dixerim, repugnantibus accipereetur, ut modo *vincere* hostem, modo *potiri* re cara significet. *Ubi enim vicerimus, unde liberos quoque nostros recuperabimus.* Multo convenientius utique sit, sic reddi: *patre victo, liberos quoque eius unde victos habebimus, et in potestate nosīrā.* Ut iterem, quod modo fatebar, ex hoc labyrintho exitum nullum reperio. Fieri non potest, ut locus hic sit integer.

97. οὐχ' οἶον τε, Subaudi ἡμῖν. Ad συμπολεμῆν subaudi τοῖς Πελοποννησοῖς πρὸς Ἀρχέλαον.

98. τῶν ἀπάντων. Scil. Πελοποννησίων. Periculum non reputat, neque commemorat, ab univerbis Peloponnesiorum copiis nobis imminens, si eos nobis infestos rediderimus. Sed v. Not. 96.

99. τὸ μὲν τῶν παιδῶν. *Canterus* post μὲν addi vult ἀπάντων. quod aequi parum intelligo, atque vulgariter. Si quid cerno in his tenebris, (quibus et crebris et densis obsitae sunt hae Lesbonactis atque Herodis declamatiunculae, vix dignae illae quidem, meā sen-

tentiâ, quarum in illuminatione ingenium conteratur) leg. videtur τὸ μὲν τῶν παίδων συμφέρον ἀποστερῆι, τὸ δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. Liberos ipse suos eo fraudat, quod e re ipsorum est, optimatibus autem quod expedit, id stabilitum it atque confirmatum. In παίδων subauditur ἔαυτοῦ. Vocabulum ὀλίγων autem h. l. significare videtur, non paucos numero, sed paucos dignitate et praestantiâ, i. e. optimates.

100. παθēν τι τοὺς παῖδας. Imo vero παθēν τι διὰ τοὺς παῖδας. Si necesse foret nos ab Archelai liberis aliquam noxam accipere. Nam ad παθēν subauditur ὑμᾶς, et ad παῖδας subauditur Ἀρχελάου.

101. λέξαι. scil. τοὺς ἀντιλέγοντας τοῦτον τὸν λόγον.

102. ἐκείνου. Archelai puta. ad τῶν παίδων subauditur αὐτοῦ. Sed v. Not. 96.

103. ἀφελόντες. Imo vero σφαλέντος. Scil. τοῦ πατρὸς. Ubi pater percusus fuerit, et de spe suâ deiectus, conatus eius in irritum dato.

104. ἀπολαβēν. Imo vero ἀπολαύειν. Necesse sit liberos Archelai quoque mala patris participare.

105. παρήκουσι. *Canterus* et *Stephanus*, recte, ni fallor, emendant προσήκουσι. ex illis infrequentibus ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας ἔναι.

106. τε. Malim δὲ.

107. εἰς τοῦτο. Dedi de meo εἰς εἰς τοῦτο. Tametsi me non fugiat ἥξουσι posse pro dativo pluralis numeri participii futuri accipi, et hactenus vulgatam defendi, cui εἰς deest. Ego vero potius ἥξουσι pro tertia personâ indicativi futuri habendum esse existimo.

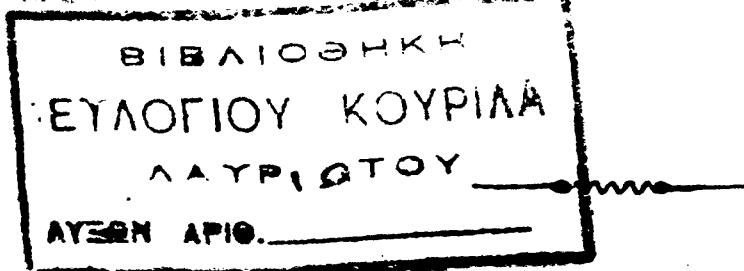

214 REISKII OBSERVATIONES ETC.

108. τὸν λόγον. Sic dedi, auctoribus Stephano et Cante-
tero, pro vulgari τῶν λόγων. Subaudi τὸν αὐτῶν.
Hoc velle, huc tendere ipsorum orationem, hanc vim
et hunc effectum verbis eorum inesse. Paulo post di-
cit τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον τῶν αὐτιλεξόντων οὐ-
νασθεῖ.

109. τὰ πόρρω. Scil. ὅπτα δενά.

110. ἂν ἐπάθομέν τε δίκην. Lege transpositis vocabulis,
ἄν τ' ἐπάθομεν δίκην.

INDEX SCRIPTORVM

Q V I

IN ANIMADVERSIONIBVS EXPLICANTVR
VEL EMENDANTVR.

- Achaeus Tragicus Pag. 163 Hesychius - p. 57. 77.
 Aeschylus - p. 87. 108. 134 Iuba - p. 128—131
Alcmaeonidis auctor p. 90 Lycophron p. 136—140
 Amarantus Grammaticus p. Lycophronides - p. 120
 128 Menander - p. 161
 Antigonus Carystius p. 89 Mesomedes - p. 119
 Aristophanes p. 75. 76. 87—
 89. 134. 150—152 Philetas - - p. 89
 Aspasia - - p. 176 Philoxenus - - p. 126
 Callimachus - p. 122 Phoenix - - p. 63
 Chaeremon Tragicus p. 127 Pindarus - - p. 70
Chelidonistarum carmen Pratinas Phliafius p. 92—
 p. 140 Python Catanensis p. 111
 Coluthus - - p. 168 Scholiafestes *Apollonii Rho-*
 Dionysius Aeneus - p. 162 *dii* - - p. 116
 Dius Pythagoricus - p. 78 Scolion apud *Athenaeum*
Etymologicum Gudianum p. 118
 MS. p. 63. 82. 85. 92.
 142. 173. etc. Simonides - - p. 70
 Euripides p. 51. 108. 128 Suidas - - p. 116
 Hedyle poëtria - p. 122 Telestes - - p. 155
 Theodectes Tragicus p. 176
-

SVPPLENDA ET EMENDANDA.

In fronte libri quae collocata est tabula, adumbrata e splendidis Viae Appiae monumentis a Labruzzio editis,
Tab. XIX.

Pag. 64. lin. 20. *Aelian.* Var. Histor. Lib. XVII, 47. leg. XIII, 16.

Pag. 73. lin. 1. *fere* leg. *ferus*.

Pag. 101. lin. 26. ΕΤΑΝΘΗ leg. ΕΤΑΝΘΗ.

Pag. 109. lin. 3. Κακεῖ leg. Κάκεῖ.

Pag. 130. lin. 13. *saragine*. leg. *sartagine*.

Pag. 131. lin. ult. adde:

Lectionem Salmasianam χήρᾳ περιχειμένου εὐη̄, defendere studet Reiskius ad Constantini Porphyrog. Ceremoniale aulae Byzant. p. 64. B. Omnino περιχεῖσθαι εὐη̄, *sese circumfundere stragulis*, verbum in ea re proprium est. Ita Mnesitheus Atheniensis ap. Athenaeum Lib. XI. p. 486. C. Εἶτα ἐὰν ἔμέσης ἵκανῶς, ἀναπαύσου μικρῶς περιχεάμενος. At praefero vulgatam lectionem.

Pag. 138. lin. 31. desciverant leg. desciverint.

Pag. 174. not. lin. 11. παισι leg. ταισι

Pag. 178. not. lin. 11. exquisitus leg. exquisitior.

